

सत्यमेव जयते

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

भंडारा जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

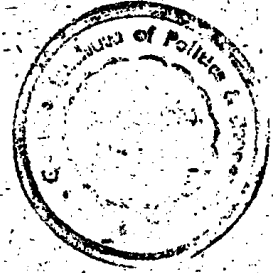
फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : भंडारा

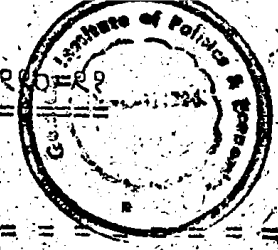
१९९० = ९१

अर्था व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
नियोजन विभाग,
मुंबई

[१]

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९०-९१

दुष्टीक्षोपात, जिल्हा

अ.क्र.	वर्ग	परिमाण	मंडारा जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५

[स्क] प्राथमिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अंश	२०.३१ते२१.३८	१६.४ते२२.१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७९.२७ते८०.४२	७२.६ते८०.९

ब] हवामान

१] किमान तपमान	सेल्सियस	[१९९०] ८.८	[१९८९] ०.७
२] कमाल	सेल्सियस	[१९९०] ४७.१	[१९८९] ४८.६
३] पर्जन्य [सरासरी १९९०]	मि.मी.]	१५६८.२	उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग [१९९१]

१] तालुके	संख्या	१३	३०३
२] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
३] टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या [२०१९१]	३	३८
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	२९८
५] गावरे	संख्या	७	३०५
६] गावे. [स्कूणो]	संख्या	१७७४	४१८३५
१] निर्जन	संख्या	१५०	२४७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	१६२४	३९३५४
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि.मी.	२२१३	३०७७१३

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९१]

१] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
२] महानगरपालिका	संख्या	=	११
३] नगरपरिषदा	संख्या	५	२२८
४] कटक मंडळे	संख्या	=	=
५] ग्रामपंचायती	संख्या	१०३८/४ ग्राममंडळे	[x] २५५२
६] पोलीस स्टेशन्स [३१.१२.९०]	संख्या	२४	८९८ [३१.१२.९०]
७] पोलीस आजूट पोस्ट [३१.१२.९१]	संख्या	१७	१४२६ [३१.१२.९०]

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६
[तीन] लोकसंख्या १९९१					
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१८२७	४८२५२	[१९९१]
२]	नागरी लोकसंख्या	== " ==	२७७	३०४९६	[१९९१]
३]	एकूण लोकसंख्या	== " ==	२१०४	७८७४८	[१९९१]
४]	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	== " ==	१७२	४४८०	[१९८१]
५]	अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी १९८१	टक्केवारी	९.७५	७.१४	
६]	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या [१९८१]	आकडे हजारात	२९८	५७७२	
७]	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्येची टक्केवारी १९८१	टक्केवारी	१६.२३	९.१९	
८]	पुरुष [१९९१]	आकडे हजारात	१०५७	४०६८६	
९]	स्त्रिया [१९९१]	आकडे हजारात	१०४६	३८०६२	
१०]	एकूण पुरुष प्रमाण [१९९१]	१,००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९८९	९३५	
११]	घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	२२८	२५६	
१२]	साक्षरतेचे प्रमाण १९८१				
१]	एकूण	टक्केवारी	४३.९२	४७.१८	
२]	पुरुष	टक्केवारी	५८.३१	५८.७९	
३]	स्त्रिया	टक्केवारी	२९.४९	३४.७९	
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	१६	-	
[चार] कृषी [अस्थायी]			[१९८५-८६] [१९८९-९०]		
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	९२८	३०७५८	
२]	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्रांशी टक्केवारी	== " ==	२२८	५४०४	[२४.५६] [१७.५९]
३]	शेत्यांची उपलब्ध नसलेली जमीन				
अ]	बिगर शेत्या वापराखालील जमीन	== " ==	७१	१०८९	
ब]	प्रडित आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	== " ==	३३	१७२१	
	एकूण [अ + ब]		१०४	२८१०	

[x] गट ग्राम पंचायती धंस

४] पडित जमीनी व्यतिरिक्त इतर लागवड न केलेली जमीन			
१] कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	१०६	१५२९
२] झाडे झुडुपाखालील जमीन	== " " ==	१३	१८०
३] लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	== " " ==	२५	१०२८
५] पडीत जमीन			
१] चालू पड	== " " ==	१३	८८३
२] इतर पड	== " " ==	३४	१००१
६] पिकाखालील क्षेत्र			
१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	== " " ==	४०५	१७९२३
२] हसोटा क्षेत्र	== " " ==	१०८	२३२९
३] रूकण पिकाखालील क्षेत्र	== " " ==	५१३	२०२५२
७] ओलीत क्षेत्र			
१] निव्वळ ओलीत क्षेत्र	== " " ==	१४४	२४६५
२] रूकण ओलीत क्षेत्र	== " " ==	१५८	३१९१
८] महत्वाचे पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र [अन्नधान्ये]	== " " ==	१५१	१४३९९
९] वहिते धारण जमीन १९८५=८६ [अंतिम]			
१] २ हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या ["००"]	२१८५	४५४२५
२] २ ते १० हेक्टर	== " " ==	६०४	३२९७२
३] १० हेक्टर पेक्षा जास्त	== " " ==	३१	२४२२
१०] जमीन महसूल वसुली [१९९०-९१] लाखा रुपये		७.३३	६१६४
११] जिल्हा परिषदा चा उपकर	हजार रुपये	६०९२	१५२५००
[१९९०=९१]			
१२] पंचायत समित्यांचा उपकर	== " " ==	७१२५	६२९५७
[पाच] पशुसंवर्धन [पशुगणना १९८७]			
[अस्थायी]			
१] पशुधान	संख्या हजारत	१२१३	३४२५५
२] गाई व बैल	== " " ==	७४६	१६२०४
३] म्हशी व रेडे	== " " ==	१५०	४७५६
४] मेंढ्या	== " " ==	३	२८७३
५] शोळ्या	== " " ==	२९६	९१९१
६] कोंवड्या व वदके	== " " ==	६७३	२४४४०

[४]

[सहा] सहकार [१९९०=९१]

१] सहकारी संस्था	संख्या	१८९५	१०४६२०
२] प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	="="="	६७३	१२५६५
३] प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	संख्या हजारात	१८८	८११६
४] कुर्घा शाळा संख्या	संख्या	२५७	१४०६२
५] प्राथमिक कृषी पत संस्थांनी दिलेले कर्ज	रु. कोटीत	६.७१	७७५

[सात] जलसिंचन "३०.६.९१ रोजी] पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व खालिल लाभ क्षेत्र

१] मोठे प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या	२	२१
	हजार हेक्टर	१०२	उ. ना.
२] मध्यम प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या	११	१७१
	हजार हेक्टर	१०६	उ. ना.
३] लघु प्रकल्प [पृष्ठ भाग] लाभ क्षेत्र	संख्या	५०४५	१५४५
	हजार हेक्टर	८८	उ. ना.
४] सिंचन विहीरी खाली भाजणारे क्षेत्र	="="="	८	१२९५
	="="="	[८५=८६]	

[आठ] उद्योग [डिसेंबर १९९०]

१] नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	४२८	२७४६५
२] नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	="="="	४७०	२३४१०
३] साखार कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धारण]	="="="	१	१४०
४] साखार कारखान्यातील साखारेचे उत्पादन	हजार टन	१०	४१२४ [सप्टे. ९१]
५] सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	=	१२२

[नऊ] वीज [३१.३.१९९१]

१] वीज पुरवठा केलेली गावरे व खोडी	संख्या	१७३३	३२६६१
२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१७२६	३२४१३
३] वीज पुरवठा केलेले पंप संघ [९०=९१] संख्या	हजारात]	१९	१६१५
४] गीवर गॅस संयंत्रे [३१.३.१९९१] संख्या		१७०५९	३४८३६

* हया संख्येत भूतपूर्व मालगुजारी तलावाचाही अंतर्भाव आहे.

[दहा] सार्वजनिक आरोग्य [१९९०]

क्र.सं.	विवरण	संख्या	१९९०	१९९१
१	रुग्णालये	संख्या	१६	७६८
२	दवाखाने	संख्या	७९	१८९६
३	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	६४	१६७२
४	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	९	८१
५	सजात्मिक बाल विकास गट योजना	संख्या	५	१३१
६	अंगणावाडीत उपस्थित राहणारी	संख्या	३५४४४	३३६७९१

मुले

[अकरा] शिक्षण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	[१९८८=८९]	[१९९०=९१]
१	स्कूण प्राथमिक शाळा	संख्या	१७५७	५७६१२
२	एक शिक्षाकी शाळा	संख्या	३१८	१३१८७
३	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२९५	१०४२७
४	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	== " " ==	८	२६७
५	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३७	३९

[बारा] दुय्यम शिक्षण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	[१९८८=८९]	[१९९०=९१]
१	दुय्यम शाळा	संख्या	३४६	१००२६
२	शाळेतील स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१६६	५७४३
३	शाळेतील शिक्षक	== " " ==	५	१७७
४	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३	३२

[तेरा] उच्च शिक्षण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	[१९८८=८९]	[१९९०=९१]
१	संस्था	संख्या	११	११३२
२	स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१५	१०७१

[चौदा] अ) प्रौढ शिक्षण [३०.९.९०]

क्र.सं.	विवरण	संख्या	८९०	२६३४९
१	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	८९०	२६३४९
२	पौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	२७	८४३

ब) तांत्रिक शिक्षण

औद्योगिक प्रशिक्षण संख्या

१	शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	३	उ. ना.
२	इतर खाजगी	संख्या	==	==
३	शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	९७६	उ. ना.

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा

[५]

१	२	३	४	५
[अठरा] स्कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम				[१९८१]
१] द्वारद्वय रेणोखाली कुटूबे ८२=८३	संख्या[लाखात]	२		३४
२] १९९०-९१ मधील लाभार्थी	संख्या	१२०३७	उ. ना.	[१९९०=९१]
[एकोणिस] रोजगार निर्माती [१९९०=९१]				
अ] रोजगार हमी योजना	मनुष्य[कोटीत]	०.९४		८.९४
ब] जवाहर रोजगार कार्यक्रम	==""==	०.३९		८.५०
[वीस] आदिवासी कल्याणकारी योजना	१९९०=९१			[३१.३.९१]
आदिवासीकरिता आश्रमशाळा	संख्या	१८		६०२
[एकविस] मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना १९९०=९१				
अ] मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	८८		२२५७
ब] वसतीगृहात राहणारे विधार्थी	संख्या	३३९४		१००२५०
[बावीस] जिल्हा नियोजन [१९९०=९१]				
१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रु. कोटीत	२२.३९		१५२१
२] अनुशोषा भासून काढण्यासाठी तरतुद	रु. कोटीत	४.४९		निरंक
[तेवीस] नागरी पुरवठा				
१. रास्त भावांची दुकाने १९९०=९१	संख्या	१३५२		३५४३७
२. पुरविलेला स्कूण पुरवठा १९९०=९१	०००टन	४२		उ. ना.
३. शासकीय गुदामे ३१.३.९१	संख्या	११		१३०१
४. साठविण्याची क्षमता	०००टन	२		७४०

=====

टिप := उ. ना. := उपलब्ध नाही

आधार := अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

भा ग = १

स मा लो च न

१९९० = ९९

१.४ भूगर्भिय रचना :

भंडारा जिल्ह्याची भूगर्भिय रचना अतिशय समृद्ध अशा खनिज मिश्रित खडकांची आहे. सातपुडा पर्वतांच्या श्रृंगापासून अनेक डोंगराळ भाग निर्माण झाल्यामुळे मॅगनिज, कायनाईट, सिलीमानाईट अशा मौल्यवान धातूचे मिश्रण असलेली भूगर्भरचना आहे.

१.५ नद्यांची रचना :

वेनगंगा ही जिल्ह्यातील सर्वात मोठी व महत्त्वाची नदी असून जिल्ह्यात उत्तर पूर्व भागात पृवेश करते आणि ती पुढे दक्षिणेकडे चंद्रपूर जिल्ह्यात वाहत जाते. बाघ, चुलबंद पांभोडी, सुर, गाढवी, चंद्रग, बावनथडी ह्या वेनगंगा नदीच्या उपनद्या आहेत. भंडारा जिल्ह्यात वेनगंगेची लांबीजवळपास २०० कि.मी. आहे. तर बाघ नदीची लांबी १३० कि.मी. आहे. बाघ नदी चिंचगड पहाडातून उगम पावून उत्तरेकडे वाहत जाते. गोंदिया तहसिलीतील सिरपूर गावाजवळ बाघ नदीवर मध्यम पाणी पुरवठा प्रकल्प आहे.

१.६ वने

भंडारा जिल्ह्यात एकूण वनक्षेत्र ७५९८.७८ चौ. कि.मी. असून जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या जवळजवळ ५० टक्के आहे. हा वन भाग मुख्यत्वे कसून जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील देवरी, लाखादूर, सकोली व मोरगांव अर्जुनी तालुक्यात मोठ्या प्रमाणावर आहे.

१.७ हवामान व पर्जन्य :

भंडारा जिल्ह्यात सुदृढ आर्द्र पारंपारिक हवामान आहे. जिल्ह्याचे हवामान विषम स्वरूपाचे आहे. सध्या जिल्ह्याची सरासरी सुद्धे रकमा लांबसावत ७५.० सेल्सियस तर विषमतापमान १५.० सेल्सियस येवढे होते. धार्मिक अडथळां व हिवाळ्यात सारखेच तीव्र असतात. सकाळी दिवशी तापमानात बराच चढउतार होण्याचे प्रसंग वर्षात बरेचदा येतात. या जिल्ह्यात बहुतांशी पाऊस जुलै व ऑगस्ट ह्या महिन्यात पडतो. जुनच्या दुस-या आठवड्यात सातव्या री सुद्धा पडते तर ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत पाऊस असतो. वार्षिक सातव्याच्या ९० टक्के पाऊस याच अवधीत पडत असतो. पावसाची तरासची १४९० मी.मी. असून पावसाचे प्रमाण पूर्वोत्तरेकडील [१३६६ मी.मी.च्या] पूर्वेकडील [१५५१ मी.मी.] वा जिल्ह्यात वेनगंगेची लांबीजवळपास २०० कि.मी. आहे. तर बाघ नदीची लांबी १३० कि.मी. आहे. बाघ नदी चिंचगड पहाडातून उगम पावून उत्तरेकडे वाहत जाते. गोंदिया तहसिलीतील सिरपूर गावाजवळ बाघ नदीवर मध्यम पाणी पुरवठा प्रकल्प आहे.

या जिल्ह्यामध्ये मृदा मुख्यतः काळी कन्हार, तिहार, मोरंड खडी व बरडी प्रकारची आहे. पैकी काळी जमीन कमी आहे. कन्हार ही सुपीक असून जास्त मोलाची आहे. बरडी ही कन्हार पेक्षा वेगळी असून खूब खडी जमिनीत व जाळीची आहे. या स्थलिकमय दगडांच्या घटकामुळे जमीन पिवळसर तिहार जमीन निर्माण झाली आहे. अतिताजे उन्हाच्या वर्षात भंगी पडतात. अडथळांपैकी खडी व तिहार जमीनीला खडी असा म्हणतात वर आहे.

भंडारा वर्सातील तहसिले दक्षिण भागात म्हणजेच विशेषतः वेनगंगा नदीच्या काठावरील भागात कन्हार व पश्चिम-दर्याच्या मोरंड जमीनीचा समावेश आहे. ही जमीन खोल थराची चिकट व आदती चिकट ठेवणारी असून वर्षातून दोनदा पिके काढल्या जातात. वेनगंगेच्या खो-यात वाळू-मिश्रित जमीन आढळते. ती भात पिकास योग्य आहे. जिल्ह्यातील एकूण लागवडी योग्य क्षेत्राच्या ७१ टक्के भागात तिहार जमीन आढळते. मोरंड प्रकारच्या जमीनीमध्ये विशेषतः ज्वारी, गहू व जवस ही पिके घेतली जातात. खडी व बरडी जमीनीत काही भागात हलक्या प्रकारच्या भाताचे तर काही भागात ज्वारीचे पिक घेतात. यत.

२] लोकसंख्या

२.१ १९८१ च्या जनगणने नुसार लोकसंख्या :

१९८१ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्या १८, ३७, ५७७ आहे. त्यात ९, २०, १५९ पुरुष व ९, १७, ४१८ स्त्रिया आहेत. भंडारा जिल्हयाच्या लोकसंख्येची टक्केवारी महाराष्ट्र राज्याच्या २.९३ टक्के आहे. १९७१-८१ ह्या दशकातील दशवार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर १५.८९ टक्के होता.

भंडारा जिल्हयाची लोकसंख्या १९४१ पासून १९७१ पर्यंत वाढीचा दराने वाढत होती. परंतु १९८१ मध्ये ती वृद्धीदर कमी झाली आहे. भंडारा जिल्हयाच्या लोकसंख्येचा वृद्धीदर राज्याच्या तुलनेत कमी राहिलेला आहे. १९६१-७१ दशकातील जिल्हयाच्या दशवार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर ३४.५९ टक्के इतका होता, जो १९०१ पासूनच्या जिल्हयाच्या दशवार्षिक वाढीच्या तुलनेत सर्वात अधिक होता.

२.२ लोकसंख्येची घनता :

जिल्हयाची लोकसंख्या १८, ३७, ५७७ ही ९२१३ चौ. कि.मी.मध्ये पसरलेली आं लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण जिल्हयाकरिता दर चौ. कि.मी.मागे १९८ असून राज्याकरिता २०४ आहे. तालुक्यांची पुनर्रचना करण्यापूर्वी गोंदिया तहसिलमध्ये घनतेचे प्रमाण २६२ तर भंडारा व साकोली तहसिल मध्ये अनुक्रमे २२७ व १३६ होते. भंडारा व गोंदिया येथील घनतेचे प्रमाण साकोली पेक्षा अधिक आहे कारण गोंदिया व भंडारा तालुक्यात नागरी लोकसंख्या असून अधिक जमीन ओलीताखाली आहे. नवीन तालुक्यानुसार दर चौ. कि.मी.मागे लोकसंख्येची घनता खालील प्रमाणे आहे. भंडारा-२६२, तुमसर-२७४, पवनी-१७३, मोहाडी-२०१, गोंदिया-४३६, तिरौडा-२८६, गोरगांव-१८९, आमगांव-२९१, सालेकसा-१२१, साकोली-२१७, देवरी-८७, मोरगांव व अर्जुनी-१२४, लाखादूर-१९५

२.३ ग्रामीण व नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण :

जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी ८६.९० टक्के लोकसंख्या ग्रामीण भागात व उरलेली १३.१० टक्के लोकसंख्या नागरी भागात आहे.

२.४ स्त्री-पुरुष प्रमाण :

जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे ९९७ आहे. महाराष्ट्राच्या [९३७] तुलनेत हे प्रमाण जास्त आहे. जिल्हयातील तालुकावार [जुने तालुके] दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे भंडारा-९८९, गोंदिया १००६ व साकोली ९९४ असे आहे. गोंदिया तहसिलचा दर सर्वात अधिक आहे. जिल्हयातील नवीन तालुक्याप्रमाणे दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण १९८१ च्या जनगणनेनुसार भंडारा ९७२, तुमसर ९३६, पवनी १०१७, मोहाडी १०७ गोंदिया ९९३, आमगांव १०१३, सालेकसा १००५, तिरौडा १०१५, गोरगांव १०२१, साकोली ९९३, देवरी ९९८, मो.अर्जुनी ९९५, व लाखादूर ९९१ असे आहे.

२.५ अनुसूचित जाती व जमाती :

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील अनुसूचित जातीची लोकसंख्या १, ७९, २४४ असून त्यात ८९, ५४७ पुरुष व ८९, ६९७ स्त्रिया आहेत. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जातीचे प्रमाण ९.७५ टक्के आहे हेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरिता ७.१४ टक्के

आहे. १९७१ ला अनुसूचित जातीचे प्रमाण ५.२३ टक्के होते तर १९८१ ला ते वाढून ९.७५ टक्के झाले. जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येपैकी ८३.२३ टक्के लोक ग्रामीण भागात तर १६.७७ टक्के लोक नागरी भागात राहतात. जिल्ह्यातील १६२४ लोकवस्ती असलेल्या खेड्यापैकी ३१७ खेड्यात अनुसूचित जातीचे लोक आढळून आले नाहीत.

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या २,९८,०३९ असून त्यात १,४८,०३४ पुरुष व १,५०,००५ स्त्रिया आहेत. जिल्ह्याच्या लोकसंख्येत अनुसूचित जमातीचे प्रमाण १६.२२ टक्के आहे. अनुसूचित जमातीचे ९२.२७ टक्के लोक ग्रामीण भागात व ७.७३ टक्के लोक नागरी भागात राहतात.

२.६ लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :

१९७१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या ४६.८२ टक्के एवढी होती. तर १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या ४५.६८ टक्के आहे. १९७१-८१ या दशकांत कामगारांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात घट झाली आहे. महाराष्ट्राकरिता कामगाराचे प्रमाण ३८.७१ टक्के आहे. जिल्ह्यातील एकूण कामगारापैकी ७२.४० टक्के कामगार प्रारंभिक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व शेतीशी संलग्न कामात गुंतलेले आहेत.

२.७ वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :

सन १९७१ च्या जनगणने प्रमाणे वयोगटानुसार लोकसंख्येची टक्केवारी खालील प्रमाणे होती. ०-१४ च्या वयोगटात ४०.२० टक्के, १५-५९ या वयोगटात ५३.६१ टक्के, ६० व त्यापेक्षा जास्त या वयोगटात ६.१९ टक्के लोकसंख्या होती. तर सन १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे ती ०-१४ वयोगटात ३८.४० टक्के, १५-५९ या वयोगटात ५४.४६ टक्के व ६० व त्यापेक्षा जास्त या वयोगटात ६.९२ टक्के व वय अनिर्देशीत ०.२२ टक्के होती.

२.८ साक्षरता :

जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे एकूण लोकसंख्येपैकी ४३.९२ टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात ५८.३१ टक्के पुरुष व ३९.४९ टक्के स्त्रिया आहेत.

ग्रामीण भागाच्या लोकसंख्येची ग्रामीण भागातील साक्षरांची टक्केवारी पाहिल्यास ग्रामीण भागात ४१.०८ टक्के साक्षर असून शहरी भागाच्या लोकसंख्येची शहरी भागातील साक्षरांची टक्केवारी ६२.८२ टक्के आहे. जिल्ह्यातील एकूण ८१.२९ टक्के साक्षर ग्रामीण भागात तर १८.७१ टक्के साक्षर नागरी भागात आहेत.

२.९ वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची संख्या

जिल्ह्यामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या १९८१ च्या जनगणने नुसार ३,४२,४४९ एवढी असून त्यापैकी ८७,०५ टक्के ग्रामीण भागात व १२.९५ टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यामध्ये एकूण ३,५३,७१९ कुटुंबे आहेत. पैकी ८७.१८ टक्के कुटुंबे ही ग्रामीण भागात आहेत.

२.१० अपंगाची संख्या :

जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे एकूण अपंग ३,३११ असून त्यापैकी ९३.८१ टक्के ग्रामीण आहेत. तालुक्यांच्या तुलनेत सर्वात जास्त अपंग जुन्न्या साकोली तालुक्यात आहेत.

३] वने

३.१ वनक्षेत्र :

जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र ४५९८.७८ चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रामध्ये वनक्षेत्राचे प्रमाण जवळजवळ ५० टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वन भाग डा. अंबागड, गायखुरी, व प्रतापगड टेकड्यावर म्हणजेच भंडारा, तुमसर, तिमरोडा, सा. देवरी व मो. अर्जुनी या तहसिलमध्ये आहे. वन क्षेत्राची राखीव संरक्षित व अवर्गीकृत अशा भागात विभागणी करण्यात येते. त्यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वनव्याप्त क्षेत्रापैकी राखीव वनक्षेत्र ५३ टक्के संरक्षित वनक्षेत्र २३ टक्के व अवर्गीकृत वनक्षेत्र २४ टक्के आहे.

३.२ वनोत्पादन :

भंडारा जिल्हयात उत्तम दर्जाच्या सागवणी झाडांची वने आढळून येतात. सागवण झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे बिजा, हळदा, तिवसा, सिसम, मोहा, रोहण, खैर, गराडी इत्यादी प्रकारची वनवृक्षे आढळतात.

हया जिल्हयातील वनात गिबडी करिता तेंदुपाने, मोहाची फुले व लाखे करिता पळस, डिंकाकरिता काढई किंवा कुल्हा आणि धावडा व काथा करिता खैर इत्यादी आढळतात. कागड कारखान्या करिता लागणाऱ्या बांबुची फारमोठ्या प्रमाणावर लागवड उंचवट्याच्या परिसरात केली जाते. जिल्हयात सिल्ककरिता सिल्क ककूनची जीपासना केली जाते. तसेच घराई करिता अनेक भागात गवताची कुरणे आढळून येतात. १९९०-९१ मध्ये वनोत्पादनापासून १२४६ लक्ष रुपयांचे उत्पादन झाले. वनउत्पादनात इमारतीचे लाकूड व जळावू लाकूड ही प्रमुख उत्पादने असून त्याचे सन १९९०-९१ मध्ये मूल्य अनुक्रमे १६,८१२ हजार व ७,३९४ हजार रुपये इतके होते.

३.३ वन विकास कार्यक्रम :

धुम, जोराच्या पाण्याचा निचरी व पुर यापासून जमीनीचे संरक्षण करण्याच्या दृष्टीने व जमीनीचा कस-टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याचे बाबतीत वने महत्त्वाची कामगिरी बजावतात. त्याकरिता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात.

अ] मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना

ब] निकृष्ट वनांचे पुर्नवनिकरण

क] वनसमृद्ध योजना व वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

४] कृषी

४.१ जमीनीचा वापर :

जिल्हयाचे १९८५-८६ मधील एकूण भौगोलिक क्षेत्र ९२८ हजार हेक्टर असून त्यापैकी लागवडी खाली एकूण क्षेत्र ५५ टक्के व गुरे चरण क्षेत्र ११ टक्के व शेतीस उपयुक्त नसलेले क्षेत्र ११ टक्के होते. लागवडी लायक क्षेत्रापैकी ८२.६८ टक्के क्षेत्र निव्वळ पिकाखालील असून ते एक भौगोलिक क्षेत्राच्या ४३.६४ टक्के होते. दुबार पिकाखालील क्षेत्र हे निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राच्या २६.५४ टक्के होते.

४.२ वहीती खालील जमीनीचे धारण जमीनी व त्याचे क्षेत्र याचे गटवार वर्गीकरण :

वहीती खालील जमीन धारकाचे गटाप्रमाणे भूधारकाची व क्षेत्राची टक्केवारी खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	धारण गट [हेक्टर]	भूधारकाची टक्केवारी		क्षेत्र टक्केवारी	
		१९८०-८१	१९८५-८६	१९८०-८१	१९८५-८६
१]	२ हेक्टर पर्यंत	७५	७८	३६	४१
२]	२ ते ५ हेक्टर पर्यंत	१२	१७	३४	३५
३]	५ ते १० हेक्टर पर्यंत	४	३	२०	१७
४]	१० ते २० हेक्टर पर्यंत	१	१	८	६
५]	२० ते ५० हेक्टर पर्यंत	१	१	२	१
६]	५० हेक्टर पेक्षा जास्त	—	—	—	—

सन १९८०-८१ मध्ये एकूण खात्यापैकी वैयक्तिक खाती ७८.३२ टक्के, संयुक्त खाती २१.५८ टक्के व संस्थांची खाती ०.१० टक्के होती. तर सन १९८५ मध्ये एकूण खात्यापैकी वैयक्तिक खाती ८८.४९ टक्के, संयुक्त खाती ११.५१ टक्के होती व संस्थांची खाती नव्हती.

४.३ पिक पध्दती :

जिल्ह्यात १९८५-८६ मध्ये एकूण मिकाखालील क्षेत्र ५,१२,५२५ हेक्टर असून त्यापैकी धान्य पिके ७३.९३ टक्के, कडधान्य १३.४५ टक्के, गळीताच्या पिकाखालील ७.८९ टक्के व इतर पिकाखालील ४.७३ टक्के क्षेत्र होते. अन्न धान्यापैकी ७१.९६ टक्के क्षेत्र भ्रंश पिकाखाली होते, तर कडधान्यात एकूण कडधान्यापैकी २७.७१ टक्के, उडदा खाली २९.३३ टक्के लाख पिकाखाली व इतर कडधान्याखाली ४२.९६ टक्के क्षेत्र होते.

४.४ निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र :

सन १९८५-८६ साली भाताचे क्षेत्र १९८२-८३ च्या तुलनेत ५.५० टक्क्यांनी वाढलेले आढळून आले. तर गव्हाचे क्षेत्र ६.८२ टक्क्यांनी वाढलेले आढळले. १९८२-८३ च्या तुलनेत १९८५-८६ मध्ये कडधान्याचे क्षेत्र २.१५ टक्क्यांनी कमी झाले. गळीताच्या धान्याचे क्षेत्र, १९८२-८३ च्या तुलनेत २.१८ टक्क्यांनी वाढले.

४.५ मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन :

जिल्ह्यामध्ये तांदूळ, गहू, ज्वारी, चना, तूर, उडीद, सुंठ, मिरची, बटाटे व हळद ही मुख्य पिके घेण्यात येतात. सन १९९०-९१ मध्ये तांदूळाचे दर हेक्टरी उत्पादन १२४० किलोग्रॅम, गव्हाचे ४५८ किलोग्रॅम, ज्वारीचे ३८१ किलोग्रॅम, चना ४४० किलोग्रॅम, तूर ५७५ किलोग्रॅम, जवस १६१ किलोग्रॅम, तिळ १८८ किलोग्रॅम बटाटे ४६३४ किलोग्रॅम व हळदीचे ९२३ किलोग्रॅम याप्रमाणे होते. १९८९-९० च्या तुलनेत १९९०-९१ वर्षात एकूण धान्य पिकांत ८ टक्के वाढ झाली तर एकूण कड धान्याच्या उत्पादनात जवळजवळ २१ टक्क्याने घट झालेली आढळते.

४.६ अधिक उत्पादन देणा-या पिकाचे क्षेत्र :

तुण धान्याखाली सन १९८९-९० मध्ये भाताचे ९५ टक्के व गव्हाचे ६ टक्के इतके क्षेत्र होते.

४.७ फळे व भाजीपाला :

फळे व भाजीपाल्यांची लागवड हया जिल्ह्यात नगण्य आहे. सन १९८५-८६ मध्ये भाजीपाल्याखालील एकूण क्षेत्र एकूण खाद्य पिकाखालील क्षेत्राच्या फक्त १.८५ टक्के होते.

४.८ रासायनिक खताचे वाटप :

जिल्ह्यात १९९०-९१ मध्ये ३४,४०० मे.टन खताचे वाटप करण्यात आले. वाटप केलेल्या खतापैकी ४३.२६ टक्के युरिया, ३३.६४ टक्के मिश्र खते, १७.४२ टक्के सिंगल सुपर फॉस्फेट, २.५३ टक्के अमोनियम सल्फेट व २.७९ टक्के हॉय अमोनियम फॉस्फेट, मयुरियेट ऑफ पोटॅश ०.३६ टक्के होते. तसेच नियमित संस्थांकडून व खाजगी संस्थांकडून त्याचे जवळजवळ समप्रमाणात वाटप करण्यात आले.

४.९ पिक संरक्षण :

पिक संरक्षण योजनेअंतर्गत जिल्ह्यामध्ये किटक नाशके, मुषिकनाशके इत्यादीसाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच रोप संरक्षण साधन सामुग्री खरेदीसाठी अल्पभुधारक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्यात येते.

४.१० शेतमाल सावणुकीच्या व नियंत्रित बाजारपेठेच्या सोयी :

जिल्ह्यात एकूण ११ कृषी उत्पन्न बाजार समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्रीयोग्य मालाच्या साठवणुकीच्या सोयी उपलब्ध आहेत. तसेच इतरही सोयी उपलब्ध आहेत. सन १९९०-९१ या वर्षात १,८५,५९८ टन भात, ६,५७० टन तांदुळ, १,८१० टन ज्वारी, ६,३५९ टन गहू, ६४७ टन चना, ४८२ टन उडीद, ७३५ टन मूग, ३४९ टन तूर, १९३४ टन जवस, २२ टन मसूर, १,२२६ टन पोपट, १,२०७ टन गुळ व २,४९५ टन तंबाखू कृषी उत्पादनाची विक्री करण्यात आली. त्या सर्वांचे मूल्य ६,०३,२५६ हजार रुपये होते. १९८९-९० च्या तुलनेत १९९०-९१ मधील कृषी मालाची आवक जवळजवळ ३२ टक्क्याने वाढल्याचे आढळते.

४.११ जमिन सुधारणा :

विभागीय मृदसंधारण अधिका-यांमार्फत जमीनीच्या विकासाची कामे केली जातात. मृदसंधारण बांध घालणे व उतारावर समतल इत्यादि उपायाद्वारे जमीनीचा विकास करण्यात येतो. या शिवाय महसूल विभागामार्फत जमीनी दिलेल्या अभिहस्ताकिर्ताना जमीन विकासाकरिता अर्थसहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटक योजनेअंतर्गत जिल्हा कृषी अधिका-यांमार्फत अनुसूचित जातींच्या निवडक शेतक-यांना जमीन सुधारणा करिता अर्थसहाय्य देण्यात येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्याकरिता जिल्ह्यातील भुविकास अधिकोषामार्फत विहिरीकरिता कजचि वाटप करण्यात येते.

४.१२ इतर विकास कार्यक्रम :

शेती विकासाचे दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविल्य जातात. जसे [१] फलोत्पादन कार्यक्रमांतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी उत्सुक असणा-या शेतक-यांना अर्थसहाय्य व अनुदानाची व्यवस्था करण्यात येते. [२] कोरडपाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केली आहे. [३] एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेअंतर्गत अत्यल्प व अल्प भुधारक

शेतक-याना नविन विहीरी बांधण्याकरिता आणि बैलगाडी बैलजोडी विकत देण्याकरिता राष्ट्रीय कृत विकास यंत्रणेकडून ३३ टक्के सुट देण्यात येते. [४] अल्प भूखेतीकरिता रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यात येते. [५] किटकनाशके व मुशकनाशके यासाठी अर्ध सहाय्य देण्यात येते. शिवसय सधन तेलबिया विकास कार्यक्रमावर कडवा सयांच्या पिकांचे उत्पादनाचा कार्यक्रम राबविला जातो.

५] जलसिंचन

५.१] जलसिंचनाची साधने :

जिल्हयाचा कृषी विकास साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी जिल्हयामध्ये सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक महत्त्वाची बाब होय. जिल्हयामध्ये विहीरी लघु पाठबंधारे, मध्यम व मोठा जलसिंचन प्रकल्प, उपसा जलसिंचन प्रकल्प, उपसा जलसिंचन तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते.

जिल्हयात सन १९८५-८६ मध्ये एकूण निव्वळ पिकाखालील क्षेत्रापैकी ३५,६२ टक्के क्षेत्र निव्वळ ओलीताखाली होते. १९८५-८६ मध्ये वापरात असलेल्या विहीरींची संख्या १६,४३५ होती, पैकी ७.१९ टक्के विहीरीवर डिझेल पंप व ३५.५९ टक्के विहीरीवर विद्युत पंप बसविले होते.

विहीरीद्वारे १९८५-८६ मध्ये ८४८० हेक्टर सिंचन करण्यास आले.

५.२] निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र :

सन १९८५-८६ मध्ये एकूण ओलीताचे क्षेत्रापैकी तूप धानचे ५५.५७ टक्के, ०.१८ टक्के कडधान्य, भाजीपाला व फळे १.८५ टक्के व इतर पिकाखाली ३.४० टक्के क्षेत्र होते.

५.३] सिंचन क्षेत्रे :

जिल्हयामध्ये सन १९८५-८६ मध्ये सिंचन केलेले क्षेत्र १,५७,९१२ हेक्टर होते पैकी ५.३७ टक्के क्षेत्र विहीरीद्वारे व ९४.६३ टक्के मोठे मध्यम व लघु पाठबंधारे द्वारे भिजविण्यात आले.

५.४] सिंचन प्रकल्पे :

जिल्हयामध्ये बाघ व इटियाडोड या मोठ्या प्रकल्पांची कामे पूर्ण झाली असून त्याद्वारे १९९०-९१ मध्ये खरीप हंगामात ४०,५६३ हेक्टर क्षेत्रात पाणी पुरवठा करण्यात आला. तसेच रबी हंगामात १९,९१६ हेक्टर क्षेत्रात पाणी पुरवठा करण्यात आला. गोसेखुर्द प्रकल्प हा विदर्भातील सर्वात मोठा पाठबंधारे प्रकल्प असून तो भंडारा जिल्हयतून चैनगंगा नदीवर गोसेखुर्द या गावाजवळ [तालुका पवनी] येथे नियोजित आहे. प्रकल्प स्थळ भंडारा पासून ४५ कि.मी.वर असून पवनी पासून १० कि.मी.अंतरावर आहे. या प्रकल्पाद्वारे भंडारा, सांगपूर व चंद्रपूर या जिल्हयातील एकूण १,९०,००० हेक्टर जमीनीला ओलीताची सोय होणार आहे. या प्रकल्पा पासून मिळणारे जिल्हादार फायदे खालील प्रमाणे राहतील यात आंशिक मंडा नूतनीकरणाचाही समावेश करण्यात आला आहे.

जिल्हा	सिंचन क्षेत्र
१] भंडारा	६८,०७३ हेक्टर
२] चंद्रपूर	१,०७,१६९ हेक्टर
३] नागपूर	१४,७५८ हेक्टर

एकूण १,९०,००० हेक्टर

पिक पध्दती : प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रात मुख्यत्वे कस धावाचे पिक घेतले जाते. प्रकल्प अहवालात त्याचे प्रमाण ४० टक्क्यावसून ६५ टक्क्यापर्यंत वाढविले. याशिवाय उस २ टक्के, मिरची ५ टक्के, भुईमुग २ टक्के, भाज्या ३ टक्के, फळे ३ टक्के इत्यादींचा सुध्दा पिक पध्दतीत समावेश करण्यात आला आहे.

या प्रकल्पाच्या जलाशयाखाली एकूण २३,२५८ हेक्टर क्षेत्र येणार असून १५८ गावे पूर्णतः / अंशतः बादीत होणार आहेत. व ६५,१२८ व्यक्तींचे पुनर्वसन करावे लागेल या करिता प्रकल्प अहवालात आवश्यक ती तरतूद करण्यात आली आहे.

सुध्द परिस्थिती : प्रकल्पाच्या प्राथमिक स्वल्माच्या कामात जसे की धरणाकडे जाणारा पाच मार्ग, कार्याबिये, कर्ज्या-यांच्या वताहती सर्वेक्षण इत्यादीस सुरुवात करण्यात आली अ

या प्रकल्पाला २९६१.१० हेक्टर वन जमीन लागणार असून निर्वनिकरणाचे प्रस्तावात केंद्रशासनाची मंजूरी फेब्रुवारी १९८८ मध्ये मिळालेली आहे.

प्रकल्पाची सुधारित किंमत आता ४६१.१९ कोटी रुपये झाली असून तो १२ वर्षात म्हणजेच सन २००० पर्यंत पूर्ण करण्याचा कार्यक्रम आखला आहे.

जिल्हा व तालुकानिहाय लाभ क्षेत्र [हेक्टर]	एकूण समावेश क्षेत्र	पिकयोग्य क्षेत्र	सिंचन योग्य क्षेत्र
---	---------------------	------------------	---------------------

अ) मंडारा जिल्हा

१) पवनी	४५७१९	३३७६२	३२०७२
२) लाखादूर	३०७२६	२५४३१	२४१६२
३) साकोली	१०२२८	७२२७	६८६६
४) मंडारा	७७५०	५२३४	४९७३
एकूण :	९४५६३	७१६६१	६८०७३

ब) नागपूर जिल्हा

१) कुडी	११६००	९१००	८६४५
२) भिवापूर	१२२९२	६४३५	६११३
एकूण :	२३८९२	१५५३५	१४७५८

क) चंद्रपूर जिल्हा

१) ब्रम्हपूरी	३६५७१	२०७३८	१९७०१
२) सिदिवाही	३५२९०	२२५२४	२१३०२
३) नागभिड	२८३९१	१३७७६	१३०९३
४) मूल	४७१६१	३९६६१	३७७७४
५) चिमूर	५६७७	३२०२	३०४२
६) गोंडपिपरी	१४८८८	१२९०२	१२२५७
एकूण :	१६७२७८	११२८०३	१०७१६९

तसेच बधेडा, तोरना, चांदपूर, चौरखमारा, बोदलकसा, मानाकड, संग्रामपूर, गुलबंद, बेडेपार, रंगपार व खरबदा असे ११ मध्यम प्रकल्प पूर्ण झाले असून त्याद्वारे १९९०-९१ मध्ये १०४०१ हेक्टर क्षेत्रात पाणी पुरवठा करण्यात आला. जिल्ह्यामध्ये मोठ्या प्रकल्पाद्वारे भविष्यात बावनथडी व कालीसरार प्रकल्पाद्वारे २१०५९ हेक्टर क्षेत्रात सिंचनाची सोय होण्याची शक्यता आहे.

६] पशुसंवर्धन व पशुवैधकीय सेवा

६.१ पशुधन :

या जिल्ह्यामध्ये १९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे पशुधनाची संख्या १२,१२,५०८ आहे. हीच पशुधनाची संख्या १९८२ मध्ये १०,९८,८८५ होती. १९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे ६१,४८ टक्के गाई व बैल, १२,४० टक्के म्हशी व रेडे, १०,०० टक्के जेकरा व मेंढ्या २४.६४ टक्के व इतर पशुधन २.४८ टक्के आढळून आले. कुक्कुटांची संख्या १९८२ च्या पशुगणनेच्या तुलनेत [५६२७६२ : १९८७ च्या पशुगणनेत [६६६०५२] फार मोठ्या प्रमाणावर वाढलेली आहे. शासकीय प्रोत्साहनानुसार शेतकरी कुक्कुटपालन हा जोडधदा म्हणून करित आसल्यामुळे कुक्कुटाच्या संख्येत लक्षणीय वाढ झालेली आहे.

६.२ पशुधन व दुग्धव्यवसाय :

भंडारा जिल्ह्यात शेतकरी करिता पुरक व्यवसाय म्हणून पशुपालन करण्यात येते. जिल्ह्यात अनेक सहकारी दुग्ध संकलन केंद्रे असून त्यामार्फत शासकीय दुग्ध योजने अंतर्गत दुग्ध संकलन व वितरण केले जाते. जिल्ह्यातील संकलित दुग्ध इतर जिल्ह्यात सुध्दा पाठविण्यात येते. १९९०-९१ वर्षी शासकीय दुग्ध योजनेमार्फत १३,४५४ हजार लिटर दुग्ध संकलित करण्यात आले. भंडारा जिल्ह्यात एकूण २५७ पंजीबद्ध दुग्ध संस्था आहेत. त्याची तालुकानिहाय स्थिती खालील प्रमाणे आहे.

भंडारा २४, तुमसर १८, पवनी २३, मोहाडी ३१, गोंदिया १९, तिरोंडा २२, गोरगांव १५, आमगांव १७, सालेकसा ७, साकोली २९, देवरी २४, मो.अर्जुनी १५, व लाखादूर ११. ह्याशिवाय मोहाडी, गोंदिया व सालेकसा तहसिलीत प्रत्येकी १ उपकेंद्र अस्तित्वात आहे. या जिल्ह्यात गोंदिया, भंडारा, तुमसर, सालेकसा व देवरी तालुक्यात प्रत्येकी १ शिक्षण केंद्र असून त्याची प्रति दिनी क्षमता २०,००० हजार लिटर्स, २०,००० लिटर्स, १०,००० लिटर्स, ५,००० लिटर्स व ५,००० लिटर्स अशी आहे.

६.३ पशुवैधकीय सेवा :

भंडारा जिल्ह्यात एक पशुवैधकीय सर्वचिकीत्सालय, १८ दवाखाने, ५५ पशु वैधकीय पृथक्पृथक् केंद्रे व २ फिरते पशुवैधकीय दवाखाने व २ दक्षता पथके आहेत. १९९०-९१ वर्षी ३,६८,२८१ पशुवर उपचार करण्यात आला. तसेच ३४,८८३ पशुचे खच्चीकरण करण्यात आले. कृत्रिम रेतन केंद्रे जिल्ह्यात १४३ असून त्यात २१,११७ गाई-म्हशींवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली.

६.४ पशुधन विकासाचे कार्यक्रम :

दुग्ध व्यवसाय व कुक्कुटपालन हे शेतकरीतील पुरक व्यवसाय असून या जिल्ह्यात या व्यवसायांच्या विकासाकरिता जिल्हा योजनेअंतर्गत खालील विकासाचे कार्यक्रम राबविले जाताना. [१] संकरित कालवडी जोपासण्याकरिता अर्थसहाय्य [२] कोंबड्याच्या पिलाचे वाटप [३] तोंडपायखुरी रोगाचे नियंत्रण [४] विशेष पशुसुधार प्रकल्प व दुधाळ जनावरांचा पुरवठा इत्यादी कार्यक्रम.

७] मत्स्यव्यवसाय७.१ मत्स्योत्पादन :

भंडारा जिल्हा हा तलावांचा जिल्हा म्हणून ओळखता जातो. जिल्ह्यामध्ये एकूण ३४, ३३४ हेक्टर क्षेत्र हे भुजल मत्स्योत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय ४५० कि.मी. लांबीचे नद्यांचे पात्र मत्स्यव्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन १९९०-९१ मध्ये ८,४४० मी.टन भुजल मत्स्य उत्पादन ८४४ लाख रुपये मूल्याचे झाले. भंडारा जिल्ह्यात मोडाडी तहसिलमध्ये नागठाणा, मो.अर्जुनी तहसिलमध्ये इटियाडोद, ताक्रोली तहसिल मध्ये शिवडी-बीध व गौदिया तहसिल मध्ये आंभोरा हया ठिकाणी मत्स्यबिज उत्पादन केंद्रे आहेत. १९९०-९१ या वर्षात मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी ३३२ लाख मत्स्यबीज वापरण्यात आले.

७.२ मत्स्योत्पादन विकासाचा कार्यक्रम :

जिल्ह्यामध्ये मत्स्यव्यवसाय विकास करण्याकरिता जिल्हा योजनेअंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. उदा. मच्छिमारी युवकांना प्रशिक्षण, अवरोध पाण्यातील मत्स्यसंयमन, मत्स्यसंस्थांना अर्थसहाय्य, मच्छिमार साधनांच्या खरेदीवर अर्थसहाय्य, पाण्याच्या वाटप इत्यादी.

८] विद्युत८.१ विद्युतीकरण :

जिल्ह्यामध्ये एकूण १,७७४ गावे व ७ शहरे आहेत. त्यापैकी ३१ मार्च १९९१ पर्यंत १,६२४ गावांचे व ७ शहरांचे विद्युतीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. म्हणजेच जिल्ह्यामध्ये १०० टक्के आबादी गावांचे विद्युतीकरण झालेले आहे. त्याशिवाय १५० रिठी गावापैकी १०२ गावांचे विद्युतीकरण झालेले आहे. म्हणजेच रिठी गावांचे ६८ टक्के विद्युतीकरण झालेले आहे.

८.२ परवठा केलेले शेतीचे पंप :

जिल्ह्यामध्ये १९९०-९१ पर्यंत वापरात आलेल्या सिंचन विहिरीवर बसविलेले विजेचे पंप १८,४१९ होते.

८.३ विद्युत वापर :

सन १९९०-९१ मध्ये ४,६८,६६३ हजार किलोवॉट तास विजेचा वापर करण्यात आला पैकी ११.४२ घरघुती, १.९४ टक्के व्यापारी कामासाठी, ८५.२६ टक्के औद्योगिक, ०.८९ टक्के सार्वजनिक दिवाळती, ०.४२ टक्के कृषी, व ०.१३ टक्के इतर कामाकरिता विजेचा वापर करण्यात आला. सनफॉग व अशोक लेलंड हे दोन मोठे उद्योग या जिल्ह्यात सुरु झाल्याने त्यांच्या उपयोगाकरिता मोठ्या प्रमाणावर विजेचा वापर झालेला आहे.

९] खाणकाम व उद्योग९.१ खनिज

भंडारा जिल्हा खनिज उत्पादनाच्या दृष्टीने समृद्ध आहे. जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणावर उच्च व हलक्या प्रतिये कच्चे मँगनिज आढळले. तसेच इतर खनिजामध्ये कायनाईट,

सिलीमनॉईट, कोरंडम व पायरोफिलाइट ही खनिजे आढळतात. गौण खनिजात मुळब, रेंती, इमारती दगड, बोल्टर, विटा व कवेलू तयार करण्यासाठी लागणारी माती इत्यादी खनिजे आढळतात. जिल्ह्यात मॅगनिजचा साठा तुमसर मध्ये आढळतो. धिखला व डोंगरी बुजूरु ही प्रसिध्द मॅगनिज खाणीची केंद्रे आहेत. सन १९९०-९१ मध्ये १,८२,५३५ मे.टन मॅगनिजचे उत्पादन झाले.

कायनाईट : जिल्ह्यात कायनाईट दिघोरी व गोबरवाही जवळ आढळते. १९९०-९१ मध्ये कायनाईटचे १८,१३६ मे.टन उत्पादन झाले.

सिलीमनॉईट : जिल्ह्यात पोह-याजवळ टरमाईन दगडात सिलीमनॉईट आढळते. तसेच कोरंडम सुध्दा आढळतो. १९९०-९१ मध्ये कोरंडमचे उत्पादन ८५.४८० मे.टन झाले. तर सिलीमनॉईटचे उत्पादन २८२० मे.टन झाले. पायरीफिलाईटचे उत्पादन ४४९.८९० मे.टन, क्वार्टजचे उत्पादन ४६०४ मे.टन झाले.

१.२ उद्योग आणि कामगार :

जिल्ह्यात नोंदणी झालेल्या कारखान्याची संख्या १९९० मध्ये ४९८ होती. त्यापैकी २८ कारखाने बंद होते. चालू कारखान्यातील कामगारांची संख्या ७,३२७ इतकी होती. भंडारा शहरात बनणारे पितळी गुंड पूर्वी चीन पर्यंत निर्यात होत असत. आजही भंडा-याची पितळी गुंड भांडी प्रसिध्द आहेत. गंज, गुंड, कळशी, बादली अशा विविध प्रकारची भांडी येथे बनतात. घटा, घुंगरू, वाट्या, भांडी, तावे अशा वस्तुही येथे बनत असत. गुंड बनविण्यासाठी गोल चादर हरियाणातून आणवी लागत असे. आज भंडारा शहरात अशा प्रकारच्या वस्तू बनविण्याचे २० ते २५ कारखाने आहेत. हया शिवाय गुंड बनविणारे काही कामगार स्वतंत्र व्यवसाय करतात. १९४५ पासून भंडारात पितळी भांड्याचा व्यवसाय सुरू झाला. स्वातंत्र्योत्तरे काळात तो फोफावत गेला पण आज मात्र हया उद्योगाचे मवितव्य अंधारले आहे. पितळेच्या स्पर्धेत अन्य अनेक धातू आल्यामुळे पितळ मागे पडले. आता स्टीलची भांडी घेतली जातात. बादल्या पितळेच्या न घेता प्लॅस्टीकच्या घेतल्या जातात. पितळ हा काही मुळ धातू नाही. तावे आणि जस्त यांच्या मिश्रणातून बनलेला तो एक मिश्र धातू आहे. आज मोडीचा भाव सुध्दा ७० रुपये किलो आहे. दर दिवशी १० ते २० टन पितळी भांड्याची मोड भंडारा शहरात येते. भट्टया बहुतेक लाकूड आणि कोळसा हयाचरच चालतात. १ किंवा २ ठिकाणी ऑईलवर भट्टया चालविल्या जातात. प्रारंभी मेहनतीचे काम करण्यास स्थानिक मजूर मिळत नसत. त्यावेळी हरियाणा मधून मजूर आणावे लागले. आता मात्र स्थानिक मजूर मिळू लागले आहेत. आज सुमारे ४०० कामगार हया उद्योगात कार्यरत आहेत. हया जिल्ह्यातील दुसरा प्रमुख उद्योग-बिडी उद्योग असून त्याची संख्या ४९ आहे. त्यात एकूण ५७ हजार कामगार कार्यरत आहेत.

१.३ औद्योगिक वसाहत :

जिल्ह्यामध्ये उद्योगाच्या विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत भंडारा शहरापासून ५ कि.मी.अंतरावर २३८.३९ हेक्टर जमीनीवर औद्योगिक वसाहत निर्माण करण्यात आली आहे. त्यात ३० भूखंड असून त्यापैकी १६ निरनिराळे उद्योग स्थापण्याकरिता देण्यात आले आहेत. पाणी व विजेची सोय महामंडळाद्वारे करण्यात आलेली आहे. तसेच दुसरी औद्योगिक वसाहत गोंदिया पासून ६ कि.मी.अंतरावर १३९ हेक्टर जमीनीवर आहे. त्यात ५२ भूखंड तयार करण्यात आले आहेत. ३३ भूखंड निरनिराळे उद्योग स्थापण्याकरिता देण्यात आले आहेत. सदर वसाहतीत पाण्याची व विजेची सोय महामंडळाद्वारे करण्यात आलेली आहे.

भंडारा औद्योगिक वसाहतीत "अशोक लेलेड" हा प्रमुख उद्योग असून त्या उद्योगाचे :
पुरक उद्योग आहेत. ३८ पुरक उद्योगांपैकी आजमितीस केवळ ९ पुरक उद्योग सुरु असून त्या
उद्योगांतर्फे "अशोक लेलेड" ला उत्पादित माल पुरविला जातो. मे.सनफ्लेग आयर्न अँड स्टील
कंपनी, दिल्ली यांचा पोलाद कारखाना भंडारा रोड रेल्वे स्टेशन जवळ एकलारी गावाजवळ
उभारण्यात आला आहे. सदर उद्योगासाठी १७० हेक्टर जमीन मौजा विडसितेपार, तिरस
एकलारी व वरठी हया गावातून उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. वार्षिक उत्पादन
क्षमता स्पंज लोखंड १५० हजार मे.टन व सेलेबल स्टील १६० हजार मे.टनांची आहे. हया
प्रकल्पात ६०० कुशल व ४०० अकुशल कारागिरांना रोजगार मिळेल. भंडारा जिल्ह्यात
भंडारा येथे सन १९६३ मध्ये १ सहकारी उद्योग समूह स्थापन करण्यात आलेला आहे. त्याचे
समासद संख्या ८५ असून तो ८.५० हेक्टर वर उभारण्यात आलेला आहे. त्यातील एकूण
सहकारी उद्योगाची संख्या ३३ आहे. एकूण विकसीत भूखंडाची संख्या ७१ असून त्यापैकी
७० भूखंडाचे वाटप करण्यात आलेले आहे. १ भूखंड संस्थेने आपले कार्यालय व धर्मकाटा
याकरिता राखून ठेवलेला आहे. सध्या उत्पादन सुरु असलेल्या संस्थांची संख्या ३१ असून
४९ भूखंड त्याचे ताब्यात आहेत. बांधकाम सुरु असलेल्या संस्थांची संख्या २ असून १९
भूखंड रिक्त आहेत. त्या भूखंडाबाबत जादा मागणी ८.०९ हेक्टरची असून प्रकल्पाकरिता
आवश्यक अतिरिक्त रक्कम ५ लाख रुपये लागेल असा अंदाज आहे.

१०] वाहतूक व दळणवळण

१०.१ लोहमार्ग :

भंडारा जिल्ह्यात ३१ मार्च १९९१ रोजी दुहेरी लांबीचे रूंद लोहमार्ग ११६ कि.मी.
तर एकेरी लांबीचे रूंद लोहमार्ग २७ कि.मी. आहे. असुद एकेरी लोहमार्ग ११० कि.मी. लांबी
आहेत. जिल्ह्यात लोहमार्गाची एकूण लांबी २५३ कि.मी. आहे.

१०.२ रस्त्याची लांबी :

भंडारा शहर मुंबई कलकत्ता हया राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ६ वर आहे. जिल्ह्यात
३१ मार्च १९९१ अखेर बिगर नगरपरिषदा हद्दीतील रस्त्यांची एकूण लांबी ५,९७४ कि.मी.
असून त्यात ९९ कि.मी. राष्ट्रीय महामार्ग, ७५७ कि.मी. राज्यमहामार्ग, १०९५ कि.मी. प्रमुख
जिल्हा मार्ग व ४०२३ कि.मी. इतर व ग्रामीण मार्ग आहेत. त्याशिवाय २७८ कि.मी.
लांबीचे मार्ग नगरपरिषद हद्दीत आहेत.

१०.३ नोंदणी करण्यात आलेली वाहने :

जिल्ह्यात निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या
३१ मार्च १९९१ अखेर २९,९०७ एवढी आहे. त्यात ७५.९९ टक्के मोटार साइकल्स व
स्कूटर्स, ६.२९ टक्के मोटारी व जीप आणि ४.८५ टक्के माल मोटारी आहेत. बाकी
इतर वाहने आहेत.

१०.४ टपाल व तार कार्यालये :

जिल्ह्यात ३१ मार्च १९९१ अखेर ५८९ टपाल कार्यालये, २ तार घरे, ७९६ पत्र पेट्या
३०७ पोस्टमन व ४८०७ दुरध्वनी आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे १५.७३ टपाल कार्यालये
कार्यरत आहेत. १९८९-९० वर्षांच्या तुलनेत टपाल कार्यालयांच्या संख्येत ३.९६ टक्के वाढ
झालेली आहे. याशिवाय शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन संचांची संख्या २८२ असून, पोस्टांचे
सुविधा असलेल्या गावांची संख्या २८१ इतकी आहे.

११] कामगार व रोजगार

११.१ रोजगार :

जिल्ह्यामध्ये निरनिराळ्या उद्योगामधील एकूण रोजगार १२२०-२१ अखेर ५०, ७९२ असून त्यात १०, ८६२ खाजगी, २४, १२७ निमशासकीय व १५, ८१० शासकीय आहेत. टक्केवारी नुसार २१.३८ टक्के खाजगी क्षेत्रात ४७.५० टक्के निमशासकीय व ३१.१२ टक्के शासकीय क्षेत्रात आहेत.

११.२ रोजगार विनिमय :

जिल्हा रोजगार विनिमय केंद्राच्या आकडेवारीवरून स्पष्ट होते की १९९० पर्यंत काम मिळण्याकरिता राष्ट्रीय व्यवसाय वर्गीकरणानुसार नोंदविण्यात आलेल्या व्यक्तींची संख्या १४, ५५४ होती. त्यापैकी १९९० मध्ये ३४७ व्यक्तींना रोजगार मिळाला, त्यात अनुसूचित जाती व जातीचे प्रमाण ३२.५६ टक्के होते.

११.३ मजुरीचे दर :

सन १९९१ वर्षामध्ये कुशल कारागिर उदा. सुतार, लोहार, चंभार यांचे अनुक्रमे सरासरी मजुरीचे दर २९ रुपये, २७ रुपये आणि १७ रुपये प्रति दिवस होते तसेच अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर, इतर मजूर व मेंढपाळ यांचे अनुक्रमे सरासरी मजुरीचे दर पुरुष १६ व स्त्री १३ रुपये, पुरुष १३ व स्त्री ९, पुरुष १४ रुपये प्रति दिवस होते.

१२] सहकार

भंडारा जिल्ह्यात विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या ३० जून १९९१ अखेर १८९५ असून एकूण सभासद संख्या ३, ९१, ५०७ आहे. सहकारी पत संस्था ४५.०७ टक्के असून बिमर पत संस्था ५४.९३ टक्के आहेत. पत संस्था मध्ये प्राथमिक कृषी पत संस्थांचे प्रमाण ७८.८० टक्के आहे. तर इतर पत संस्थांचे प्रमाण ३१.२० टक्के आहे सर्व सहकारी संस्थांची सभासद संख्या ३० जून १९९१ ला ३, ९१, ५०७ आहे. त्यापैकी ४८.०१ टक्के सभासद संख्या प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांद्वारे ६७, १४७ हजार रुपये कर्ज वाटप करण्यात आले व त्यात पिक कर्जाचे प्रमाण ५१.२१ टक्के आहे. भात पिकाकरिता देण्यात आलेल्या पिक कर्जाचे प्रमाण एकूण पिक कर्जाच्या ९३.६७ टक्के आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक भंडारा मार्फत जिल्ह्यामध्ये १९९०-९१ हया सहकारी वर्षी अल्प मुदतीचे १२५०.०१ लाख रुपये मध्यम मुदतीचे ५२६.९३ लाख रुपये दीर्घ मुदतीचे १४.७९ लाख रुपये कर्ज वाटप करण्यात आले. त्यापैकी अल्पमुदतीच्या कर्जाची थकबाकी ६३४.२९ लाख रुपये मध्यम मुदतीच्या कर्जाची थकबाकी २७७.९१ लाख रुपये आहे. याशिवाय राज्य भूविकास बँकेच्या ८ शाखा असून त्याद्वारे १०२०.९० लाख रुपये दीर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले.

१३] अधिकोष

भंडारा जिल्ह्यात १३ वर्गीकृत अधिकोष असून एकूण अधिकोष शाखांची संख्या १९९०-९१ सालाकरिता १२८ होती. त्यापैकी १९.५८ टक्के नागरी भागात व ८०.४२ टक्के शाखा

ग्रामीण भागात होत्या. तसेच १३,१२८ लाख रुपयांच्या ठेवी असून ८,७७९ लाख रुपये आगाऊ रकमेचे वितरण करण्यात आले. म्हणजेच वर्गीकृत बँकांच्या ठेवीपैकी केवळ ६६,८७ टक्के आगाऊ रकमे म्हणून वितरित करण्यात आली. याबाबत जिल्ह्यात सहकारी अधिकाऱ्यांची ६२ शाखा कार्यालये आहेत.

१४] बाजारभाव

१४.१ धाऊक बाजारभाव :

अन्न धान्यामध्ये तांदळाचे सरासरी धाऊक बाजारभाव सन १९९०-९१ मध्ये दर क्विंटल मागे ४३१ रुपये होते. तेच १९८९-९० मध्ये ४०० रुपये होते. १९९०-९१ मध्ये तांदळाचे भावात १९८९-९० च्या तुलनेत बरीच वाढ झाली आहे. सन १९९०-९१ मध्ये गव्हाचे सरासरी धाऊक बाजारभाव दर क्विंटल मागे ३१५ रुपये होते तेच भाव १९८९-९० मध्ये २९४ रुपये होते.

१४.२ किरकोळ बाजारभाव :

सन १९९० मध्ये काही महत्वाच्या वस्तूंचे सरासरी किरकोळ बाजारभाव खालील प्रमाणे होते. तांदुळ उत्तम लुचई ४.६२ रुपये, गहू कल्याण सोना ३.३२ रुपये, ज्वारी २.६७ रुपये, बाजरी ३.२१ रुपये, हरभरा डाळ १०.२१ रु., तुर डाळ १२.९९ रुपये, भुईमूग तेल ३१.५१ रुपये, गूळ ८.०८ रुपये, साखर ८.८३ रुपये, सुकी मिरची १४.०५ रुपये प्रति किलो व दुध प्रति लिटर ६.८८ असे होते.

१४.३ ग्राहक किंमतीचा निर्देशांक :

भंडारा या जिल्ह्यासाठी नागपूर केंद्राचा ग्राहक मूल्य निर्देशांक वापरला जातो. पायाभूत वर्ष १९६० बरोबर १०० धरून सन १९८६-८७ मध्ये सर्व साधारण निर्देशांक ६७३ वा तर १९८७-८८ मध्ये तो ७२६ वर असल्याचे आढळते. ऑक्टोबर १९८८ पासून ग्राहक मूल्य निर्देशांकाचे आधारभूत वर्ष १९६० वरून १९८२ असे बदलविण्यात आले आहे. १९८९-९० वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक १७८ इतका होता तर १९९०-९१ वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक २०१ इतका होता.

१५] शैक्षणिक सुविधा

१५.१ भंडारा जिल्ह्यामध्ये सन १९८८-८९ वर्षाखेर एक शिक्षकी ३१८, कनिष्ठ प्राथमिक शाळा ९४४ व उच्च प्राथमिक शाळा ४९५ होत्या. तसेच माध्यमिक शाळांची संख्या २५५, उच्च माध्यमिक शाळांची संख्या ९१ व सामान्य शिक्षणाच्या महाविद्यालयांची संख्या ११ होती.

१५.२ १९८८-८९ मध्ये एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या ४,७६,९०६ असून त्यापैकी पूर्व प्राथमिक शाळा मध्ये ०.११ टक्के, प्राथमिक शाळांमध्ये ६१.८९ टक्के, माध्यमिक शाळांमध्ये १८.४८ टक्के, उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये १६.३४ टक्के, सामान्य महाविद्यालयात ३.१५ टक्के विद्यार्थी होते. वरिल संस्था मध्ये अनुक्रमे ८, ३१८, ३५८१, ३९३२, २९०५, २३१४ व ३४२ शिक्षक होते.

१५.३ १९८८-८९ वर्षाखेर जिल्ह्यात २ शिक्षणविषयक पदवी महाविद्यालये कार्यरत होती. त्यांत एकूण २०१ विद्यार्थी असून त्यापैकी ५८ मुली होत्या. १९८७-८८ वर्षाखेर १ अभियांत्रिकी महाविद्यालय, ३ तंत्र निकेतन व ३ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यरत होत्या.

१६] सार्वजनिक आरोग्य सेवा

१६.१ जिल्ह्यात सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा ही शासनातर्फे, नगर परिषदातर्फे तसेच धर्मदाय संस्थाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येते. जिल्ह्यात १९९० मध्ये एकूण १६ रुग्णालये, ७९ दवाखाने, ५० प्रसूतीगृहे व ६४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. जिल्ह्यातील डॉक्टर व वैद्य यांची संख्या २८४ आणि परिचारीकांची संख्या ९१६ आहे. तसेच एकूण खाटांची संख्या १२६७ असून त्यापैकी स्त्रियांसाठी ७४७ व मुलांसाठी १७३ आहेत. जिल्ह्याकरिता दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांचे प्रमाण ६९ इतके येते. सार्वजनिक संस्थामार्फत उपचार केलेल्या आंतररुग्णांची संख्या १९२ हजार व बाह्यरुग्णांची संख्या ७७३ हजार आहे.

१६.२ जन्म मृत्यूचे प्रमाण :

जिल्ह्यात १९८९ मध्ये एकूण ४०,५३९ जन्म व १३,८६० मृत्यू नोंदविण्यात आले. नोंदलेल्या मृत्यूपैकी बाल मृत्यूचे प्रमाण १२.३० टक्के होते. ह्या आकडेवारीवरून दर हजारी जन्माचे प्रमाण २२.०५ आणि मृत्यूचे प्रमाण ७.५४ इतके येते.

१६.३ कुटूंब कल्याण कार्यक्रम :

जिल्ह्यात ३१.३.१९९१ रोजी ७० कुटूंब कल्याण केंद्रे होती. त्यात ९१.४३ टक्के ग्रामीण भागात व ८.५७ टक्के नागरी भागात होती. निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या १४,७१५ होती. त्यात २३.३३ टक्के पुरुष व ७६.६७ टक्के स्त्रिया होत्या. तसेच ग्रामीण भागातील निर्बीजीकरण केलेल्या स्त्रियांच्या नसबंदीची टक्केवारी ७४.८७ इतकी येते. लुप पध्दतीचा वापर १२८८० स्त्रियांद्वारे करण्यात आला. जिल्ह्यात जननक्षम जोडप्यांची संख्या ३,२३,४३२ आहे.

१७] दुर्बल घटकांचे कल्याण

१७.१ महाराष्ट्र शासनाद्वारे कमजोर घटकांचे कल्याणाकरिता निरनिराळ्या योजना जिल्हास्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण क्षेत्रातील भूमिहीन मजुरांना घरे बांधण्याकरिता जागा देणे व घरे बांधणे, शेतीच्या विकासाकरिता, विहिरी बांधण्याकरिता कर्ज व अनुदान देणे, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण व परीक्षा शुल्क देणे, माध्यमिक शाळेत शिक्षणाच्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे या शिवाय समाजकल्याण विभागातर्फे इतर कार्यक्रम राबविले जातात.

१७.२ विशेष घटक योजना :

भा.पंतप्रधानांच्या २० सुत्री कार्यक्रमांतर्गत मागासवर्गीय व नवबौध्दांच्या विकासासाठी बाब ७ अ मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यात आली आहे. ही योजना दि.१८.६.१९८२ च्या निर्णयान्वये सुरु करण्यात आलेली आहे. जमीन सुधारणा करिता, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघुसिंचन या बाबींवर खर्च करण्याकरिता देण्यात येत आहे. तसेच इतर विकास शिष्यांतील वैयक्तिक लाभाच्या योजनांचा समावेश असून याद्वारे मागासवर्गीय व नवबौध्द यांना प्रत्यक्ष लाभ व्हावा हा उद्देश आहे. विशेष घटक योजनेखाली अनुसूचित जाती व नवबौध्द यांचा आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक विकास जलद करण्यावर भर देण्यात आला आहे. त्यांच्या विकासासाठी दुग्ध विकास, पशुसंवर्धन, शेती, सहकारी लघु उद्योग व ग्रामीण उद्योग इत्यादि क्षेत्रात, चर्मद्योग विकास मंडळ,

खादी व ग्रामोद्योग यांचेकडून सा जगासाठी आर्थिक विकास कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. सन १९९०-९१ वर्षाकरिता ३२.५३ लाख रुपये इतके विशेष केंद्रीय सहाय्य धन-एकूण २४९.५०३ लाख रुपये इतकी आर्थिक तरतूद उपलब्ध झाली तर खर्च २३५.९७७ लाख रुपये इतका झाला. खर्चाची टक्केवारी ९५ पडते.

१७.३ एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उर्ध्व गत्याच्या दृष्टीने एकात्मिक-ग्रामीण विकास कार्यक्रम राबविण्या केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार २० कलमी कार्यक्रमातील कलमानुसार महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. भंडारा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबांची गणना मार्च ८२ ते जून ८२ या कालावधीत घेण्यात आली. त्यानुसार जिल्ह्यात एकूण २००९३३ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगतात असे निदर्शनास आले. १९८१ च्या जनगणनेच्या संदर्भात ५६.७६ टक्के कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत. या योजने अंतर्गत दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकांकडून कर्ज सांगणे मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा या कार्यक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे. या करिता हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा स्थापन केली आहे. या योजनेअंतर्गत जिल्ह्यात सन १९९०-९१ मध्ये एकूण ७०३.८४ लाख रुपये खर्च करण्यात आला. या योजनेअंतर्गत सन १९९०-९१ करिता १२०३३ लाख धारकाचे उद्दिष्ट देण्यात आले होते. तथानी १२०३७ लाभार्थींना ह्या योजनेचा लाभ झाला.

१७.४ संचय स्वावलंबन योजना :

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता संचय स्वावलंबन योजनेअंतर्गत महसूल विभागातर्फे प्रत्येकी २५०० रु. पर्यंत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. ह्या करिता प्रत्येक तालुक्यामध्ये स्वतंत्र समित्या निर्माण करण्यात आलेल्या आहेत.

१८] इतर

१८.१ जिल्हा परिषद, नगरपरिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च :

अ] जिल्हा परिषद : सन १९९०-९१ मध्ये जिल्हापरिषदेचे एकूण उत्पन्न ७८२३.५३ लाख रुपये होते. तर खर्च ७७८८.९५ लाख रुपये म्हणजेच उत्पन्नाच्या-९९.५५ टक्के खर्च झाला.

ब] नगरपरिषद : भंडारा जिल्ह्यात एकूण ५ नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेची स्वनिर्मित उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर, नगरपालिका मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन १९९०-९१ मध्ये नगर-परिषदेचे एकूण उत्पन्न ८५८.१५ लाख रुपये व खर्च ८५३.४५ लाख रुपये झाला. म्हणजेच उत्पन्नाच्या ९९.४५ टक्के खर्च झाला.

क] ग्रामपंचायत : भंडारा जिल्ह्यात एकूण १०३८ ग्रामपंचायती व ४ ग्राममंडळे कार्यरत आहेत. भंडारा जिल्ह्यातील सर्वच-ग्रामपंचायतीचा एकत्रित विचार केला असेता १९९०-९१ ह्या वर्षामध्ये एकूण उत्पन्न २०३.५२ लाख रुपये व खर्च १३८.३४ लाख रुपये म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत ६७.९७ टक्के खर्च अधिक झाला.

१८.२ जिल्हयात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल :

महसूल विभागामार्फत जमीन महसूल गोळा करण्यात येतो. जमीन महसूल १९९०-९१ मध्ये ७.३३ लाख रुपये जमा करण्यात आला. एकूण एकत्रित मागणीच्या २९.३२ टक्के वसुली झाली.

१८.३ वृत्तपत्रे व नियतकालिके :

भंडारा जिल्हयात मराठी भाषेत ९ साप्ताहिके, हिंदी मध्ये ३७ अशी एकूण ४६ साप्ताहिके १९९०-९१ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आली. तर ८ हिंदी व १ मराठी दैनिके प्रकाशित झाली. जिल्हयात एकूण ६६ मुद्रणालये असून सर्वात अधिक म्हणजे ३३.२३ टक्के मुद्रणालये गोंदिया तालुक्यात आहेत. जिल्हयात ३ पाक्षिके हिंदी भाषेत आहेत.

१८.४ वाचनालये :

भंडारा जिल्हा मुख्यालयात शासकीय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थातर्फे सार्वजनिक वाचनालये चालविण्यात येतात.

१८.५ पोलीस व गुन्हे :

भंडारा जिल्हयामध्ये अंतर्गत सुरक्षिततेच्या दृष्टीने २४ पोलीस ठाणी १३ आऊट पोस्ट व ४ पोलीस उपघोषी आहेत व पोलीस अधिक्षक १, सहाय्यक पोलीस अधिक्षक २, पोलीस उपअधिक्षक ३, पोलीस निरीक्षक व इतर पोलीस दल १६३२ आहे. सन १९९० या वर्षात एकूण २७,५४३ गुन्हे नोंदविण्यात आले. वर्षाच्या शेवटी न्यायालयात ४३८१९ प्रकरणे प्रलंबित होती. ह्यात वर्षाभरच्या प्रकरणांचा समावेश आहे. भंडारा जिल्हयात तील तुस्गांत १९९०-९१ मध्ये ६१५ गुन्हेगार द्याखल करण्यात आले. त्यात-५ स्त्रिया व ६१० पुरुष आणि तयोमानानुसार १८ वर्षाखालील गुन्हेगार एकही नाही. १८ ते २१ वयोगटातील गुन्हेगार २९.१० टक्के, २२ ते ३० वर्षे वयोगटातील ३८.७० टक्के, ३१ ते ४० वर्षे वयोगटातील १२.०५ टक्के, ४१ ते ६० वर्षे वयोगटातील १२.०३ टक्के व ६० पेक्षा अधिक वयोगटातील ०.४९ टक्के आहेत.

१८.६ रोजगार हमी योजना :

महाराष्ट्र राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना इतर जिल्हयाप्रमाणे भंडारा जिल्हयातही राबविण्यात येते. दि. २० डिसेंबर १९७४ रोजी विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांनी मंजूर केलेल्या प्रस्तावावरील तरतुदींना अनुसरून असलेल्या अशा विधानमंडळावर ग्रामीण अक्षय कामगारांना रोजगार हमी योजनेची तरतुद आहे. भंडारा जिल्हयात १९९०-९१ वर्षात या योजनेवर १९७०.१८ लाख रुपये खर्च करण्यात आले. सन १९९१ अखेर ५९५ कामे रोजगार हमी योजनेअंतर्गत सुरु होती. केंद्र शासनाने दि. १९/१२/९१ पासून राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम व ग्रामीण भूमीहीन रोजगार हमी कार्यक्रमाचे विलीनीकरण करून जवाहर रोजगार योजना सुरु केली आहे. महाराष्ट्रातील २९८ पंचायत समिती व ३० जिल्हे यात ही योजना राबविण्यात येते. भंडारा जिल्हयात १०३८ ग्रामपंचायत व १३ पंचायत समित्या आहेत.

१८.७ करमणूक व प्रेक्षणीय स्थळे :

भंडारा जिल्हयात कायम स्वरूपाची १२ चित्रपटगृहे व ६ फिरती चित्रपटगृहे १९९०-९१ मध्ये होती. व व्हिडीओ केंद्रांची संख्या १७७ होती. कायम स्वरूपाच्या चित्रपटगृहात खेळाकरिता असलेली एकूण आसन क्षमता ८,३६४ असून फिरत्या चित्रपटगृहात

३३०० एकूण अमसन क्षमता आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारण: १ चित्रपटगृह पडते. चित्रपट गृहे व व्हिडीओ केंद्रे यांपासून सन १९९०-९१ करिता ५३.३९ लाख रुपये करमणूक कर प्राप्त झाला.

भंडारा जिल्हयात पर्यटकांना आकर्षित करण्यायोग्य, प्रेक्षणीय स्थळे नाहीत. काही जुनी देवाळये व किल्ले असले तरीपण बाहेरील पर्यटकांना आकर्षित करण्याइतपत नाही. पवनी तालुक्यातील "अडयाळ" येथे महावीर हनुमानाची प्राचीन मूर्ती आहे. तेथे दरवर्षी रथयात्रा भरते. ती मूर्ती स्वयंभू असून जमीनीतून वर आली आहे, अशी आख्यायिका आहे. "अंबागडपूरच्या" टेकड्या प्रेक्षणीय आहेत. "पदमपूर" येथे दगडी इमारती असून प्राचीन-कालीन विष्णू व सरस्वती ह्या हिंदू देवतांची तसेच जैन तिर्थंकरांच्या मूर्ती आढळतात. यावस्तु असा निष्कर्ष निघतो, की सर्व श्रेष्ठ संस्कृत नाटककार "भवभूती" चे जन्म स्थान "पदमपूर" हे व हे "पदमपूर" एकच असावे. महामहोपाध्याय मिराशीनी भवभूतीचे जन्म स्थान "पदमपूर" होते, हे पुराव्यानिशी सिध्द केले. भंडारा शहराच्या मध्यभागी हेमाडपंथी देवालय आढळतात. सालेकसा तालुक्यातील दरेकसा या लहानशा खडेगावाजवळ चौदसुरज पहाडावर एक वैशिष्ट्यपूर्ण गुहा आहे. त्यापैकी काही प्राकृतीक व काही अप्राकृतीक आहेत. पवनी हें शहर पौराणिक राजा "पवन" ह्याचे राहण्याचे ठिकाण होते. नुकत्याच झालेल्या उत्खननात पवनी शहरा शेंजारी बुध्द स्तूपाची प्रवेशदारे सापडल्याने पवनी शहराला ऐतिहासिक महत्त्व प्राप्त झाले. पवनी हे प्राचीन काळी बौध्द धर्माचे केंद्र होते. भंडारा शहरापासून जवळजवळ १६ कि.मी. अंतरावर जवाहर नगर येथे दिनांक १५.१२.१९६४ रोजी आयुध निर्माण कारखाना स्थापन करण्यात आला आहे. गायमुख गावाजवळील पाण्याचा झरा प्रसिध्द असून शिवरात्रीस तेथे मोठी यात्रा भरते. मोहाडी तालुक्यातील आंधळगाव हे रेश्मी काठ्याच्या साड्यासाठी प्रसिध्द आहे. नवे गाव व शिवनीबाध ही प्रेक्षणीय स्थळे आहेत.

प्राचीन शहर : पवनी

महाराष्ट्रातील भंडारा जिल्हयातील नागपूरच्या आग्नेयेस सुमारे ८० कि.मी. अंतरावर चैनगंगा नदीच्या उजव्या काठी वसलेल्या प्राचीन स्थळाचा १८९७ साली हेन्रीकझीन्स यांनी या स्थळाचा शोध लावला. त्यानंतर १९३८ साली हे स्थळ संरक्षित करण्यात आले. व १९६९-७० साली येथे भारतीय पुरातत्त्व खाते व नागपूर विद्यापिठ यांची संयुक्तपणे उत्खनन केले. त्या आधी पवनी येथे क्षत्रम रुपिअम्म यांचा लेख व वाकाटक दुसरा प्रवरतन यांचा सामुपट उपलब्ध झाला होता. प्रत्यक्ष उत्खननात जगन्नाथ नामक टेकडीभागात एक प्रचंड स्तूपाचे अवशेष उपलब्ध झाले. या स्तूपाचा व्यास ४१.२ मी. असून त्याचा घुमट विटांत पेटिका पध्दतीने बांधल्याचे आढळते. या स्तूपाची उंची ६ मी. स्तीचा करशीनी आच्छादलेला प्रदक्षिणा पथ होता व त्याच्या भीवती सांची भारहुत पध्दतीचा दगडी कळडा वा वेदिका होती आणि चार दिशांनी भव्य प्रवेशदारे होती, असे आढळते. सांची येथील स्तूपापेक्षा या स्तूपाचा परिघ मोठा आढळतो. त्याच्या तोरणावर शृंग-कालीन शिल्पे कोरलेले आहेत. या दगडीकळड्याच्या उभ्या खांबावर भक्तांची, यक्षांची व नागसुचुलिंदाची शिल्पे असून आडव्या सुचीवर प्रदानलेख आहेत. या स्तूपाचा काळ शृंगशैली लेख व शिल्पे यानुसार इ. स. पू. तिसरे दुसरे शतक असा ठरतो, या जगन्नाथ टेकडी शेंजारीच १.६२ कि.मी. वर दक्षिणेस दुस-या एका स्तूपाचे अवशेष मिळाले. या स्तूपाची बांधणी "पायरी" पध्दतीची असून याचा काळ इ. स. चे पहिले-दुसरे शतक असावा. प्राचीन काळी पवनी हे विदर्भातील हीनयान पंथाचे मोठे केंद्र होते व या केंद्राद्वारे दक्षिण अर्ध व कला यांचा प्रसार झाला असावा असे पवनीच्या उत्खननाने सुचित केले आहे.

[संदर्भ : रस. बी. देव, जे. पी. जोशी, पवनी उत्खनन, नागपूर १९७२]

भा ग = २

त पति

१२२० = ११

भाग = २

अनुक्रमिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९२०-२१ वर्षाकरिता

अ. क्र.	तक्ताक्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	२	३	४
क्षेत्र व लोकसंख्या			
१.	१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्राफल धारे व लोकसंख्या	१ = ३
२.	१.२	१९५१ पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशावर्षिक फरक	४ = ५
३.	१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	६
४.	१.४	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	७
५.	१.५	१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे काम न करणारे यांची संख्या	८ = १०
६.	१.६	अ] लोकसंख्येचे व्योमगटानुसार वर्गीकरण ब] धर्मानुसार लोकसंख्या	११ १२
७.	१.७	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती/जामाती व नववोधद यांची आकडेवारी	१३ = १४
८.	१.८	भांगीती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधनसामग्रीनुसार धारांचे वर्गीकरण	१६ = १७
९.	१.९	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण. १९७१ जनगणनेनुसार	१८ = १९
१०.	१.१०	अपंगतेनुसार जिल्हयातील अपंगांची संख्या [१९८१ ची जनगणना]	२०
११.	१.११	जनगणना धारे आणि त्यांचा वापर [१९८१ ची जनगणना]	२१
२. हवामान			
१२.	२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य [मिलीमीटर] १९८९ या वर्षाकरिता	२२ = २४
१३.	२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान [१९८९]	२५
३. कृषी			
१४.	३.१	जमीनीचा वापर	२६ = ३९
१५.	३.२	तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	३० = ३७
१६.	३.३	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	३६
१७.	३.४	विविध साधनांनी ओलीताखालील असलेले तालुकावार क्षेत्र	३९ = ४०

[दोन]

१	२	३	४
१८.	३.५	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र	४१ = ४४
१९.	३.६	अ] तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	४५ = ४६
२०.	३.६	ब] कुपनलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप [१९४०=२१]	४७
२१.	३.७	विहीरीखोरीज लघु पाटवंधारांच्या कामे	४८ = ४९
२२.	३.८	मध्यम व मोठे पाटवंधारे पकल्प यामुळे मिळणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	५० = ५५
२३.	३.९	वहित धारणा जमिनींची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारणा जमिनींची संख्या	५६ = ५७
२४.	३.१०	तालुकावार कृषी विषयक अवजारे	५८
२५.	३.११	दुष्काळ, टंचाई सद्दशा परिस्थितीची माहिती	५९
२६.	३.१२	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती	६०
२७.		४] पशुसंवर्धन =====	
२७.	४.१	तालुकावार पशुधन [१९८७ च्या गणनेप्रमाणे]	६१ = ६४
२८.	४.२	जिल्ह्यातील पशुवैधकीय संस्थांची तालुकावार संख्या	६५ = ६६
२९.	४.३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	६७
३०.	४.३	अ] विविध पशुवैधकीय संस्थांचे कार्य	६८
३१.	४.४	मान्यता प्राप्त पशुवंधा गृहे आणि प्रत्येक पशुवंधागृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	६९
३२.	४.५	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	७०
३३.	४.६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादन	७१
३४.	४.७	जिल्ह्यातील मृजल मत्स्यव्यवसाय	७२
		५] रोजगार, उद्योग, खानिकर्म व वीज =====	
३५.	५.१	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सप्तसरी संख्या	७३ = ७५
३६.	५.२	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	७६ = ७७
३७.	५.३	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	७८ = ७९
३८.	५.४	उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	८०
३९.	५.५	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	८१ = ८२
४०.	५.६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९६०=६१ या वर्षाफिरिता	८३
४१.	५.७	कर्मचारीगणना १९८८ जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या	८४
४२.	५.८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	८५
४३.	५.९	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	८६
४४.	५.१०	विजेचा वापर	८७
४५.	५.११	विगर कृषी आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगात	८८

४६.	५.१२	प्रमुखा उद्योग गटानुसार विंगर कृषी आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या	८९
४७.	५.१३	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार विंगर कृषी आस्थापनांची संख्या	९०
४८.	५.१४	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार विंगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या	९१
४९.	५.१५	विंगर कृषी सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योगगट एकत्र]	९२
५०.	५.१६	प्रमुखा उद्योगगटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	९३
५१.	५.१७	उत्पादन व दुस्तरी सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	९४
५२.	५.१८	घाऊक व किरकोळ संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या	९५
५३.	५.१९	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या	९६
५४.	५.२०	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या	९७

६] सहकार

५५.	६.१	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	९८ = ९९
५६.	६.२	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची संख्या	१००
५७.	६.३	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	१०१
५८.	६.४	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवर सहकारी वेंकाचे कार्य	१०२
५९.	६.५	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य	१०३ = १०४
६०.	६.६	जिल्हयातील शेतकरी सेवासंस्थीचे कार्य	१०४ = १०६
६१.	६.७	जिल्हयातील लॅम्पस [LAMPS] संस्थीचे कार्य	१०७ = १०८
६२.	६.८	जिल्हयातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	१०९
६३.	६.९	जिल्हयातील शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	११०
६४.	६.१०	जिल्हयातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	१११
६५.	६.११	जिल्हयातील विंगर कृषी पतसंस्थांचे कार्य	११२
६६.	६.१२	जिल्हयातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थीचे कार्य	११३ = ११४

१	२	३	४
६७.	६. १३	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	११५
६८.	६. १४	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्त्वाचे कार्य	११६ = ११७
६९.	६. १५	जिल्ह्यांतील नियंत्रित वाजार पेठांची माहिती	११८ = १२०
७०.	६. १६	जिल्ह्यांतील सावकरांची संख्या आणि त्यांना दिलेली कर्ज	१२१
		७] वैधाकीय व आरोग्य सेवा =====	
७१.	७. १	सार्वजनिक संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधाकीय सुविधांची तालुकावार माहिती	१२२
७२.	७. २	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्युंची संख्या	१२३ = १२५
७३.	७. ३	विविध कारणांनुसार मृत्युंची संख्या	१२६
७४.	७. ४	माता व लस संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	१२७ = १२९
७५.	७. ५	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१३० = १३१
		८] शिक्षण =====	
७६.	८. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	१३२ = १३३
७७.	८. २	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या व विध्याथ्यांची संख्या	१३४
७८.	८. ३	पूर्वप्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विध्याथ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विध्याथ्यांची वर्गवारी	१३५ = १३६
७९.	८. ४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	१३७
८०.	८. ५	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विध्याथ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणांची सवलत.	१३८
८१.	८. ६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च सन १९८९-९० करिता	१३९
८२.	८. ७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ विद्यालये] तांत्रिक शाळा [आठवी ते वारावी]	१४०
८३.	८. ८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	१४१
८४.	८. ९	शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था	१४२
		९] दळणावळ व वाहतूक =====	
८५.	९. १	रेल्वे मार्गांची लांबी	१४३
८६.	९. २	प्रकार व पृष्ठभागांनुसार रस्त्यांची लांबी	१४४
८७.	९. ३	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१४५
८८.	९. ४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी	१४६

[पाच]

१ २ ३ ४

८९. ९.५ महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना १९९० या वर्षाकरिता १४७ = १५५

९०. ९.६ पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा दुरदर्शन संघांची आकडेवारी १५६

१०] स्थानिक संस्था

९१. १०.१ स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च १५७

९२. १०.२ ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च १५८ = १५९

९३. १०.३ जिल्हा परिषदांचे वाववार उत्पन्न व खर्च १६० = १६१

९४. १०.४ महानगरपालिका/नगरपालिका उत्पन्न व खर्च १६२ = १६३

९५. १०.५ महानगरपालिका/नगरपालिका क्षेत्रातील इमारतींची

कापसनुसार संख्या व त्यापैकी निवासेत्तर उपयोगात असणाऱ्या इमारती व अगर त्यांच्या भागांमध्ये घालणाऱ्या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती

[वर्षा १९८३ = १९८४]

११] नियोजना

९६. ११.१ विविध विकास विभागांखालील झालेल्या योजनांतर्गत खर्च १६६

९७. ११.२ योजनातील महत्वाची भौतिक साध्य १६७=१६९

९८. ११.३ रोजगार हमी योजना १७३

९९. ११.४ रोजगार हमी योजनेखालील घेतलेली कामे व त्यातील रोजगार हमी खर्च १७४

१००. ११.५ पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी उपाययोजना १७५ = १७६

१०१. ११.६ संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र १७७

१०२. ११.७ जिल्ह्यातील रासायनिक खातांचे वाटप १७८

१०३. ११.८ जिल्ह्यातील साखार कारखाने १७९

१०४. ११.९ दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती १८०

१०५. ११.१० अवर्षण पवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता १८१

१०६. ११.११ स्कात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च १८२

१०७. ११.१२ २० कलमी कार्यक्रम १८३

१०८. ११.१३ विज्ञान घटक योजना १८४

		१२] किंमती व निर्देशांक	
१०९.	१२.१	निवडक शोतीमालाच्या सरासरी धाडक किंमती	१८५
११०.	१२.२	जिल्हा मुख्यालयाच्या पिठाचे महत्वाचे वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती	१८६ = १८९
१११.	१२.३	केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१९०
		१३] न्याय व प्रशासन	
११२.	१३.१	जिल्ह्यातील पोलीस दलांची रकूण संख्या	१९१
११३.	१३.२	गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी	१९२
११४.	१३.३	तुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	१९३
११५.	१३.४	तुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोमटानुसार व शोधापत्रा वगैरेनुसार वर्गीकरण	१९४
११६.	१३.५	दिव्याणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	१९५
		१४] वैकिंग व विमा	
११७.	१४.१	वैक कार्यालये, वर्गीकृत वैकांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे	१९६
११८.	१४.२	संयुक्त भांडवली खर्च	१९७
११९.	१४.३	उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	१९८
		१५] संकीर्ण	
१२०.	१५.१	चित्रापट गृहाचे विषयी आकडेवारी	१९९
१२१.	१५.२	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्पवयतीची रक्कम	२००
१२२.	१५.३	तालुकावार गोळा केलेला जमीन-महसूल	२०१
१२३.	१५.४	छामखाने आणि छापलेल्या व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	२०२
१२४.	१५.५	स्वस्त धान्य दुकावांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखार	२०३
१२५.	१५.६	मागणी व प्रसूत केलेले धान्ये	२०४
१२६.	१५.७	१९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी	२०५ = २०६
१२७.	१५.८	अधिकारी व प्रवासी यांचे साठी असलेल्या प्रवासी कंत्राटांची तालुकावार यादी	२०७ = २०८
१२८.	१५.९	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	२०९
१२९.	१५.१०	निवडक निर्देशांकाचे कल	२१० = २१६

तक्ता क्रमांक १.१ [गृह पाल]

क्र.सं.	विकास क्षेत्र	सकल क्षेत्रफल (एकड़)	सकल क्षेत्रफल (हैक्टर)	सकल क्षेत्रफल (घ.मी.)	सकल क्षेत्रफल (वर्ग मील)	सकल क्षेत्रफल (वर्ग किलोमीटर)	सकल क्षेत्रफल (वर्ग फुट)	सकल क्षेत्रफल (वर्ग यार्ड)	सकल क्षेत्रफल (वर्ग मीटर)
४] मोहाडी	सकल	५२३.०६	१०४६.१२	१०४६१२	४०२.३६	४०२.३६	१०४६१२००	१०४६१२००	१०४६१२००
	गावडी	५२३.०६	१०४६.१२	१०४६१२	४०२.३६	४०२.३६	१०४६१२००	१०४६१२००	१०४६१२००
	नागडी	६.६५	१३३.००	१३३०००	५१.३०	५१.३०	१३३००००	१३३००००	१३३००००
५] सोडिया	सकल	३२६.००	६५२.००	६५२०००	२५३.००	२५३.००	६५२००००	६५२००००	६५२००००
	गावडी	३२६.००	६५२.००	६५२०००	२५३.००	२५३.००	६५२००००	६५२००००	६५२००००
	नागडी	१६.००	३२०.००	३२००००	१२३.००	१२३.००	३२०००००	३२०००००	३२०००००
६] तिरोड	सकल	५५६.००	१११२.००	१११२०००	४२९.००	४२९.००	१११२००००	१११२००००	१११२००००
	गावडी	५५६.००	१११२.००	१११२०००	४२९.००	४२९.००	१११२००००	१११२००००	१११२००००
	नागडी	१५.६२	३१२.२४	३१२२४०	१२०.००	१२०.००	३१२२४००	३१२२४००	३१२२४००
७] गोरगाव	सकल	६२६.००	१२५२.००	१२५२०००	४८३.००	४८३.००	१२५२००००	१२५२००००	१२५२००००
	गावडी	६२६.००	१२५२.००	१२५२०००	४८३.००	४८३.००	१२५२००००	१२५२००००	१२५२००००
	नागडी	६.००	१२०.००	१२००००	४६.००	४६.००	१२०००००	१२०००००	१२०००००
८] सावली	सकल	२५२.००	५०४.००	५०४०००	१९३.००	१९३.००	५०४००००	५०४००००	५०४००००
	गावडी	२५२.००	५०४.००	५०४०००	१९३.००	१९३.००	५०४००००	५०४००००	५०४००००
	नागडी	६.००	१२०.००	१२००००	४६.००	४६.००	१२०००००	१२०००००	१२०००००

तक्ता क्रमांक १.१ [पुढे चाल]

तक्ता क्रमांक १.१ [पुढे चाल]

[३]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१०] साकोली	एकूण	७२८.००	२१७	१२७	११२	साकोली	२१	एकूण	३१	७२८.१०८	२२७	१२७	७२	११२
	ग्रामीण	७२८.००	२१७	१२७	११२	=	२१	ग्रामीण	३१	७२८.१०८	२२७	१२७	७२	११२
	नागरी	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=
११] देवरी	एकूण	१४२४.००	८७	१८५	११२	देवरी	२३	एकूण	२५	१४२४.१३०	८७	१८५	६५	११२
	ग्रामीण	१४२४.००	८७	१८५	११२	=	२३	ग्रामीण	२५	१४२४.१३०	८७	१८५	६५	११२
	नागरी	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=
१२] अर्जुनी मोरगाव	एकूण	१२४५.००	१२४	१२४	११२	अर्जुनी मोरगाव	३०	एकूण	२९	१२४५.१५७	१२४	१२४	७७	११२
	ग्रामीण	१२४५.००	१२४	१२४	११२	=	३०	ग्रामीण	२९	१२४५.१५७	१२४	१२४	७७	११२
	नागरी	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=
१३] लाखांदूर	एकूण	५१९.००	१२५	९४	११२	लाखांदूर	१९	एकूण	१९	५१९.१६१	१२५	९४	५०	११२
	ग्रामीण	५१९.००	१२५	९४	११२	=	१९	ग्रामीण	१९	५१९.१६१	१२५	९४	५०	११२
	नागरी	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=

टिप : १] यातील जिल्ह्याच्या क्षेत्राकडची माहिती "भूमी अभिलेख" या कार्यालयकडून प्राप्त झालेली माहिती "भूमी" करण्यात आलेली आहे.

२] कुटूंबसंख्या व लोकसंख्येची माहिती सुधारित आहे.

३] आकडे पूर्णांकित असल्यामुळे बेरजा जुळणार नाही.

४] वरील माहिती नविन तालुक्याप्रमाणे देण्यात आलेली आहे. वरील माहिती नविन तालुक्याप्रमाणे देण्यात आलेली आहे.

आधार : १९८१ जनगणना प्रकाशन

आधार : १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १.२ (पुढे चालू)

तक्ता क्रमांक १.२ (पुढे चालू)

[५]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८			
२. गोंदिया	१९८१	७०४	५८५	११९	३५१	२९०	६१२	३५३	२८१	२९५	७०	५८	५८२६२	[+]	१२३११	[+]	११०.४	[+]	३६३६	१९८१२
	१९७१	६२४	५३०	९४	३१४	२६५	४२	३१०	१७१	२६५	२२४	४५	५०३३२	[+]	२३३१४	[+]	२१.१	[+]	३६३०	१९७१२
	१९६१	५०६	४३७	६२	२५३	२१७	२६	२५३	१०१	२२०	५०	३३	४३१७७	[+]	१७.३३	[+]	१०.०	[+]	८७.६	१९६१२
	१९५१	४३२	३९५	३७	२१७	१९७	२०	२१६	९५	१९८	४३	१७	३९१५१	[+]	३७	[+]	१९	[+]	२३६९९	१९५१२
३. साकोली	१९८१	५४३	५४३	=	२७२	२७९	४१३	२७१	१८१	२७१	५७३	३६	५४३३६	[+]	१८.३३	[+]	१८.३	[+]	२७९८२	१९८१२
	१९७१	४५९	४५९	=	२३०	२३०	=	२२९	१७१	२२९	४५९	=	४५९१५	[+]	२७.३	[+]	२७.३	[+]	२२९७३	१९७१२
	१९६१	३६१	३६१	=	१८०	१८०	=	१८१	६१	१८१	३६१	=	३६१९०	[+]	२०.९०	[+]	२०.९	[+]	२८३९९	१९६१२
	१९५१	२९९	२९९	=	१४८	१४८	=	१५१	९५	१५१	२९९	=	२९९७४	[+]	१८	[+]	१८	[+]	४१५९९	१९५१२

टिप :- १] तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनररचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत. तालुके तालुक्यांच्या पुनररचने २] आकडे पूर्णकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. ३] आकडे पूर्णकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन. आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.४

[७]

१९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या गटानुसार नगराचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : भांडारा

[लोकसंख्या हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	लोकसंख्या प्रमाणे नगराची संख्या						सकूण नगर						
		संख्या ५००० पेक्षा कमी	५००० ते ९९९९	१०००० ते १९९९९	२०००० ते ४९९९९	५०००० ते ९९९९९	१००००० आणि त्याहून जास्त	संख्या	लोकसंख्या					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०					
संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या					
	सकूण जिल्हा		२	१२	२	३७	१	३५	१	५६	१	१०९	७	२४१
	तालुके													
१.	भांडारा							१	५६		०		१	५६
२.	तुमसर							१	३५				१	३५
३.	पवनी					१	१९						१	१९
४.	मोहाडी			२	१२								२	१२
५.	गोदिया									१	१०९		१	१०९
६.	तिरोडा					१	१८						१	१८

टिप :- १] आकडे पुष्पांकात केल्याने बरोबर जुळणार नाही.

२] लोकसंख्या गटानुसार नगराचे तालुकावार वर्गीकरण केले आहे.

३] उर्वरित तालुक्यात नगराची संख्या नाही.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.५

१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : भांडारा

[आकडे शाकड्यात]

[५]

जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	काम करणाऱ्यांचा वर्ग								
		शेतकरी	श्रीमजूर	घारगुती उद्योग वस्तुनिर्माण प्रकिया सेवा व दुकती इत्यादी	इतर काम करणारे	एकूण काम करणारे	सिमान्तिक काम करणारे	एकूण काम न करणारे	एकूण लोकसंख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
जिल्हा बेरीज	ग्रामीण	३७५६	२२०५	७५४	९५४	७६६६	८४६	७४५४	१५९६४	
	नागरी	४९	६५	१४३	४६७	७२७	३९	१६४२	२४०६	
	एकूण	३८०५	२२७०	८९७	१४२१	८३९३	८८५	९०९६	१६३७०	
१] भांडारा	ग्रामीण	१७९	१९३	४३	९६	५१२	६३	५५३	११२४	
	नागरी	९	१४	१४	११५	१५१	१४	३९६	५६०	
	एकूण	१८८	२०७	५७	२११	६६३	७७	९४९	१६८४	
२] तुमसर	ग्रामीण	२६६	१७६	८७	१५२	६८०	६८	७०८	१४५६	
	नागरी	६	१४	२९	६४	११४	७	२२७	३४८	
	एकूण	२७२	१९०	११६	२१६	७९४	७५	९३५	१८०४	
३] पवनी	ग्रामीण	२१९	२४१	१३	४८	५२२	४१	४७४	१०३७	
	नागरी	९	१९	९	२१	५९	५	१२३	१८७	
	एकूण	२२८	२६०	२२	६९	५८१	४६	५९७	१२२४	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १.५ [पुढे चाल]

तक्ता क्रमांक १.५ [पुढे चाल]

[१२]

क्र.सं.	गाव	प्रकार	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५			
४]	मोहाडी	ग्रामीण	२२२	१४४	७४	७०	१०१	४४	४४	५०२	११०६	७४	७४	७४	७४	७४	७४	७४		
		नागरी	६	७	१७	१५	१५	४४	४४	७६	२२२	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	१७	
		एकूण	२२८	१५१	९१	८५	११६	८८	८८	५७८	११८२	९१	९१	९१	९१	९१	९१	९१	९१	
५]	गोंदिया	ग्रामीण	४१६	१७२	१६४	१०५	१०५	१०५	१०५	७२२	११७२	१६४	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	
		नागरी	९	८	४८	२२९	२२९	२२९	२२९	७०६	१००४	४८	२२९	२२९	२२९	२२९	२२९	२२९	२२९	२२९
		एकूण	४२५	१८०	२१२	३३४	३३४	३३४	३३४	१३२८	१२७२	१६४	३३४	३३४	३३४	३३४	३३४	३३४	३३४	३३४
६]	आमगांव	ग्रामीण	१२६	८२	४२	६३	६३	६३	६३	३६३	२७५	४२	६३	६३	६३	६३	६३	६३	६३	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		एकूण	१२६	८२	४२	६३	६३	६३	६३	३६३	२७५	४२	६३	६३	६३	६३	६३	६३	६३	६३
७]	सालिकता	ग्रामीण	२६१	७४	१०	४०	४०	४०	४०	३३७	७५२	१०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		एकूण	२६१	७४	१०	४०	४०	४०	४०	३३७	७५२	१०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
८]	तिरोडा	ग्रामीण	३१४	१५०	१४३	६१	६१	६१	६१	६३४	११३८	१४३	६१	६१	६१	६१	६१	६१	६१	
		नागरी	९	६	२६	२५	२५	२५	२५	११४	१८५	२६	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	
		एकूण	३२३	१५६	१६९	८६	८६	८६	८६	७४८	१३२३	१६९	८६	८६	८६	८६	८६	८६	८६	
९]	गशिगांव	ग्रामीण	३२३	१३४	६७	६३	६३	६३	६३	५३३	११९४	६७	६३	६३	६३	६३	६३	६३	६३	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
		एकूण	३२३	१३४	६७	६३	६३	६३	६३	५३३	११९४	६७	६३	६३	६३	६३	६३	६३	६३	
१०]	साकोली	ग्रामीण	३३०	२५२	३८	९०	९०	९०	९०	७२३	२१५८	३८	९०	९०	९०	९०	९०	९०	९०	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
		एकूण	३३०	२५२	३८	९०	९०	९०	९०	७२३	२१५८	३८	९०	९०	९०	९०	९०	९०	९०	

[पुढे चाल]

तक्ता क्रमांक १.६ [अ]

लोकसंख्याचे वयोगटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा : मंडारा

तक्ता क्रमांक १.६ [अ]

लोकसंख्याचे वयोगटानुसार वर्गीकरण

आकडे पुष्पांकित

जिल्हा : मंडारा

बाब सर्व ०=१४ १५=१९ २०=२४ २५=२९ ३०=३४ ३५=३९ ४०=४९ ५०=५९ ६०=६९ ७०=७९ ८०=८९ ९०=९९

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४

१. एकूण	१८३७६	७०५७	१६३४	१५०९	१३३९	११९७६	१८९३७	१२५७	१२७६	१२७९०९	७७३९	१२९७६	१८९३७
२. ग्रामीण	१५९६८	६९३४	१३८६	१२८४	११४८	१०६९८	१५९६८	१०९७	११२६	११३८९	३३७८	१०९७	१५९६८
३. नागरी	२४०८	९२३	२४९	२२५	१९१	१२७८	२४०८	१५००	१५००	१३८१७	४४६१	१२७८	२४०८

टिप : = आकडे पुष्पांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाही. टिप : = आकडे पुष्पांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाही.
 आधार : = १९८१ जनगणना प्रकाशन. आधार : = १९८१ जनगणना प्रकाशन.

ब] धार्मानुसार लोकसंख्या - १९८१ जनगणने प्रमाणे

आकडे शोकड्यात

जिल्हा : भांडारा

जिल्हा/तालुका	सकण	संवैदिक	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिन्दू	जैन	मुस्लीम	शिख	इतर धार्मिक	धर्म अनुलेखित
जिल्हा भांडारा	१८३७६	१६५५	३१	१३१७६	३९	४३	१३३	१३	३३	२
ता. भांडारा	१४२६८	१४८१	२०	१४१४८	२७	२६५	५	२१	२	
ता. कुर्णे	२४०८	१७४	११	२०२८	१३	१७६	१३	१२	१	
१. भांडारा	४६८९	४५२	६	४१६०	३	६३	१२	४	१	
नागरी	१२१२	२५	६	१०२२	४	९०	१	४	१	
२. गोंदिया	६४०३४	६६३७७	४३६	६४१७	२१	११३	१३	३३	२	
सकण	५८४५	२९८	८	५४१०	१३	११०	२	३३	१	
नागरी	११८९	१७९	६	१००७	६	१०६	१	१३	१	
३. मुजिली	५४३४	७३१	८	४५७७	१०	९३	२	१४	१	
सकण	५४३४	७३१	८	४५७७	१०	९३	२	१४	१	
नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	

टिप : आकडे पुनः जात केरजा जुबनार नाहीत.
 आधार : १९८१ जनगणना प्रकल्प

तक्ता क्रमांक १.७

१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती जमाती व नवबोध यांची आकडेवारी

जिल्हा : भांडारा

[१३]

[आकडे हजारत

जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नवबोध			एकूण		
		व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
एकूण जिल्हा	एकूण	१७९	८९	९०	२९८	१४६	१५०	७	३	४	४८४	२४०	२४४
	ग्रामीण	१४९	७४	७५	२७५	१३६	१३९	७	३	४	४३१	२१३	२१८
	नागरी	३०	१५	१५	२३	१२	११	=	=	=	५३	२७	२६
तालुके	एकूण	२०	१०	१०	१५	८	७	=	=	=	३५	१८	१७
१] भांडारा	ग्रामीण	१४	७	७	८	४	४	=	=	=	२२	११	११
	नागरी	६	३	३	७	४	३	=	=	=	१३	७	६
२] तुमसर	एकूण	२२	११	११	३०	१५	१५	=	=	=	५२	२६	२६
	ग्रामीण	१८	९	९	२८	१४	१४	=	=	=	४६	२३	२३
	नागरी	४	२	२	२	१	१	=	=	=	६	३	३
३] पंचनी	एकूण	१४	७	७	१३	६	७	=	=	=	२७	१३	१४
	ग्रामीण	१२	६	६	९	४	५	=	=	=	२४	१०	११
	नागरी	२	१	१	४	२	२	=	=	=	३	३	३
४] मोहाडी	एकूण	११	५	६	१६	८	८	=	=	=	२७	१३	१४
	ग्रामीण	९	४	५	१२	६	६	=	=	=	२१	१०	११
	नागरी	२	१	१	४	२	२	=	=	=	६	३	३

[सूट्टे यालु]

तक्ता क्रमांक १७ [पुढे चालू]

[१४]

		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
५] गोंदिया	स्कूण	२२	२५	२६	२२	२६	२६	=	=	=	=	६९	२९	२०	
	ग्रामीण	१७	२	८	२६	२३	२३	=	=	=	=	६३	२३	२१	
	नागरी	१२	६	६	६	३	३	=	=	=	=	१६	२	२	
६] तिरोडा	स्कूण	२०	१०	१०	२०	१०	१०	=	=	=	=	६०	२०	२०	
	ग्रामीण	१६	६	८	१८	९	९	=	=	=	=	३६	१७	१७	
	नागरी	४	३	३	३	१	१	=	=	=	=	६	३	३	
७] गोरगांव	स्कूण	१२	६	६	२४	१३	१३	=	=	=	=	३६	१८	१८	
	ग्रामीण	१२	६	६	२४	१३	१३	=	=	=	=	३६	३६	१६	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
८] आमगांव	स्कूण	५	३	३	६	३	३	=	=	=	=	११	६	६	
	ग्रामीण	५	३	३	६	३	३	=	=	=	=	११	६	६	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
९] सालेझता	स्कूण	५	२	३	२१	१०	११	=	=	=	=	२६	१२	१४	
	ग्रामीण	५	२	३	२१	१०	११	=	=	=	=	२६	१२	१४	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
१०] ताळेली	स्कूण	१७	२	८	२४	१२	१२	=	=	=	=	६१	२१	२०	
	ग्रामीण	१७	२	८	२४	१२	१२	=	=	=	=	६१	२१	२०	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १.७ [पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक २.७ [पुढे चालू]

		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
११]	देवरी	स्कूण	१०	५	५	५०	१५]	२५]	=	स्कूण	१०	५	५	५०	१५]	२५]	=	
		ग्रामीण	१०	५	५	५०	१५	२५	=	ग्रामीण	१०	५	५	५०	१५	२५	=	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	
१२]	मोरगांव/अर्जुनी	स्कूण	९	५	४	४१	२०]	२१]	=	स्कूण	९	५	४	४१	२०]	२१]	=	
		ग्रामीण	९	५	४	४१	२०	२१	=	ग्रामीण	९	५	४	४१	२०	२१	=	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	
१३]	लाखांदूर	स्कूण	५	३	२	७	१३]	१४]	=	स्कूण	५	३	२	७	१३]	१४]	=	
		ग्रामीण	५	३	२	७	३	४	=	ग्रामीण	५	३	२	७	३	४	=	
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	

टिप :- १] या तक्त्यातील माहिती सुधारित आहे.

टिप :- १] या तक्त्यातील माहिती सुधारित आहे.

२] आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

२] आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाही.

३] तक्त्यात दाखविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने नंतरच्या स्थितीनुसार आहेत. तालुके तालुक्यांच्या पुनर्र

४] नवबीधदांची लोकसंख्या ही नवीन तालुक्यानुसार उपलब्ध नसल्यामुळे जिल्ह्याच्या ही नवीन तालुक्यानुसार स्कूण माहिती दिली आहे.

५] नवबीधदांच्या नागरी लोकसंख्येचे आकडे हजारत देणे शक्य नसल्यामुळे जिल्हा नागरी लोकसंख्येचे आकडे हजार स्कूण मधील रकाना क्रमांक ९, १०, ११ मध्ये माहिती दर्शविण्यात आलेली नाही. क्रमांक ९, १०, ११ मध्ये नागरी लोकसंख्येचे मुळ आकडे स्कूण व्यक्ती=५११, पुरुष=२७१, स्त्री=२४० असे आहेत. स्कूण व्यक्ती=५

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

मिाती उपर यांसाठी सापखेल्या साधन सामुग्री नुसार धाराचे
कारिकरण [१९८१ च्या नगणनेनुसार]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	बाब	सकण	शांमीण	नागरी	संख्या
१	सकण	२४२६२५			४
२	शांमीण	२०५१३०			
३	नागरी	४७५३५			
४	सकण	१४०६०			
५	शांमीण	२२३३०			
६	नागरी	१७३०			
७	सकण	३५०६००			
८	शांमीण	२५३८५०			
९	नागरी	६६५५०			
१०	सकण	८०६०			
११	शांमीण	४७२०			
१२	नागरी	३३४०			
१३	सकण	१३५५			
१४	शांमीण	१२३५			
१५	नागरी	१२०			
१६	सकण	६१६०			
१७	शांमीण	२०६५५			
१८	नागरी	३९३३५			
१९	सकण	२८५			
२०	शांमीण	३०			
२१	नागरी	३३५			
२२	सकण	२६५			
२३	शांमीण	२६०			
२४	नागरी	५			
२५	सकण	२०३५			
२६	शांमीण	६८०			
२७	नागरी	१३५५			
	एकूट				

क्र.सं.	वर्ग	व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	रकूण	ग्रामीण	नागरी
२]	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री		१२३५	११५०	८५
३]	छपरासाठी वापरलेली सामग्री				
१]	गवत, पाने, वेळ, माती, कच्च्या विटा किंवा वन बांबू		४४३३०	४१८४०	२४९०
२]	कौले, तक्ती दगड व कंकर		२७६२६०	२४४६४५	३१९१५
३]	प-हाळीचे लोळांडीपत्री, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्री		१६०५	७०५	११००
४]	असेबेस्टास सिमेंटचे पत्री		१६६५	९७०	६९५
५]	विटा व घुना		२५७५		
२]	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री		१८०५	१७७०	
६]	दगड		३४	३०	५
३]	छपरासाठी वापरलेली सामग्री				
१]	गवत, पाने, वेळ, माती, कच्च्या विटा		४४३३०		
७]	प्रचलित सिमेंट कंक्रीट		४८०३०	३१०५	४८९५
२]	कौले, तक्ती दगड व कंकर		२७६२६०		
८]	इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री		२४४६४५	१३७७०	११६५
३]	प-हाळीचे लोळांडीपत्री, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्री		१६०५	७०५	
आधार := १९६१ जन्मणना प्रकाशन [भाग आठ]			१२००		
४]	असेबेस्टास सिमेंटचे पत्री		१६६५	९७०	६९५
आधार := १९६१ जन्मणना प्रकाशन [भाग आठ]			१२००		

शाकार व...च्या स्थितीनुसार ग्रामीण भागातील
 १९८१ जनगणनेप्रमाणे [संख्या]

जिल्हा : भांडा सुधी

अ. क्र.	व्यक्ती	व्यक्तीचा कुटूंब	घराच्या मालकीबाबतची स्थिती	स्वतःची घरे असलेली	भांड्याच्या घरात राहणारी
१	१] स्कूण कुटूंब	३०७०५५	४४९८०	३५२०३५	
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
	अ] स्वतःची घरे असलेली				
	ब] भांड्याच्या घरात राहणारी				
२	१] स्कूण कुटूंब	२५१८५	३२३५५	२८३२०	
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
	अ] स्वतःची घरे असलेली	१००२५	८६०	१०९५५	
	ब] भांड्याच्या घरात राहणारी	४८००	३०५०	६८५०	
३	१] स्कूण कुटूंब	१६१३०	१९०५५	१०९५५	
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२१५३५	१७०५	२३२४०	
	ब] भांड्याच्या घरात राहणारी	४३०५	२३१०	६६१५	
४	१] स्कूण कुटूंब	३७६०५	५११०५	६७७५५	
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
	अ] स्वतःची घरे असलेली	३९०२०	३२७०	३४२९०	
	ब] भांड्याच्या घरात राहणारी	५११०	२८२५	८०३५	

[पुढे चालू]

५. चार व्यक्तींची कुटुंबे

१. एकूण कुटुंबे	४८२२०	६६२०	५५६१०
२. घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ] स्वतःचे घारे असलेली	४२८७५	३१५५	४६०३०
ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	५७३५	३४७०	९२०५

६. पांच व्यक्तींची कुटुंबे

१] एकूण कुटुंबे	५६३०५	७२६०	६३५६५
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ] स्वतःची घारे असलेली	५०३५५	३६२०	५३९७५
ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	५७४५	३६४५	९३९०

७] सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे [१९]

१] एकूण कुटुंबे	१२२२२८	१८७३०	१४१६५०
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ] स्वतःची घारे असलेली	११५२३५	१२८००	१२८०३५
ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	७२२०	५८८५	१३१०५

२. घराच्या मालकीबाबतची स्थिती

कुटुंबाच्या समावेश-आहे. व संस्था कुटुंबाचा समावेश

अ] स्वतःचे घारे नाही ती त्यामुळे एकूण कुटुंबाची संख्या जुळवणार नाही

ब] आधीपर्यंत १२२२२८ जसजस नमारे पिकावरील [माग आठ ४२० व वीर [१९]

६. पांच व्यक्तींची कुटुंबे

१] एकूण कुटुंबे	५६३०५	७२६०	६३५६५
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ] स्वतःची घारे असलेली	५०३५५	३६२०	५३९७५
ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	५७४५	३६४५	९३९०

७] सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे [१९]

१] एकूण कुटुंबे	१२२२२८	१८७३०	१४१६५०
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ] स्वतःची घारे असलेली	११५२३५	१२८००	१२८०३५
ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	७२२०	५८८५	१३१०५

२. घराच्या मालकीबाबतची स्थिती

कुटुंबाच्या समावेश-आहे. व संस्था कुटुंबाचा समावेश

अ] स्वतःचे घारे नाही ती त्यामुळे एकूण कुटुंबाची संख्या जुळवणार नाही

ब] आधीपर्यंत १२२२२८ जसजस नमारे पिकावरील [माग आठ ४२० व वीर [१९]

जिल्हा		तालुके		ग्रामीण		नागरी		एकूण	
१.	भांडोरी	३४५	३४५	३४५	३४५	३४५	३४५	३४५	३४५
२.	गोदिया	३४२	३४२	३४२	३४२	३४२	३४२	३४२	३४२
३.	साकोली	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
जिल्हा		३४०६	३४०६	३४०६	३४०६	३४०६	३४०६	३४०६	३४०६

टिप : = तक्त्यांत द्याविलेले तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

आधार : = १९८१ जनगणना प्रकाशन-मालिका-१२-भाग-१

तक्ता क्रमांक १.११

जनगणना घरे आणि त्यांचे वापर [१९८१ ची जनगणना]

जिल्हा : भांडारा

[२१]

अ. क्र.	सकूण ग्रामीण	सकूण नगरी	जनगणना घरे	जनगणना नेट्या सुरवा तीला रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचे वापर						कारखाने पंजाबा कार्यशाळा छप्परे इत्यादी	रेस्टा रेटस मिठाई ची दुकाने आणि उपहार गृहे	करम पाक पेयायत घरे सांस्क तिक केव् इ. पूजा स्थाने सोडन	पूजा स्थाने [दिवळ घरे मशिदी गुरुद्वार घरे]	इतर
					राहणे	दुकान आणि राहणे	यंत्रशाळा [कटोरो धोगासह आणि राहणे	हॉटेल धाम शाळा पर्यटन घरे इत्यादी	उपहार घरे सोडन दुकाने	व्यवसा याची घरे आणि कार्यालये					
१.	सकूण	४४३५१५	२९४५०	२८९५६०	५०४५	३२३४०	२६०	५९२५	१८४५	६०६०	१११०	२०५	३६५	७२०३०	
२.	ग्रामीण	३८७७०५	१४५८०	२५४७२५	४२१०	३२४२५	१२५	३३१०	१२००	३४७०	७२०	१४०	३२६५	६८९२५	
३.	नगरी	५५८१०	४८७०	३४७६५	४३५	६५१५	६५	२६१५	६४५	१५९०	३२०	६५	४२०	३१०५	

आधार : १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक २.१

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १९९० वर्षाकरिता [२२] एकूण पर्जन्य १९९०

जिल्हा : भांडारा

[पर्जन्य = मिली मिटरमध्ये]

अ.क्र.	महिना	१] केंद्र = भांडारा		३] केंद्र = पवनी		३] केंद्र = मोहाडी		४] केंद्र = तुमसर					
		सरासरी पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	जानेवारी	१२.१	=	=	२२.०	=	=	उ.ना.	=	=	उ.ना.	१	३.२
२.	फेब्रुवारी	२६.६	२	१८.४	१०.१	३	४.४	उ.ना.	२	२१.०	उ.ना.	३	३६.२
३.	मार्च	१८.३	१	४.०	२२.५	१	२०.२	उ.ना.	=	=	उ.ना.	२	१६.६
४.	एप्रिल	१८.३	३	१३.६	१८.४	२	२०.८	उ.ना.	२	१२.०	उ.ना.	२	१५.४
५.	मे	१४.१	७	१३१.६	१४.१	११	१६५.२	उ.ना.	१०	१०४.७	उ.ना.	१०	७७.४
६.	जून	१९५.८	१६	३००.०	१३४.६	१७	२५४.४	उ.ना.	१५	३४४.४	उ.ना.	१७	३५१.६
७.	जुलै	४१५.८	२६	२९२.४	४५३.९	२१	२८९.०	उ.ना.	१६	२९३.९	उ.ना.	१७	२२१.२
८.	ऑगस्ट	३९१.५	२०	२७६.५	३७५.६	२१	३६६.३	उ.ना.	१७	२८२.४	उ.ना.	१७	३०९.३
९.	सप्टेंबर	२१४.४	१६	२४४.४	२५३.६	१५	२१४.३	उ.ना.	१४	२१०.०	उ.ना.	१५	२३६.८
१०.	ऑक्टोबर	४४.१	९	११४.१	५८.२	७	७७.७	उ.ना.	४	७५.०	उ.ना.	११	११३.५
११.	नोव्हेंबर	१३.०	=	=	१९.४	=	=	उ.ना.	=	=	उ.ना.	=	=
१२.	डिसेंबर	११.७	१	२८.०	१२.४	१	९.२	उ.ना.	१	१९.०	उ.ना.	१	३६.०
	एकूण	१३७६.३	१०१	१४२६.०	१३९४.८	९९	१४२१.९	उ.ना.	८१	१३६२.४	उ.ना.	९६	१४१७.२

[मुळे पाल]

तक्ता क्रमांक २.१ [पुढे चालू]

[२३]

अ. क्र.	महिना	५. केंद्र = गोंदिया		६. केंद्र = तिरोडा		७. केंद्र = आमगांव		८. केंद्र = गोरगांव					
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या				
१	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१.	जानेवारी	१८.०	=	=	१२.२	=	=	उ.ना.	=	=	उ.ना.	=	=
२.	फेब्रुवारी	३०.६	२	१३.९	२३.३	१	१७.०	उ.ना.	३	२९.७	उ.ना.	१	१०.०
३.	मार्च	१५.९	२	१४.५	१४.५	=	=	उ.ना.	१	३.५	उ.ना.	१	५.०
४.	एप्रिल	१५.९	=	=	११.६	=	=	उ.ना.	२	३६.०	उ.ना.	१	१.१
५.	मे	१३.६	६	६६.२	१०.६	६	१२३.०	उ.ना.	५	११८.६	उ.ना.	३	२५.०
६.	जून	२१९.१	१७	४२०.५	१९५.५	१५	४१९.०	उ.ना.	१६	३९४.४	उ.ना.	१४	४२१.५
७.	जुलै	५०३.८	२६	४००.३	४४४.३	१५	२१३.०	उ.ना.	२१	५६०.३	उ.ना.	१९	३२०.१
८.	ऑगस्ट	४४३.५	२०	२५८.०	४११.९	१७	२४१.०	उ.ना.	१७	४५७.६	उ.ना.	१५	१९७.५
९.	सप्टेंबर	२२३.२	२२	३००.१	२०४.१	१९	२५८.६	उ.ना.	२१	३८१.१	उ.ना.	१४	२३६.९
१०.	ऑक्टोबर	६६.६	९	१०९.३	५४.८	५	११९.७	उ.ना.	११	२४१.७	उ.ना.	८	९६.१
११.	नोव्हेंबर	२३.९	=	=	१३.२	=	=	उ.ना.	=	=	उ.ना.	=	=
१२.	डिसेंबर	५.७	१	७.३	७.१	१	२०.०	उ.ना.	=	=	उ.ना.	१	७.५
	एकूण	१५७७.८	१०६	१५९०.०	१४०१.१	७९	१४११.३	उ.ना.	९७	२२२२.८	उ.ना.	७७	१३३०.७

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक २.१ [पुढे चालू]

[२४]

अ. क्र.	महिना	१. केंद्र : तालुकसा		१०. केंद्र = साकोली		११. केंद्र = देवरी		१२. केंद्र = अर्जुनी/मोर्गांव		१३. केंद्र = जाळांदूर						
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या					
		२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
१.	जानेवारी	उ. ना.	=	=	१३.०	=	=	१०.०	=	=	उ. ना.	=	=	उ. ना.	=	=
२.	फेब्रुवारी	उ. ना.	२	२५.६	२४.०	२	३५.८	१३.४	३	४६.६	उ. ना.	१	६.६	उ. ना.	=	=
३.	मार्च	उ. ना.	२	९.४	१८.३	१	१८.०	२३.२	२	४८.०	उ. ना.	१	१८.६	उ. ना.	=	=
४.	एप्रिल	उ. ना.	१	६.२	१५.०	=	=	१४.६	=	=	उ. ना.	२	२१.०	उ. ना.	२	१४.०
५.	मे	उ. ना.	९	१०२.०	१४.७	७	१००.०	२.९	३	८१.८	उ. ना.	८	१७६.८	उ. ना.	४	१०६.३
६.	जून	उ. ना.	१८	३९९.४	२११.१	१५	२४१.२	१८४.६	१७	३९९.६	उ. ना.	१४	२१६.४	उ. ना.	१६	२८५.४
७.	जुलै	उ. ना.	२३	४४७.६	५००.६	२४	३४७.२	४९७.१	२५	४२३.६	उ. ना.	२३	३०३.८	उ. ना.	२३	३९८.१
८.	ऑगस्ट	उ. ना.	१८	२४७.०	४४४.३	१९	३५४.६	४४९.९	२०	२६१.२	उ. ना.	२०	५०७.२	उ. ना.	२४	६७६.१
९.	सप्टेंबर	उ. ना.	१८	२१९.२	२४१.२	१८	२६५.६	३२७.९	१५	१९६.०	उ. ना.	१३	२२२.२	उ. ना.	१५	२१८.३
१०.	ऑक्टोबर	उ. ना.	११	१६०.४	५३.६	८	७६.६	६५.४	११	१७२.०	उ. ना.	६	९५.८	उ. ना.	६	१८६.२
११.	नोव्हेंबर	उ. ना.	=	=	११.४	=	=	७.६	=	=	उ. ना.	=	=	उ. ना.	=	=
१२.	डिसेंबर	उ. ना.	१	११.०	९.१	१	४५.४	३.४	१	५.४	उ. ना.	२	६.०	उ. ना.	१	०.२
	एकूण	उ. ना.	१०३	१६२७.८	१५५७.१	९५	१४८४.४	१६००.०	९७	१६३४.२	उ. ना.	९०	१५७४.४	उ. ना.	९४	१८८४.६

टिप : = उ. ना. उपलब्ध नाही
 आधार : = जिल्हाधिकारी याचे कार्यालय, भांडारा

निचडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान १९९० या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

[आफडे डिग्री सेल्सियसमध्ये]

अ.क्र.	महिना	कमाल	किमान
१.	जानेवारी	२२.६	१०.२
२.	फेब्रुवारी	२३.५	९.२
३.	मार्च	२७.६	१५.०
४.	एप्रिल	४४.०	१७.४
५.	मे	४१.३	२१.६
६.	जून	४१.०	२१.५
७.	जुलै	३३.०	१९.८
८.	अगिष्ट	३४.५	२१.४
९.	सप्टेंबर	३३.६	२१.६
१०.	ऑक्टोबर	३३.५	१७.२
११.	नोव्हेंबर	२३.५	१३.२
१२.	डिसेंबर	२१.५	९.४
	वार्षिक	४४.०	९.२

आधार : = विभागीय हवामान शास्त्रा कार्यालय,
नागपूर.

तक्ता क्रमांक ३.१

जमिनिया वापर १९८४-८५ व १९८५-८६ वर्षाकरीता

[२६]

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्रफळ : ५३३२ हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्यस्त क्षेत्र	शेततीला उपयोगी नसलेली जमीन			पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			एकूण
				बिभर शेतती वापराला खालील जमीन	पडित आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरण आणि इतर चरणयाची जमीन	कसलेली जमीनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे झाडे फळ बागा खालील जमीन	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जिल्हा बेरीज	१९८४=८५	९२८०	२५१९	८४३	२२४	१०६७	२४४	११७३	८०	१५३७
	१९८५=८६	९२८०	२२८२	७०९	३२७	१०३६	२४७	१०६४	१३३	१४४२
तालुके १] भांडारा	१९८४=८५	२६०६	५६१	२५३	३२	२८५	९५	२३६	८	३३९
	१९८५=८६	६४६	१४५	५९	१२	७१	१४	४८	२	६४
२] पवनी	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	७०६	१७४	५१	५	७६	४	९२	=	९६
३] तुमसर	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	६६१	१४२	३९	२०	७९	२९	६६	७	१०२
४] मोहाडी	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	५२३	३५	=	१	१	७३	२९	६२	१४४
५] गोंदिया	१९८४=८५	२६८८	४९९	२४०	८७	३२७	१००	३४५	३३	४७८
	१९८५=८६	६२८	४६	४९	१७	६६	५९	७३	१६	१२८

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुटे चालू]

[२७]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
६] गोरगांव	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	६२८	२१७	३१	८	३२	१	६१	=	=	६२
७] सालिकसा	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	६१६	१५६	३५	६५	१०	१०	७१	३०	१११	
८] आमगांव	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	२६८	२५	१२	३	२२	१०	२६	=	=	३६
९] तिरोडा	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	५४८	३०	३८	२०	४८	२६	५८	६	९१	
१०] साकोली	१९८४=८५	३९८६	१४५९	३५०	१०५	४५५	६९	५९२	३२	७२०	
	१९८५=८६	७२८	२१४	७३	१	७४	५	८७	१	९३	
११] देवरी	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	१४९४	६२७	१२८	१३८	२६६	१९	११९	=	१३६	
१२] लाखांदुर	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	५१९	५६	२४	२६	५०	५	८०	=	६	
१३] अ. नोरगांव	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	१२४५	३५५	१७४	२१	१९४	८	२७२	१०	२९०	

[पुटे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

[२०]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	पडीत जमीन			निव्वळ कुमेली क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवड केलेले क्षेत्र	लागवडी अधिक एकूण क्षेत्र	खालील लागवडी एकूण क्षेत्र	लागवडी लायक एकूण क्षेत्र - [१+१०+११+१५]
		चालू पड	इतर पड	एकूण					
		१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
जिल्हा वेरीज	१९८४=८५	८५	१९३	२७८	३४७२	६६२	४४४२	४७२१	
	१९८५=८६	१३२	३३८	४७०	४०५०	१०७५	५२२५	४४९४	
तालुके १]भांडारा	१९८४=८५	४३	७६	११९	१३०२	२१४	१५१६	१६२४	
	१९८५=८६	११	२४	३५	३३१	३०	३६१	३४२	
२] पवनी	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	
	१९८५=८६	६	१३	१९	३६१	१३४	४९७	३४४	
३] तुमसर	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	
	१९८५=८६	१६	४७	६३	२९७	४०	३३७	३९४	
४] मोहाडी	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	
	१९८५=८६	२३	४४	६७	३४६	३४	३८०	५२८	
५] गोंदिया	१९८४=८५	४१	८५	१२६	१२७९	४०८	१६६७	१७१८	
	१९८५=८६	१०	२५	३५	३६३	९३	४४६	४६३	
६] गोरजांव	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	
	१९८५=८६	९	२२	३१	२७९	१०१	३८०	३११	
७] सालिकसा	१९८४=८५	=	=	=	=	=	=	=	
	१९८५=८६	९	३६	४५	२१४	४२	२७६	२९९	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.१ (पुढे चालू)

तक्ता क्रमांक ३.१ (सहभात)

८] आमगांव	१२८४=८५	=	=	८] आमगांव	१२८४=८५	=	=
	१२८५=८६	७	६		१२८५=८६	७	६
९] तिरोडा	१२८४=८५	=	=	९] तिरोडा	१२८४=८५	=	=
	१२८५=८६	१५	१५		१२८५=८६	१५	१५
१०] साकोली	१२८४=८५	१	३३	१०] साकोली	१२८४=८५	३४०	२
	१२८५=८६	६	१४		१२८५=८६	१०६	६
११] देवरी	१२८४=८५	=	=	११] देवरी	१२८४=८५	=	=
	१२८५=८६	६	७		१२८५=८६	७२	६
१२] लाखांदूर	१२८४=८५	=	=	१२] लाखांदूर	१२८४=८५	=	=
	१२८५=८६	६	३३		१२८५=८६	१२३	६
१३] अ. मोरगांव	१२८४=८५	=	=	१३] अ. मोरगांव	१२८४=८५	=	=
	१२८५=८६	८	३३		१२८५=८६	११२	८

टिप :- १] आकडे पूर्णक्रिये केल्यामुळे पुतल्या आकड्याची जखण करू नये. पुनः पूर्णक्रिये केल्यामुळे पुतल्या आकडे २] १२८४=८५ वषाची स्तंभ क्र. ३ ते ८ मधील माहिती नवीन तालुकाद्वारे उपलब्ध नसल्यामुळे ती पुतल्या जखण संबंधित तालुक्याच्या माहितीत समाविष्ट केली आहे. ३] १२८४=८५ ची माहिती पूर्ण सुधारित असून १२८५=८६ ची माहिती अर्धवर्षी आहे. पुनः सुधारित ४] १२८६=८७ ते १२८७=८८ वषासाठी जिल्हा शत्रु व पिके अहवाल जिल्हाधिकारी कार्यालय, मंडरा याचे कडे अधोपही तयार नसल्याने १२८६=८६ ची माहिती पुनः प्रकाशित केली आहे.

आधार :- १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. २] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. ३] जिल्हा शत्रु व पिके अहवाल, जिल्हा मंडरा. ४] जिल्हा शत्रु व पिके अहवाल, जिल्हा मंडरा.

तालुकावार निरनिराळ्या अधिकाऱ्यांनी तैयार केलेली क्षेत्रा १९८४-८५ व १९८५-८६ या वर्षांकरिता

जिल्हा : भांडारा

क्षेत्रा हेक्टर मध्ये

जिल्हा/तालुका	वर्ष	भात	गहू	दालिच	रब्बी	ज्वारी	मका	कोदी	कुटी	बतर	रकण	हरभारा	तुर	मुग
		ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.	ता.क.
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा वेरीज	१९८४-८५	२०६५४०	२४९३०	१०३८	२५५५३	२६५९९	६२३			२४५५	२६१६२९	१००३२	८०८३	३०३५
	१९८५-८६	२२३३४४	२५९२३४	८५४	२३८५२	२४५४६	६५५४	२१९२	८५६	२६३	२५८९४८	९५८५	८३०२	३५४८
तालुके														
१] भांडारा	१९८४-८५	१६६१५	२६६३	३०३	८८५२	१९१०५	८५				२८४०४	९०३	११०९	१२५
	१९८५-८६	१५६५५	३०४१	२८४	५५६८	८०५३					२८५४०	१०२०	११९९	१४०
२] तुमसर	१९८४-८५	२३०१३	१४५५	६४	१२९१	१२३०५	१९२३				२६०३८	४०२	६३१	३३
	१९८५-८६	२३६६६	१६३६	५५	१३२४	१३५९	२३१८				२६५९८	४६३	६३३	६३
३] मोर्हाडी	१९८४-८५	१८९६५	३५६१		५२९०	५२९०					२५८१८	११००	५९०	६५
	१९८५-८६	२०२६४	३०१३		५३२९	६३२९					२८००५	१०६३	८०९	६०
४] पवनी	१९८४-८५	२३५६०	३६३०	१०२	५८५८	६०३०					२३३२०	१२९०	५१६	१२६१
	१९८५-८६	२५०२९	४३४०	१४०	६३०४	६४४५					२४८१३	१३०९	५४३	१६१०
५] गोंदिया	१९८४-८५	२०३१८	६८१	१४	२०	२०					२१०३२	४००	५२६	३१
	१९८५-८६	२३३६५	११९१	५	१	१					२४६६३	६०१	५२४	३१
६] आमगाच	१९८४-८५	१११३६	२६								११२०६	१२८	२१८	११
	१९८५-८६	१६६५२	२१९								१५३११	१६१	२१६	१

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३१]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
७] सालिकता	१२८४=८५	२०१६६	४१०	=	=	=	६	=	=	२१०२४	२७१	१६०	६	
	१२८५=८६	१२५८२	४२०	=	=	=	६	७	१०७	=	२०२६२	२१०	१७०	६
८] मोरगांव	१२८४=८५	२५६३३	६३६	=	=	=	२६	=	=	२६६२७	२२६	७२०	३	
	१२८५=८६	१६१२८	६७७	=	=	=	२९	४१	=	=	२७०७७	३७९	७३२	४
९] तिरोडा	१२८४=८५	२२०२६	३२६६	२७४	२६०	७५४	२६	=	=	=	२४९७३	१७६७	७४०	६
	१२८५=८६	२५६५०	१८७३	२००	३३४	७३४	६४	१	=	=	२४०९२	६४७	७६९	३३
१०] साकोली	१२८४=८५	२६४६६	२२६६	=	७७०	७७०	१२	=	=	२०	२९६३१	६२०	७६९	७५
	१२८५=८६	२६९५०	३५९१	=	७४४	७४४	१७	३	=	=	३३४००	९००	९२६	६०
११] लाखांदूर	१२८४=८५	११८४२	३११३	२२४	३३३३	३५६७	७	=	=	=	३४११९	९६७	६०७	१३०२
	१२८५=८६	२२२३६	३२४३	१८९	१९४३	३१२५	२	=	=	=	३४६०४	९९७	६४२	१७६२
१२] देवरी	१२८४=८५	३२३३३	१३४७	७	=	६	१६६	=	=	२३७९	३६१७१	६६६	४०९	६२
	१२८५=८६	२६९७९	७३९	८	=	६	=	१२६९	६३४	७३४	३००३४	९०६	३७०	४६
१३] अ. मोरगांव	१२८४=८५	३४५७५	१९१०	=	९२	१२	१३६	=	=	९७	३६७३४	९१४	६१०	७९
	१२८५=८६	३७९९९	१४६७	=	२६	२५	३१	३७	७	१	३९९६६	९२२	६१७	९४

[पुढे चालू]

तकता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३२]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	उडीद	लाखा	कुलथा	इतर कड धान्ये	स्कण कड धान्ये	स्कण अन्न धान्ये	उस	मसाल्याचे पदार्थ	फळे व भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	स्कण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतु पिके
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
जिल्हा बेरीज	१९८४=८५	=	=	=	५२०१९	७३१७१	४३५०००	७९३	५३२९	७६२३	१७९	४४६७२३	=	१०३१
	१९८५=८६	१९११०	२०२२५	२३२३	५४०४	६९९४१	४४७८९९	७५९	४६६३	५३९१	१२३९४	४४०९०६	=	५३
तालुके														
१] भांडारा	१९८४=८५	=	=	=	२१९०	४३८०	३२९३४	१	६५१	६५०	१०	३४१४६	=	१६०
	१९८५=८६	३०२	८०८	८१	८१७	४३५५	३३०९५	=	७२७	७२९	११	३४७६२	=	=
२] तुमसर	१९८४=८५	=	=	=	३०५५	४१९१	३०२२९	१३०	५२२	९७५	२	३१९५	=	६३
	१९८५=८६	२७९	२११४	५७	३२१	३९३०	३०४२६	१३२	२१५	७७८	=	३१९३३	=	२३
३] पवनी	१९८४=८५	=	=	=	७२८४	१०५५४	४३७७६	२३	७२१	७५५	३९	४५११७	=	९४
	१९८५=८६	६२१९	७९७	३६६	६०२	११६५१	४६४६४	१९	५८८	७०६	३७	४७८४४	=	=
४] सोहाडी	१९८४=८५	=	=	=	२२०३	४१६३	३१९८०	३३	६२८	६५७	=	३३२९८	=	४७
	१९८५=८६	३८१	१४११	३५	११४	३८७२	३२३७७	२६	५४४	६७७	१९३७	३५६६१	=	=
५] गोंदिया	१९८४=८५	=	=	=	३०२२	४२२९	३५२६१	८८	७१५	६०२	=	३६४६६	=	४४३
	१९८५=८६	८५०	१४९३	३९	५५८	४१९६	३८८५९	१२२	१९९	५०२	=	३६६८२	=	=
६] आ.गांव	१९८४=८५	=	=	=	१८६५	२२२३	१३४२९	१०	९२	१४५	=	१३६७६	=	६८
	१९८५=८६	७८९	७०७	३७	१९१	१९०८	१९२१९	७	४४	७८	७	१९३७७	=	=

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३३]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
७] सालिकडा	१९८९=८५	=	=	=	८३४५	८७८२	३०३०६	५	१०८	१९५	=	३०६१४	=	१२१	
	१९८५=८६	१६६	७००	२२९	९१	१७५७	२२७१९	१०	१०३	२२१	१४२	२३१९६	=	२२	
८] मोरगांव	१९८८=८५	=	=	=	२२३९	३०५८	२९६८३	७	७५	२०८	२	२९९६७	=	८८	
	१९८५=८६	२६२	२५९३	६४	३५४	४१६७	३१२३२	४	९४	१६५	२	३१४८७	=	=	
९] तिरुडो	१९८८=८५	=	=	=	४९६६	७४८४	३२४५६	१६	२१८	४२७	=	३३१०९	=	३८	
	१९८५=८६	४०६	४६४४	७४	६२७	७३६०	३६४५२	१६	२२५	३६७	३७७३	३८८३३	=	८	
१०] साकोली	१९८८=८५	=	=	=	४१३८	५६०२	३५१३३	१३३	३६०	३५९	=	३५९७५	=	१७	
	१९८५=८६	१५५१	२५२६	१६३	३६५	६५११	३९९१६	१०२	३६६	३३९	१	४०७३४	=	=	
११] लाडादूर	१९८८=८५	=	=	=	७४०५	१०२७७	३८७९६	१६	४९४	४४४	=	३९७५०	=	९८	
	१९८५=८६	५४९४	१०७०	३७१	८२४	१०९७८	३९५८२	२१	४८३	४१९	३५	४०६४०	=	=	
१२] देवरी	१९८८=८५	=	=	=	२४२३	३७६२	३९९१३	८६	२९७	२३८	२०	४०५५४	=	६८	
	१९८५=८६	१०५५	८१९	७७७	३३७	४१११	३४१४५	७४	३४०	२४३	७२३८	४२०४०	=	=	
१३] अ. मोरगांव	१९८८=८५	=	=	=	२८६४	४४६७	४१२०१	५५	६५८	१७६	१०६	४२१९३	=	२८	
	१९८५=८६	१५५६	६४३	२५०	२०५	४१४५	४४१११	२६	७३५	१७७	२४१	४५२५०	=	=	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३४]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकणा तति पिके	भांडीमुग	ज्वस	तिळ	करडई	इतर गळीताची धान्ये	एकणा गळीताची धान्ये	तंबाखू	इतर औषाधीय मादक पदार्थ	एकणा औषाधीय मादक पदार्थ
१	२	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८
जिल्हा वेरीज	१९८४=८५	१०३१	४८०	३३९२३	=	९१	१७८८	३६२८२	=	=	=
	१९८५=८६	१०९०	४९०	३७५२७	१४३१	=	३०२९	४०४७७	=	=	=
वालुके											
१] भांडारा	१९८४=८५	१६०	=	१३२९	=	४	१२६	१४५९	=	=	=
	१९८५=८६	१६४	२	११८३	४७	=	११८	१३५०	=	=	=
२] तुमसर	१९८४=८५	६२	४०	१३४६	=	=	१४०	१५२६	=	=	=
	१९८५=८६	५७	३४	१४०३	१३९	=	१५	१५६१	=	=	=
३] भदनी	१९८४=८५	९४	२२८	१२०१	=	३	१४२	१६४४	=	=	=
	१९८५=८६	११७	२२९	११२१	३४	=	१६०	१५४४	=	=	=
४] मोहाडी	१९८४=८५	४७	६	२१३७	=	७	७३	२२२३	=	=	=
	१९८५=८६	८०	३४	=	५७	=	२३००	२३९१	=	=	=
५] गोंदिया	१९८४=८५	१४२	२	४४७२	=	१९	१७२	४६६५	=	=	=
	१९८५=८६	१४३	४	४५७७	१८१	=	२२	४७८४	=	=	=
६] आमगांव	१९८४=८५	६८	४	१८१३	=	=	६३	१८८०	=	=	=
	१९८५=८६	२५	४	३६१४	५०	=	=	३६६८	=	=	=

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३५]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
७] सालिकता	१९८४=८७	१२१	१	२७१६	=	३	९१	२६१९	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	१४४	२	२१७०	७४	=	९	२२५४	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८] मोरगांव	१९८४=८७	११	३	६१६२	=	२	११७	६२८२	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	९७	३	६२७३	१३८	=	९	६४२४	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९] तिमरोडा	१९८४=८७	३८	३	६७१४	=	=	१७६	६८९७	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	४५	४	६७२३	१२८	=	४९	६९०४	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१०] साकोली	१९८४=८७	१७	३७	१४७४	=	३७	१९०	१७१८	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	२०	३७	२१२७	२७६	=	२०	२४६०	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११] लाखांदूर	१९८४=८७	९८	१२६	१२०९	=	६	९९	१४३९	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	१०२	१३०	१३०५	६४	=	४८	१७३७	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२] देवरी	१९८४=८७	६८	३	२४१८	=	८	१८८	२६१७	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	५७	६	२९७४	१३७	=	३२	३१७३	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१३] अ. मोरगांव	१९८४=८७	२८	३०	११४७	=	३	२१३	१३८३	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१९८५=८६	३९	११	२०४८	१०३	=	२४७	२४०९	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३६]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	पायांची पिके	संकीर्ण पिके	अक्षाथ रकण पिके	अक्षाथ लागवडी रकण होत्र	खाली रकण होत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील होत्र	लागवडी निव्वळ होत्र
	१	२	३	४	५	६	७	८
जिल्हा/तालुका	१९८४=८५	७०	३०	३७४१३	४८४१३६	२६२९१	३८७८४७	
	१९८५=८६	५०	२	४१६१९	५१२७२५	१०७४२६	४०५०२९	
तालुके								
१] भांडारा	१९८४=८५	=	=	१६१९	१५१७२६	२१४३२	१३०१६४	
	१९८५=८६	=	=	१५१४	३६०७६	३००२	३३०७४	
२] तुमसर	१९८४=८५	=	=	१५८८	=	=	=	
	१९८५=८६	१	=	१६४९	३३४८२	३९८७	२९४९७	
३] पवनी	१९८४=८५	३३	=	१७००	=	=	=	
	१९८५=८६	४१	=	१७०२	४२५४६	१३४७९	३६०६७	
४] मोहडी	१९८४=८५	=	=	२३७०	=	=	=	
	१९८५=८६	=	=	२४७१	३८०३२	३३९०	३४६४२	
५] मोडिया	१९८४=८५	३०	=	४८३७	१६६६८८	४०८१६	१२७८७२	
	१९८५=८६	४	=	४९३१	४४६१३	९३७०	३७२४३	
६] आमगाव	१९८४=८५	=	=	१९४८	=	=	=	
	१९८५=८६	=	=	३६९३	२३०४८	७९०६	१७१४२	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चाल]

[३७]

	१	२	३९	४०	४१	४२	४३	४४
५] तालेकता	१९८४=८७	=	=	२१	२७६१	=	=	=
	१९८७=८६	=	=	५	२४०३	२७७९८	४२०४	२१३९४
८] गोरगांव	१९८४=८७	=	=	५	६३७७	=	=	=
	१९८७=८६	=	=	=	६७२७	३८०१२	१०१०९	२७९०३
९] तिरोडा	१९८४=८७	=	=	=	६९३७	=	=	=
	१९८७=८६	=	=	१	६९७०	४७७८३	१२८७०	३२९३३
१०] साकोली	१९८४=८७	७	=	=	१७४२	१६७८७२	३४०४३	१३१८०९
	१९८७=८६	३	=	=	२५४३	४३२०७	१०७७०	३२६७७
११] लाखांदूर	१९८४=८७	=	=	=	१७३७	=	=	=
	१९८७=८६	=	=	=	१६३९	४२१७९	१२२४४	२९९३७
१२] देवरी	१९८४=८७	=	=	=	२६८७	=	=	=
	१९८७=८६	१	=	=	३२११	४७९७१	७२४०	३८०११
१३] अ. मोरगांव	१९८४=८७	१	४	=	१४१६	=	=	=
	१९८७=८६	=	=	=	२४४८	४७६९	१११६७	३६७३३

- टिप :- १] १९८४=८७ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.
 २] १९८७=८६ वर्षाची माहिती अस्थायी आहे.
 ३] १९८४=८७ ची स्तंभ क्रमांक ४२ व ४४ मधील माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पूर्वीच्या जुन्या संबंधित तालुक्याच्या माहितीत समाविष्ट केली आहे.
 ४] १९८६=८७ ते १९८२=९० वर्षांमधील जिल्हा अत व पिके अहवाल जिल्हाधिकारी, भांडारा यांचेकडे पिके अहवाल अध्यापही तयार नसल्याने १९८७=८६ ची माहिती पुनर्कायित केली आहे.

आधार = १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे
 २] जिल्हा निरीक्षक, भुमी अभिलेखा [वार्षिक अत व पिके अहवाल], भांडारा

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन

-१९९०-९१ या वर्षाकरिता [अंतिम अंदाज]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न [किलोमध्ये]	उत्पन्न [टनात]	अ.क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न [किलोमध्ये]	उत्पन्न [टनात]
१.	तांदूळ	१२४०	४११०	१७.	जवस	१६१	३८
२.	गहू	४५८	१०८	१८.	तीळ	१८८	६
३.	ज्वारी	३८१	४३	१९.	भाईसुंग [शोंगा]	१४४४	१३
४.	वाजरी	=	=	२०.	मोहरी व राई	३३३	१
५.	वाली	=	=	२१.	रंडी	=	=
६.	मका	=	=	२२.	नारळ [लाल नग]	=	=
७.	नाचणी	=	=	२३.	उस [केनच्या स्वस्पात]	७७८१८	८५६
८.	इतर धान्य	७०८	१७	२४.	कापूस सरकी	=	=
९.	एकूण धान्य	११६०	४२७८	२५.	विरहित गाठी	=	=
१०.	हरभारा	४४०	५५	२६.	ताग	५००	१
११.	तूर	५७५	५०	२७.	मेस्टा [००गाठी]	३१५	७
१२.	उडीद	४३५	४७	२८.	तंबाखू	=	=
१३.	सुंग	४००	४	२९.	एकूण ओसाधो व भागद प्रवे	=	=
१४.	मसूर	४२९	३	३०.	सुंठ	१०७६	७५
१५.	इतर कडधान्ये	३९७	५०	३१.	लाल मिरची	४०५	१७
१६.	एकूण कडधान्ये	४५१	२०९	३२.	हळद	९२३	२४
					बटाटे	४६३४	९५०

टिप : १] उसाखालील प्रत्यक्षा क्षेत्रा उपलब्ध नसल्याने ज्या क्षेत्रात कापणी केली ते क्षेत्रा दिले आहे. उत्पादन केनच्या स्वस्पात दिले आहे.

२] वाज क. २६ मेस्टा १ गाठ नु १८० किलोग्राम

३] बटाट्याचे उत्पन्न टनामध्ये आहे ते १०० टनात नाही

आधार : कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ३.४

विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र १९८४-८५ व १९८५-८६ या वर्षाकरिता

[३९]

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्र हेक्टर मध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	ओलीताखालील क्षेत्र		ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलीताखालील एकूण क्षेत्र
		पृष्ठ भागीय	विहीरी		
	१	२	३	४	५
जिल्हा वेरीज	१९८४=८५	११३७३७	८६७०	१२२४०७	१४६९६६
	१९८५-८६	१३५७७३	८४८०	१४४२५३	१७७९९२
तालुके १] भांडारा	१९८४=८५	५१४३	४८३	५६२६	७८६३
	१९८५=८६	६६२६	७४७	७३७३	७७१८
२] तुमतर	१९८४=८५	११५७७	१६११	१३१८८	१३६९७
	१९८५=८६	११००६	१५७२	१२५७८	१२९४७
३] पवनी	१९८४=८५	२५१३	२१४४	४६५७	६३६८
	१९८५=८६	४०२४	२१५४	६१८१	८०९७
४] मोहाडी	१९८४=८५	७७३०	१४७२	८२९२	९७४९
	१९८५=८६	१७१७३	१०१९	१६१९२	१६६४२
५] गोंदिया	१९८४=८५	७४७६	३१०	७७८६	१७१४७
	१९८५=८६	१७६९८	४७७	१६१७५	१८२३७
६] आमगाव	१९८४=८५	८५४७	७२	८६०९	११२८६
	१९८५=८६	१००३७	८७	१०१२४	१०८६७
७] सालिकता	१९८४=८५	७२७०	७२	७३४२	९०२५
	१९८५=८६	६८३८	५४	६८९२	७९४६

[पुढे चालू]

तत्का क्रमांक ३.४ [पुढे चालू]

[४०]

	१	२	३	४	५	६
८] गोरगांव	१९८४=८५	५६००	१४४	५७८४	७७४४	
	१९८५=८६	६५७९	६४	६६४३	६९०६	
९] तिरोडा	१९८४=८५	१८४७३	६४७	१९१२०	२०८३६	
	१९८५=८६	२०७८७	३४७	२०९३४	२१६०४	
१०] साकोली	१९८४=८५	१३५६६	३०६	१३४६२	१४६२०	
	१९८५=८६	१५०६३	१७४	१५२३६	१७०४७	
११] लाखांदूर	१९८४=८५	७०६२	७७१	५८३३	७०२९	
	१९८५=८६	५३५६	७३३	६०८९	७३८७	
१२] देवरी	१९८४=८५	१०८२१	१२२	१०९४३	११७०६	
	१९८५=८६	११९६०	२९५	१२२५५	१२९५४	
१३] अ. मोरगांव	१९८४=८५	१२१७९	४६५	१२६४४	१४७५०	
	१९८५=८६	६८४४	७९७	७६४१	९६६२	

टिप: = १] १९८४=८५ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

२] १९८५=८६ वर्षाची माहिती अस्थायी आहे.

३] १९८६=८७ ते १९८९=९० वर्षांचे अतु व पिके अहवाल अध्याप तयार झालेले नसल्याने १९८५=९६ ची माहिती पुनप्रकाशित करण्यात आलेली आहे.

आधार : = कृषी संचालनालय, म. रा. पुणे = १] [२] जिल्हा अतु प पिके अहवाल, भांडारा

तक्ता क्रमांक ३.७

संवत् १९७७

[४१]

निरनिराळ्या पिकाखालील शोलीताचे तालुकावार क्षेत्र १९८४=८५ व १९८५=८६ मधून वजा किरता तालुकावार क्षेत्र १९८४=८५ व १९८५=८६ मधून वजा किरता

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	भात	गहू	खारिप	रब्बी	स्कण	इतर	स्कण	इतर	मूग	इतर	कड	स्कण	स्कण	इतर	स्कण	इतर
				ज्वारी	ज्वारी	ज्वारी	धान्ये	[तिण]				धान्ये	कडधान्ये	अन्नधान्ये			[तिण]
जिल्हा बेरीज	१९८४=८५	१३९७२३	३१४६	=	=	=	१४२६५२	१८३=१	१९९१२३	४२५६	=	१७२	१४३०११	=	११९६५		
	१९८५=८६	१४६७५५	४१४४	=	२७	२७	=	१५०९२४	१८७=१	१४९१२९	६३५९	=	२९१५	१७१२१७	=	१५०९२	
तालुके																	
१] भांडारा	१९८४=८५	५४२१	२८५	=	=	=	५७०६	१४८६=१	१३१	१२१	=	१७	७७३५	=	५७०६		
	१९८५=८६	६९८०	३५६	=	=	=	७३३६	१४८६=१	१२७	१०७	=	३९	७३७७	=	७३३६		
२] तुमसर	१९८४=८५	१२२४१	३४६	=	=	=	१२५८७	१८८=१	१४९१२	१९	=	२३	१२६१७	=	१२५८७		
	१९८५=८६	११७६५	४५५	=	=	=	१२०२०	१८८=१	१४९१२	१६	=	२०	१२०४०	=	१२०२०		
३] मवनी	१९८४=८५	४६४३	९३६	=	=	=	७५७९	१८८=१	१३६३	१३६	=	३६	७६१७	=	७५७९		
	१९८५=८६	६२०२	११४७	=	२२	२२	=	७३७१	१८८=१	१६	=	१७	७३८३	=	७३७१		
४] मोहाडी	१९८४=८५	८५२२	५३२	=	=	=	९०६१	१८८=१	८५७६	३३२	=	२१	९०८२	=	९०६१		
	१९८५=८६	१५७८०	६०३	=	=	=	१६१८२	१८८=१	१५८०	४२३	=	६	१६१८८	=	१६१८२		
५] गोंदिया	१९८४=८५	१६६१९	११७	=	=	=	१६७३	१८८=१	१४	१७	=	२९	१६७६३	=	१६७३		
	१९८५=८६	१७५८८	१७६	=	=	=	१७७४४	१८८=१	१९८८	४	=	२२	१७७६६	=	१७७४४		

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.० [पुढे चालू]

[दि. मास]

[दि. मास]

[४२]

क्र.सं.	विवरण	दि. मास	दि. मास	[४२]
१	आमगांव	१९८४=८५	१९९२७	१०
२		१९८५=८६	१९९२७	२१
७	सातलुक्ता	१९८४=८५	१९९२७	३०
८	गोरगाव	१९८४=८५	१९९२३	२८
९		१९८४=८५	१९९२३	५४
१०	तिरोडा	१९८४=८५	१९९२३	७६
१०	साकोली	१९८४=८५	१९९२३	२३९
११	लाडांदर	१९८४=८५	१९९२३	२०६
१२	दवरी	१९८४=८५	१९९२३	६९
१३	अजुनी	१९८४=८५	१९९२३	१९९
	मोरगाव	१९८४=८५	१९९२३	१९९

[दि. मास]

[दि. मास]

[४३]

तक्ता क्रमांक ३.७ [पुटे चाल]

१७३]

जिल्हा/तालुका	वर्ग	उत्स	मसाल्याचे पदार्थ	रकण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	रकण खाद्य पिके	रकण तूट पिके	भाई मूंग	हतर गळी ताची पिके	रकण गळीताची पिके	चा-याची पिके	रकण अड्याची पिके	जोतीताडाली रकण क्षेत्र
	१	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
जिल्हा बेरीज	१९८४=८५	७९३	२४०७	२७२६	४७	१४८७९४	=	१४३	४	१४७	२७	१७४	१४९६६
	१९८५=८६	७६१	२७४२	२९२२	=	१७७२४७	४	१८०	४४०	६२०	४१	६६०	१७७२१२
तालुके													
१] भांडारा	१९८४=८५	१	११२	२२	=	७८६३	=	=	=	=	=	=	५६३
	१९८५=८६	=	१२१	२२१	=	७७१७	=	४	=	१	=	१	७७१८
२] तुमतर	१९८४=८५	१३०	२४७	६७४	२	१३६६३	=	३२	=	३२	=	३२	१३६२७
	१९८५=८६	१३३	२६०	४८२	=	१२९२३	=	२४	=	२४	१	२०	१२९४७
३] पवनी	१९८४=८५	२३	७४	४६४	३२	६३१५	=	२६	=	२६	२७	७३	६३६८
	१९८५=८६	१२	८७	५१७	=	८००९	=	५३	=	६३	३७	८८	८०९७
४] मोडाडी	१९८४=८५	३३	१०१	३३२	=	२७४८	=	१	=	१	=	१	२७४९
	१९८५=८६	२६	१०८	३२६	=	१६६१८	=	२३	१	२४	=	२४	१६६४२
५] गोंदिया	१९८४=८५	८८	१४२	१५२	=	१७१४५	=	२	=	२	=	२	१७१४७
	१९८५=८६	१२२	१३७	२०८	=	१८२३३	=	३	=	३	१	४	१८२३७
६] आभगाव	१९८४=८५	१०	४०	१००	=	११२८७	१	१	=	१	=	१	११२८६
	१९८५=८६	८	४१	६२	=	१०८५२	=	६	=	६	=	६	१०८६५
७] तांदेडगा	१९८४=८५	५	२३	१२३	=	२०१८	=	६	१	७	=	७	२०२५
	१९८५=८६	९	५७	१३७	=	७९४२	=	३	=	३	१	४	७९४६

[पुटे चाल]

	१९८४=८५	१९८५=८६	१९८६=८७	१९८७=८८	१९८८=८९	१९८९=९०	१९९०=९१	१९९१=९२	१९९२=९३	१९९३=९४	१९९४=९५	१९९५=९६	१९९६=९७	१९९७=९८	१९९८=९९	१९९९=००
८] गोरगांव	१९८४=८५	७	४४	१२८	=	७७४३	=	१	=	१	=	१	=	१	=	१७५०
	१९८५=८६	४	४२	१२५	=	६९०३	=	३	=	३	=	३	=	३	=	१२५०
९] तिरोडा	१९८४=८५	०६	२३८	२०३	=	२००१८	=	१८	=	१८	=	१८	=	१८	=	२००२६
	१९८५=८६	०६	१९३	१९२	=	२२४२२	=	६	=	६	=	६	=	६	=	२१५०
१०] सावली	१९८४=८५	१२३	३१८	१४२	=	१४६१५	=	२	=	२	=	५	=	५	=	१४६२०
	१९८५=८६	१०२	३००	२७२	=	१७०१२	=	३१	=	२	=	३३	=	२	=	१७०४७
११] लाखांदूर	१९८४=८५	१६	२४५	२२१	=	७००३	=	२६	=	२६	=	२६	=	२६	=	७०३२
	१९८५=८६	२१	२८२	२१५	=	७३६५	=	२१	=	१	=	२२	=	२२	=	७३८७
१२] देवरी	१९८४=८५	८६	२२४	३८	=	११८५३	=	३	=	३	=	३	=	३	=	११८५६
	१९८५=८६	१०	२४२	५६	=	१२२५४	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१२२५४
१३] अ. मोरगांव	१९८४=८५	५५	६३७	१३१	=	१४७२५	=	२५	=	२५	=	२५	=	२५	=	१४७३०
	१९८५=८६	२७	६१	१२२	=	२२१४	=	४	=	८	=	४३६	=	४४४	=	२६३२

टिप :- १] १९८४=८५ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

२] १९८५=८६ वर्षाची माहिती अस्थायी आहे.

३] १९८६=८७ ते १९८९=९० वर्षांचे अहवाल अद्याप तयार न झाल्याने १९८५=८६ ची माहिती पुनःप्रकाशन करण्यात आलेली आहे.

आधार :- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

२] जिल्हानिरिक्षक, भूमी अभिलेख, [वार्षिक अहवाल अहवाल], अंडारा

तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी १९८४=८५ व १९८५=८६ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

जिल्हा/तालुका	वर्ष	सिंचन विहीरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहीरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहीरींची संख्या	सिंचन विहीरीच्या खोरीज इतर विहीरीची संख्या
			विद्युत पंप	डिझेल पंप		
१	२	३	४	५	६	७
जिल्हा वेरीज	१९८४=८५	१४५२८	४७५०	१०२१	२४२२	१८६७२
	१९८५=८६	१८६१६	५६८२	११८२	२१२१	१८९०७
तालुके १] भंडारा	१९८४=८५	२७२	३१६	४०	३३१	२४७
	१९८५=८६	१३०४	३३४	५८	३३१	२७८
२] तुमसर	१९८४=८५	१७०७	५२६	७१	३५०	१२५६
	१९८५=८६	१७५१	२५८	६२	२१०	१२५४
३] पवनी	१९८४=८५	१८३७	११४२	१८१	३८०	७३३
	१९८५=८६	२२८२	१२१२	१२२	६३२	२५२
४] मोहाडी	१९८४=८५	२५१७	६३५	=	३७१	३१२
	१९८५=८६	३३०२	६७८	=	६०	६२८
५] गोंदिया	१९८४=८५	१२८६	१७४	१२५	७१	३०६१
	१९८५=८६	८५६	२८१	२४५	६२	३८८७
६] आमगांव	१९८४=८५	६६२	५०	५०	१७०	११२६
	१९८५=८६	८२८	६०	५०	१२०	१३२०

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.६ (अ) पुढे चालू

[४६]

	१	२	३	४	५	६	७
७] सालेकसा	१९८४=८५	१५४	१२	=	=	२२	६५०
	१९८५=८६	१८४	१२	=	=	२६	६७४
८] गोरगांव	१९८४=८५	३००	१५६	५६	=	४१	३०७१
	१९८५=८६	४५२	१५४	३२	=	७१	२८८२
९] तिरोडा	१९८४=८५	१४३८	४४०	१४५	=	२४९	२८९०
	१९८५=८६	१६०३	४५१	१००	=	१५९	२१०३
१०] साकोली	१९८४=८५	११७१	४३७	२०२	=	१४८	१४४६
	१९८५=८६	२३९५	५३५	९९	=	१०१	१४४८
११] लाखांदूर	१९८४=८५	१००४	५९३	=	=	१०७	६१२
	१९८५=८६	१४२७	६४५	=	=	९६	४५९
१२] देवरी	१९८४=८५	११६१	१९२	८१	=	१२६	९८५
	१९८५=८६	१४५५	२२९	२३७	=	२१२	८०३
१३] अर्जुनी मोरगांव	१९८४=८५	३१२	=	=	=	५६	७८६
	१९८५=८६	७७७	१३३	९३	=	२७	७४६

टिप := १] १९८४=८५ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.
 २] १९८५=८६ वर्षाची माहिती अस्थायी आहे.
 ३] १९८६=८७ ते १९८९=९० वर्षांचे व पुढे अद्यापही तयार न झाल्याने १९८५=८६ ची माहिती पुनर्कायित करण्यात आली आहे.

आधार := १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 २] जिल्हा निरीक्षक, भुमी अभिलेखा, भांडारा

जिल्हयांतील कुपनलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप १९९०=९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	यशास्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	बंद पडलेल्या हातपंपांची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युतपंपांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	२६४	२६०	५३	३३२०	१३६
	तालुके १] भंडारा	३८	३७	७	३५२	२१
	२] तुमसर	२१	२१	२	२६४	१२
	३] पवनी	१८	१८	=	२१०	५
	४] मोहाडी	६	६	१	३०६	२५
	५] गोंदिया	२४	२४	४	२५५	११
	६] आमगांव	१३	१२	१२	८८	३
	७] सालेकसा	१०	१०	४	३६०	१
	८] गोरगांव	३९	३९	२	६६	१०
	९] तिरोडा	२२	२१	३	१८७	११
	१०] साकोली	१८	१८	२	२७५	७
	११] लाखांदूर	१३	१२	३	३०१	९
	१२] देवरी	२३	२३	३	४३०	५
	१३] अर्जुनी मोरगांव	१९	१९	११	२२६	१६

टिप :- स्तंभ ६ व ७ मध्ये मागील वर्षाच्या आकडेवारीचा समावेश आहे.

आधार :- १] वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा
महाराष्ट्र शासन, भंडारा

२] उपअभियंता [यां], भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा -
जिल्हा परिषद, भंडारा

तक्ता क्रमांक ३.७

विहिरीखोरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्र = हेक्टर मध्ये]

[४८]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				एकूण	उपयोगात असलेली कामे				एकूण
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी	सहकारी		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी	सहकारी	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०		
जिल्हा बेरीज		=	=	=	=	३८२३	११६	११०८	५०४५		
तालुके १]		=	=	=	=	१५९	७	=	१६६		
२] तुमसर		=	=	=	=	४२४	६	९२	५२२		
३] पवनी		=	=	=	=	२४९	३	=	२५२		
४] मोहाडी		=	=	=	=	१३१	८	=	१३९		
५] गोंदिया		=	=	=	=	२४४	८	=	२५२		
६] आमगांव		=	=	=	=	१७०	=	२६१	४३१		
७] सालेकसा		=	=	=	=	९४६	२	३५	९८३		
८] गोरेगांव		=	=	=	=	२५३	५	=	२५८		
९] तिरोडा		=	=	=	=	१२३	५	१८०	३०८		
१०] साकोली		=	=	=	=	३४१	२३	४९१	८५५		
११] लाखांदूर		=	=	=	=	१३८	५	४९	१९२		
१२] देवरी		=	=	=	=	१७५	२२	=	१९७		
१३] अर्जुनी/मोरेगांव		=	=	=	=	४७०	२२	=	४९२		

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.७ [पुटे चाल]

[४२]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	ओलिताखातील निव्वळ क्षेत्र [हेक्टर]			एकूण	वापरातील कसमाचे लाभ क्षेत्र [हेक्टर]			एकूण
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
	जिल्हा बेरीज	४७२२१	१५०५२	७४५	६३०८८	४२६७५	३६७८३	१८८२	८८३४०
	१] भांडारा	३३०९	१३८१	=	४६९०	३४४२	२५८२	=	६०२४
	२] तुमसर	३७१९	४५५	३९	४२१३	३७१२	१२८६	६०५	५६१०
	३] पवनी	३७१२	५४८	=	४२६०	३९५१	९१२	=	४८६३
	४] मोहाडी	३२२०	१४३०	=	४६५०	३७६९	२१०१	=	५८७०
	५] गोंदिया	३७६३	२८९	=	४०५२	३८०५	२०७५	=	५८८०
	६] आमगांव	२५९०	=	१४२	२७३२	२६२७	=	१५९	२७८६
	७] सालेकसा	४२२१	३२७	३२	४५८०	४४११	५१३	५४	४९७८
	८] गोरगांव	३१८५	३०४	=	३४८९	३४१२	१२३७	=	४६४९
	९] तिरोडा	३२४०	१५१९	१५७	४९१६	३२४१	२७४५	२३६	६२२२
	१०] साकोली	४९१५	२१४२	३३९	७३९६	५१८८	६०९१	७९२	१२०७१
	११] लाखांदूर	२२३५	२९३	३६	२५६४	२२४७	११८०	३६	३४६३
	१२] देवरी	४१२३	२२७८	=	६४०१	४५४९	५००४	=	९५५३
	१३] अर्जुनी मोरगांव	५०५९	४०८६	=	९१४५	५३१४	११०५७	=	१६३७१

- आधार :- १] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे, जिल्हा परिषद, भांडारा
 २] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग [राज्य], भांडारा
 ३] कार्यकारी अभियंता, भांडारा पाटबंधारे विभाग, गोंदिया
 ४] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

मध्यम व मोठे पाठबंधारे प्रकल्प यामुळे भिजणारे क्षेत्र व भिळणारे फायदे ३० जून १९९१ रोजीचे

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प				
१	२	३	४	५	६	
१]	प्रकल्पाचे नांव	१] इटियाडोह प्रकल्प	२] बाघा प्रकल्प	३] बावनथाडी प्रकल्प	४] कालीसरार प्रकल्प	
		आंतरराज्यीय प्रकल्प				
२]	प्रकल्पाचे स्थान	साकोली तालुक्यातील गोठणागाव खोड्यातील गाढवी नदीवर	सिरपूर ता. देवरी	पुजारी टोला ता. आमगाव	भांडारा तालुक्यातील सिरीकरा खोड्याजवळ	गोंदिया तालुक्यातील महाजन टोल्याजवळ
३]	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९८०=८१	१९८०=८१	१९८०=८१	निश्चित नाही	१९९०
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	=	=	=	=	=
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखा स्वरूपात]	८०५	१३७४		१६१५७	१६२३
४]	घाऱ्याची उंची [मिटर]	३०	२५	१०	३१	२५
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मिटर]	३०	२५	१०	=	२५

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे चालू]

[५१]

		१] इटियाडोह प्रकल्प		२] घोघा प्रकल्प		३] वावनधाडी प्रकल्प		४] कालीसरार प्रकल्प	
५] कालवा									
अ] एकूण लांबी [कि.मी.]	११७	८८	२६.६० कि.मी. महाराष्ट्र	७६.८० कि.मी. मध्यप्रदेश				बांधा करणाचे पुरक धारणा असल्यामुळे स्वतंत्र कालवा नाही	=
ब] पूर्ण झालेली लांबी [कि.मी.]	११७	८८			१२				
६] कमाल क्षमता [दश लक्षा घनमिटर]	२८९	२०४	६५	२८०				३०	
७] प्रत्यक्षा साठा [दशलक्षा घनमिटर]	२७	६७	४२			धारणाचे बांधाकाम सुरु झाले नाही		१४.१२	
८] एकूण लाभ क्षेत्र [हेक्टर]	६०७३०		४१७००	३९४५८ महाराष्ट्र	३७४१० मध्यप्रदेश			३५३२ महाराष्ट्र	११७४ मध्यप्रदेश
९] लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र [हेक्टर]	३९५१६		२५९५९	२५०६२ महाराष्ट्र	२३७८६ मध्यप्रदेश			३५३२ महाराष्ट्र	११७४ मध्यप्रदेश
१०] प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीता-खाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	२६३१६		२४६९६	१७५३७ महाराष्ट्र	१८६१५ मध्यप्रदेश			३५३२ महाराष्ट्र	११७४ मध्यप्रदेश
११] सध्या [१९९०=९१] ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]									
अ] वारामाही	१७७३९ [खारीप]		२२८२४ [खारीप]	=				१४४९ महाराष्ट्र	
ब] हंगामी	११०१२ [उन्हाळी]		८९०४ [उन्हाळी]	-				४८३ मध्यप्रदेश	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे चालू]

[५२]

अ.क्र.	वाव	मध्यम प्रकल्प								
१	२	३								
१] प्रकल्पाचे नांव	१] वोदकसा	२] वघोडा	३] वेटेकर वीथाली	४] जुलवंद	५] चोरखामारा	६] चांदपूर	७] खोरवंदा	८] मानागड	९] रिंगेपार	
२] प्रकल्पाचे स्थान	वोदकसा ता. तिरोडा	वघोडा ता. तुमसर	देवलगांव ता. मोहाडी	मुरदोली ता. गोरगांव	चोरखामारा ता. तिरोडा	चांदपूर ता. तुमसर	झाडूटोला ता. तिरोडा	मानागड ता. सालेफसा	रिंगेपार ता. देवरी	
३] अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९२३	१९७४	१९७२	१९७७	१९२३	१९१५	१९१५	१९१७	१९८१	
व] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखा स्वरूपात]	७.२८	४६.७०	८८.२०	१४३.३८	९.६२	६.८५	७.९४	४४.३८	७०.८०	
४] धरण										
अ] मंजूर झालेली उंची [मिटर]	१९.३५	१४.९०	२०.७०	२२.६२	१८.५३	१९.००	१८.१७	१५.८१	१७.१७	
ब] पूर्ण झालेली उंची [मिटर]	१९.३५	१४.९०	२०.७०	२२.६२	१८.५३	१९.००	१८.१७	१५.८१	१७.१७	
५] कालवा										
अ] एकूण लांबी [कि.मी.]	९७.००	३६.००	१८.००	३२.००	१०६.००	११५.००	९१.००	२६.००	२१.००	
ब] पूर्ण झालेली लांबी [कि.मी.]	९७.००	३६.००	१८.००	३२.००	१०६.००	११५.००	९१.००	२६.००	२१.००	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.८ [फुटे चालू]

[५३]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९
६] कमाल क्षमता [दक्षलक्ष घ.मी.]	१६.४५	४.५४	३.६७	२१.४५	२०.८०	२८.८८	१५.९५	७.०५	३.७९
७] प्रत्येक्षा साठा [दक्षलक्ष घ.मी.] [३०.६.१९९१ रोजीचा]	०.७९	०.६८	०.४७	५.१२	०.७२	४.५२	३.१६	१.७०	०.५०
८] स्कूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	१९१३८	२६९५	१८५३	१८७१८	२४५५६	१४९३८	१२४४६	५००८	२५००
९] लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र [हेक्टर]	९८३९	१८८७	१२६६	३३७८	१३२४६	१२९७०	११२६७	३३९०	९६४
१०] प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	४०४७	१२६६	१०१२	२१६३	४०४७	४८५६	३८४५	१७००	७६५
११] सध्या [१९९०-९१] ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]									
अ] वारामाही	=	=	=	=	=	=	=	=	=
ब] हंगामी	७६२	३९९	७५०	२००४	१६५०	१६८६	३८०	१०७४	७३५

[फुटे चालू]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प					
१	२	३	४	५	६	७	
१]	प्रकल्पाचे नांव	१०] संग्रामपूर प्रकल्प	सोरना प्रकल्प	१२] कालीमाटी प्रकल्प	१३] उमरझारी प्रकल्प	१४] बंदरचुहा प्रकल्प	१५] कटंगी प्रकल्प
२]	प्रकल्पाचे स्थान	संग्रामपूर तालुका :	सोरना तालुका :	कालीमाटी, टोला तालुका :	जांभळी तालुका :	बांकी टोला तालुका :	कटंगी तालुका :
३]	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९६२	१९७४	जंगलाच्या वाढामुळे काम बंद आहे	काम बंद आहे	जंगलाच्या वाढामुळे काम बंद आहे	जंगलाच्या वाढामुळे काम बंद आहे
	ब] अर्ध्या असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	=	=	अनिश्चित	अनिश्चित	अनिश्चित	अनिश्चित
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखा स्मये]	२१.०९	३७.०५	१२४.५३	२०२.००	५१.०२	२२०.९०
	घरण						
४]	अ] मंजूर झालेली उंची [मिटर]	१४.१८	१४.३३	१५.८८	१७.३३	१४.३६	१३.६५
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मिटर]	१४.१८	१४.३३	=	=	=	=
५]	कालवा						
	अ] एकूण लांबी [कि.मी.]	१०.००	२२.००	२५.५०	१२.००	८.००	१३.००
	ब] पूर्ण झालेली लांबी [कि.मी.]	१०.००	२२.००	=	=	=	=

तक्ता क्रमांक ३.८ [पुढे चालू]

[५५]

१	२	१०	११	१२	१३	१४	१५
६.] कमाल क्षामता [दक्षालक्षा घा.मी.]		३.८७	५.७३	१३.२८	६.१०	४.७६	११.१२
७.] प्रत्यक्षा साठा [दक्षालक्षा घा.मी.] [३०.६.१९९१ रोजी]		०.८१	०.२७	=	=	=	=
८.] स्कूण लाभ क्षेत्र		२२७२	१७०१	७४७१	२४७२	२४२४	३०३२
९.] लाभ क्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]		१२२४	१५५३	३२०२	१२२५	१४५४	३२७१
१०.] प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]		१०४५	९३३	२७२४	१४७३	१०७०	२२७१
११.] सध्या १९९०=९१ ओलीताखाली असलेली क्षेत्र [हेक्टर]							
अ] वारामाही		=	=	=	=	=	=
ब] हंगामी		१३९	८२२	=	=	=	=

आधार :- १] कार्यकारी अभियंता, बाघा इटियाडोह पाटबंधारे विभाग, गोंदिया
२] कार्यकारी अभियंता, बाघा व बावनधाडी विभाग, गोंदिया
३] कार्यकारी अभियंता, भांडारा पाटबंधारे विभाग, गोंदिया

तक्ता क्रमांक ३.२

[५६]

वहित धारण जमीनींची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ ओलीताखाली असलेल्या वहित धारण जमीनी आणि ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमीनींची संख्या [कृषी गणना १९८५-८६]

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये]

अ.क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्थांचे धारण		रकूण धारण		पूर्णपणे ओलीत		पूर्णपणे जिराट	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१.	०.०२ पेक्षा कमी	१२५८	१३	२२५	२	=	=	१४८३	१५	४५	०	१४३८	१५
२.	०.०२ ते ०.५ =	७०५८४	१२६६४	२१७२	२२६५	=	=	७२७६३	२१२२२	१२०४३	३२१२	५४५३२	१३६८५
३.	०.५ ते १.० =	५२००४	४२६१२	६८२८	५०१४	=	=	६५२०२	४७६२६	६६६६	४५०३	४११०६	२८४१८
४.	१.० ते २.० =	६३५१४	८२१५७	७८३८	११२१२	=	=	७१३५२	१००३६२	५६२५	७२६६	४०८२०	५३५००
५.	२.० ते ३.० =	२४३६४	५८६१७	३६१४	८८७३	=	=	२७२७८	६७४२०	१६४५	३६३७	१४३४८	३२२२१
६.	३.० ते ४.० =	१२०२६	४१३७३	१२८४	६८८७	=	=	१४०१०	४८२६०	५२६	१५८२	६६४६	२११०६
७.	४.० ते ५.० =	६७२८	२२८३३	८३१	३७००	=	=	७५५२	३३५३३	१८२	७३४	३५३१	१४३१६
८.	५.० ते ६.० =	३२२२	२१३३३	५६२	३०२२	=	=	४४८४	२४४२५	१०७	४६५	२०४४	१०३६५
९.	६.० ते ७.५ =	३३२३	२२१२४	४६६	३१५४	=	=	३७८२	२५२७८	२२	५१४	१६५७	१०००५
१०.	७.५ ते १०.० =	२१६०	१८३७८	४४१	३७२१	=	=	२६०१	२२१६२	५०	३२०	११६८	२०४३
११.	१०.० ते २०.० =	१५२८	२०३२१	२७३	३५८०	=	=	१८७१	२३२०१	१५	१७५	७५८	८२६७
१२.	२०.० ते ३०.० =	१४५	३४१०	२६	६७४	=	=	१७१	४०८४	२	३८	६३	११०७
१३.	३०.० ते ४०.० =	३०	१०२३	०	०	=	=	३०	१०२३	१	३३	१२	३६४
१४.	४०.० ते ५०.० =	५	२१८	०	०	=	=	५	२१८	०	०	१	४८
१५.	५०.० व अधिक	२	६०१	०	०	=	=	२	६०१	०	०	०	०
रकूण सर्व श्रेणी		२४८६७०	३६८६७७	३२३३७	५२२४४	=	=	२८१००७	४२०२२१	२७०१३	२२४२३	१६८१२४	२०२५३०

तक्ता क्रमांक ३.९ [पुढे चालू]

[५७]

अ. क्र.	क्षेत्रफल श्रेणी	अंशतः ओलीत		संपूर्ण मालकीचे		पूर्णपणे भाडिपट्टीचे		अंशतः मालकीचे व		अंशतः भाडिपट्टीचे	
		संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	मालकीचे क्षेत्रफल	भाडिपट्टीचे क्षेत्रफल	स्कूणा क्षेत्रफल
१.	०.२ पेक्षा कमी	०	०	०	१४८३	१५	०	०	०	०	०
२.	०.२ ते ०.५ =	१३१८८	४३०४	३७८३	७९५८५	२१८८१	४८	९	४३	११	४
३.	०.५ ते १.० =	१८१२९	१३००८	१०६८१	६५७६८	४७५२९	१०	८	६१	३४	१४
४.	१.० ते २.० =	२४८३७	३४७१९	२६१७७	७११५६	१०००६५	१७	२९	१५५	१६७	७८
५.	२.० ते ३.० =	११९८६	२८१५७	१९४११	२७८९२	६७२७५	१०	२५	७६	१५८	३१
६.	३.० ते ४.० =	६६३३	२२५३९	१४८७७	१३९८२	४८१६०	०	०	२४	६२	२१
७.	४.० ते ५.० =	३८३८	१६२४६	१००४३	७५२९	३३३९९	०	०	३०	९५	३९
८.	५.० ते ६.० =	२३३४	११९२३	६८८४	४४७२	२४३५६	०	०	१२	३७	३२
९.	६.० ते ७.५ =	२०३३	१२८६०	५३६६	३७८९	२५२७९	०	०	०	०	०
१०.	७.५ ते १०.० =	१३८३	१०९२०	५६६८	२५८५	२२०४२	०	०	१६	११८	९
११.	१०.० ते २०.० =	१०९७	१२४८५	५७५३	१८५७	२३७०३	०	०	१०	१४८	२
१२.	२०.० ते ३०.० =	९९	१९७२	७८६	१६४	३९२९	०	०	०	०	०
१३.	३०.० ते ४०.० =	१०	२९४	११८	२३	७९८	०	०	०	०	०
१४.	४०.० ते ५०.० =	१	२३	२२	२	९१	०	०	०	०	०
१५.	५०.० व अधिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
स्कूणा सर्व श्रेणी		८५७७३	१६९४५६	१११५६९	२७२८७	४१८५३३	८५	७१	४२७	८३०	२३०

x टिप :- कृषी गणना १९८५-८६ ह्यांत दर्शविल्याप्रमाणे "संस्थांचे धारणा" हे "वैयक्तिक धारणा" यांमध्ये

• समाविष्ट केलेले आहे.

आधार :- कृषी गणना सांख्यिकी तक्ते १९८५-८६ [अस्थायी स्वरूपाचे कृषी विभाग, महाराष्ट्र शासन, पूर्ण]

तक्ता क्रमांक ३.१०

तालुकावार कृषि विज्ञानक अवजारे १९८७

[५८]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	नागरांची संख्या		गाड्यांची संख्या	उसाची चरक		ओलीता साठी तेल व चालणारे पंप	ओलीता साठी विद्युत पंप	ट्रॅक्टर	तेलघाणी.			
		लाकडी	लोखांडी		शक्तीवर चालणारे	बेलांच्या मदतीने चालणारे				५ किलो व त्यापेक्षा अधिक	५ किलो व त्यापेक्षा कमी	शक्तीवर चालणारे इतर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	तालुका भंडारा	२४१६	१२२२	५०७८	१	३	२३७	३२१	१०२	=	=	६	=
२.	पवनी	१०१५४	१५३३	४७८	१	२	१८६	१३५३	७४	=	=	=	=
३.	तुमसर	१२१७८	१६६	६६८४	३४	१५	३३८	१२५४	३८	=	=	१	=
४.	मोहांडी	११५४५	१२८०	४४६३	=	=	२३२	७८२	५३	=	=	३	५
५.	गोदिया	१६२२०	२५८२	८५६२	=	४६	५५	१३६	१०४	=	=	=	=
६.	गोरगांव	१४१२५	१२५१	१८०२	=	१	१०७	८०	२२	=	=	२	२
७.	सालेकसा	११२१७	१५६३	२११०	=	=	१३१	३१	८	=	=	५	=
८.	आम्रगांव	८३८६	४२	५७०५	=	=	१२०	२५१	२६	=	=	=	=
९.	तिरोडा	१६६२२	२६	१०३२२	४	२	१५६	३८१	३५	=	=	=	=
१०.	साकोली	१४२८६	१०२०	६०२२	७	११६	३३१	६४४	११२	=	=	२०	२
११.	देवरी	१६२४७	६४५	४५२०	४	४६	१८४	१८३	४१	=	=	१	१
१२.	लाखांडूर	१००२२	४८५	४६४१	२	१३	१२०	११४३	६५	=	=	३	=
१३.	मो. अर्जुनी	१८२२६	१६५८	२९३२	=	=	=	=	१३६	=	=	=	=
जिल्हा वेरीज		१७०४२८	१३६२७	७०४१०	५३	२४४	२२०४	६६३६	८१६	=	=	४१	१०

टिप : १] आकडे अस्थायी आहे. x २] पत्रगणना १९८७ नुसार तेलघाणी शक्तीवर चालणाऱ्या व इतर अशा प्रकारे उल्लेख केला आहे. त्यामुळे तेलघाणी ५ किलो व त्यापेक्षा अधिक ५ किलो व त्यापेक्षा कमी अनुक्रमे स्थाना ११ व १२ मध्ये निरंक आहेत करिता स्तंभ १३ व १४ नविन तयार करून माहिती दिलेली आहे.

आधार : पत्रगणना १९८७

तक्ता क्रमांक ३.११
दुष्काळ, टंचाई, टंचाई सदस्य परिस्थितीची माहिती १९९०-९१ वर्षाकरिता
जिल्हा = भंडारा

[५९]

अ. क्र.	वाव	जिल्हयाची स्कूण	ता लु के												
			भंडारा	मेहाडी	तुम	पवनी	गोंदि	आम	साले	गोरे	तिरो	साको	साळा	अर्जुनी	देवरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१. अ] दुष्काळ व तीव्र टंचाई															
१.	तालुक्यातील स्कूण गावांची संख्या	१८२३	१६७	११६	१४९	१५७	१३४	६५	११२	११७	१३४	१४०	१०४	२२८	२००
२.	गुस्ते गावांची संख्या	९	=	=	६	१	=	=	=	=	२	=	=	=	=
३.	गुस्ते लोकसंख्या	११०६८	=	=	७१२२	७४४	=	=	=	=	३२०२	=	=	=	=
४.	जमीन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	९	=	=	६	१	=	=	=	=	२	=	=	=	=
५.	अंदाजित हानी [रु. हजारात]	५	=	=	३	=	=	=	=	=	२	=	=	=	=
६. अ] पिक न येणे			खारीप धान पिकावरील किड रोगाचे प्रादुर्भावामुळे हानी.												
व] पशुधन मालमत्ता इ. ची हानी			उ. ना.												
७.	सदतीची हाती घेतलेली कामे	२३	=	=	१३	४	=	=	=	=	६	=	=	=	=
८.	कामावर घेतलेल्यांची संख्या मनुष्य दिवस[लाखात]	३	=	=	२	=	=	=	=	=	१	=	=	=	=
९.	केलेला खर्च [रु. हजारात]	५३३५	=	=	२७०१	४६४	=	=	=	=	२१७०	=	=	=	=
१०.	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम [हजारात]	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२. व] अवर्षण सदस्य परिस्थिती [वरील वाव २ ते १०]			=												
३. क] पुर [वरील वाव २ ते १०]			=												

टिप :- अनुक्रमांक १ अ[५] मधील आकडे हजारांमध्ये दर्शविल्यामुळे पवनी तालुक्याची हाली दाखाविण्यात आलेली नाही [रक्कम ४७२/= रु आहे] तसेच अ. क्र. १ अ[८] मधील आकडे लाखात दर्शविल्यामुळे पवनी तालुक्याचे मनुष्यवळ दाखाविण्यात आले नाही [स्कूण २८०००/=]

आधार :- जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, भंडारा.

तकता क्रमांक ३.१२

टंचाईच्या पुर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाई ग्रस्त भाग
ठरविण्याबाबत माहिती सन १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
१	२	३	४	५
	जिल्हा वेरीज तालुके	४९	१८२३	९
१.	भांडारा	४	१६७	=
२.	मोहाडी	४	११६	=
३.	तुमसर	४	१४९	६
४.	पवनी	४	१५७	१
५.	गोंदिया	५	१३४	=
६.	आमगांव	२	६५	=
७.	सालेकसा	३	११२	=
८.	गोरेगांव	३	११७	=
९.	तिरोडा	४	१३४	२
१०.	साकोली	४	१४०	=
११.	लाखांदूर	३	१०४	=
१२.	अर्जुनी मोरगांव	५	२२८	=
१३.	देवरी	४	२००	=

आधार : जिल्हाधिकारी याचे कार्यालय, भांडारा

तालुकावार पशुधन [१९८७ च्या गणनेप्रमाणे]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र. जिल्हा/तालुका	विदेशी संकरित गायी बैल					अडीच वर्षावरील गायी				
	केवळ पेदाशीकरिता ठेवलेले वळ	पेदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	पेदाशीसाठी अथावा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	स्कूण बैल [३ ते ६]	दुमात्या	स्कदाही न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	स्कूण गायी	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
तालुके १] भांडारा	१६	२०	१९५	१४	२४५	५७०	३९६	९		९७५
२] पवनी	३६	४३	३७७	१४	४७०	५७८	४९२	६७		११३७
३] तुमसर	२३	३८	२४२	२३	३२६	२२९	१८२	१२		४२३
४] मोहाडी	५	२१	१२२	५	१५३	६२२	६७८	१९		१३१९
५] गोंदिया	१९	२८	४२०	२१	४८८	३१८	१७६	१४		५०८
६] गोरगांव	१९	५९	१०४	७	१८९	१३१	१३९	६		२७६
७] सालेकसा	३	३	२६	३	३५	५५	६६	१		१२२
८] आमगांव	५	७	३४	=	४६	१०५	९६	३		२०४
९] तिरोडा	६	५	११५	=	१२६	१०६	७५	११		१९२
१०] साकोली	५१	४४	२३४	५१	३८०	६०२	४५८	२६		१०८६
११] देवरी	१४	२८	७७	२०	१३२	२२६	२००	३४		५३०
१२] लाखांदर	२९	१८	१११	२	१६०	१४८	१०६	६		२६०
१३] मोरगावे अर्जुनी	४४	३८	२९५	३७	४१४	२५९	३९८	४		६६१
जिल्हा बेरीज	२७०	३५२	२३५२	१९७	३१७१	४०१९	३४६२	२१२		७६२३

[पुढे पान]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	अडीच वर्षांवरील गायी										
		विदेशी/ संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासर	एकूण विदेशी संकरित गायी व बैल	ती न केवळ पेदाश्री करिता वापरलेले वळ व बैल	न पेदाश्री करिता व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	वर्षा वरिल बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षांवरील बैल	दुभात्या आर लेल्या व एकदाही न व्यालेल्या	इतर गायी	एकूण गायी	
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
तालुके १] भांडारा	१३४२	२५६२	१६४	१८५	१७३८४	४२१	१८१५७	५६४२	८२४५	३३५	१४२२२	
२] पवनी	१४२६	३१०३	३६	२२८	१७७७४	२५१	१८२८२	३०७४	७३५८	५७६	११००८	
३] तुमसर	६१७	१३६६	१६८	४००	२२३७७	६११	२३५५६	५२६२	११४०३	५५२	१७२२४	
४] मोहाडी	१२३२	२७११	१८४	१५४	१९०७४	२७०	१९६८२	५५५७	७६३४	७०२	१३८२३	
५] गोंदिया	६२२	१६२५	३३३	३५५	२७११३	६४३	२८४४४	८८३४	१०२२३	४५०	१९५७७	
६] गोरेगांव	६४३	११०८	११८	७२१	२३५३२	६८४	२५१२२	५२२६	१०४२६	२७३	१६७६५	
७] सालेकसा	१५१	३०८	६७	२३	१७८३२	३२६	१८३८८	४१५६	७८६२	१२७	१२२२२	
८] आमगांव	२४५	४२५	१६	१५२	१३८६३	१२०	१४२२१	३५८४	४२८४	१०२	८६७०	
९] तिरोडा	२२१	५३२	२०८	४४१	२५६०८	७५१	२७००८	८२५४	१०७७२	२४८	१२२७४	
१०] साकोली	१५०१	२२६७	१६५	६७२	२५०६२	५७५	२६४८८	७३३४	१०५५५	२६८	१८१५७	
११] देवरी	७१२	१३८८	१७७	२२१	३०२०५	५६७	३११७०	९८०५	१४८२२	३१०	२४२४४	
१२] लाखांदूर	३१२	७३२	१७४	२२५	१८२८३	२२६	१८२०८	४११२	७०११	२७६	११३२२	
१३] मो.अर्जुनी	२८१	२०५६	३७६	८०२	३६८५७	११८६	३२२२८	१९३००	१६३१८	५२५	३६२१३	
जिल्हा वेरीज	१०११०	२०२७४	२१८६	४७३३	२९४२७४	६७६८	३०८६६१	९०२१०	१२८४६७	४८२१	२२४२६८	

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू]

[६३]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	देशी गायी व बैल			म्हशी व रेडे									
		तीन वर्षा हालील देशी वासर	एकूण देशी गायी व बैल	विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गायी व बैल	तीन वर्षावरील रेडे	केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी फक्त कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामासाठी	इतर एकूण	दुभाल्या आटलेल्या व न व्यालेल्या	इतर एकूण	म्हशी		
१	२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	
तालुके १]	भांडारा	१४७८४	४७८६३	५०४३२	११६	५२	८५	७३	३२६	३२८५	३४३२	१८३	७६००	
२]	पवनी	१०१५८	३२४५५	४२५५८	५४	१८	४१	२३	१३६	२२०३	२५२५	१००	५२२६	
३]	तुमसर	१४३४८	५५१२८	५६४२४	१३७	२६	१०८६	२०	१४०२	३२२६	३६०६	१८१	७७१३	
४]	मोहांडी	१११८६	४४७६१	४७४४२	६७	२३	११५	१८	१५५	३८१६	३८४३	१८०	७८३२	
५]	गोंदिया	१७२२७	६५३१८	६६२४३	१७२	१५२	४१३४	२२३	४६२५	४४२०	२२६७	१०२	७५६६	
६]	गोरगांव	१३१८२	५५०७६	५६१८४	६३	१३७	४०३२	१०६	४३३८	१५१२	१७२३	७२	३३८४	
७]	सालेकसा	१०७१२	४१३२२	४१६३७	१५	६२	१५६३	११२	१७६६	८३३	१०२१	१४	१२३८	
८]	आमगांव	८२२३	३११८४	३१६७२	११	४५	३१२३	३८	३२८७	८८७	८८३	१३	१७८३	
९]	तिरीडा	१७७५७	६४०३२	६४५७८	१३२	१४५	१०८०	१४७	१५०४	३२३२	३४०६	१०७	७४५२	
१०]	साकोली	१४२२१	५२६३६	६२६०३	२२	१०३	१२२२	१५५	१६४२	४१४५	२८२७	१०४	७१४६	
११]	दवरी	२१७०८	७७८३२	७२३१०	५३	१३४	७८७८	१५५	८२१०	२२७४	१२१८	४४	४२३६	
१२]	लाखांदूर	२०२८	३२३३५	३००७४	५१	१२	१४२	१२	३३८	१७४८	२५३७	३३	४३१८	
१३]	मोर्गांव अर्जुनी	२८२००	१०३६४१	१०५६२७	११०	१५५	३७५५	२७४	४२२४	२५०२	२८१४	६७	५३२०	
जिल्हा	देरीज	१२१६५८	७२४५८७	७४५५६१	१०८०	११४५	२८३३५	१४४०	३२०००	३८३३४	३४७८०	१२०७	७२३६१	

[पुढे चालू]

तकता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू]

[६४]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	म्हशी व रेडे रेडके लीन वर्षा व त्याखालील	स्कूण म्हशी व रेडे	मेंदया गौ जातीय	बक्या	घोडे व भिंगारे	इतर पशुधान	स्कूण पशुधान	स्कूण कोंबड्यां	स्कूण कुकीटादी पक्षी	
१	२	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४
तालुके १] भांडारा		५६६५	१३५२१	६४०२३	३४२	२७८६२	२१	९७६	२३२३१	५४६६०	५५३१२
२] पवनी		२९३३	९०६५	५१६२३	१३८८	२१०२६	१०८	८४५	७५०६०	४०६७३	५११२२
३] तुमसर		४२४१	१३३६३	६२८५७	२६	३१००२	=	१६२२	१०२५८४	५२३६१	५२५२२
४] मोहाडी		४७३१	१२७२५	६०१२७	११०	२२००४	१	७१२	८३०२४	४३५६५	४३८०८
५] गोंदिया		४३५६	१६६१७	८३५६०	१७	३०९८५	३१	२७२५	११७३१८	४२६४५	५००३२
६] गोरगांव		२१५१	९८७३	६६०५७	११	२३४४२	२	११५२	९०६७१	३५१३५	३५२५४
७] सालेकसा		१४३७	५१४१	४६७७८	१२	१४५४०	२	१३१८	६२६५०	२२९५३	३०६१६
८] आमगांव		१३२०	६३२०	३८०६२	१५	१०८१०	४	९७६	४९८७४	१२२५७	१२६१२
९] तिरोडा		४८८३	१३८३२	७८४१७	४	२७१७३	९	९८४	१०६५८७	३७८२०	३२४३३
१०] साकोली		४५२६	१३३८४	७५२८७	=	२१३५४	७	१८५७	९२२०५	६७५२९	६८०५२
११] देवरी		३५००	१५२४६	९५१५६	२८	२७२३४	४	२३१६	१२४७३८	९४९७८	९५७३४
१२] लाखांदूर		१२६०	६५१६	४६५२०	४८२	१७३८२	=	५३२	६५०००	३५३८१	३५७५७
१३] मोरगांव अर्जुनी		४३०६	१३२२०	११२६८७	३३०	२१११७	=	१४३२	१४२५६६	९५०३२	९५६२७
जिल्हा बेरीज		४६०७२	१५०४४०	८९६००१	२७७२	२९६०२२	१८२	१७५२४	१२१२५०८	६६६०५२	६७३०४२

आधार := पशुगणना १९८७

तक्ता क्रमांक ४.२

जिल्ह्यातील पशुवैधाकीय संस्थांची तालुकावार संख्या १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

[६५]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	पशुवैधाकीय संस्थांचा प्रकार										
		पशु वैधाकीय सर्व चिकीत्सालय	पशुवैधाकीय दवाखाने राज्यस्तर	पशुवैधाकीय दवाखाने स्थानिकस्तर	पशु वैधाकीय पुथामो पचार केन्द्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोग शाळा राज्य पातळी	विभागीय पातळी	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरती पशु वैधाकीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रतन प्रशिक्षण केन्द्र	विभागीय कृत्रिम रतन केन्द्र [स्थानिक]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा वेरीज	१		१८	५५				२	२			५
१] भंडारा	१		१	३								१
२] तुमसर			१	५								
३] पवनी			२	४								
४] मोहाडी			२	५								
५] गोंदिया			१	५								
६] आमगांव			१	३					१			
७] सलिकता			२	४								
८] गोरेगांव			१	३								
९] तिरोडा			१	७								
१०] साकोली			२	३					१			
११] वाढादूर			१	४					१			
१२] देवरी			१	४					१			
१३] अर्जुनी/मोरेगांव			२	५								

[पदे चाली]

तक्ता क्रमांक ४.२ [पुढे चालू]

[६६]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	पशुवैधकीय संस्थांचा प्रकार	कृत्रिम रेतन केंद्रे	पशु सधन	मेष	शोबी
		जिल्हा कृत्रिम आधारभूत रेतन केंद्रे [स्थानिक]	जिल्हा आधारभूत परिषदक कडील ग्राम केंद्रे खालील	पैदास क्षेत्र	कुक्कुट पैदास क्षेत्र विकास गट	पैदास क्षेत्र

१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
जिल्हा वेरीज		१	१	६८	१६	५२	=	=	=	=
१] भांडारा		१	१	४	५	४	=	=	=	=
२] तुमसर		=	=	३	=	५	=	=	=	=
३] पवनी		=	=	३	१	१	=	=	=	=
४] मोहाडी		=	=	७	२	६	=	=	=	=
५] गोदिया		=	=	३	१	३	=	=	=	=
६] आमगांव		=	=	४	१	=	=	=	=	=
७] सालेकसा		=	=	३	१	१	=	=	=	=
८] गोरेगांव		=	=	४	=	४	=	=	=	=
९] तिरोडा		=	=	८	१	५	=	=	=	=
१०] साकोली		=	=	५	२	१०	=	=	=	=
११] लाखांदूर		=	=	५	१	=	=	=	=	=
१२] देवरी		=	=	=	=	१	=	=	=	=
१३] अर्जुनी मोरगांव		=	=	७	१	३	=	=	=	=

आधार := १] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, भांडारा
 २] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, भांडारा

रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्युंची संख्या १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळ जन्य रोग	लागण	मृत्यु
१	२	३	४
एकूण पशुधनाची संख्या		१७७५	१९६
१]	गायी व म्हशी		
	१] घाट सर्प	१००	६०
	२] लाढ्या छारकुत	१४०३	=
	३] फ=या	१२	३
	४] फासी [माता]	=	=
	५] स=या	=	=
	६] इतर [वोव्हाईत सुरी]	=	=
	७] सस्पेक्टेड लिव्हरफ्लुक	१८	६
	एकूण	१५३३	६९
२]	मेंढ्या व बक=या		
	१] फ=या	=	=
	२] न्युमोनिया	=	=
	३] पायलांग व लाढ्या	=	=
	४] इतर [शिप अँड गोट प्रॉक्स]	२२२	११८
	५] सस्पेक्टेड लिव्हरफ्लुक	२०	९
	एकूण	२४२	१२७
३]	कोंवड्या		
	१] राणीखोत मानमोड्या	=	=
	२] देवी	=	=
	३] बोल्कांडी	=	=
	४] इतर	=	=
	एकूण	=	=

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, भंडारा

तक्ता क्रमांक ४.२ [अ]

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य १९९०-९१ वर्षाकरिता

[६८]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/ता. लुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खा. च्यीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधारणो अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	स्कूण वासरे	स्तंभ कृ. ६ पैकी संकरित वासरांची संख्या	लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	
	जिल्हा वेरीज	३६८२८१	३४८८३	२१११७	५७३६	४९७१	१५७६७११	
१.	भांडारा	५४१३१	५०१७	६२४२	२०६४	१७९४	३०७२१३	
२.	तुमसर	१८६१३	१३२१	३३६	७१	६६	५९८८४	
३.	पवनी	२४९७५	१४६८	१५४९	३९८	३९२	५८३१८	
४.	मोहाडी	२४२४७	१८५२	१५८९	३५२	३३८	५७७९७	
५.	गोंदिया	४११४०	४७२९	१८१७	५२१	३९४	१६३९८१	
६.	आमगांव	१६५६८	१८५७	६८८	१६०	१३९	१५३७२०	
७.	सालेकसा	२४२९२	१८५५	३४४	७९	७२	५१७४८	
८.	गोरेगांव	१७३२९	२५६९	३३४	२५	२४	४७७४९	
९.	तिरोड	३६७२०	४०८९	१७८३	३६४	२६८	१५६०२८	
१०.	साकोली	२५३१९	२७७१	३४२९	९९०	८६४	२३२६८०	
११.	लाखांदूर	२०२३१	१३१२	५३३	१०८	९३	६९८५७	
१२.	देवरी	३३९५३	३९६३	१८४९	५४४	४७८	१५९३१५	
१३.	मो. अर्जुनी	३०७६३	२०८०	६२४	६०	५०	५८३९१	

आधार : १] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, भांडारा

२] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, भांडारा

मास्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केल्या जाणावरील संख्या १९९०-९१ वर्षाकित्ता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवधगृहांची संख्या	गायी/का	म्हशी/रेंड	मेंढप	शेळ्या	बुकर	इतर	सकपा
	जिल्हा वेरीज तालुके								
१.	भांडारा	२०	२१०९९	२१०९९	१७	२३०			४१७२
२.	पवनी	२०	२१०९९	२१०९९		२३०			७७६
३.	मोहाडी	२०				२३०			२७१७
४.	लुमतर	२०				२३०			४१७२
५.	तिरोडा	२०				२३०			२७१७
६.	गोंदिया	२०				२३०			४१७२
७.	आमगांव	२०							
८.	सालेकता	२०							
९.	गोरगांव	२०							
१०.	देवरी	२०							
११.	साकोली	२०							
१२.	लाखांदूर	२०							
१३.	अर्जुनी मोरगांव	२०							

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, भांडारा

तक्ता क्रमांक ४.५

[७०]

जिल्ह्यातील वन क्षेत्र १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा [क्षेत्र चौ. कि.मी.]

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गिकृत	स्कूण
१	२	३	४	५	६
१]	स्कूण	२४२७.७४	१०६५.१५	११०५.८९	४५९८.७८
२]	महसुली	=	=	११०५.८९	११०५.८९
३]	वन	२४२७.७४	१०६५.१५	=	३४९२.८९

टिप : = यातील आकडेवारी अस्थायी स्वभावाची आहे.

आधार : = मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, मागील

जिल्हा : भंडारा [क्षेत्र चौ. कि.मी.]

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन [हजार घन मिटर]	मूल्य [हजार रुपयात]
१.	झोपट्याचे लाकूड	७.९	१६८१३
२.	जळाऊ लाकूड	=	७३९४
३.	चन्दन	=	=
गौण वन उत्पादने [किंमत]			
	अ] बांबू	=	२७३३
	ब] गवत इत्यादी	=	८
	क] विडी पाने [तेंदू]	=	२०२०६
	ड] डिक	=	२७४
	ई] इतर		
	१] आपटापाने	=	=
	२] मोहाची फळे व लाखा	=	१०
	३] खाणगी व खानिजे	=	=
	४] हिरडा	=	२५
	५] आंबा	=	=
	६] इतर [खारणी व सिताफळे]	=	३६
	[फ] एकूण गौण वनोत्पादने	=	१००३५२
४.	एकूण किंमत	=	१२४५५८

आधार := विभागीय वनाधिकारी, भांडारा व गोंदिया

तक्ता क्रमांक ४.७

जिल्हयातील भाजल मत्स्यव्यवसाय १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[७२]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी कि.मी.	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्रातली सरावर जलाशय याचे एकूण क्षेत्रा [हेक्टर]	मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेले एकूण क्षेत्रा [हेक्टर]	भाजल मत्स्यउत्पादन [मि.टन]	पकडलेल्या माशाची उत्पादकाला मिळालेली किंमत[रु.लाखात]	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यविज लाखात]
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बेरीज	४५०.०	३४३३४	२५६६४.५५	८४४०	८४४.००	३३२.००
१.	तालुके भांडारा		१६२०	९९९.४९	२४९	२४.८८	२३.००
२.	पवनी		३५७५	११५८.०७	६३७	६३.७०	२१.२५
३.	तुमसर		१६००	१५१७.७०	७३९	७३.९५	१६.६७
४.	मोहाडी		२८७०	८४५.००	३९४	३९.३५	९.३७
५.	साकोली		३५००	१९५७.२९	१२५०	१२५.००	४९.००
६.	देवरी		२६००	२४१५.२५	१०५०	१०५.००	१४.७५
७.	लाखांदूर		१३००	८७५.७५	२५०	२५.००	८.७०
८.	मोरगांव अर्जुनी		८२००	७९०१.००	१२९१	१२९.१२	६४.७६
९.	गोंदिया		१३४८	१०८४.००	५८०	५८.००	४७.००
१०.	तिरोडा		१७७६	१४७५.००	५४०	५४.००	३६.४५
११.	गोरेगांव		१७०७	१४८६.००	६५०	६५.००	१०.५०
१२.	आमगांव		८५४	८२०.००	२६५	२६.५०	२३.५५
१३.	सालेकसा		३३८४	३१३०.००	५४५	५४.५०	८.००

टिप := नदीची लांबी तालुकावार उपलब्ध नाही

आधार := १] जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, भांडारा

२] मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, गोंदिया

तक्ता क्रमांक ५.१

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा : भांडारा

[७३]

वर्ष : १९९०

अ.क्र.	उद्योग गट व त्याचा सकेतांक	संख्या						स्तंभ ९ मधील कामगार			संख्या
		नोदणी झालिले कारखाने	बंद कारखाने	पुपत्रा पाठविणारे कारखाने	स्कूण	पुरुषा	स्त्रिया	काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	पुपत्रा न पाठविणारे कारखाने	स्तंभ १० मधील कारखान्यातील कामगार	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१.	२०१ दुग्धा पदार्थाचे उत्पादन	४	=	४	१११	१११	=	४००६८	=	=	
२.	२०४ धान्य गिरण्यापासून मिळणारे उत्पादन	२८०	१४	१३१	६८५	६४३	४२	१८०११४	१३५	८५३	
३.	२०६ साखरेची निर्मिती आणि साखरेची परिष्कृती [व्हॅक्यूमचे साखर कारखाने]	१	=	१	४४२	४४२	=	७९५८८	=	=	
४.	२०७ साखर गुळ व खांडसरी उत्पादन	३	=	=	=	=	=	=	३	२१०	
५.	२११ इतर खाद्य तेल, वनस्पती तेल राईचे तेल, भांडगाचे तेल इत्यादीचे उत्पादन करणे.	६	=	५	८५	८५	=	२४९२८	१	५	
६.	२१६ बर्फ बनविणे	२	३	=	=	=	=	=	६	३२	
७.	२१९ इतरत्रा कुठेही वर्गीकरण न झालेल्या खाद्य पदार्थाचे उत्पादन	१	=	१	१७	१	८९	४५७०	=	=	
८.	२२८ चिंदसे तंबाखू, जर्दी व नस तयार करणे	१	=	=	=	=	=	=	१	२०	
९.	२७० लाकड कटाई [प्लायवूड व्यतीरिक्त]	८३	८	३८	१३५	१३५	=	३४८२१	३७	१८०	

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू]

[७४]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१०.	२७१ वेनिर प्लायवूड पासून वस्तू तयार करणे	२	=	२	५८	५७	१	१७४६३	=	=
११.	२८० लगदा कागद पृष्ठ आणि वृत्त पत्राचा कागद तयार करण्याचा कारखाना	३	=	१	४१७	४१७	=	१५२०४३	२	२३०
१२.	२८१ कागदी डब्वे वृष्ठणे व कागदी पृष्ठ तयार करणे	१	=	१	१८	१८	=	५४००	=	=
१३.	२८९ मुद्रण प्रकाशन ह्या संबंधी कार्य फी ज्याचे इतरत्रा वर्गीकरण झाले नाही जसे पाकीट मुद्रण पोस्ट कार्ड इ.	१	=	१	१५९	१५९	=	४६९२२	=	=
१४.	२९० कातडी कमविणे	२	=	=	=	=	=	=	२	४०
१५.	२९३ चामड्याच्या इतर वस्तू बनविणे [पादत्राणे व परिधान वस्त्रा व्यतिरिक्त]	१	=	१	१६	१५	१	४८१७	=	=
१६.	३०० नायट्रिक अॅसिड/अमोनिया पासून औद्योगिक रसायने बनविणे	५	=	२	७५	७५	=	१७८६०	३	२५
१७.	३०३ धारशुक्ती वापराच्या वस्तू सोडून इतरत्रा विवरण न केलेल्या प्लॉस्टिक वस्तूचे उत्पादन.	४	=	४	५७	२७	३०	१५७०२	=	=
१८.	३०५ अत्तरे व इतर सौंदर्य प्रसाधने साबन टूथपेस्ट इ. बनविणे	२	=	१	१५	१५	=	२२५०	१	४०
१९.	३१२ खराची इतर उत्पादने बनविणे	१	=	=	=	=	=	=	१	२०
२०.	३१६ पेट्रोलियम पदार्थाचे शुध्दीकरणे	१	=	१	८	८	=	१८७०	=	=
२१.	३२० बांधकामास ग.ती. उपयुक्त मातीचे उत्पादन	९	=	३	४९	४९	=	११७४४	६	२५०

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ५.१ [पुढे चालू]

[७५]

क्र.	विवरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२२.	३२७ अॅसिस्टंट सिमेंट व सिमेंटच्या वस्तू बनविणे.	१	=	=	=	=	=	=	=	=	१	१००
२३.	३२९ इतर अधातू उत्पादने जे इतरत्रा वर्गीकृत केलेले नाही	२	=	२	२१	२१	=	५९२४	=	=	=	=
२४.	३३० लोखांड आणि स्टिल कारखाने	१	=	१	६९४	६८९	५	२१३०५८	=	=	=	=
२५.	३३१ लोखांड व पोलाद व्हाईच्या भाट्ट्या	१	=	१	६८	६०	८	२०५०८	=	=	=	=
२६.	३३२ लोखांड व मिश्र धातूंच्या वस्तूचे उत्पादन	२	=	२	९०१	८५०	५१	२८२०८८	=	=	=	=
२७.	३३५ अॅल्युमिनियमचे उत्पादन	१	=	१	८६	८६	=	२६२२२	=	=	=	=
२८.	३४३ लोखांडी अवजारे तयार करणे	२	=	२	३५	३५	=	१०७७७	=	=	=	=
२९.	३४६ धातूची भांडी तयार करणे	३८	२	२८	२२५	२२५	=	४९५३५	८	१९०	=	=
३०.	३६३ विद्युत बल्ब तयार करणे	१	=	=	=	=	=	=	=	१	१०	=
३१.	३७३ जड मोटारी/ कोय बनविणे	१	=	१	२५१	२५१	=	७५६६१	=	=	=	=
३२.	३७९ वाहतूकीचे इतर सामान व सुटे भाग तयार करणे	४	=	२	९७	९७	=	२९८९६	२	३०	=	=
३३.	३८० वैधकीय/माल्य चिकीत्से करिता लागणारी उपकरणे बनविणे	१	१	=	=	=	=	=	=	=	=	=
३४.	३९८ जड वाहनांची दुरुस्ती	५	=	४	२७१	२६७	४	८०६६६	१	२०	=	=
३५.	६८२ वाहनाकरिता लागणारी जळणाची चिल्लर विक्री	१७	=	१०	३२	३२	=	९९९०	७	३५	=	=
३६.	९७९ [अवर्गीकृत] इतर दुरुस्ती सेवा	१	=	१	९	९	=	२८२७	=	=	=	=
एकुण जिल्हा वेरीज		४९८	२८	३५२	५०३७	४८८७	१५०	१४४७२१२	२१८	२२९०	=	=

आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

चाल कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण

वर्ष १९९०

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	प्रमुखा उद्योग समूह व त्याचे सकेतांक	१० कामगारा पेक्षा कमी		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार		१०० ते ४९९ कामगार		५०० ते ९९९ कामगार		१००० ते ४९९९ कामगार		५००० व अधिक कामगार		सूचना			
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१.	२० खााधा पदार्थांचे उत्पादन	२२८	११३६	४१	४३३	१	२३	१	६७	३	६४२	=	=	=	=	=	=	२७४	२३०१		
२.	२१ खााधा तेल व वनस्पती तूप तयार करणे	१०	५४	२	२८	=	=	१	५७	=	=	=	=	=	=	=	=	१३	१३९		
३.	२२ पेय तंबाखा व तंबाखा पदार्था तयार करणे	=	=	=	=	१	२०	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१	२०		
४.	२७ लाकडी वस्तु पार्निचर इत्यादी तयार करणे	७४	३७५	२	२५	१	४३	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	७७	३७३		
५.	२८ कागद कागदाच्या वस्तु मुद्रण प्रकाशन संबधित वस्तु तयार करणे	=	=	१	१८	१	३०	=	=	३	७७६	=	=	=	=	=	=	५	८२४		
६.	२९ कातडी वस्तु व केसाळ कातड्याची वस्तु तयार करणे	=	=	१	१६	२	४०	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	३	५६		
७.	३० रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन कोळसा व पेट्रोल जन्य पदार्था सोडून	१	८	=	=	१	२०	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	२	२८		
८.	३१ रवर प्लॉस्टिक पेट्रोलियम व कोळसा जन्य पदार्थांचे उत्पादन	१	५	७	८२	३	११५	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	११	२१२		

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ५.२

[पुढे चाल]

[७७]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
९. ३२ अधातू खानिज पदांथाचे उत्पादन	१	२	३	३५	३	७६	४	२००	१	१००	=	=	=	=	=	=	=	=	१२	४२०
१०. ३३ मूलधातू धातू व मिश्र धातूंचे उत्पादन	=	=	=	=	=	=	=	२	१५४	१	२५४	२	१२४१	=	=	=	=	=	५	१७४२
११. ३४ यंत्रा व परिवहन सामुगी सोडून इतर धातूच्या वस्तू व सुटे भाग तयार करणे	२०	११३	१०	१३५	८	२०२	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	३८	४५०
१२. ३६ विद्युत यंत्रा सामुगी उपकरणे व सुटे भाग तयार करणे	=	=	१	१०	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१	१०
१३. ३७ परिवहन सामुगी आणि सुट्या भागाचे उत्पादन करणे	=	=	२	२६	१	२०	१	८१	१	२५१	=	=	=	=	=	=	=	=	५	३७८
१४. ३९ भांडवली वस्तुंची दुरुस्ती	=	=	=	=	४	१५६	=	=	१	१३५	=	=	=	=	=	=	=	=	५	२२१
१५. ६८ किरकोळ व्यापार	१७	६७	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१७	६७
१६. १७ दुरुस्ती व सेवा	१	२	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१	२
सूचना जिल्हा वेरीज	३५३	१७०६	७०	८१८	२६	७४५	२	५५२	१०	२२५८	२	१२४१	=	=	=	=	=	=	४७०	७३२७

टिप :="अ" = कारखान्याची संख्या

"ब" = कामगारांची संख्या

आधार : = मुख्य निरिहाक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.३

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण

[७८]

वर्ष : १९९०

जिल्हा : भांडारा

श.क्र.	प्रमुखा उद्योग गट व त्याचे संकेतांक	दिवसांची संख्या		किंवा		६शेते१२०		१२शेते१८०		१८शेते२४०		२४शेते३००		३००हून		एकूण	
		अनुल्लेखित	त्याहून कमी	दिवस	दिवस	दिवस	दिवस	अधिक दिवस									
		अ	व	अ	व	अ	व	अ	व	अ	व	अ	व	अ	व		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१.	२० खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	=	=	१	७	२	९	८	४८४	३१	१३१	७८	४१४	१६	१९३	१२६	१२३८
२.	२१ खाद्य तेल व वनस्पती तूप तयार करणे	=	=	=	=	=	=	=	१	११	३	१७	२	७४	६	१०२	
३.	२७ लाकडी वस्तु फर्निचर इत्यादी वस्तु तयार करणे	=	=	१	४	२	७	२	६	७	२०	१७	७६	११	८०	४०	१९३
४.	२८ कागद, कागदाच्या वस्तु मुद्रणा व प्रकाशन संबंधित वस्तु तयार करणे	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	२	१७७	१	४१७	३	५९४
५.	२९ कातडी वस्तु व केसांब कातड्याच्या वस्तु तयार करणे	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१	१६	१	१६
६.	३० रबर प्लेस्टीक पेट्रोलियम व कोळसा जन्य पदार्थांचे उत्पादन	=	=	=	=	=	=	१	१५	३	८५	३	४७	=	=	७	१४५
७.	३१ रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [कोळसा व पेट्रोलजन्य पदार्था सोडून]	=	=	=	=	=	=	=	१	८	=	=	=	=	=	१	८
८.	३२ अखाद्य व खानिज पदार्थांचे उत्पादन	=	=	=	=	=	=	१	२६	=	=	२	२१	२	२३	५	७०
९.	३३ मूलभूत धातू व मिश्र धातूचे उत्पादन	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	५	१७४९	५	१७४९

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ५.३ [पुढे चालू]

[५९]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१०.	३४ यंत्रे व परिवहन सामुग्री सोडून इतर धातूच्या वस्तु व हॅट भाग सोडून तयार करणे	=	=	=	=	=	=	३	१५	१३	१३३	९	६६	५	४६	३०	२६०
११.	३७ परिवहन सामुग्री आणि सुट्या भागाचे उत्पादन	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	३	३४८	३	३४८
१२.	३९ भांडवली वस्तुची दुरुस्ती	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	४	२७१	४	२७१
१३.	६८ किरकोळ व्यापार उधोग	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	३	१२	७	२०	१०	३२
१४.	१७ दुरुस्ती व सेवा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	१	२	=	=	१	२
जिल्हा वेरीज		=	=	२	११	४	१६	१५	५४६	५६	३८८	११८	८३९	५७	३२३७	२५२	५०३७

टिप : = अ = कारखान्यांची संख्या

ब = कामगारांची संख्या

आधार : = मुख्य निरिक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.४

उधोगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी

[८०]

वार्षिक उधोग पाहणी १९८९=९०

[स्यये हजारात]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	उधोगाचा संकेतांक	उधोगाचा वर्णन	स्थार भांडवल	खोबते भांडवल	सर्व कामगार संख्या	सर्व कर्मचारी संख्या	कामगार राघे वेतन	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	एकूण मूल्यवृध्दी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	२०	आणि पदार्था उत्पादन	८५०१०	२४२४०	३१२	५११	१७६८	४८२८	४००४४	२९२१५	२०८१
२.	२२	पेये, तंबाखू व तंबाखूचे पदार्था याचे उत्पादन	१३२१	१३०५०	३३०	४१०	१९१५	३०५२	६१२७२	६३२१६	[-]१६२९
३.	२७	लाकडाच्या वस्तू फानियर इ.	४३३२	३७३६	४२	६३	२२३	८०६	३६५३७	३२८०६	३३८७
४.	२८	कागद कागदाच्या वस्तू मुद्रण प्रकाशन व सेविधात उधोग	४५२४१	२४२९०	३४४	४४१	६९१९	११३३१	१७०४१०	१३३११०	३१५२७
५.	३२	अधातू खानिज पदार्था	९६५१	[-] १९५५२	१८१	२२१	१६०२	२८८१	५४६४	५७५४	[-]९८६
६.	३३	मूलधातू धातू व मिश्र धातू	६३२६७	७३९२६	८७०	११०६	१३३६६	२३३६८	५५१७३८	४४०४७४	१०००७८
७.	३७	परिवहन साधुगी व सुटे भाग	२३०२८८	१०५४३०	२५७	३४३	२८६३	७४५६	५२२७२६	४३६०७८	६३८१०
८.	३९	भांडवली वस्तुंची इस्ती	३०६	=	१२६	१४३	३३५८	४१५५	१६९१३	१२७१४	४१५५
९.	इतर		११६६७४	१८६९२१	४०८७	५०५५	३१४३५	४५०१२	९९६९०६	९११८४२	७३५६७
एकूण जिल्हा वेरीज			५५६०९०	४१२०३४	६५४९	८२९३	६३४४९	१०२९६६	२४०२७८०	२०६५२०९	२७५९२०

टिप :- १] उधोग गट निहाय माहिती मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून लहान कारखान्यांची [नमुना निवडीवर] माहिती "इतर" समोर दिली आहे. २] आकडे संक्षिप्ततात दिल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत
 आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी १९९० या वर्षाकरिता
=====

जिल्हा : भांडारा
=====

अ.क्र.	वाव	संख्या
१	२	३
१]	जाहिर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	६७२
२]	सेवायोजनाचा उपयोग करणारे मालक	२४७
३]	पटावरील अर्जदारांची संख्या	८२९२३
४]	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	३४७
	अ] खाजगी क्षेत्र	३१
	ब] सार्वजनिक क्षेत्र	३१६
५]	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	३४७
	अ] अनुसूचित जाती/जमाती	११३
	ब] इतर	२३४
	क] स्कूण	३४७
६]	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१] व्यवसायीक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	३१२
	ब] नोकरी दिलेली	२६
	२] पेशासकीय, शास्त्रीय आणि व्यवस्थापकीय	
	अ] नोंदणी केलेले	१
	ब] नोकरी दिलेले	=
	३] लेखानिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	४२१
	ब] नोकरी दिलेले	१४
	४] विक्री कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	=
	ब] नोकरी दिलेले	=

१	२	३
५] शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकार व संबंधित कामगार		
अ] नोंदणी केलेले		४९
ब] नोकरी दिलेले		११
६] खाणा कामगार		
अ] नोंदणी केलेले		५३
ब] नोकरी दिलेले		=
७] वाहतूक व दळणावळणा व्यवसायातील कामगार		
अ] नोंदणी केलेले		१८
ब] नोकरी दिलेले		=
८] क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार इतर ठिकाणी वर्गीकरण न झालेले.		
अ] नोंदणी केलेले		११६
ब] नोकरी दिलेले		१२
९] सेवा खोळ व तत्सम कामगार		
अ] नोंदणी केलेले		१६२
ब] नोकरी दिलेले		=
१०] इतरत्र वर्गीकरण न केलेले कामगार		
अ] नोंदणी केलेले		१३४२२
ब] नोकरी दिलेले		२८४
११] स्कूण.		
अ] नोंदणी केलेले		१४५५४
ब] नोकरी दिलेले		३४७

आधार := जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, मंडरा

तक्ता क्रमांक ५.६

[८३]

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	वाव	परिमाण	वर्ष १९९०-९१
१	२	३	४

१] सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र

१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशा: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१२५५
२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घोण्यात आलेल्या गटांशी चर्चा	संख्या	१९
३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर प्रशिक्षणासाठी / उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१४८२

२] विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन

१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशा: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	२५२
२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घोण्यात आलेल्या गटांशी चर्चा	संख्या	१२
३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	८१३

आधार : १] जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, भंडारा

२] जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, विद्यापीठ व्यवसाय माहिती व मार्गदर्शन केंद्र, नागपूर.

तक्ता क्रमांक ५.७

[८४]

कर्मचारी गणना १९८८

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा = भांडारा

बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
१	२	३	४
वर्ग = १	१४४	३०	१
वर्ग = २	४००	१९०	३
वर्ग = ३	९२५९	१०१८९	९८६
वर्ग = ४	३०१८	१२४४	११६४
एकूण १ ते ४	१२८२१	११६५३	२१५४
इतर वर्ग			
५ ते ९ व ०	५२५६	१२९६	७४१
एकूण			
१ ते ९ व ०	१८०७७	१२९४९	२८९५

टिप : = इतर "वर्ग" यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील

आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील

अंशकालीन, मानसेवा आणि वरील वर्गात समाविष्ट

न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार : = अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन,

मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.८

निरनिराख्या उद्योगांतील रोजगार १९९०=९१ वर्षाकरिता

[८५]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणाऱ्या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या			सकूण
				शासकीय	निम्न शासकीय	खाजगी	
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	कृषी	०००.	२३	१६१५	२४१	६९३	२६४९
२.	खाणकाम	१३०.	६	=	२३८८	९	२३९७
३.	वस्तु निर्माण	२०१.	७४	४७०३	=	४५६१	९२६४
४.	विज निर्माती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	४१०.	१	२१३	=	=	२१३
५.	बोधाकाम	५००.	१४	१७९५	६२२	=	२४१७
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६००.१	१४	=	१५	९१	१०६
७.	परिवहन, गुदाम आणि दळणावळ	७०१.	७	४०८	१६२४	=	२१०२
८.	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	८००.	८५	१५	११५६	९१२	२०८३
९.	सामुहिक सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा	९००.	१७८	७०६१	१७९११	४५९६	२९५६८
	सकूण		४०२	१५८१०	२४१२७	१०८६२	५०५९९

आधार : जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ५.९

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्याची लोकसंख्या

[८६]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	यंत्रणा	स्थिती अखीर	जिल्ह्याती संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१]	महाराष्ट्र राज्य	३१.३.६१	१४८६	५	३७	७३९७२	४	७९९४१	४१	१५३९१३
	विद्युत मंडळ ,	३१.३.७१	१६५९	५	५८६	५९५४६७	५	१८०५१३	५९१	७७५९८०
	भंडारा	३१.३.८१	१६५९	५	१०४२	११२५८७६	५	१८०५१३	१०४७	१३०६३८९
		३१.३.८६	१७७४	७	१३५१	१२७३७७४	७	२४०७५४	१३५८	१५१४५२८
		३१.३.८७	१७७४	७	१४३२	१४८२९४९	७	२४०७५४	१४३९	१७२३७०३
		३१.३.८८	१७७४	७	१५९५	१५८८०२३	७	२४०७५४	१६०२	१८२८७७७
		३१.३.८९	१७७४	७	१६२२	१५९६०२३	७	२४०७५४	१६२९	१८३६७७७
		३१.३.९०	१७७४	७	१६७१	१५९६०२३	७	२४०७५४	१६७८	१८३६७७७
		३१.३.९१	१७७४	७	१७२६	१५९६८२३	७	२४०७५४	१७३३	१८३७५७७

२] खाजगी कंपन्या

टिप : १] या जिल्ह्यात विद्युतीकरणासाठी खाजगी कंपन्या कार्यरत नाहीत २] स्तंभा ४ मध्ये ३१ मार्च १९८६ पासून ओसाड गावांचा सुधदा सामाविष्ट करण्यात आलेला आहे. ३] स्तंभा ६ मध्ये ३१ मार्च १९८९ पेक्षा ३१ मार्च १९९० अखीर गावांची संख्या वाढलेली असली तरी स्तंभा ७ मधील लोकसंख्येत काहीच वाढ झालेली नाही कारण वाढ झालेली संख्या ओसाड गावांचीच आहे.

आधार : कार्यकारी अभियंता [कृती व परिक्षण विभाग], महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, भंडारा/गोंदिया

तक्ता क्रमांक ५.१०

विजेचा वापर १९९०-९१ या वर्षाकरिता

[८७]

जिल्हा = भंडारा

[हजार किलोवॅट तास]

अ.क्र.	निर्मातीचा प्रकार	विजेच्या वापराचा प्रकार							संवधानांची संख्या	
		घारघुती	व्यापारी कामासाठी व लघुशाक्तीसाठी विज	औद्योगिक लघुशाक्ती	उच्चशक्ती	सार्वजनिक दिवावत्ती	कृषी	इतर		स्कूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१]	था.मल	५३५३१	९११२	२१०६७	३७८५०७	३८६३	१९५३	६३०	४६८६६३	१८२३८८
२]	हाईड्रो	=	=	=	=	=	=	=	=	=
३]	इतर	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	स्कूण	५३५३१	९११२	२१०६७	३७८५०७	३८६३	१९५३	६३०	४६८६६३	१८२३८८

आधार : = कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विज मंडळ,
कृती परिक्षण व बांधकाम विभाग, भंडारा

आर्थिक गणना १९८० [विगर कृषी आस्थापना]

आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह

जिल्हा : भंडारा

बाब	ग्रामीण	नागरी	स्कूण
१	२	३	४

[एक] सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्र

१.१ आस्थापनांची संख्या ५६२०१ १६५२० ७२७२१

१.२ मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या

अ) सहकारी ५३५ १४७ ६८२

ब) सार्वजनिक २४४३ ६३० ३०७३

क) खाजगी ५३२२३ १५८१३ ६९०३६

१.३ मालकीचा विशेष सामाजिक गट [स्कूण संख्येसाठी टक्केवारी]

अ) अनुसूचित जाती ३५.२३ ३७.५४ ३९.५६

ब) अनुसूचित जमाती १२.५६ १३.०१ १२.६९

१.४ जागेविरहित कार्यान्वित

असलेल्या संस्थांची स्कूण

संख्येसाठी टक्केवारी २२.९० २५.९६ २३.२६

१.५ शाक्तीवर चालणा-या

संस्थांची स्कूण संख्येसाठी

टक्केवारी ३०.४० ३१.६२ ३१.२३

[दोन] सर्व साधनारण काम करणा-या

कामगारांची संख्या

अ) स्कूण कामगार १२९८६२ ५११११ १८०९७३

ब) घेतनावर काम करणारे कामगार ४१०९७ २६०७४ ६७१७१

क) घेतनावरील कामगारांची स्कूण

कामगारांसाठी टक्केवारी ३१.६४ ५१.०१ ३७.११

ड) कामगारांची पतिस्थापना

सरासरी संख्या ९ १० १०

आधार := अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

प्रमुखा उद्योग गटानुसार विंगर कृषी आस्थापनांची संख्या व
सर्वसाधारण पणे नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	वाक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
		आस्थापना	आस्थापना	आस्थापना
		कामगार	कामगार	कामगार
१	२	३	४	५
१.	खाणकाम	२२ [२५५४]	३ [२८]	२५ [२५८२]
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	२८७७७ [८९१६१]	८६०८ [२२८८६]	३७३८५ [११२०४७]
३.	बीज, गंस व पाणी	३१ [२६७]	३ [१०६]	३४ [३७३]
४.	वांधकाम	१५० [२८३]	१०७ [५३१]	२५७ [८१४]
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	९१९८ [१३१६६]	४४९० [८२१८]	१३६८८ [२१३७४]
६.	निवासी गृहे व उपहार गृहे	१४९६ [२४८३]	६०१ [१६०७]	२०९७ [४०९०]
७.	वाहतूक	१६२ [४८८]	७७० [१८८८]	९३२ [२३७६]
८.	साठवणूक व वखार	१४३ [६९४]	१५७ [३५२]	३०० [१०४६]
९.	दळणावळण	१२१ [२९७]	२४ [४३३]	१४५ [७३०]
१०.	अर्धापरवठा किंवा मालमत्ता व धादेविषयक सेवा	३४५ [१०४५]	४८० [१८३४]	८२५ [२८७९]
११.	सामूहिक सामाजिक व मालमत्ता धादेविषयक सेवा	५६८५ [१२४३३]	१६७७ [१३२२८]	७३६२ [३२६६१]
१२.	इतर	१ [१]	० [०]	१ [१]
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योग गट	५६२०१ [१२२८६२]	१६५९० [५११११]	७२७९१ [१८०९७३]

टिप : कंसातील आकडे कामगारांची संख्या दर्शवितात.

आधार : अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

आर्थिक गणना १९८०

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषी आस्थापनांची संख्या

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	II व III	३८७७७	८६०८	४७३८५
२.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	VI [अ]	९१९८	४४९०	१३६८८
३.	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	IX	५६८५	१६७७	७३६२
४.	निवास गृहे व उपहार गृहे	VI [बी]	१४९६	६०१	२०९७
५.	अर्धा पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धादेविषयक सेवा	VIII	४४५	४८०	९२५
६.	वाहतूक	VII [अ]	१६२	४४०	६०२
७.	साठवणूक व वखार	VII [बी]	१४३	१५७	३००
८.	वांधाकाम	V	११५०	१०७	२५७
९.	दळणावळण	VII [सी]	१२१	२४	१४५
१०.	बीज, गीत व पाणी	IV	३१	३	३४
११.	खाणकाम	I	३२	३	३५
१२.	इतर	X	१	०	१
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट		५६२०१	१६५९०	७२७९१

आधार := अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	सूफा
१.	उत्पादन व हुस्ती सेवा	II वा III	८९६१	२२८६	११२०४७
२.	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	IX	१९४३३	१३२२८	३२६६१
३.	धाऊक व किरकोळ व्यापार	VI [अ]	१३१५६	८२१८	२१३७४
४.	निवासगृहे व उपहार गृहे	VI [बी]	२४८३	१६०७	४०९०
५.	अर्थी पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धांदे विषयक सेवा	VIII	१०४५	१८३४	२८७९
६.	खाणाकाम	I	२५५४	२८	२५८२
७.	वाहतूक	VII [अ]	४८८	१८८८	२३७६
८.	साठवणूक व वखार	VII [बी]	६९४	३५२	१०४६
९.	बांधकाम	V	२८३	५३१	८१४
१०.	दळणावळण	VII [सी]	२९७	४३३	७३०
११.	बीज, गेस व पाणी	IV	२६७	१०६	३७३
१२.	इतर	X	१	०	१
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योग गट	१	१२९८६२	५११११	१८०९७३

आधार : अर्थी व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.१५

[१२]

आर्थिक गणना १९८०

विगर कृषी सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट स्केत्र]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	वाव	ग्रामीण	नागरी	स्कूण
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	५३५	१४७	६८२
२.	विजेवर चालणाऱ्या संस्थांची स्कूण संस्थोशी टक्केवारी	६.९२	४.७६	६.४५
३.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्व साधारणापणे काम करणाऱे कामगार			
	अ] स्कूण संस्था	५३५	१४७	६८२
	ब] प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	८	८	८

आधार := अर्था व सांख्यिकी, संचालनालय, मुंबई

प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		सकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	छाणाकाम	१	१८९३	०	०	१	१८९३
२.	उत्पादन व दुस्स्ती सेवा	१६८	१३४६	१३	२२३	१८१	१५६९
३.	बीज, गंज व पाणी	०	०	०	०	०	०
४.	बांधकाम	०	०	०	०	०	०
५.	धातू व किरकोळ व्यापार	९१	२३१	२४	६२	११५	२९३
६.	निवास गृहे व उपहार गृहे	०	०	५	१०	५	१०
७.	वाहतूक	६	६	१	४	७	१०
८.	साठवणूक व वखोरे	२१	३६	५	३४	२६	७०
९.	दळणावळण	३	६	१	१३	४	१९
१०.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धादेविषयक सेवा	२०	२९९	३४	३००	१२४	५९९
११.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	१५५	६११	६४	६००	२१९	१२११
१२.	इतर	०	०	०	०	०	०
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	५३५	४४२८	१४७	१२४६	६८२	५६७४

टिप := सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार := अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५. १७

आर्थिक गणना १९८०

[२४]

उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	रोजगार आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	१ = २	७१२	१३४२	२१२	४०२	९३१	१७५८
२.	३	२३६	७०८	१६२	५०४	४०५	१२१५
३.	४	२०४	८१६	९८	३९२	३०२	१२०८
४.	५	१२६	६३०	९७	४५०	२१६	१०८०
५.	६ = ९	२२२	१५४२	१४३	१०२४	३६५	२५७३
६.	१० = १२	१०३	१२८३	७६	९९४	१७८	२२७७
७.	२० = ४२	१३४	४३६०	४६	१४०४	१८०	५७६७
८.	५० त्यापेक्षा जास्त	११४	२७१०	३१	३०८२	१४५	१२७२२
९.	सर्व आकारमान गट	१८५७	२०४०५	८६५	८२७२	२७२२	२४६७७

आधार : = अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.१८

आर्थिक गणना १९८०

[९५]

घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भांडारा

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ = २	७३४	१३५१	४३०	८२२	११६४	२१८०
३	२०१	६०३	२६४	७२२	४६५	१३२५
४	७४	२९६	१४३	५७२	२१७	८६८
५	४०	२००	६६	३३०	१०६	५३०
६ = ९	१९	१३०	८४	५५४	१०३	६८४
१० = १२	६	७९	१६	१७९	२२	२५८
२० = ४२	२	६७	५	१३०	७	१२७
५० त्यापेक्षा जास्त	२	१५५	३	१७५	५	३३०
सर्व आकारमान गट	१२७८	२८८१	१०११	३५६१	१०८९	६४४२

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.१२

आर्थिक गणना १९८०

[२६]

सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भांडारा

रोजगार आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ = २	१५१३	२३११	२४४	४१५	१७५७	२७२६
३	२२७	६८१	८८	२६४	३१५	९४५
४	१८०	७२०	५२	२३६	२३२	९५६
५	१००	५००	४५	२२५	१४५	७२५
६ = ९	२६३	१२५२	१२६	९१२	३८९	२८७१
१० = १२	१५८	२०६३	१३६	१९१२	२९४	३२७५
२० = ४२	६२	१६६४	१०८	३५१३	१७०	५१७७
५० त्यापेक्षा जास्त	१५	५७९३	४६	४६१६	६१	१०४०९
सर्व आकारमान गट	२५१८	१५६८४	८५२	१२१००	३३७०	२७७८४

आधार : = अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५.२०

आर्थिक गणना १९८०

[१७]

सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भांडारा

रोजगार आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१ = २	३४६१	५८३९	११८९	२१५२	४६५२	७९९१
३	८०१	२४०३	६३७	१९११	१४३८	४३१४
४	५११	२०४४	३६२	१५६८	९०३	३६१२
५	३०४	१५२०	२५१	१२५५	५५५	२७७५
६ = ९	५७०	४०९७	४४०	३११२	१०१०	७२०९
१० = १९	३०३	३९०९	२९४	३९२८	५९७	७८३७
२० = ४९	२०८	६३७७	१८९	५९८६	३९७	१२३६३
५० त्यापेक्षा जास्त	१४०	१८७७९	९३	९५२८	२३३	२८३०७
सर्व आकारमान गट	६२९८	४४९६८	३४८४	२२४४०	९७८२	७४४०८

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

विविधा प्रकारच्या सहकारी संस्था ३०.६.१९९१ ला संपणाऱ्या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या
१	१	३
१.	सहकारी पत संस्था	
१.१	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१
१.२	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	६७३
१.३	शेतकरी सेवा संस्था	२
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था [आदिवासी]	४४
१.५	धान्य बँका	४
१.६	इतर [संस्थेचे प्रकार]	=
२.	विंगर शेतकी पत संस्था	
२.१	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ] नागरी बँका	२
	ब] कर्मचारी पत संस्था	=
२.२	इतर विंगर शेतकी पतसंस्था	
	अ] कर्मचारी पत संस्था	११७
	ब] नागरी पतसंस्था आणि इतर	११
	[भितीर्ध्रिप्ट आणि इतर पतसंस्था कोरे]	
	क] इतर [नांव धावे]	=
३.	पणन संस्था	
३.१	जिल्हा पणन संस्था	१
	अ] सर्व साधारण उद्देश	=
	ब] विशेष उद्देश	=
३.२	प्राथमिक पणन संस्था	१२
	अ] सर्व साधारण [तालुका छारेदी विक्री संघा]	=
	ब] विशेष	=
३.३	इतर [नावे धावी]	=

[पुढे चालू]

जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती

[३०. ६. १९२१ ला संपणाऱ्या वर्षाकरिता]

जिल्हा = भांडारा [सम्ये हजारात]

अ. क्र.	विवरण	संख्या
१]	संस्था	१८९५
२]	स्कूणा सभासद	३९१५०७
३]	भारणा झालेले भाग भांडवल	२२४३२४
	वरीलपैकी सरकारी भाग भांडवल	६३३९४
४]	स्वतःच्या निधी	६३०४६
५]	ठेवी	५४०७०६
६]	खोळते भांडवल	१५४९१९९
७]	मिळवळ दिलेली कर्ज	६७०७८८
८]	खारेदीची किंमत	=
९]	विक्री किंमत	=
१०]	नफा मिळालेल्या	
	अ] संस्था	८४०
	व] रक्कम	२२९५२
११]	तोटयातील	
	अ] संस्था	९३१
	व] रक्कम	११३८८
१२]	ना-नफा-ना-तोटा असलेल्या संस्था	१२४

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.३

[१०१]

जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी

जिल्हा : भांडारा

[३०.६.१९९१ रोजी संपणाऱ्या वर्गाकरिता]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परिक्षा न झालेल्या	सकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा सकूण	३८	२२४	१००९	१७	३	६०४	१८९५
१]	तालुके भांडारा	१३	६०	१५५	३	१	८०	३१२
२]	मोहाडी	३	४	६२	=	=	७३	१४१
३]	तुमसर	४	१८	७८	१	=	५६	१५७
४]	पवनी	३	१८	६२	१	=	४९	१३३
५]	गोंदिया	६	४५	९५	२	२	६४	२१४
६]	आमगांव	२	४	४६	१	=	२७	८०
७]	सालेकसा	=	३	२९	१	=	२६	५९
८]	गोरगांव	=	१०	६६	=	=	४१	११७
९]	तिरोडा	३	१५	१०१	२	=	३३	१५४
१०]	साकोली	३	२६	१२१	१	=	४०	१९१
११]	देवरी	=	५	५८	४	=	३९	१०६
१२]	लाखांदूर	२	७	६४	१	=	२७	१०१
१३]	अर्जुनी मोरगांव	=	९	७२	=	=	४९	१३०

आधार :- जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी संस्थांचे कार्य [वर्ष १९९०-९१]

जिल्हा : भंडारा

[रुपये, हजारात]

अ.क्र.	वैकाचा प्रकार	वैकाच्या शाखा	संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खोळते भांडवल				
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	=	=	=	=	=	=	=				
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	४४	१२३०	१०७	२३४८३	१२६४२	३७११२२	४२१५६७				
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	=	=	=	=	=	=	=				
४]	राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा	८	२१८४०	२०६५०	१०९०४	=	=	=				
अल्प मुदतीचे कर्ज		शेतीच्या हंगामी कामासाठी		मध्यम मुदतीचे कर्ज	दिर्घ मुदतीचे कर्ज	येणो कर्ज		धाकलेली कर्ज				
रोखा पुत [कॅषा क्रेडिट]		दयकातील सूट				अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे	
	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१]	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२]	७८३५३	=	१२५००१	३७८३४	५२६१३	१४७९	१७६१३३	११८७४८	३२१५	६३४२९	२७७९१	=
३]	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४]	=	=	=	=	=	१०२०९०	=	=	१०२०९०	=	=	११६३७

टिप :- अ.क्र. ४ स्तंभ ३ मध्ये वैकाच्या दोन शाखा वंद करण्यात आल्यामुळे १० रकमी ८ दर्जाविली आहे.
 आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

तक्ता क्रमांक ६.५

जिल्ह्यातील प्राथमिक कुडी सहाकारी संस्थांचे कार्य [२०१६-१९११ ला संपणा-या वर्षाकरिता]

[१०३]

जिल्हा : भांडारा

[सय्ये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	स्कूपा खातिदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	स्तंभ २ पेकी सहाकारी भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	संस्थाने घोटोली स्कूपा कार्य	खोली भांडवल	
				स्कूपा	लहाज खातिदार सभासद	मोठे खातिदार सभासद						इतर सभासद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	स्कूपा जिल्हा	६७३	२२८४८७	१८७२२५	१२३७१२	५७४१६	६८६०	३२४२६	२२७	२७१६	१५०४५८	२०१८७२
१.	तालुके भांडारा	७०	२०५३८	१७८०२	१३३०८	४४२४	=	२६४४	=	४१०	११६०७	१३२७८
२.	तुमार	६४	२००५५	१३२०२	२०२१	४८११	=	२४७०	७५	१२२०	१०१०५	१३८२४
३.	पवनी	५१	१८१२५	१६५१८	११०८०	५४३८	=	३००८	७८	१६१८	१४७५१	१६६८
४.	सोहाडी	५१	१२१५१	१६७३३	११६०२	३२४१	११२०	२८८७	८	३४४	२४७७१	२०७२२
५.	गोंदिया	४८	१७८४३	१५८२३	८३८३	५८६५	१६४५	२१४०	२००	६१२	७४५८	११२३४
६.	आमगांव	४०	१३०८४	११०४२	७०५४	३२८८	=	१६०१	५२	२३१	८२६६	२६०५
७.	सालेकसा	२३	६११२	५२८६	३७६२	१५२४	=	७६७	७	८२	४०३५	५२३२
८.	गोरगांव	६२	२१५६१	१६७०३	८२५८	७५२२	२२३	२०२५	२३	१२७२	८६३१	१३२२८
९.	तिरोडा	७०	२४८२६	१७२६४	११३१३	५१६५	१४८६	२५८३	७१	४४६	१०६६३	१४५०३
१०.	साकोली	७२	२०४६३	१८५०७	१३२३७	३७४०	१५३०	४००८	२६०	१२५३	१५४७६	२२५०८
११.	लाखांदूर	६०	२१४८२	१५८२३	९६०८	५४२२	७८६	३३७८	१४०	१०१७	१२६६८	२५१७२
१२.	देवरी	१७	७०२५	५५६८	४१२२	१४४६	=	१२२४	५२	१२०	१८६	७७२२
१३.	अर्जुनी मोरगांव	४५	१८०१२	१६२५४	१२२०१	४०५३	=	३६२१	१७	३७७	१४१४१	२२५५२

[पुढे चाल]

तक्ता क्रमांक ६५ [पुढे चालू]

[१०४]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे]		येणो कर्जे [अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे]		एकूण कर्जाची थाकबाकी [अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे]		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षा कर्जाची थाकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षा थाकबाकी	
		कर्जदार रक्कम	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेली सभासद	रक्कम	थाकबाकीदार रक्कम	थाकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थाकबाकीदार रक्कम	रक्कम	थाकबाकीदार रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	एकूण जिल्हा	३५२८३	६७१४७	७६३०४	१३५०५९	४५४३१	६४९५९	१६२६८	२८२२७	२९१६३	३६७३२
१.	तालुके भांडारा	१०५०	४७७६	५५१०	१००७१	२७७३	४१७२	११६७	२१४५	१६०६	२०२७
२.	तुमसर	२७२५	५७३३	३८८६	१००७९	३०४३	४०९२	११३३	१८०१	१९१०	२२९१
३.	पवनी	३८३७	४६४४	६७१८	१५३०९	५७२६	८९२१	३४३१	५६४८	२२९५	३२७३
४.	मोहाडी	२५५३	७१६५	८२०५	१६०३	३९१६	६५८१	१४८८	३५१५	२४२८	३०६६
५.	गोंदिया	१६०५	४१६०	४९९७	८४९९	३५०५	४३६०	५८३	१२०६	१९२२	३१५४
६.	आमगांव	४६२२	३९८२	४६२३	७७९२	२४७७	३५८९	८१९	१२२२	१६५८	२३६७
७.	सालेकसा	४८७	१४८५	१६५६	३५९८	१५३७	१५५३	३२८	४५८	१२०९	१०९५
८.	गोरेगांव	१२६६	४९९७	४२९२	९३०५	३०२६	४५१३	१५४९	२७५०	१४७७	१७६३
९.	तिरोडा	२४७९	५४५८	५८३२	११७८४	४२७४	५५३७	१०१८	१५०५	३२५६	४०३२
१०.	साकोली	२४०१	५४५१	१४४९६	१५७९३	४५०१	६५६४	२१४३	३२२८	२३५८	३३३६
११.	लाखांदूर	३४६८	१०३५२	५७०४	२०८३८	४६१०	६९९३	१२७९	२५७४	३३३१	४४१९
१२.	देवरी	१८९५	२५७३	२९६०	५५३३	१४७०	२०७९	३८९	५४४	१०८१	१५३५
१३.	अर्जुनी मोरगांव	६८९५	६३७१	७४२५	१४८५५	५५७३	६००५	९४१	१६३१	४६३२	४३७४

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६. ६

[१०५]

जिल्हयातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांचे कार्य ३०. ६. १९९१ ला संपण्याच्या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[रुमये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	स्कूण खातेदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	स्थांभा ए पैकी सहकारी भाग	राखीव व इतर निधी	संस्थीने घेतलेले स्कूण केज	खोळते भांडवल	
				स्कूण	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद						इतर सभासद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.	स्कूण जिल्हा तालुके भांडारा	२	१७४१३	७९१७	४६२७	१६३१	१६५२	१२३६	३८६	८१६	६०४२	१०१११
२.	तुमसर	१	५६७०	२२२६	१२८८	५६२	३६२	४११	१६७	१०८		१५६०
३.	पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४.	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५.	गोंदिया	१	११७४३	५६९१	३३३९	१०६२	१२९०	१५२३	२१९	७०८	६०४२	८५५१
६.	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
७.	सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	गोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९.	तिरोडा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१०.	सोकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११.	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२.	देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१३.	अर्जुनी/मार.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६.६ [पुढे घालु]

[१६]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण दिलेली कर्ज		येणो कर्ज		एकूण कर्जाची धाकबाकी		३ वर्षांपेक्षा कमी		३ वर्षांपेक्षा अधिक	
		[अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीचे]	[अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीचे]	[अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीचे]	[अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीचे]	वर्षा कर्जाची धाकबाकी	वर्षा कर्जाची धाकबाकी	वर्षा कर्जाची धाकबाकी	वर्षा कर्जाची धाकबाकी		
		कर्जदार कर्जाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	धाकबाकीदार	रक्कम	धाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम	धाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम	
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज	३३१	८९९	३७०१	६५२९	२५३१	६५२९	३३०	१११२	२२०१	५४१७
१.	तालुके भांडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२.	तुमसर	८	६	३६७	३२६	३६७	३२६	८७	७१	२८०	३२५
३.	पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४.	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५.	गोंदिया	३२३	८९३	३३३४	६१३३	२१६४	६१३३	२४३	१०४१	१९२१	५०९२
६.	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
७.	सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	गोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९.	तिरोडा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१०.	साकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११.	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२.	देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१३.	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्ह्यातील लॅम्पस [आदिवासी] सहकारी संस्थांचे कार्य [३०.६.१९९१ ला] संपणाऱ्या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	स्कूण खाती दारांची संख्या	सभासद				भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	संस्थेने घेतलेले स्कूण कर्ज	खोबले भांडवल
				स्कूण खातेदार सभासद	लहान मोठे खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	४४	२४२१८	२५६२	१६७१	७७२	१२६	५२८	२२८	६	६२८	१४२४
१]	तालुके १] भांडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२]	तुमसर /	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
३]	पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४]	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५]	गोंदिया	१	११७१	१३२	५२	४३	४४	११	१०	=	७	२८
६]	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
७]	सालेकता	९	८१०४	४२७	२२७	१००	३०	९८	९०	१	९०	१९०
८]	गोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९]	तिरोडा	३	१७३२	५१६	४०५	८०	३१	९८	२८	३	२५७	३४१
१०]	साकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११]	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२]	देवरी	२३	१५३६४	८२७	५४७	३२२	२१	२११	१२०	२	=	४०४
१३]	अर्जुनी मोरगांव	८	८५४०	५२०	३७०	२२०	=	११०	८०	=	२७४	४६१

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६.७ [पुढे चालू]

[१०४]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण दिलेले कर्ज [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		येणे कर्ज [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		एकूण कर्जाची धाकवाकी [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षां कर्जाची धाकवाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षां कर्जाची धाकवाकी	
		कर्जदार	कर्जाची रक्कम	धाक्याची असलेले सभासद	रक्कम	धाकवाकीदार	रक्कम	धाकवाकी दाराची संख्या	रक्कम	धाकवाकी दाराची संख्या	रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
स्कूण जिल्हा वेरीज		३	४१८	१४६	५४२	२१	१३८	८५	१२६	६	१२
तालुके १] भांडारा		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२] तुमसर		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
३] पवनी		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४] मोहाडी		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५] गोंदिया		१	७	४५	७	१	७	=	=	१	७
६] आमगांव		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
७] सालिकसा		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८] गोरेगांव		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९] तिरोडा		१	१३७	२२	२६०	१०	१३१	८५	१२६	५	५
१०] साकोली		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११] लाखांदूर		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२] देवरी		=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१३] अर्जुनी मोरगांव		१	२७४	२	२७४	=	=	=	=	=	=

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक-६८

[१०९]

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे ३०.६.१९९१ ला संपणाऱ्या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[सुधे हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	रकूण	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी वगैरे धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका]	डाळी	इतर	कामूस	गळीतांची धान्ये	ऊस	तांग व मेस्टा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	३४३८९	३	३२३११	=	=	=	=	=	२१७५	=	=
१.	तालुके भांडारा	२१५३	=	२१५३	=	=	=	=	=	=	=	=
२.	तुमसर	२७२२	=	२५८२	=	=	=	=	=	१४०	=	=
३.	धवनी	१८०८	=	१२०६	=	=	=	=	=	६०२	=	=
४.	मोहाडी	२८१८	=	२५१८	=	=	=	=	=	३००	=	=
५.	गोंदिया	२४१४	=	२३७४	=	=	=	=	=	४०	=	=
६.	आमगांव	२४३८	=	२४३८	=	=	=	=	=	=	=	=
७.	सालेकसा	५९८	=	५९८	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	मोरेगांव	२८२३	=	२८२३	=	=	=	=	=	=	=	=
९.	तिरोडा	३१८३	=	३१८३	=	=	=	=	=	=	=	=
१०.	साकोली	२८९७	=	२६८९	=	=	=	=	=	२०८	=	=
११.	साखांदूर	५२९२	३	४६७९	=	=	=	=	=	६१०	=	=
१२.	देवरी	१८५७	=	१८५७	=	=	=	=	=	=	=	=
१३.	अर्जुनी/मोरेगांव	३३८६	=	३१११	=	=	=	=	=	२७५	=	=

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.९

[११०]

जिल्हयातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांनी विलेले पिक कर्ज [२०.६.१९९१ ला संपणाऱ्या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्था	अन्नधान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी	काण्डधान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची	उस	ताग
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा वेरीज	२४९	=	२४९	=	=	=	=	=	=	=	=
१.	तालुके भांडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२.	तुमसर	१	=	१	=	=	=	=	=	=	=	=
३.	पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४.	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५.	गोंदिया	२४८	=	२४८	=	=	=	=	=	=	=	=
६.	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
७.	सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	गोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
९.	तिरीडा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१०.	साकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
११.	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१२.	देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१३.	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.१०

[१११]

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे [३०.६.१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी व [ज्वारी, वाजरी, मका]	वर्षीय धान्ये	डाकी	इतर	कापूस	गळीतांची धान्ये	उस	ताग व मेस्टा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	१३	=	१३	=	=	=	=	=	=	=	=
	तालुके १३ भंडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	२] तुमसर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	३] पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	४] मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	५] गोंदिया	७	=	७	=	=	=	=	=	=	=	=
	६] आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	७] सालिकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	८] गोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	९] तिरोडा	८६	=	८६	=	=	=	=	=	=	=	=
	१०] साकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	११] लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१२] देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१३] अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

आधार = जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

तक्ता क्रमांक ६.११

[११२]

जिल्हयातील बिगर श्रौती सहकारी पत संस्थांचे कार्य ३०.६.१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[रुपये हजारत]

अ.क्र.	प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल [रुपये]	राखीव व इतर निधी [रुपये]	ठेवी [रुपये]	डोळी भांडवल [रुपये]	अग्रिम [रुपये]	क वस्तु [रुपये]	ज यणे [रुपये]	थाकीत [रुपये]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

प्राथमिक सहकारी बँका

१. नागरी बँका	२	२४१६८	६५३३	६५०२	१४९५८३	१७५२१०	१८३५४३	१८८१७४	८१५५९	१११७३
२. कर्मचारी पत पेढी व इतर इतर बिगर श्रौती	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
१. नागरी बँका	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२. कर्मचारी पत पेढी व इतर	१२८	३५७६०	६६०३६	१००५९	६६९९४	२९९८८७	१५२८६७	१३८६०७	९०७९०	४०६०

आधार : = जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.१२

[११३]

जिल्हा आर्या प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्य ३०.६.१९९१ ला संपणा-या वडाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खोबले भांडवल	खारेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या वस्तु	गरजेच्या उपभोग्य वस्तु	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	स्कणा [११+१०]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	स्कणा जिल्हा बेरीज	१३	११००६	२०१६२	४३४	२५४४८	३४४२३	३८३९४	=	३८३९४
१.	तालुके भांडारा	२	७०१	४२८५	१४६	३४९२	५४६२	४९८६	=	४९८६
२.	तुमसर	१	३४०	१४००	=	=	=	=	=	=
३.	मोहाडी	१	४०४	१८३५	१०३	४१७४	४०२७	५१२२	=	५१२२
४.	पवनी	१	१११६	२००	१४२	७८७	४२०१	२७५५	=	२७५५
५.	गोंदिया	१	९०८	१३३०	=	८४६	६१	९३८	=	९३८
६.	आमगांव	१	१०४५	२४५८	=	३०२०	५८६३	२९२८	=	२९२८
७.	सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	गोरेगांव	१	३२१	५९०	=	९०७	=	१०४६	=	१०४६
९.	तिरोडा	१	७२	८७	=	=	=	१८	=	१८
१०.	साकोली	१	१५४६	३२२७	=	२११	९६४७	७२९१	=	७२९१
११.	देवरी	१	६१६	३७२	=	६३०	४५०	६३०	=	६३०
१२.	लाखांदूर	१	११५७	२२४६	=	७४९२	=	७९८८	=	७९८८
१३.	अर्जुनी मोरगांव	१	२७१०	२४६९	४३	३८८२	४०१२	४६९२	=	४६९२

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६. १२ [पुढे चालू]

[११४]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषी उत्पाणाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]							शोतीला आवश्यक वस्तुंची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					उपभोग्य वस्तुंची विक्री	
		भात व तांदूळ	गहू इतर अन्न धान्ये	कापूस	गळी ताची धान्ये	डाळी इतर	स्कूण	खाते	बियाणे	कृषी अवजारे	इतर	स्कूण			
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
	*जिल्हा बेरीज	=	=	=	=	=	=	=	=	२८३३१	४५१	८०७	८८०५	३८३२४	२८२७०
१.	तालुके भांडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	२७०९	१२०	९०	१२४	४०४३	७२५८
२.	तुमसर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	२२
३.	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	५०२३	९९	=	४४२३	९५४५	४४२३
४.	पवनी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५.	गोंदिया	=	=	=	=	=	=	=	=	९३८	=	=	=	९३८	१५८४
६.	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	२८५२	६७	=	९	२९२८	६५५९
७.	सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
८.	गोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	१०१९	२७	=	=	१०४६	=
९.	तिरोडा	=	=	=	=	=	=	=	=	१८	=	=	=	१८	=
१०.	साकोली	=	=	=	=	=	=	=	=	२४६१	४५	२	१३०	२६३८	=
११.	देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	६३०	=	=	=	६३०	४९५
१२.	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	=	७१३१	७५	७१५	६८	७९८९	४०२०
१३.	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	४५५०	१८	=	४०५१	८६१९	३२०९

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य
वर्षी ३०. ६. १९९१ अखेर

जिल्हा : भांडारा [रुपये हजारत]

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	समाप्त भागाची संख्या	भाग भांडवल [रुपये]	राखीव व इतर निधी [रुपये]	खोले भांडवल [रुपये]
१. उत्पादक संस्था						
१.१	साखार कारखाने	१	३१४३	५६५००	१५६००	१३६४००
१.२	इतर शोती प्रकिया संस्था	१	३५	२२	२	३०
१.३	विणकर संस्था	३७	३४१८	१३३४	८९७	५५८९
१.४	सुत गिरण्या	=	=	=	=	=
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	६३	१४८३६	३३४३	९०२	१४६००
१.६	दुग्धा व्यवसाय संस्था	२५७	१७७४४	१४७८३	५४९०	१६३२०
१.७	दुग्धा व्यवसाय संघटना	१	१९४	३६०	२५६५	१९४३
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	१९१	१४२००	३९७८	६६४	४६०८
१.९	शोती संस्था	१	१४	१	५	४८
१.१०	उपसाजल-सिंचन संस्था	३०	१४७८	९६	२८३	४५४४
१.११	वनकामगार संस्था	३४	६०४८	१०३	८५३	५८७४९
१.१२	भात गिरणी	२४	२०४८५	१४४२	६७०६	११२३८
१.१३	वन-शोती संस्था	३	२८५	६	३	३४
१.१४	इतर					
अ]	पत्र सुसंवर्धन संस्था	९	६१३	२६	२९	३९
ब]	कुक्कुट पालन संस्था	७	५५२	२५८	२	२८३
२. सामाजिक सेवा संस्था						
२.१	ग्राहक भांडारे	५२	२०८५८	११९१	९७८	४९८९
२.२	गृह निर्माण संस्था	१६७	६६५६	३०५२	९०९	८९९५९
२.३	कामगार कंत्राटदार संस्था	११६	८३९८	६६३	६७१	९२७०
२.४	इतर परिवहन संस्था	१०	३९५	१३७	३३	५५३
२.५	महिला संस्था	१९	१४४६	१८१	६१	९६५
२.६	इतर					
अ]	देखरेखा संस्था	१	=	=	=	=
ब]	जिल्हा सहकारी मंडळ	१	११३४	=	=	=
क]	संघ	३	२५१	=	=	=
ड]	औद्योगिक वसाहत	१	३७	२५१	१७७	६०२

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्त्वाचे कार्य [वर्ष १९९०-९१]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	वाच	परिमाण	साध्य
१	२	३	४	५
१]	साखार कारखाने	अ] गाळलेल्या उसाचे वजन हजार टन	हजार टन	१००.८
		ब] गाळलेल्या उसाची किंमत लाखा रुपये	लाखा रुपये	उ. ना.
		क] उत्पादित साखारेचे वजन हजार टन	हजार टन	१०.३
		ड] उत्पादित साखारेची किंमत लाखा रुपये	लाखा रुपये	८२५.४८
२]	प्राथमिक सहकारी संस्था	अ] चालू भाग	संख्या	९१६
		ब] सुत खारेदी	लाखा रुपये	३८.१४
		क] उत्पादन	लाखा रुपये	५९.०९
		ड] विक्री	लाखा रुपये	५७.८४
३]	सुत गिरण्या	अ] चात्यांची संख्या	संख्या	=
		ब] उत्पादित सुत	हजार टन	=
४]	इतर औद्योगिक संस्था	अ] कच्चा माल खारेदी	लाखा रुपये	५.१२
		ब] उत्पादन	लाखा रुपये	१५.८१
		क] विक्री	लाखा रुपये	२२.४१
५]	दुग्धा व्यवसाय संस्था	अ] खारेदीची किंमत	लाखा रुपये	५६४.९०
		ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	५९२.८५
६]	दुग्धा व्यवसाय संघटना	अ] खारेदीची किंमत	लाखा रुपये	५९५.१४
		ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	६६०.८३
७]	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ] पकडलेल्या माश्यांची किंमत	लाखा रुपये	१४.०४
		ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	३२.६०
८]	मत्स्य व्यवसाय केंद्रिय संस्था	अ] पकडलेल्या माश्यांची किंमत	लाखा रुपये	०.४०
		ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	०.४३
९]	शेती संस्था	अ] कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	२२०४
		ब] उत्पादन	लाखा रुपये	०.१८
१०]	उपसाजल सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	हेक्टर	७४५
११]	वन कामगार संस्था	अ] दिलेली कुपे	संख्या	=
		ब] वनोत्पादनांची संख्या	लाखा रुपये	१८.१५
१२]	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ] खारेदीची किंमत	लाखा रुपये	=
		ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	=

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५
१३]	प्राथमिक ग्रहक भांडारे	अ] खारेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	११८.७० ११८.६६
१४]	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या	संख्या	१०० ३५७
१५]	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ] वर्षात हाती घेतलेली कामे ब] हाती घेतलेल्या कामाची अंदाजीत किंमत क] दिलेली मजुरी	संख्या लाखा रुपये	उ.ना. ६७५.२९ १८२.३०

टिप := उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची तालुकावार माहिती

वर्ष ३७. ६. १९९१ अखेर जिल्हा : भांडारा [परिमाण टानांमध्ये/मूल्य हजार स्मयांत]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका नाव	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्शिक आवक									
				१] भात [धान]	२] तांदूळ	३] ज्वारी	४] गहू	५] भात	६] तांदूळ	७] ज्वारी	८] गहू		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
	स्कूण जिल्हा बेरीज		७	१८५५२८	४६४२०७	६५७०	२७८१९	१८१०	४८३६	६३५९	२५८२०		
	तालुके १] भांडारा	भांडारा	कू.उ.वा.स.	१५	३६	२२७	१०१९	५९	१४५	२७०	८२१		
	२] तुमसर	तुमसर	"	१	१९०९९	४९८३८	२४४७	१०७४३	२१	५७	५७	१८३	
	३] पवनी	पवनी	"	२	७५३७	२१४८०	=	=	१७	४३	१९८	६७४	
	४] मोहाडी	मोहाडी	"	=	४११	१०२७	=	=	=	=	३	१०	
	५] गोंदिया	गोंदिया	"	२	७१५३१	१८५४३९	१२३४	५९९४	१३३	२८६	४०८०	१९२५८	
	६] आमगांव	आमगांव	"	=	१८०००	४०६११	२१९४	७९३५	१४९६	४१३२	२०	५९	
	७] सालिकसा		"	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
	८] गोरगांव	गोरगांव	"	=	७६७	२३०२	७५	२९०	१८	३८	८४०	२५२०	
	९] तिरोडा	तिरोडा	"	=	१४८७९	३८५३९	२८३	१३०८	४०	८१	४१	१२६	
	१०] साकोली	लाखानी	"	१	४२८१	१००८३	=	=	=	=	=	=	
	११] लाखांदूर	लाखांदूर	"	=	१३२८२	३३७३६	११०	५३०	२६	५४	८५०	२१६९	
	१२] देवरी		"	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
	१३] अर्जुनी मोरगांव	अ.मोरगांव	कू.उ.वा.स.	१	३५७९६	८१११६	=	=	=	=	=	=	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६.१५ [पुढे घालु]

[११२]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	वाजारेपेठेचे नांव	वार्षिक आवक									
			५] घना	६] उडीद	७] मुंग	८] तुर	९] मसुर	१०] मसुर	११] मसुर	१२] मसुर	१३] मसुर	
१	२	३	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
	स्कृणा जिल्हा वेरीज तालुके		६४७	४३०४	४२२	३३७६	७३५	५१४०	३४२	३२८६	२२	१४७
	१] भांडारा	भांडारा	१४०	२२५	२३	१६८	४३	३००	१४२	१३६२	७	४८
	२] तुमसर	तुमसर	१८७	१२१०	७५	५३४	७६	५३६	११	२७	१२	७८
	३] पवनी	पवनी	५५	३४१	३१५	२१२३	३२५	२६२३	७०	६२२	=	=
	४] मोहाडी	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	५] गोंदिया	गोंदिया	२५५	१७६४	२९	२३३	८	६३	११९	१२०५	३	२१
	६] आमगांव	आमगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	७] सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	८] गोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	९] तिरोडा	तिरोडा	८	५१	=	=	=	=	=	=	=	=
	१०] साकोली	लाखानी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	११] लाखांदूर	लाखांदूर	२	१३	४०	२४८	२१३	१६१८	=	=	=	=
	१२] देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१३] अर्जुनी मोरगांव	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

[पुढे घालु]

तक्ता क्रमांक ६. १५ [पुढे चालू]

[१२८]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वाजारेपठेचे नाव	वार्शिक आवक									
			१०] पोपट		११] जवस		१२] गळ		१३] तवाळा		एकूण वरीज	
			परिमाणू	मूल्य	परिमाणू	मूल्य	परिमाणू	मूल्य	परिमाणू	मूल्य	परिमाणू	मूल्य
			२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
	स्कूण जिल्हा	वेरीज	१२२६	६३२१	१९२४	२१७५३	१२०७	६२०३	२४२५	२९१७४	२०९४२४	६०३२५६
	तालुके १] भांडारा	भांडारा	३२१	१९७१	१०७	१४१३	=	=	४०	४७८	१४७१	८७५६
	२] तुमसर	तुमसर	५१३	२६४६	८६	१०९६	=	=	=	=	२२५८४	६७०१८
	३] पवनी	पवनी	२१८	११६०	२४	३०२	=	=	=	=	८८२९	२९४३८
	४] मोहाडी	मोहाडी	=	=	=	=	=	=	=	=	४१४	१६३७
	५] गोदिया	गोदिया	६३	३२६	१७०७	१८९४२	८०६	४११६	२३५३	२८२४३	८२३२१	२६५८९०
	६] आमगांव	आमगांव	=	=	=	=	४०१	२०८७	६१	७४५	२२१७२	५५५६९
	७] सालेकसा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	८] गोरेगांव	गोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	१७००	५१५०
	९] तिरोडा	तिरोडा	१	५	=	=	=	=	४१	५०८	१५२९३	४०६१८
	१०] साकोली	लाखानी	=	=	=	=	=	=	=	=	४२८१	१००८३
	११] लाखांदूर	लाखांदूर	४०	२१३	=	=	=	=	=	=	१४५६३	३८५८१
	१२] देवरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
	१३] अर्जुनी मोरेगांव	अर्जुनी मोरेगांव	=	=	=	=	=	=	=	=	३५७९६	८१११६

टिप := जिल्ह्यातील सालेकसा, व देवरी तालुक्यातील नियंत्रित वाजारेपठे नाहीत. गोरेगांव उपवाजारेपठेचे

वाजारेपठे स्तर झाले असल्यामुळे स्तरा ५ मध्ये उपवाजारेपठेची संख्या ८ ऐवजी ७ झाली आहे.

आधार := जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.१६

[१३१]

जिल्ह्यांतील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे
[३१.७.१९९१ रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भांडारा [समय हजारत]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापाऱ्यांना दिलेली कर्जे	व्यापाऱ्यांकरिता व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१	२	३	४	५	६
	जिल्हो वेरीज	२९५	२५१	२८९३३	२९१८४
	तालुके				
१.	भांडारा	४१	२५१	५३६५	५६१६
२.	तुमसर	५१	=	७३३४	७३३४
३.	मोहाडी	२८	=	२५७८	२५७८
४.	पवनी	११	=	१६९२	१६९२
५.	गोंदिया	३९	=	२७२८	२७२८
६.	आमगांव	६	=	६९३	६९३
७.	तालुकता	=	=	=	=
८.	गोरेगांव	१	=	२३	२३
९.	तिरोड	१९	=	३२४०	३२४०
१०.	साकोली	४८	=	२६६३	२६६३
११.	देवरी	१५	=	७१६	७१६
१२.	लाखांदूर	१५	=	८३१	८३१
१३.	अर्जुनी मोरगांव	२१	=	१०७०	१०७०

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

सार्वजनिक संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधाकीय सुविधांची तालुकावार माहिती १९९० वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	संख्या						खाटांची संख्या				उपचार केलेले आंतर		उपचार केलेले वाह्य		
		रुग्णा लये	दवा खाने	पुसती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर परिचा रिका	डॉक्टर वैधा	रुग्णा	त्यापेकी	रुग्णा [संख्या शमभारत]	रुग्णा [संख्या शमभारत]	पुरुषा	स्त्रिया	पुरुषा	स्त्रिया	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
जिल्हा वेरीज		१६	७९	५०	६४	२८४	२१६	१२६७	७४७	१७३	६६८	८७६	३७८	३७०२	२५००	१५२३
१] तालुके भंडारा		२	६	४	४	५५	१७८	३२४	१७७	३६	४५२	५०२	११२	५२७	४८४	३१०
२] मोहाडी		१	३	५	५	१५	४४	६०	३५	१५	५	८	१३	५२	८४	८१
३] तुमसर		१	३	५	५	१२	७७	७६	५६	१०	२२	२१	४१	४६२	४५२	५८
४] पवनी		१	११	२	३	२०	४०	४८	२२	१०	१०	५	=	१८२	१८८	१२५
५] साकोली		१	१०	३	५	२१	६२	६०	४०	५	७	११	५	१३३	११२	२२
६] देवरी		२	७	८	७	२१	७९	९८	५८	२५	१२	१०	८	६७६	६५	१०५
७] मो.अर्जुनी		२	७	४	८	२६	८३	१०८	७२	१०	८	१०	१३	१४०	१३१	१०८
८] लाखांदूर		१	८	६	३	१७	४५	५०	३०	१५	३	३	३	४८३	३११	२४९
९] गोंदिया		३	६	४	६	३३	११५	२१५	१५८	२२	१४०	२९०	१७६	७१२	३१७	१८२
१०] तिरोड		१	७	३	५	१७	५०	५०	३०	१०	७	१४	५	७०	१०८	३५
११] गोरगांव		=	३	३	५	१०	३५	३०	२०	=	=	=	=	८१	७९	७५
१२] आमगांव		=	५	२	४	११	२८	२४	१६	=	२	२	२	१०८	९२	९४
१३] सालेकसा		१	३	२	४	१९	७८	५४	३३	१५	=	=	=	६९	७७	७२

आधार : १] जिल्हा शाल्य चिकीत्सक शासकीय रुग्णालय, भंडारा
 २] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा
 ३] स्वास्था अधिकारी, रेल्वे दवाखाना, गोंदिया

नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्युंची संख्या १९८९ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गांमीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्युंची संख्या			वाल मृत्युंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा वेरीज	एकूण	२०९७६	१९५६३	४०५३९	७६३९	६२२१	१३८६०	९३०	७७५	१७०५
		गांमीण	१६३५४	१५४२२	३१७७६	६२४६	५३४०	११५८६	७८६	६५४	१४४०
		नागरी	४६२२	४१४१	८७६३	१३९३	८८१	२२७४	१४४	१२१	२६५
१]	भंडारा	एकूण	२७०३	२६१२	५३१५	१०६६	७४७	१८१३	१२७	११६	२४३
		गांमीण	११७८	११५९	२३३७	५००	३७९	८७९	५९	६२	१२१
		नागरी	१५२५	१४५३	२९७८	५६६	३६८	९३४	६८	५४	१२२
२]	पुवनी	एकूण	१२३२	१०८०	२३१२	४६५	३९१	८५६	४४	४२	८६
		गांमीण	९४१	८३७	१७७८	३८५	३३६	७२१	४२	३४	७६
		नागरी	२९१	२४३	५३४	८०	५५	१३५	२	८	१०
३]	मोहाडी	एकूण	१२२६	१०६२	२२८८	४०६	३४०	७४६	५२	५१	१०३
		गांमीण	९८३	८७८	१८६१	३७०	३०७	६७७	५१	४९	१००
		नागरी	२४३	१८४	४२७	३६	३३	६९	१	२	३
४]	तुमसर	एकूण	२०४५	१९५७	४००२	७७३	५७०	१३४३	१०२	७३	१७५
		गांमीण	१४४९	१३९४	२८४३	५३८	४२१	९५९	६६	४३	१०९
		नागरी	५९६	५६३	११५९	२३५	१४९	३८४	३६	३०	६६

तक्ता क्रमांक ७.२ [पुढे चालू]

[१२४]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५] गोंदिया	स्कूण	३६७४	३३५५	७०२९	१२२९	९३८	२१६७	१२१	११४	२३५	
	ग्रामीण	१८२१	१७७५	३५९६	८०९	६९६	१५०५	८४	८८	१७२	
	नागरी	१८५३	१५८०	३४३३	४२०	२४२	६६२	३७	२६	६३	
६] तिरोडा	स्कूण	१४३२	१३८८	२८२०	५९४	५२०	१११४	७५	५१	१२६	
	ग्रामीण	१३१८	१२७०	२५८८	५३८	४८६	१०२४	७५	५०	१२५	
	नागरी	११४	११८	२३२	५६	३४	९०	=	१	१	
७] आमगाँव	स्कूण	११९२	१०९१	२२८३	३५८	३०७	६६५	५४	४४	९८	
	ग्रामीण	११९२	१०९१	२२८३	३५८	३०७	६६५	५४	४४	९८	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
८] गोरगाँव	स्कूण	१२५५	१२५९	२५१४	५५५	५३६	१०९१	७२	६०	१३२	
	ग्रामीण	१२५५	१२५९	२५१४	५५५	५३६	१०९१	७२	६०	१३२	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
९] सालेकसा	स्कूण	८४२	८०७	१६४९	२४८	२७८	५२६	३४	३५	६९	
	ग्रामीण	८४२	८०७	१६४९	२४८	२७८	५२६	३४	३५	६९	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
१०] साकोली	स्कूण	१६५८	१४७२	३१३०	६०४	४६५	१०६९	६२	५८	१२०	
	ग्रामीण	१६५८	१४७२	३१३०	६०४	४६५	१०६९	६२	५८	१२०	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ७.२ [पुढे चाल]

[१२५]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
११] देवरी	स्कूण	१२४६	१२०१	२४४७	४३०	३५०	७८०	५७	३६		९३
	ग्रामीण	१२४६	१२०१	२४४७	४३०	३५०	७८०	५७	३६		९३
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=		=
१२] मो. अर्जुनी	स्कूण	१३४४	१२७७	२६२१	४५०	४०७	८५७	६४	४६		११०
	ग्रामीण	१३४४	१२७७	२६२१	४५०	४०७	८५७	६४	४६		११०
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=		=
१३] लाखांदूर	स्कूण	११२७	१००२	२१२९	४६१	३७२	८३३	६६	४९		११५
	ग्रामीण	११२७	१००२	२१२९	४६१	३७२	८३३	६६	४९		११५
	नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=		=

आधार :- उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जिवन विषयक आकडेवारी
 केंद्र पूर्ण = ४११००१

तक्ता क्रमांक ७.३

[१२६]

विविधा कारणानुसार मृत्यूंची संख्या १९८९ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

वर्ष	हिवताप	पटकी	देवी क्षय	न्युमो निया	अमांशा अतिसार व गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषाम कर्क ज्वर रोग	स्वसन क्रिये संवंधी रोग	आत्म हत्या	अपहार रहदारी वाहतू कीचे अपघात	इतर कारणी	स्कूप मृत्यू
------	--------	------	-----------	----------------	--------------------------------	---------------	------------------------	----------------------------------	---------------	---	--------------	-----------------

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

१९८९	=	२	=	४१५	२३४	२३	४६६	२५	१९३	६५७	३६	२७	३४३	११२९९	१३८६०
------	---	---	---	-----	-----	----	-----	----	-----	-----	----	----	-----	-------	-------

आधार := उपसंचालक, आरोग्य सेवा, राज्य आरोग्य माहिती व जिवन विषयक आंकडेवारी
केंद्र, पुणे ४११००१

तक्ता क्रमांक ७४

[१२७]

मातृ बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत-लस टोचणी १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी स्कूण	त्रिगुणिलस [तिसेरा डोस] [डी.पी.टी.]	पोलीओ	वी.सी.जी.	गोआर	विष्णुणी [डी.टी.]	विषाम ज्वर	१० वर्षी	१६ वर्षी	गरोदर स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा वेरीज	ग्रामीण	४८६७६	४६८५२	६०१७६	४७५२२	३२७६३	=	३२१३४	३७७२४	४३३२४
		नागरी	५०६०	४७७१	६५५१	४५३०	४६५३	=	५०३२	३१४७	६३७१
		स्कूण	५३७३६	५१६३०	५६९२७	५२१२२	४४४१६	=	४४१६६	४०९४१	४९६९५
१.	भंडारा	ग्रामीण	३५२५	३४२७	३६४७	३५०३	३०२४	=	२७७५	२६०९	३३३१
		नागरी	१०४८	१०७०	१८१२	८९०	१०३३	=	११३०	८३३	१५३२
		स्कूण	४५७३	४४२७	५४५२	४३९३	४०४७	=	३९०५	३४४२	४७५३
२.	तुमसर	ग्रामीण	४३९८	४१५६	४३५३	४०६७	४०२४	=	३६७७	३२५४	३८०३
		नागरी	९२३	८५६	११०३	८५८	१०३६	=	९६६	१००५	९५७
		स्कूण	५३२१	५०३२	५४५६	४९२५	५०६०	=	४६४३	४२५९	४७६०
३.	पवनी	ग्रामीण	२८३७	२७८२	२९५५	२५७९	२२५२	=	२२८६	२२४६	२६००
		नागरी	२६०	२४९	३५६	२५०	६०५	=	४३५	४५६	६०८
		स्कूण	३०९७	३०३१	३३११	२८२९	२८५७	=	२७२१	२७०२	३२०८
४.	मोहाडी	ग्रामीण	३७६६	३६५२	३६०७	३४४८	२९६७	=	२७७१	२६००	३१२४
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	३७६६	३६५२	३६०७	३४४८	२९६७	=	२७७१	२६००	३१२४

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ७. ४ [पुढे चालू]

[१२८]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५.	गोंदिया	ग्रामीण	५३१२	४९९२	५४३०	४८७५	४१३७	=	३८४०	४०१२	५०५७
		नागरी	२२८१	२०६५	२८६३	२०६१	१६३५	=	२२९६	६७४	२८४९
		स्कूण	७५९३	७०५७	८२९३	६९३६	५७७२	=	६१३६	४६९३	७९०६
६.	आसगांव	ग्रामीण	२४९७	२४६९	२६१६	२३५०	२०१३	=	१९३९	१८५५	२४७६
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	२४९७	२४६९	२६१६	२३५०	२०१३	=	१९३९	१८५५	२४७६
७.	सालेकसा	ग्रामीण	२५०२	२२८०	२७६०	२४४४	२२८२	=	१९७०	१७८५	२१९४
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	२५०२	२२८०	२७६०	२४४४	२२८२	=	१९७०	१७८५	२१९४
८.	गोरगांव	ग्रामीण	३६०८	३४२३	३२४९	३७०७	२१४८	=	३०८३	२७६६	३२५०
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	३६०८	३४२३	३२४९	३७०७	२१४८	=	३०८३	२७६६	३२५०
९.	तिरोडा	ग्रामीण	४१५५	४०३८	४२४२	३७९५	२७१४	=	३१०३	३०२७	३९३१
		नागरी	५४८	५३१	६१७	४७१	३५४	=	२०५	१७९	४२५
		स्कूण	४७०३	४५६९	४८५९	४२६६	३०६८	=	३३०८	३२०६	४३५६
१०.	साकोली	ग्रामीण	४४६५	४१८४	४७२५	४९१९	४२२५	=	३६७७	४१८१	३५७०
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	४४६५	४१८४	४७२५	४९१९	४२२५	=	३६७७	४१८१	३५७०

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ७.४ [पुढे चाल]

[१२२]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
११.	लाखांदूर	ग्रामीण	२२९७	२२३०	३१५३	२८२७	२३३४	=	२२५३	२२३६	२६००
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	२२९७	२२३०	३१५३	२८२७	२३३४	=	२२५३	२२३६	२६००
१२.	देवरी	ग्रामीण	३८४७	३७७५	४५४२	३७०७	२९६२	=	३४४१	३६३२	३७५६
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	३८४७	३७७५	४५४२	३७०७	२९६२	=	३४४१	३६३२	३७५६
१३.	मो. अंजुनी	ग्रामीण	४७६७	४७३१	४८२०	५३७१	४६७४	=	४३१९	३५८४	३७४०
		नागरी	=	=	=	=	=	=	=	=	=
		स्कूण	४७६७	४७३१	४८२०	५३७१	४६७४	=	४३१९	३५८४	३७४०

टिप := विषामज्वर प्रतिबंधक लक्ष टोचणी कार्यक्रम १९२०=२१ या वर्षात कार्यरत नव्हता.

आधार := जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या [३१.३.१९९१ रोजीची]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण नागरी सकुण	३१.३.९१ रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निर्वाहिकरणा केल्याची संख्या			लप पध्दती [आय.य. सी.डी]	जननक्षाम जोडण्या ची संख्या
				पुरूष नसवदी	स्त्रिया नसवदी	सकुण		
१	२	३	४	५	६	७	८	९
जिल्हा देरीज		ग्रामीण	६४	३३२४	९९०५	१३२२९	११७०२	२८३७८३
		नागरी	६	१०८	१३७८	१४८६	११७८	४००४९
		सकुण	७०	३४३२	११२८३	१४७१५	१२८८०	३२३८३२
१] भंडारा		ग्रामीण	४	२२८	९३७	११६५	९१९	२१३३०
		नागरी	१	३१	३८३	४१४	३३८	१२९३९
		सकुण	५	२५९	१३२०	१५७९	१२५७	३४१६९
२] तुमसर		ग्रामीण	५	२४७	७१५	९६२	१०५०	२४४०१
		नागरी	१	१२	१९१	२०३	१९४	५४००
		सकुण	६	२५९	९०६	११६५	१२४४	३०२०१
३] पंवनी		ग्रामीण	३	२३३	७०१	९३४	४०७	१७३७८
		नागरी	१	३	४७	५०	३७	२८१९
		सकुण	४	२३६	७४८	९८४	८४४	२०१९७
४] मोहाडी		ग्रामीण	५	२२४	७६३	१०५७	९७५	२१०३९
		नागरी	=	=	=	=	=	=
		सकुण	५	२२४	७६३	१०५७	९७५	२१०३९
५] गोंदिया		ग्रामीण	६	१७५	१३१७	१४९२	११७०	३२४७४
		नागरी	२	२७	६५७	६८४	४८७	१३६६६
		सकुण	८	२०२	१९७४	२१७६	१६५७	४६१४०
६] आमगांव		ग्रामीण	४	२०५	४९६	७०१	५७१	१५३९३
		नागरी	=	=	=	=	=	=
		सकुण	४	२०५	४९६	७०१	५७१	१५३९३
७] सालेकसा		ग्रामीण	४	२४३	३२५	५६८	३५८	१५५६८
		नागरी	=	=	=	=	=	=
		सकुण	४	२४३	३२५	५६८	३५८	१५५६८

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ७.५ [पुढे घाल]

[१३१]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
८] गौरेगांव	ग्रामीण	५	२२०	५९३	८१३	६१४	२१५९६	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
	एकूण	५	२२०	५९३	८१३	६१४	२१५९६	
९] तिरोडा	ग्रामीण	५	२१५	६९४	९०९	९५९	२४४९८	
	नागरी	१	३५	१००	१३५	१२२	५२२५	
	एकूण	६	२५०	७९४	१०४४	१०८१	२९७२३	
१०] साकोली	ग्रामीण	५	३५८	८८७	१२४५	११६१	२८१८१	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
	एकूण	५	३५८	८८७	१२४५	११६१	२८१८१	
११] लाखांदूर	ग्रामीण	३	१७८	६७५	८५३	७९३	१७६४२	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
	एकूण	३	१७८	६७५	८५३	७९३	१७६४२	
१२] देवरी	ग्रामीण	७	४७७	७१०	११८७	१०६२	२३६६९	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
	एकूण	७	४७७	७१०	११८७	१०६२	२३६६९	
१३] मो. अर्जुनी	ग्रामीण	८	२५१	१०९२	१३४३	१२६३	२०३१४	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
	एकूण	८	२५१	१०९२	१३४३	१२६३	२०३१४	

आधार : = १] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, भांडारा
 २] जिल्हा प्रालय चिकीत्सक, प्राथमिकीय रुग्णालय, भांडारा

१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : भांडारा [आकडे हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारात]			साक्षरतेची टक्केवारी		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
जिल्हा बेरीज			५३६	२७१	८०७	५८.३१	२९.४९	४३.९२
		ग्रामीण	४४६	२१०	६५६	५५.९३	२६.२५	४१.०८
		नागरी	९०	६१	१५१	७३.७४	५१.४७	६२.८२
तालुके								
१] भांडारा			५३	३२	८५	६२.४२	३८.३८	५०.७४
		ग्रामीण	३२	१७	४९	५६.११	३०.२४	४३.२७
		नागरी	२१	१५	३६	७४.८५	४५.१३	६५.२७
२] तुमसर			५७	२८	८५	६१.१९	३१.९५	४७.०५
		ग्रामीण	४३	१९	६२	५७.४६	२६.८१	४२.७२
		नागरी	१४	९	२३	७७.१६	५२.८५	६५.१६
३] पवनी			३३	१७	५०	५४.५६	२७.४२	४०.८७
		ग्रामीण	२७	१३	४०	५२.१६	३४.८६	३८.३४
		नागरी	६	४	१०	६७.५७	४१.९८	५४.९१
४] मोहाडी			३२	१८	५०	५६.४८	२८.६०	४२.०६
		ग्रामीण	२८	१५	४३	५४.६१	२६.९८	४०.२६
		नागरी	४	३	७	७१.८६	४३.२६	५७.७७
५] गोंदिया			८५	४८	१३३	६२.०९	३५.१८	४८.६८
		ग्रामीण	४७	२३	६९	५५.०८	२५.०६	३९.९५
		नागरी	३८	२६	६४	७३.७४	५३.१०	६३.६६
६] आमगांव			२३	११	३४	५८.६१	२८.८१	४३.६१
		ग्रामीण	२३	११	३४	५८.६१	२८.८१	४३.६१
		नागरी	=	=	=	=	=	=
७] सालेकसा			१९	८	२७	५१.७८	२१.१९	३६.४५
		ग्रामीण	१९	८	२७	५१.७८	२१.१९	३६.४५
		नागरी	=	=	=	=	=	=

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ८.१ [पुढे चालु] [१३३]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
८] गीरेगांव	स्कूण	३५	१७	५२	५८.५५	२८.७६	४३.५०	
	ग्रामीण	३५	१७	५२	५८.५५	२८.७६	४३.५०	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
९] तिरोडा	स्कूण	४८	२४	७२	६०.७५	३०.७७	४५.६५	
	ग्रामीण	४१	२०	६१	५९.३३	२८.९८	४४.०३	
	नागरी	७	४	११	७७.३३	४४.३२	५७.८४	
१०] साकोली	स्कूण	४९	२४	७३	६१.६६	३१.०२	४६.३८	
	ग्रामीण	४९	२४	७३	६१.६६	३१.०२	४६.३८	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
११] लाखांदूर	स्कूण	२६	११	३७	५२.२५	२२.४४	३७.४२	
	ग्रामीण	२६	११	३७	५२.२५	२२.४४	३७.४२	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
१२] देवरी	स्कूण	३४	१४	४८	५२.३५	२१.२६	३६.८२	
	ग्रामीण	३४	१४	४८	५२.३५	२१.२६	३६.८२	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	
१३] मोरगांव/ अर्जुनी	स्कूण	४२	१८	६०	५३.७९	२३.१०	३८.४९	
	ग्रामीण	४२	१८	६०	५३.७९	२३.१०	३८.४९	
	नागरी	=	=	=	=	=	=	

टिप : १] आकडे पूर्णांकित केल्यामुळे खरजा जुळणार नाहीत.

२] तक्ता सुधारित केलेला आहे.

आधार : १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक ८.२

[१३४]

शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या [वर्ष: १९८८-८९]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक		एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या
			एकूण	पुरुषांकित	
१	२	३	४[अ]	४[ब]	५
अ]	पूर्व माध्यमिक शाळा	५	८ [८]	८ [८]	५५९
ब]	प्राथमिक शाळा				
	१] एक शिक्षाकी शाळा	३१८	३१८ [१३]	२९४ [११]	८२३३
	२] कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	९४४	३५८१ [२६९]	३२६७ [८५९]	१३३०५३
	३] उच्च प्राथमिक शाळा	४९५	३९३२ [७९९]	३७३२ [७३४]	१५३८७३
	एकूण १ ते ३	१७५७	७८३१ [१७८१]	७२९३ [१६०४]	२९५१५९
क]	माध्यमिक शाळा	२५५	२९०५ [४८५]	२३४३ [४४४]	८८१३१
ड]	उच्च माध्यमिक शाळा	९१	२३१४ [३८९]	२१३१ [३६५]	७७९३९
इ]	सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालय [कलाशास्त्र, वाणिज्य]	११	३४२ [७९]	=	१५१२६
	एकूण	२११९	१३४०० [२७४२]	११७७५ [२४२१]	४७६९०६

टिप : = कंसातील आकडे स्त्रिया शिक्षकांची संख्या दर्शविताने.

आधार : = शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक ८.३

[१३५]

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची इयत्ता प्रमाणे संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी [दि. ३०.९.१९८८ रोजीची]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र. शैक्षणिक अवस्था	संस्थोतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
	पूर्व माध्यमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१. पूर्व प्राथमिक	५५१	२४८	३०४५	१३६१	=	=	=	=	३५९६	१६०९
२. इयत्ता १ ते ४	=	=	२३२६२९	१११९८५	६१३	२४६	=	=	२३३३१२	११२२३१
३. इयत्ता ५ ते ७	=	=	५९४१५	२६९३२	६७००८	३०२३९	=	=	१२६४२३	५७१७१
४. इयत्ता ८ ते १०	=	=	=	=	८२१५३	३३४३२	=	=	८२१५३	३३४३२
५. इयत्ता ११ ते १२	=	=	=	=	१६२९६	५०३९	६०५८	२०४७	२२३५४	७०८६
६. उच्च माध्यमिक संतर	=	=	=	=	=	=	९०६८	२६७९	९०६८	२६७९
एकूण	५५१	२४८	३९५१५९	१४०२७८	१६६०७०	६८९५६	१५१२६	४७२६	४७६९०६	२१४२०८

[पुढे चालू]

अ. क्र. शैक्षणिक संस्था

संस्थेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या

	मागासवर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१. पूर्व प्राथमिक	५७६	२६५	४७३	२२१	१३४४	६४४	२३९३	११४२
२. इयत्ता १ ते ४	३२१०८	१९४३१	४१३२९	१९६११	११७२४४	५७७१९	१२८३८१	९६७६१
३. इयत्ता ५ ते ७	२४८७७	११६६५	१६७६२	६८५९	६६४६०	३०३४४	१०८१०६	४८८६८
४. इयत्ता ८ ते १०	१२५६८	८५५०	८०५१	२७१८	४१३६८	१६३६२	६८९८७	२७६३०
५. इयत्ता ११ ते १२	५९६९	१९८८	१५२३	३८६	१११३२	२९६८	१८६२४	५३४२
६. उच्च माध्यमिक नंतर	२२०८	५६४	४९९	१०२	३७८०	७९३	६४८७	१४५९
एकूण	२२३०६	४२४६५	६८६४४	२९२०७	२४२०२८	१०८८३०	४०२९७८	१८१२०२

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्रमांक क्रमांक ८.४

[१३७]

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था

वर्ष : १९८९-९०

जिल्हा : महाराष्ट्र

अ.क्र. संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या						एकूण शिक्षक							
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	इतर मागास	एकूण मागास	बिगर मागास	एकूण	एकूण शिक्षक	स्ट्रि शिक्षिका						
		एकूण मुली	एकूण मुली	एकूण मुली	एकूण मुली	एकूण मुली	एकूण मुली								
१. शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	२	४९	१३	१७	२	९६	२४	१६३	३९	३९	१२	२०१	५८	२०	१
२. विधी पदवी महाविद्यालये	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
३. वैद्यकीय महाविद्यालये	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४. आयुर्वेदिक महाविद्यालये	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५. अभियांत्रिकी महाविद्यालये	१	२२	१	६	१	६२	१	९०	३	६१५	१४	७०५	१७	५१	१
६. इतर अ] तंत्रानिकेतन	३	४९	=	१०	=	१५१	=	२१०	=	२१४	=	४२४	=	४५	३
ब] आय. टि. आय.	३	२१७	५	५१	=	५१३	८	७८१	१३	६४	२	८४५	१५	७३	=
क] डी. एड.	४	१०७	२३	३१	१२	३३२	९५	३७०	१३०	७०	३७	४४०	१६७	३३	३
ड] जी. सी. डी.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=

टिप := अ.क्र. ५ व ६ [अ], व [ब] विषयीची माहिती १९८९-९० वर्षाकरिता प्राप्त न झाल्याने

१९८७-८८ चीच माहिती पुनर्प्रकाशित केली आहे.

आधार := शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे = १

तक्ता क्रमांक ८५

[१३८]

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत

जिल्हा : भंडारा

वर्षा १९८८-८९

लाभार्थ्यांची संख्या

माध्यमिक	कनिष्ठ	उच्च	अभियांत्रिकी	वैद्यकीय	इतर	इतर संस्था	स्कूण	प्रत्यक्षा खर्च
	महाविद्यालये	शिक्षण			महाविद्यालये			[स्ये हजारात]
१	२	३	४	५	६	७	८	९
६४०००	६७००	३२००	=	=	=	१३५०	७५२५०	१२००

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ८.६

[१३९]

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च १९८९.९०

जिल्हा : भांडारा

[खर्चे हजारात]

अ.क्र.	यंत्रणा	योजनेत्तर				योजनाअंतर्गत				एकूण				
		आवती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावती	बांधकाम	एकूण	आवती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावती	बांधकाम	एकूण	आवती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त आवती	बांधकाम	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
१.	जिल्हा परिषदा	१९६९६५	=	=	१९६९६५	१२९५४	=	=	२२९१	१५९६५	२०९९१९	=	२२९१	२१२९३०
२.	नगर परिषदा	१२३५२	=	=	१२३५२	=	=	=	=	१२३५२	=	=	=	१२३५२
३.	कटक मंडळ	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
४.	महानगरपालिका	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
५.	इतर खर्च	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
६.	बांधकाम	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
[अनुदाना व्यतिरिक्त]														
एकूण		२०९३१७	=	=	२०९३१७	१२९५४	=	=	२२९१	१५९६५	२२२२७१	=	२२९१	२२४४८२

टिप :- अ.क्र. १ समोरिल आकडेवारी शिक्षणा संचालनालय, पुणे व अ.क्र. २ समोरिल आकडेवारी शिक्षणा उपसंचालक, नागपूर विभाग, नागपूर यांनी दिल्यानुसार आहे.

आधार :- १] शिक्षणा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२] शिक्षणा उपसंचालक, नागपूर विभाग, नागपूर.

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालये] व तांत्रिक शाळा [अठवी ते वारावी]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९९०-९१
१	२	३	४
१]	शाळांची संख्या	संख्या	१९
२]	पटावरील संख्या		
	अ] मुले	संख्या	२७३७
	व] मुली	संख्या	१६१
	एकूण [अ + व]	संख्या	२८९८
	एकूण खर्च	रुपये	२६७१७००

आधार := जिल्हा व्यवसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षणाधिकारी, भांडारा

तक्ता क्रमांक ८.८

[१४१]

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षणा केंद्रा १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	प्रौढ शिक्षणा केंद्राची संख्या	पटावरील उमेदवारांची संख्या
१	जिल्हा भांडारा	८९०	२६७००
	तालुके १] भांडारा	१२०	३६००
२]	पवनी	७४	२२२०
३]	तुमसर	=	=
४]	मोहांडी	३०	९००
५]	गोंदिया	=	=
६]	गोरेगांव	१००	३०००
७]	सालेकसा	=	=
८]	आमगांव	१८०	५४००
९]	तिरोडा	१५०	४५००
१०]	साकोली	=	=
११]	लाखांदूर	२३६	७०८०
१२]	मोरेगांव अर्जुनी	=	=
१३]	देवरी	=	=

आधार : = जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, भांडारा

तक्ता क्रमांक ८२

[१४२]

शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था वर्ष ३०.९.१९८८ अखेर

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
१	२	३	४

१. शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्थांची संख्या

अ] पदवीस्तर	संख्या	२
ब] पदवीपूर्व स्तर	संख्या	४
क] शाळा स्तर	संख्या	=

२. पटावरील संख्या

अ] पदवीस्तर	संख्या	२२०
ब] पदविपूर्व स्तर	संख्या	४४०
क] शाळा स्तर	संख्या	=

३. एकूण खर्च ३१.३.१९८७ अखेर

अ] पदविस्तर	रुमये	१२३५९००
ब] पदविपूर्व स्तर	रुमये	१९९५०००
क] शाळा स्तर	रुमये	=

आधार := शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक ९.१

[१४३]

रेल्वे मार्गाची लांबी १९.३.१९९१ रोजीची

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी [कि.मी.]
१.	<u>ब्रॉडगेज</u>	
	१] स्केरी	२७
	२] दुहेरी	११६
	३] तिहेरी व अधिक	=
२.	मिटर गेज	=
३.	नॅरोगेज	११०
	एकूण रेल्वे मार्ग	२५३

आधार :- भारतीय रेल्वे, भांडारा

प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी [३१ मार्च १९९१ वर्षाअखेर]

जिल्हा : भांडारा [लांबी किलोमिटरमध्ये]

अ.क्र.	वर्गीकरण	विगर नगरपालिका हद्दीतील सार्वजनिक वांधकाम व धारवांधानी	जिल्हापरिषद स्तूण	नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
१	२	३	४	५
१.	प्रकारानुसार			
	१] राष्ट्रीय महामार्ग	९९	=	९९
	२] राज्य महामार्ग			४
	अ] प्रमुखा राज्यमार्ग	४०१	=	४०१
	ब] इतर राज्य महामार्ग	३५६	=	३५६
	३] प्रमुखा जिल्हारस्ते	४८७	६०६	१०९५
	४] इतर जिल्हा रस्ते	६१३	९०२	१५१५
	५] खोड्यातील रस्ते [योजनातर्गत]	९१८	१११४	२०३२
	६] इतर[योजनेत्तर]	२५९	२१७	४७६
	एकूण	३१३३	२८४१	५९७४
				२७८८

२.	पृष्ठभागानुसार			
	१] सिमेंट काँक्रीट	=	=	१४
	२] डांबरी	७१७	७७	७२४
	३] खाडीचे पक्के रस्ते	१३१५	१२९९	२६१४
	४] इतर माल वापरून तयार केलेले रस्ते [मुळम]	७४३	१४६५	२२०८
	इतर	३५८	=	३५८
	एकूण	३१३३	२८४१	५९७४
				२७८८

टिप : स्तंभा ३ ते ५ मधील आकडेवारी अस्थायी आहे.

- आधार : १] कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक वांधकाम विभाग, भांडारा
 २] कार्यकारी अभियंता, [रोहियो] सा.व. विभाग, गोंदिया
 ३] कार्यकारी अभियंता, सा.वा. जिल्हा परिषद, भांडारा
 ४] उपविभागीय अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग, उपविभाग क्रमांक ५६, साकोली
 ५] सहाय्यक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग उपविभाग, क्रमांक ५५ भांडारा
 ६] मुख्याधिकारी, नगरपरिषद सर्व, जिल्हा भांडारा

वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या

[३१ मार्च १९९१ वर्षाअखेर]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	बाबी	संख्या
१.	मोटर, सायकली, स्कूटर्स इत्यादी	२२७२९
२.	मोटारी/जिप्स/स्टेशन बॅगनस	१८५८
३.	टॅक्सी कॅब्जस	४९
४.	स्वयंचलित रिक्शा	१२०
५.	स्टेट करिजेस	
	१] डिझेलवर चालणा=या	२४६
	२] पेट्रोलवर चालणा=या	=
६.	माल मोटारी	
	अ] खाजगी वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा=या	३०४
	२] पेट्रोलवर चालणा=या	३
	ब] सार्वजनिक वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा=या	११३३
	२] पेट्रोलवर चालणा=या	१२
७.	रुग्णा वाहिका	१२
८.	शाळेच्या बसेस	४
९.	खाजगी सेवा देणारी वाहने [अनुयान]	२३
१०.	जोड/वाहने [ट्रेलर]	१६७७
११.	ट्रॅक्टर	१७१६
१२.	इतर	१४
	एकूण	२९९०७

आधार : प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, भांडारा

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहक अगडेवारी १९९०=९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र. उपक्रमाचे नांव	वर्षा अखेर मार्गाची संख्या	मार्गाची स्फुण लांबी [कि.मी.]	मार्गाची सरासरी लांबी [कि.मी.]	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी [संख्या]	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [समये हजारात]	दर प्रवाशामार्गे मिळालेले सरासरी उत्पन्न [पेशामध्ये]
-----------------------	----------------------------	-------------------------------	--------------------------------	---	--	---------------------------------	---	--

१. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन, महामंडळ, भंडारा विभाग, भंडारा	२२६	२०७८५	९२	२६१	१९९	०.९६	१५७१०१	४४८
---	-----	-------	----	-----	-----	------	--------	-----

आधार : = विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, भंडारा विभाग, भंडारा.

महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना १९९० या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

गणना काळ : दिनांक १७.१२.९० ते २३.१२.९०

अ.क्र.	मार्ग	गणना स्थानाचे ठिकाण		पुढभागाचा प्रकार	रस्त्यांची रुंदी [मिटर]	जलद गती वाहने					मंद गती वाहने			दर	
		लांबी कि.मी.	जवळपासचे गाव/शहर/होटे			कारस जिप्स व्हॅन्स व तिन चाकी	बस गाड्या	माल मोटारी [लॉन्स]	मोटर सायकली स्कूटर्स	स्कूटर ते १०	जनावे सायकली	इतर [रिक्शा]	स्कूटर ते १४		दिवशी सरासरी वाहतूक भार मॅ. टनात
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६

नागपूर-रायपूर राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ६

१.	धुळे रवलाबाद	४०६/२००	गिरापुर	डांबरी	७मीटर	४६८	१२	२४४८	५६५	३४९३	६३	१६०२	७१	१७३६	२७३४०
२.	नागपूर	४५५/२००	साकोली	डांबरी	७.०	४८१	९०	२१२५	४९५	३१९१	६१	१५६३	=	१६२४	२४९७९
३.	रोड रा.म.क्र. ६	५०५/२००	जवाहर नगर	डांबरी	७.०	६४९	२०१	२८४६	७८०	४४७६	५८	२९०९	४	२९७१	३३९९३
४.		५४०/२००	पेट्रोलपंप महालगंब	डांबरी	७.०	९१९	१६२	२९८९	१०६३	५१३३	२१	९१३	१७	९५१	३२२४०

राज्य महामार्ग

१.	नागपूर-मुल मार्ग	७८/६	भुयार	डांबरी	५०५	२०८	६१	३६१	१३९	७६२	७८	५२७	२	६७७	४६०४
२.	स्मस्तसचडका काटोल-सावेनर रामटेक-गोदिया सालेकसा-तुमसर तिरोडा-गोदिया	८६/२	चंद्रभागा नाका	डांबरी	३.७	२०७	३८	२२७	५८७	१०५९	३२३	२७१४	=	३०३७	३८१२

तक्ता क्रमांक २.५ [पुढे चालू]

[१४८]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
३. काटोल-सावनेर रामटेक-गोंदिया सालेकसा-तुमसर तिरोडा-गोंदिया एसएचडब्लू २४९	६०/२	देव्हाडा नाका	डांबरी	३.७	६९५	५६	८५९	९६८	२५७८	७३१	६१४१	१२६	६९९८	१०७८०
४. तिरोडा-तुमसर गोंदिया २४९	८०/०	गुलाब टोला	डांबरी	७.०	७०४	४३	१०३५	१०३२	२८१४	१२१६	१०४६	९	२२७१	१२०२३
५. रामटेक-तुमसर २४९	३७/७	जांब	डांबरी	३.७	२२०	६१	४०२	३११	९२४	६१९	१५९२	३	२२१४	५९७६
६. गोंदिया-तिरोडा तुमसर २४९	१०९/२	मुंडीपार	डांबरी	५.५	२२७	५३	४७९	४१८	१२४७	२८८	७६८	=	१०५६	५७४९
७. गोंदिया आमगांव २४९	२/०	फुलचूर	डांबरी	३.७	४१३	५१	४७१	५५६	१४९१	२५९	२३९२	१०५	२७५६	६१२३
८. आमगांव-सालेकसा २४९	२/२	आमगांव	डांबरी	३.७	१९९	२१	२७३	३७६	८६९	२५८	१७४०	१	१९९९	२३७४
९. सालेकसा-दरेकसा २४९	१/१	सालेकसा	डांबरी	३.७	५३	=	९७	२७३	४२३	२९६	१४४०	=	१७३६	१२५२
१०. चिचोली-पौनी सावनेर-वेलतूर २५१		फॉरिस्ट मधो असल्यामुळे काउंट पोस्ट नाही												
११. रामटेक-खाति भांडारा एसएच २५२	३९/०	खामतलाव	डांबरी	३.७	८३	११	१०६	१९३	३९३	१४२	१६१८	-	१७६०	१३६९
१२. हिंगना-कुही-वेलतूर- अभोरा-अवाडी रोड २५४	२/२	सिल्ली	डांबरी	३.७	१०९	१२	२१६	२८०	६१७	३०३	१६१४	-	१९१७	२४७२
१३. तिंदपुरी-लाखांदूर अजुनी मोरगांव २७०	३/२	भांडारा	डांबरी	३.७	५७	३२	२१८	१४८	४५५	१६०	८१०	-	९७०	२८४१
१४. निलज-पौनी-भांडारा तुमसर-सिहोरा-वालाघाट २७१	५३/८	निलज	डांबरी	३.७	१३९	३४	३४२	१५६	६७१	६९	३६९	-	४३८	३७३८

[पुढे चालू]

लेखा क्रमांक २.५ [पुढे चालू]

[१४२]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१५. निलज-पोनी-भांडारा तुमसर-सिहोरा-बालाघाट सससच २७१	३१/३	अड्याळ	डांबरी	३.७	४७९	६०	१०६०	६०५	२२०४	७९५	१८३५	-	३६३०	१३०४७	
१६. भांडारा-मोहाडी-तुमसर सससच २७१	२/४	भांडारा	डांबरी	५.५	१७००	२४०	१४८३	२२७२	५६९५	४७४	४४६५	२४२	५८८१	२१०३३	
१७. भांडारा-मोहाडी-तुमसर सससच २७१	२०/४	मोहाडी	डांबरी	३.७	१४३४	१९०	६७८	१५७६	३८७८	५२०	३३८५	४७४	४३७९	११८९०	
१८. तुमसर-रामपायली सससच २७१	२२/४	वपेरा	डांबरी	३.७	७२	४०	४७६	८५	६७३	१५६	६३७	२६	८१९	४८६९	
१९. सिवनी-तुमसर-देव्हाडा साकोली-वडसा रोड सससच २७२	०/८	तुमसर नाकाडांबरी		३.७	२१५	५४	३१५	२३९	८२३	२८३	२१३	६	४९६	४०३३	
२०. सिवनी-तुमसर-देव्हाडा साकोली-वडसा रोड सससच २७२	२९/२	बामनथाडी	डांबरी	३.७	६९	३५	१६९	१७८	४५१	१९०	८६०	८	१०५८	२२९४	
२१. देव्हाडा-करडी सससच २७२	०/०	देव्हाडा	डांबरी	३.७	८१३	१४	२८५	१७९	१२९१	२०४	१३७४	=	१५७८	३०५५	
२२. देव्हाडा-करडी सससच २७२	७/२	करडी	डब्लूबीएम	३.०	डिलेटेड										
२३. साकोली-एकोडी रोड सससच २७२	१०.४०	खोरलांजी	"="	३.७	७७८	१८	४५३	६७०	१९१९	६५८	१३१५	=	१९७३	६२९०	
२४. साकोली-लाखांदूर सससच २७२	१५/०	सानगडी	डांबरी	३.७	३७१	५७	३४३	५७२	१३४३	१११४	२१९८	१९१	३५०३	५६८६	
२५. साकोली-लाखांदूर सससच २७२	३३/०	साकोली	डांबरी	३.७	६३	२६	१३४	११३	३३६	११८	५२५	४९	६९२	१७१३	
२६. वडसा-लाखांदूर सससच २७२	४५/०	लाखांदूर	डांबरी	३.७	८८	४४	९५	३२२	५४९	२१४	२३९२	९०	२६९६	१८४५	
२७. वडसा-लाखांदूर सससच २७२	७/०	लाखांदूर	डांबरी	३.७	१४३	३६	१९८	३१५	६९२	३५६	७७५	१९२	१३२३	३०२३	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक २.५ [पुढे चालू]

[१५०]

क्र.	विवरण	खंड	गाव	जिल्हा	३.७	२८	२४	२१	२२८	४४१	३२३	१२३२	१६२५	१६१३
२८.	तिरोडा-खोरलांजी रोड ससएच २७३	१/२	खोरलांजी	डब्लूबीएम	३.७	२८	२४	२१	२२८	४४१	३२३	१२३२	१६२५	१६१३
२९.	स्कोडी-वोरगांव-खोरी कोसमतोडी ससएच २७४	१/२	आमगांव	==""==	३.७	१३०	=	७	१२७	२६४	१५८	४२१	=	६४२ ५१२
३०.	सिरोंचा-आष्टी-गडचिरोली अर्जुनी-गोंदिया-वालाघाट ससएच २७५	३०/४	गोरगांव	डांवरी	५.५	३३१	७५	५२४	६५२	१५८२	३१४	३७२३	=	४०३७ ६५१८
३१.	भांग-१ कोहामारा-नवेगांव वांधा ससएच २७५	१०/४	कोहामारा	डांवरी	३.७	१३८	=	१५३	१८३	४७४	१९८	१८१७	=	२०१५ १७५५
३२.	अर्जुनी-गोंदिया-वालाघाट ससएच २७५	४२/२	मुलचूर	डांवरी	५.५	४५४	८२	५२७	८७०	२०१०	३७८	४०७१	३२५	४७७४ ७८००
३३.	अर्जुनी-गोंदिया-वालाघाट ससएच २७५	४६/४	विजानगर	डांवरी	५.५	३२६	७२	५४२	७४८	१७६५	२८२	४७७४	२१७	५२७३ ६२४२
३४.	अर्जुनी-गोंदिया-वालाघाट ससएच २७५	६१/४	सतोना	डांवरी	५.५	३४०	५८	५५२	४३२	१३२६	४०२	१४८३	=	१८९२ ६६३५
३५.	आलापल्ली-कुसमसुद-धानोरा वोरगांव-देवरी-आमगांव ससएचडब्लू २७६	१२/६	तेलीगोला	डांवरी	३.७	१२१	२२	२७०	१३८	५५१	११४	२९०	=	११०४ ३४८६
३६.	आलापल्ली-कुसमसुद-धानोरा धानोरा-वोरगांव-देवरी- आमगांव ससएचडब्लू २७६	३५/४०	आमगांव	डांवरी	३.७	२१६	२३	३३८	५६६	११४३	१३२	२२५०	३१	३११३ ५७५४
३७.	देवरी-चिचगड ससएचडब्लू	२७६ ०/४०	देवरी	डांवरी	३.७	२५२	१७	३७५	२२२	२५०	११२	२११८	५४	२२८४ ४२३१
३८.	देवरी-आमगांव ससएचडब्लू २७६	०/२००	देवरी	डिलीट केले आहे.										
३९.	चिचगड-करखोडा ससएचडब्लू २७६	२१/१००	चिचगड	डिलीट केले आहे.										
४०.	अडयाळ-नवेगांव-चिचगड ससएचडब्लू २७७	३/२००	चिखाली	डांवरी	३.७	२७	११	३५२	१६६	५५६	८१०	२२६५	=	३०७५ ४००३

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ९५ [पुढे चालू]

[१५१]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
४१	अडयाळ-दिघोरी ससचडब्लू २७७	१०/२००	किटाडी	डांबरी	३.७	२०	११	३०	४७	१०८	१९०	२७८	१९	४८७	७१३
४२	अडयाळ-दिघोरी ससचडब्लू २७७	१७/६०	पालांदूर	डांबरी	३.७	३४	२४	२४	८०	१६२	१८२	३१२	२३	५१७	८३१
४३	अडयाळ-दिघोरी ससचडब्लू २७७	२६/६०	दिघोरी	डांबरी	३.७	६	१	३	१८	२८	९४	११८	१७	२२९	२१५
४४	सिंदपूरी-लाखांदूर मोरगांव अजुनी ससच २७०	०/०	पोहरा	डांबरी	३.७	८०	८	७५	१९०	३५३	३९०	१२०४	१३०	१७२४	१४५१
४५	सिंदपूरी-लाखांदूर मोरगांव अजुनी ससच २७०	२/४५	असोला	डांबरी	३.७	६६	९	७३	१३७	२८५	१६८	५४८	७५	०७९१	१०८०
४६	सिंदपूरी-लाखांदूर मोरगांव अजुनी ससच २७०	१४/६००	लाखांदूर	डांबरी	३.७	५४	३६	११६	१५८	३६४	२९६	१५११	१०५	२६१२	२६१९
<u>पुणे जिल्हा मार्ग</u>															
४७	पलाडी-कोका-करडी मार्ग स्मडीआर ८	१/०	पलाडी	डांबरी	३.७	१५	=	४०	७४	१२९	४८	७२६	३७	८११	३७५
४८	तिरोडा-करडी मार्ग स्मडीआर ८	०/१	गुलाबटोला	डांबरी	३.७	५३२	२१	५८८	६१३	१७५४	८५१	१७४३	२	२५९६	७३२४
४९	विरली-किटाडी रोड स्मडीआर १३	०/०	विरली	डब्लुबीस्म	३.७	२८	११	५९	६६	१६४	३७७	४१२	१६	८०५	११०८
५०	विरली-किटाडी रोड स्मडीआर १३	१७/६८	किटाडी	"	३.७	२४	९	३१	११७	१८१	२०१	३०७	१७	५२५	७५१
५१	महालगाव निपानी डोंगरी स्मडीआर १५	१८/१०	महालगाव	"	३.७	५८	४	८४	१५०	२९६	६४५	७४२	१	१३८८	१५८८
५२	कोंढा भावड वेलाटी स्मडीआर २१	०/५	कोंढा	"	३.७	८६	६	१७५	३२२	४८९	४५६	१०१७	=	१४७३	२४०५
५३	कोंढा-भावड वेलाटी स्मडीआर २१	९/६	घोडेदारी	"	३.७	२७	२	३७	५१	११७	३२९	४२३	२२	७७४	८०५
५४	गोरगांव-धाना स्मडीआर ३०	१०/२	सोनी	"	३.७	५२	=	६२	१२६	२४०	२८०	७८६	=	१०६६	९७८
५५	धाना-गिधाडी रोड स्मडीआर ३०	२/४००	घोवीटोला	"	३.७	९	२	९३	१०६	२१०	३९४	१२१३	=	१६०७	११७२

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक २.५ [पुढे चालू]

[१५२]

क्र.सं.	मार्ग	स्मडीआर	वर्ग	वर्णन	३.७	१७२	२२	२४८	३७२	८२१	३५६	२३७७	२७३३	२८५२	
५६.	सानगाडी-गोठणागांव रोड स्मडीआर ३५	१५/०	नवेगांव बांधा	डब्लुवीएम	३.७	१७२	२२	२४८	३७२	८२१	३५६	२३७७	२७३३	२८५२	
५७.	धाना-कातरली-नवरगांव कला रोड स्मडीआर ४३	६/६००	चिचाळ बांधा	==""==	३.७	१	=	१३	१८	३३	८७	२५२	३३९	२१९	
५८.	==""==	१४/८००	इरी	==""==	३.७	४६	१	२०८	१६२	४१७	६५६	११२२	१७८५	२४०२	
५९.	पुराडा-पक्कीभेटा रोडा स्मडीआर ५०	१/०	पुराडा	==""==	३.७	१४	=	३५	८८	१३७	१८७	५४७	७३४	८७३	
६०.	चिचगड-ककोडी रोड स्मडीआर ५४	१/२००	चिचगड	==""==	३.७	५७	६	५१	९१	२०५	१२८	६३८	७६६	७६०	
अन्य जिल्हा मार्ग															
६१.	पुलचुर-चुलोद-आसोली ओडीआर २२	३/०	चुलोद	==""==	३.७	२१	४	२६	१५६	२०७	४१६	९९०	४०	१४४६	८०३
६२.	प्रमुखा जिल्हा मार्ग	=====													
६२.	मोहाडी-आंधाळगांव मार्ग स्मडीआर ४	५/०	डोंगरगांव	डांवरी	३.७	१०६	२४	११८	२५८	५०६	२९६	१२०१	३४३	१८४०	१९९२
६३.	शाहापुर-गोपीवाडा-नेरी कान्हेडीगांव स्मडीआर ५	०/१	शाहापुर	डब्लुवीएम	३.७	२६८	=	३९४	३९०	१०५२	४१८	३२१९	=	३६३७	४१०७
६४.	कारधा-खामारी-वोर्गांव रोड स्मडीआर-७	२/०	कुरखोडा	==""==	३.७	२२८	१५	३४८	३८०	९७१	२७६	१४९८	६७	१८४१	४०३६
६५.	अड्याळ-तिरी केसलवाडा स्मडीआर १०	१/२	केसलवाडा	==""==	३.७	७४	१७	८३०	६८	९८९	२८८	=	=	२८८	१३७६
६६.	पहेला-अंभोरा रोडा स्मडीआर ११	०/०	पहेला	==""==	३.७	९८	१०	३६३	२२	४९३	१६६	=	=	१६६	६३८
६७.	पवनी-कोडरली-धानोरी सावरलारोड स्मडीआर १४	०/०	लाखाणी	==""==	३.७	९०	३	१०७	१५२	३५२	३१२	१८७७	=	२१८९	१३०७

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुढे चाल]

[१५३]

क्र.	विवरण	प्रकार	विवरण	३.७	२०	३	१०७	१५२	३५२	३१२	१८७७	२१८२	१३०७
६८.	लाखाणी-लाखोरी रोड स्मडीआर १९	०/०	लाखाणी डब्लुबीस्म	३.७	२०	३	१०७	१५२	३५२	३१२	१८७७	२१८२	१३०७
६९.	मानगांव-पोहरा रोड स्मडीआर २०	३	पोहरा	३.७	१३५	१८	२२९	३१०	६९२	२०५	२०१०	२२१५	२६३०
७०.	तिहोगांव-बापेवाडा स्कोडी मार्ग स्मडीआर २३	३/०	स्कोडी	३.७	७	४	१	८२	९४	६८	५७१	६३९	२२१
७१.	काटी-डोंगरी रस्ता स्मडीआर २४	१२	मंडीया टोला	३.०	७८	८४	१४३	४०३	७०८	९७७	४६२८	५६०५	६४५
७२.	कुडवा-जब्बारटोला तेडवा मार्ग स्मडीआर २९	०/०	कुडवा	३.७	५०	८९	५४२	१०३३	१७१४	१२११	७५२५	८७३६	१५१४
७३.	परसवाडा-मुरदाडा रोड स्मडीआर २४	०/२	परसवाडा	३.७	२३४	१०८	३८५	८०४	१५३१	२३८४	६५४३	८९२७	१२३४
७४.	तिरोडा-बोदकसा रस्ता स्मडीआर ३०	४	मंदाटोला	३.७	२३२	७०	१३०१	१४५३	३०५६	१४५०२	१२३२८	२६८३७	४२२३
७५.	बोदकसा-गोरेगांव मार्ग स्मडीआर ३०	२५	गोरेगांव	३.७	१३७२	५६	१४८६	४९५८	७८७२	४९०९	२०५९४	४६८	२५९७१
७६.	वडव-गोंडमरी मार्ग स्मडीआर ३३	६/०	सुकळी	३.७	२३	४	१७३	१०२	३०२	३६८	३०८	५७६	१७७२
७७.	सानगाडी-अर्जुनी मार्ग स्मडीआर ३६	३/०	सालेझारी टोला	३.७	२७७	२२	४४०	३१२	१०५१	५७४	७१५	१२८९	४९६२
७८.	बोंडगांव-वाराभाटी गोठणागांव स्मडीआर ३७	०/०	बोंडगांव	३.७	९३	१	३१३	१५६	५६३	४४१	४८६	९२७	३१८९
७९.	रावणावाडी-विरसाी रोड स्मडीआर ४२	२/२	अर्जुनी	३.७	१०१६	१७९	११३४	१९३३	४२६२	६६७२	११५३३	१८२०५	३२३४
८०.	कामठा-आमगांव रोड स्मडीआर ४२	२०.२२	आमगांव	३.७	४७	९	१७२	२२९	३५७	३५८	१२२८	१५८६	१३०१

[पुढे चाल]

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुढे चालू]

[१५४]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
८१. मुंडीपार-हरदोली मार्ग एमडीआर ४४	१/०	मुंडीपार	डब्लुवीस्म	३.७	११२७	२२	१३१३	१२५६	३७२५	२४८२	६५१२	६६३	२६६४	२८८१	
८२. आमगांव खाद गिरोला सातगांव एमडीआर ५०	०/०	आमगांव [खाद]	==""==	३.७	२८	१	५	१५४	१८८	४२०	२७०	६	१४६६	६६७	
८३. पिपरटोला-धांना रोड एमडीआर ४३	१/०	जांभूरटोला	==""==	३.७	४	=	३	४२	५६	१३२	६४६	=	७८५	२०१	
८४. अन्व जिल्हा मार्ग =====															
८५. पिंपळगांव-पळसगांव रोड ओडीआर ७१	०/०	पिंपळगांव	==""==	३.०	१४५	८	८४	१२४	३६१	५१०	६०००	=	६५१०	१५७८	
८६. तुमसर रेल्वेफिडर रोड ओडीआर ७१	४/६००	तुमसर रोड	डांवरी	३.६	४२६	८८	४४२	६१०	१६४३	३३२	१२	१३५१	१७०२	६३०३	
८६. वरठी-पांचगांव रोड ओडीआर २१	१/०	वरठी	डब्लुवीस्म	३.६	१८५	=	१२५	२२३	६७३	२२०	२६७३	=	२८२३	२२७३	
८७. मोहाडी कुशारी रोहा रोड ओडीआर १९	१/०	मोहाडी	==""==	३.६	३५	=	७२	१४२	२५६	२०६	११७८	१	१३८५	२१२	
८८. वरठी-नेरी-रोड ओडीआर २२	०/०	वरठी	==""==	३.६	२५१	=	३२८	४२०	१०६२	४०४	३५७०	=	३२७४	३४२२	
८९. खाडकी-पालोरा-जांभोरा मार्ग ओडीआर २३	०/०	खाडकी	==""==	३.६	८८	१३	१३२	१४३	३७६	२२१	५६५	३	८५२	१६२३	
९०. चार्लडलाईनरोड भांडारा ओडीआर २५	०/०	साईनाथानगर	==""==	३.७	२६२	५१	११७२	१८४	१६७६	१३०	=	१४	१४४	१८०२	
९१. सिंगोरी-डोडमाझारी रोड ओडीआर ३१	०/०	सिंगोरी	==""==	३.७	१०१	१०४	६७८	८२	२६५	१५०	=	२२६	१०७६	११४१	
९२. अर्जनी-माहरकुंडा रोड ओडीआर १४८	२	मोरगांव	==""==	३.०	१२१	५	२६५	२१२	६०३	६६२	१००६२	=	१०७२४	३३४०	
९३. तिरोडा रेल्वे फिडर रोड ओडीआर ५६	०/०	तिरोडा	==""==	३.७	२२४३	=	२२८८	६६०६	११८३७	२२२४	१४२७२	=	२४१२६	५७७५	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुटे चालु]

[१५५]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
९४.	चोरा-बनारस ओडीआर ९१	१/०	कोचेवाही	डब्लुबीएम	३.०	३१५	५२	५९५	१०८३	२०४५	३७७६	४५००	८२७६	१५७६	
९५.	आय.टी.आय.कवलेवाडा रोड ओडीआर १०२	१/०	पुलचुर	==""==	३.७	३५६	३०	३६७	७२०	१४७३	४०८	८०७२	१८८	८६६८	९४४
९६.	आमगांव-तिगावरोड ओडीआर ११५	१/०	आमगांव कांसिंग	==""==	३.७	१८	=	११	२२५	२५४	२८५	१५७४	३९	१८९८	५३९
९७.	सातगांव-सोनेखारी पिपरटोला ओडीआर ११९	१/०	सातगांव	==""==	३.७	१०	=	४०	७२	१२२	२५८	४७४	=	७३२	६३०
९८.	रोढा-निंबा-पिपरिया रोड ओडीआर १२३	०/०	रोढा	==""==	३.७	१५	४	२०	२४	६३	२०३	२७५	=	४७८	४४१
	गामीण रस्ते														
९९.	अड्याळ-सुरबोडी व्हीआर ५	०/०	अड्याळ	==""==	३.०	८	=	८०४	४८	८६०	१६६	=	=	१६६	१०२६
१००.	म्हाली-सरकारटोला व्हीआर ९७	०/०	म्हाली	==""==	३.७	८	=	१३	६७	८८	१६५	६२१	१	७८७	३१०
१०१.	अर्जुनी-पिपरिया मार्ग व्ही.आर	१/०	अर्जुनी	==""==	३.०	६३	४५	१४८	१३५८	१६१४	३३६१	५३५६	=	८७१७	१०१४
१०२.	काचेवानी-हंदोरा वरवसपुरा व्ही.आर. ९९	१/०	दरवसपुरा	==""==	३.०	४६	=	११	१९६	२५३	८९९	२५२३	=	३४२२	३११

टिप := वरील स्तंभ ७ ते १६ मधील आकडे पूर्णांकित आहेत.

आधार := १] संशोधन अधिकारी [सांख्यिकी], सार्वजनिक बांधकाम विभाग मंत्रालय, मुंबई
२] सहाय्यक अधिकांक, अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर.

पोस्ट तारघरे, दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संघा यांची आकडेवारी १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

पोस्टांची तारघरांची संख्या	पत्रा संख्या	पोस्टमनांची पेट्यांची संख्या	दुरध्वनीची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संघांची संख्या
१	२	३	४	५	७
२८९	२	७९६	३०७	४८७	२८९

- आधार : १] अधिकांक पोस्ट ऑफिस, ग्रामीण विभाग, धांतोली नागपूर.
 २] जिल्हा दुरभास अभियंता, भंडारा,
 ३] प्रधान पोस्ट ऑफिस, भंडारा व गोंदियर
 ४] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनिक्षेत्र जून सचिवालय परिसर, नागपूर.

तक्ता क्रमांक १०.१

[१५७]

जिल्हा : भांडारा

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

वर्ष १९९०-९१ [स. लाखात]

जिल्हा = भांडारा

वाव	ग्रामपंचायत	जिल्हापरिषद	नगरपरिषद
१	२	३	४
संख्या	१५२८	१	६
अ) प्राप्ती			
१. सुरवातीची शिल्लक	५६.२३	०.४५	१३.२१
२. अनुदान व वर्गणी	४७.०३	३८७९.६५	३१४.७८
३. चालू वर्षातील उत्पन्न	१००.३६	३९४३.४३	५३०.१६
सकूण प्राप्ती	२०३.५२	७८२३.५३	८५८.१५
व) खर्च			
१. चालू वर्षातील खर्च	१३८.६४	७७८८.९५	८५३.४५
२. अखेरची शिल्लक	६४.८८	३४.५८	४.७०
सकूण खर्च	२०३.५२	७८२३.५३	८५८.१५

आधार : जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, भांडारा

तक्ता क्रमांक १०.२

ग्राम पंचायतीचे उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरिता

[१५८]

[रुपये ०००]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती मुख्यातीची शिल्लक	उत्पन्न									एकूण	एकूण स्तंभा
			सहाय्यक अनुदाने	अंशदाने	देणागी कर	शुल्क	इतर	एकूण	एकूण	स्तंभा			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
	एकूण जिल्हा पंचायत समिती	१०३८	५६२३	२९२८	१५५६	२४३१	१४२	७५८७	८	=	१४७२९	२०३५२	
१.	भांडारा	८०	१६२	२९२	३८	२९५	१४	६६२	=	=	१३०१	१४७०	
२.	तुमतर	२४	११६२	२१२	१३१	४३२	८	७४७	=	=	१५३७	२७०६	
३.	पवनी	७५	४८४	३७६	३३०	२२	=	७५१	=	=	१५५६	२०४०	
४.	मोहाडी	७८	५५५	१६८	३६	१३३	११	२०७	६	=	१२६१	१८१६	
५.	गोंदिया	२०	७०५	३७३	२७	४२	१६	७००	२	=	११६७	१८७२	
६.	आमगांव	४४	७२	१३५	१४२	३४०	७	१८७	=	=	८१८	८२०	
७.	सालेकसा	५४	७५	१००	१५१	५४	१	२०३	=	=	५०२	५८४	
८.	गोरगांव	६८	२२४	२८८	१२७	५६	३	२३२	=	=	७८३	१०७७	
९.	तिरोडा	२५	२२६	३१०	५२	३६७	=	३०३	=	=	१०३२	१२५८	
१०.	साकोली	८८	१२२१	३००	७०	२८२	५२	२७४	=	=	१६८५	२२०६	
११.	लाखांदूर	७१	३२६	२१०	१५०	२२	१४	५०७	=	=	२८०	१३०६	
१२.	देवरी	१००	६५	११७	६२	२४	४	६३२	=	=	२२३	२८८	
१३.	अर्जुनी मोरगांव	१०१	२६२	११७	१५६	११७	१२	७६८	=	=	११७७	१४३२	

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १०.२ [पुढे चाल]

[१५२]

अ.क्र. पंचायत समिती

खा.च

१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
स्कूपा जिल्हा	पंचायत समिती	आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सार्वजनिक आणि नैतिक वृध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधानाचे सर्वधन	जमीन महसुलाची तसली व देहाभाल	स्तंभा १४ ते २१ च्या बेरीज	इतर
१.	भांडारा	२२०	५४२	३३	३१५	७३	=	=	१७	१२००
२.	तुमसर	३१२	६७१	३६	५०२	१५७	२	=	१५	१६९५
३.	पवनी	१६८	६२३	१०२	२००	१७	=	=	७	१२१७
४.	मोहाडी	४८७	३८९	२००	३५३	३३	२	=	४२	१५०६
५.	गोंदिया	८९	२६८	७१	३६८	६२	=	=	१२	८७७
६.	आमगांव	७२	२१९	७९	२०३	२२	=	=	४	६०६
७.	सालेकसा	६९	२७२	२१	१४४	६	=	=	=	५१२
८.	गोरगांव	१६२	२२७	९०	२४७	=	=	=	२	७२८
९.	तिरोडा	१०३	३५५	५९	२३५	=	=	=	१३	७६५
१०.	साकोबी	१५९	६५४	५०१	३६३	३१	=	=	१८	१७२६
११.	लाखांदूर	१५८	३७३	१३६	२३७	=	=	=	६२	९६६
१२.	देवरी	१८९	३५९	९४	२८५	३५	=	=	८	९७०
१३.	अर्जुनी मोरगांव	२५४	४०१	२४	३२९	६१	३	=	२४	१०९६

टिप : १] आकडे पूर्णांकित केल्याने ग्रामपंचायतीच्या वार्षिक प्रशासन अहवाल १९९०=९१ मधील आकडेवांशी ह्यातील आकडे जुळणार नाही. प्रारंभीची शिल्लक ह्या तक्त्यात समाविष्ट आहे.

२] स्तंभा ३ मध्ये जिल्ह्यासाठी स्कूपा ग्रामपंचायतीची संख्या १०३८ असून, याशिवाय मोहाडी व सालेकसा तालुक्यात प्रत्येक १ व तिरोडा तालुक्यात ३ ग्राम मंडळे आहेत.

आधार : ग्रामपंचायतीच्या कारभारावर आधारित वार्षिक प्रशासन अहवाल १९९०=९१ जिल्हा परिषद, भांडारा

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा [समये हजारात]

अ.क्र.	लेखा शिर्षक	प्रत्यक्षा	सुधारित	अंदाज
		१९८९-९०	१९९०-९१	१९९१-९२
१	२	३	४	५

[१] जमा

१] स्वनिर्मिती उत्पन्न

अ] स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	४३७०	६०९९	३२५८
ब] शिक्षण	४५७७१	४८२३४	४८६४६
क] कृषि	७६२	६७५	९१६
ड] इमारत व दळणावळण	१३२६	४०३	३९३
ई] इतर	४१६०	२७३२	३६२३
सकूण	५६३८९	५८१४३	५६८३६

[२] शासकीय अनुदाने

अ] सहितक अनुदाने	२४१८९२	२८६०४१	२४६८६८
ब] आस्थापना अनुदाने	५२९२२	५३६२९	५८१७४
क] योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदाने	५९५७५	३७५६३	३४८९३
ड] इतर-अनुदान	१०३६४	१०७३२	८२२०
इ] शासकीय वजा परतावे	[-]१०६३७	=	=
सकूण	३५४११६	३८७९६५	३४८१५५

[३] कर्जे

अ] कर्जे व अग्रीम	[-]६०९६	२००	३३०
ब] ठेवी व अग्रीम	१६३१४	१६०००	२१०००
क] वित्त प्रेषण	३०३९८०	३९००००	३४००००
ड] इतर	=	=	=
सकूण	३१४१९८	३९६२००	३६१३३०

[४] आरंभाची शिल्लक

सकंदर जमा [आरंभाच्या शिल्लकेसह]	३६३३२	४५	३४५८
	७६१०३५	७८२३५३	७६९७७९

[पुढे चालू]

१ २ ३ ४ ५

[२] खर्च

अ] सामान्य पशासन	४४०१२	५०२६२	५३४२८
ब] कृषी	६८८५	७७६७	६८२५
क] शिक्षणा	२४२८००	२८८०१४	२६१५११
ड] वैधाकीय	६३१	५६४	५७३
इ] पशुसंवर्धन	४२७२	५२१२	५२२१
फ] इमारती व दळणावळण	१७४८५	२०७६८	१३८२३
य] समाज कल्याण	२३२१	८८३२	२५०३
ट] सिंचन	१७२२२	१०३१७	८८२१
ल] इतर	४२२७७	५०२४५	४८२७५
एकूण	३२२६८२	४४२६२५	४०७८२०

कर्ज

अ] कर्ज व अग्रीम	१८०	२००	३३०
ब] ठेवी आणि अग्रीम	१३६३५	१६०००	२१०००
क] वित्त प्रेषणा	३०३८८०	३२००००	३४००००
एकूण	३१७६९५	३२६२००	३६१३३०

अखोरची शिाल्लक	४३६५१	४३६५१	४३६५१
स्कंदर [खर्च अखोरची शिाल्लक	७६१०३५	७८२३५३	७६२७७२

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
जिल्हा परिषद, भांडारा.

तक्ता क्रमांक १०.४

[१६२]

नगर परिषदाचे उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	नगर परिषदाचे नांव	उत्पन्न						नगर परिषदाच्या इतर		एकूण
		अनुदाने व वर्गणी नगर पालिकेचे दर व कर						मालमत्तेपासून		उत्पन्न
		भासकीय इतर	जकात	घारे व जमीन	घरे व इतर कर	एकूण				
				यावरील कर		५+६+७				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा बेरीज	३००३०	१४४८	२५४२५	६६१७	६७०	३२७१२	३५४४	१८०८१	८५८१५
१.	नगरपरिषद भांडारा	५०९५	११९६	५१४२	२९०६	२६७	८३२२	९२९	४०९८	१९६४०
२.	== " == पवनी	३७०९	=	९८८	२७८	९६	१३६२	३१०	८००	६१८१
३.	== " == तुमसर	५४४१	=	३२७०	१०६६	७६	४४१२	४९३	११३०	११४७६
४.	== " == तिरोडा	२९१६	=	१५०३	२९४	२०२	१९९९	७७	५८८	५५८०
५.	== " == गोंदिया	१२८६२	२५२	१४५१५	२०७३	२९	१६६१७	१७३५	११४६५	४२९३८

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १०.४ [पुढे चालू]

[१६३]

अ.क्र.	नगर परिषादेचे नांव	खा. र्च							अखोरची	
		सामान्य प्रशासन	करवसुलीची खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण- इतर	स्कूण खर्च	शिल्लक	
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१९	२०	
	जिल्हा बेरीज	८६३८	५३५६	४३६१	१८४८१	६६२५	१६२४०	२४२४४	८५३४५	४७०
१.	नगरपरिषद भांडारा	३०२५	४०२	१३१८	४१६०	२११३	२६०१	५७७४	१२४७०	१७०
२.	पंचनी	१३५२	६०८	१६५	६४८	३४४	२७३१	३०६	६१५४	२७
३.	तुमसर	२३१४	२८२	१३१	२२७२	३००	३०२०	२३१२	११४१५	६१
४.	तिरोडा	६३४	१०७२	२२५	२००	४३४	१३३४	८५१	५४४०	१४०
५.	गोंदिया	१२४३	२२७८	२५२२	२१०१	३४३४	७१२४	१५६२४	४२८६६	७२

टिप :- स्कूण उत्पन्नातील स्तंभ क्रमांक १० "इतर" मध्ये सुखातीच्या शिल्लकेचा समावेश आहे.

आधार :- भांडारा जिल्हयातील सर्व नगरपरिषदा.

महानगरपालिका/नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोगार असणाऱ्या इमारती अगर त्याच्या भागामध्ये चालणाऱ्या उद्योग/व्यवसाय संबंधी माहिती १९८३=८४

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	तपशिल	नगर परिषद				
		भंडारा	तुमसर	पंचनी	गोंदिया	तिरोडा
१	२	३	४	५	६	७

इमारतीच्या वापरानुसार संख्या

१.	निवासी	५८०८	४१७१	२६१८	९५६२	२३५४
२.	निवासेतर	९१५	९१७	३६२	२१९९	२३८
३.	मीश्र	६६४	३७८	११७	८४२	१६६
४.	एकूण	७३८७	५४६६	३१०४	१२६१७	२७५८
निवासेतर इमारतीमध्ये चालणाऱे महत्वाचे उद्योग/व्यवसाय						
१.	पिठाची गिरणी	२९	३८	९	५७	१५
२.	वेकरी	५	१	=	१०	१
३.	वर्षाचा कारखाना	२	१	=	१०	१
४.	शिक्का काम	५९	६३	३१	२२२	२९
५.	धातूगड्या तयार करणे	=	=	=	=	=
६.	दुरड काम	=	१	=	३	=
७.	प्रिंटिंग प्रेस, बुक बायडिंग	१९	१८	३	२९	४
इरोक्स सेंटर टायपिंगची कामे						
८.	सावण किंवा धुलाई पावडर	=	=	=	१	=
९.	टाईल्स, सिमेंट किंवा दगडी जाती वनविणे.	३	१	१	४	=
१०.	लेथा काम	=	=	=	१	=
११.	सोनाई काम	२१	३३	४	४३	३
१२.	गॅस, विक्री	२	=	=	१	=
१३.	डेअरी	४	१	२	१८	१
१४.	पान पट्टी दुकान	१४	१७	५	४५	९
१५.	धान्य व किराणा दुकान	१३७	२१४	५७	५१६	७३
१६.	फळे व भाजीपाला दुकान	=	१	१	१०६	=

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७
१७. दाख्ये दुकान	६	३	१	१९	४	
१८. कापड दुकान	१४	७	१	१५८	१	
१९. जनरल स्टोर्स [कटलरी दुकान]	१४	१९	९	१०३	५	
२०. औषाधी दुकान	४	७	४	३३	७	
२१. पेट्रोल पंप	२	३	=	२	१	
२२. फुले व घर वसेच इतर सामान विक्री	१	१	=	२९	=	
२३. मोटारी व मोटार सायकल विक्री	४	३	=	१६	=	
२४. हॉटेल व लॉज	३३	३८	२६	१३७	१८	
२५. वसती गृह	५	३	३	५	३	
२६. गोदाम	५६	८४	१६	४९	२०	
२७. सायकल, गॅसवत्त्या खाडयाने देणे	२३	२९	८	६	१७	
२८. वैधाकीय सेवा	=	=	=	२५	=	
२९. गुरांचा दवाखाना	१	१	१	५	१	
३०. दवाखाना	३४	३०	१	९३	१०	
३१. सिनेमा, नाट्य गृहे वगैरे	२	२	२	७	१	
३२. वाचनालय, व्यायाम शाळा इतर खोलांची केंद्रे [वॅड पार्टी] वगैरे	१३	१९	७	२२	२	
३३. फोटो स्टूडिओ	४	४७	१	११	३	
३४. सलून	८	१७	१०	३८	९	
३५. लाईबी	७	११	३	२८	३	
३६. इलेक्ट्रिशियन	=	=	=	२८	=	
एकूण	५३६	७०२	२१४	१८८०	२४१	

आधार : = अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

विविध विकास शिर्षाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च

[१९९०-९१ वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा [समये लाखात]

अ.क्र.	विकास शिर्षा	राज्य क्षोत्रा	एकूण
१	२	३	४
१.	कृषी विषयक कार्यक्रम	१४६.६४	२२३.६१
२.	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	६८४.९२	१००४.८७
३.	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	१०.२५	१५१.४१
४.	विद्युत विकास	२१३.३९	२१३.३९
५.	ग्रामीण व लघुउद्योग	२७.३६	२७.३६
६.	वाहतूक व दळणवळण	११४.५७	१२६.८७
७.	सामान्य शिक्षण, क्रीडा, तंत्र शिक्षण इत्यादी	११.३३	८७.३८
८.	आरोग्य	७६.३६	२५२.३१
९.	पाणी पुरवठा, स्वच्छता गृहनिर्माण व नगरविकास	१८७.२०	२०८.९५
१०.	मागासवर्गीयांचे कल्याण	२७.१२	३०.८५
११.	कामगार व कामगार कल्याण	२१.३३	२१.३३
१२.	समाज कल्याण व पोषण	०.६४	१३.२५
एकूण		१५२१.१२	२३६१.५८

टिप : = योजना-अंतर्गत खर्चात, गैर जिल्हास्तरिय योजना म्हणून गैर आदिवासी-ओ.टी.एस.पी. व आदिवासी उपयोजना तसेच अनुषोधांतर्गत आणि राज्यस्तरिय तरतूद इ. मधील योजनांचा वरील खर्चात समावेश आहे.

आधार : = जिल्हा नियोजन अधिकारी, भांडारा.

तक्ता क्रमांक ११.२

[१६७]

योजनेखालील महत्वांची भौतिक साधने १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	विकासविधा/उपविधा	बाब	परिमाण	भौतिकसाधने
१	२	३	४	५
१.	कृषी व संलग्न सेवा	[१] तालुका विज गुणाक होत्रा १] निवास बांधकाम २] शोड बांधणो ३] बोअरवेल [२] सिमांतिक व अल्पभूधारक शेतकऱ्यांसाठी अनुदानांचा कार्यक्रम १] विद्याणो व खाताचे वाटप [३] रोप संरक्षक मोहीम [४] अल्प भूधारकांना निविष्टे सच पुरवीणो विद्याणो/खात व मिनी किट वाटप [५] मागासवर्गीय आरिण नवबोधदां साठी विशेष सहाय्य योजना [६] दारिद्र्य रेषेच्यावर आमाण्यासाठी आदिवासींना सहाय्य देण्याची योजना	संख्या संख्या संख्या संख्या हेक्टर संख्या लाभाधारी संख्या =='''==	१ १ ३ २९७०० ४१४४४ ८१३५ ८९५ ११७३
२.	पशुसंवर्धन	[१] शेतकऱ्यांना प्रशिक्षण देणे २] प्रथमोपचार केंद्राचे बांधकाम ३] विद्यमान पशुवैधकीय संस्थांना औषधे पुरवीणो ४] तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य ५] गुरांची प्रकृतीत पैदास करण्यासाठी प्रकल्प स्थापन करणे व त्याची पुनर्रचना करणे ६] आधारभूत ग्रामकेंद्राची स्थापना ७] जिल्हा कृत्रिम रेतन अंतर्भूत विर्य पुरवठा केंद्र ८] संकरित कालवडी जोपसण्यासाठी सहाय्य	शेतकरे संख्या बांधकाम संख्या संस्था लस टोचणो १] औषधा पुरवठा २] बांधकामे उपकेंद्र बांधकाम केंद्र संख्या केंद्र संख्या कालवडी [नविन] जुन्या	५२ ६ ५२ २६६०० ७२ ३ १४ ९० ९० ७२७ १३४०

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५
		१] वळ योजनेखालील संकरित वळ्या पुरवठा	वळ संख्या	१२
		१०] अ. जाती व दुर्बल घटकांना बदकाचे वाटप	गट संख्या	४१२
३. दुग्ध व्यवसाय विकास		दुग्ध व्यवसाय संस्थांना व्यवस्था पंकीय अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	३९
४. मत्स्य व्यवसाय	१] मत्स्य विज केंद्राची स्थापना		१] केंद्र संख्या	१
			२] विज उत्पादन [संख्या लाखात]	६६. ४५
	२] मच्छीमार युवकांना प्रशिक्षण		प्रशिक्षणार्थी संख्या	१८०
	३] मत्स्य व्यवसायाकरिता आवश्यक सामुग्रीसाठी सहाय्य		१] नॉयलॉन धागे किलो	१६४४
			२] डोमे संख्या	१६
	४] मच्छीमार संस्थांचा विकास भाग भांडवल		१] संस्था [संख्या]	५
			२] अनुदान [रु. लाखात]	५
	५] मच्छीमारांना विमा हप्तो भरण्यासाठी अनुदान		सभासद संख्या	३०९०
	६] मत्स्य व्यवसाय विकास संस्था स्थापन करणे		संस्था [संख्या]	१
५. वने	१] औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी वनझाडाच्या जातीची लागवड योजना		हेक्टर	१९६४
	२] निकृष्ट वनाचे पुनर्वनिकरण लागवड		हेक्टर	७१३
६. पणन व कोठारे	१] कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांना कर्ज		समिती संख्या	२
७. सहकार	१] लहान शेतकऱ्यांना व्याजाकरिता अर्थसहाय्य		सभासद संख्या	१५१८
	२] मागास वर्गीय नववोधद यांना व्याजाकरिता अर्थसहाय्य		सभासद संख्या	१७८
	३] पणन संस्थांना भाग भांडवल		संस्था संख्या	२
	४] आदिवासी अ. जा. नववोधद यांना सह. साखर कारखान्याचे भाग भांडवल खरेदी साठी अर्थसहाय्य		सभासद संख्या	१४४

=====

- ५] शोअस खारेदीसाठी सात वर्षां मुदतीचे वित्त व्याजी कर्ज/ जैनजाती क्षेत्रातील आदिवासी सह. संस्थांना सहाय्य संस्थासद संख्या १४०
- ६] प्राथमिक नागरी क्षेत्रातील गाहक उद्योगांना भाग भाडवत संस्था संख्या १६
- ७] हरीजन वस्ती मध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती गाहक स्टीअसच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अधिसहाय्य संस्था संख्या १

८. ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम

- १] स्कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम लाभार्थी संख्या १२०३७
- २] स्कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमाखाली पसारणा यंत्रणा बळकट करणे आस्थापना विस्तार अधिकारी १३
- ३] ग्रामीण भागातील लित्राया व मुले यांचे उन्नती कार्यक्रम लाभार्थी ३०७८
- ४] जवाहर रोजगार योजना मनुष्य दिवस [लाखात] ३९.८९
- ५] ग्रामीण सफाई कार्यक्रम मूलपात्र संख्या १२०

९. विधुत विकास योजना

- १] ग्रामीण विधुतीकरण योजना
  - १] गावे संख्या १०
  - २] उद्योग संख्या ३
  - ३] घरघुती व व्यवसायिक गाहक संख्या ११२
- २] सामान्य विकास
  - १] विधुत पंप ७२८
  - २] उद्योग १३१६
  - ३] स्ट्रीट लाईट १३७९
- ३] हरीजन वस्तीचे विधुतीकरण
  - १] घरघुती दिवे २०५६
  - २] स्ट्रीट लाईट १७६

१०. उद्योग व खाणा

- १] रस. रस. आय. नियमाखाली लघुउद्योगांना आर्थिक सहाय्य रेशिम उद्योग लाभार्थी १५०
- २] हस्त व्यवसाय उद्योगांचा विकास प्रशिक्षण संख्या १७
- ३] सुशिक्षित बेकारांसाठी विज भाडवत सहाय्य लाभार्थी संख्या १०
- ४] सुशिक्षित बेकारांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रशिक्षणाधी संख्या ४३
- ५] उद्योजकांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रशिक्षण संख्या ९०
- ६] लघुउद्योजकांसाठी जिल्हा विकासा विकासा संख्या २

=====

	७]	जिल्हा उद्योग केंद्राच्या आस्थापनावरील खर्च	रु. लाखात	१४
	८]	औद्योगिक सहकारी संस्थांना संस्था संख्या भाग भांडवल सहाय्य		२
	९]	व्युत्तेदार संस्थांना अर्थसहाय्य संस्था संख्या		१०
	१०]	हातमाग उद्योगांचा विकास		
		१] सभ्यासदांना अर्थसहाय्य	रु. लाखात	३१६
		२] कर्ज संस्था	संख्या	१
११. वाहतूक व उ दळणावळ	१]	जिल्हा रस्ते कार्यक्रम	१] पुल संख्या	१३
			२] मो-या संख्या	६८
	२]	हरीजन वस्त्यांना जोडणारे रस्ते तयार करणे	लांबी कि.मी.	१८.२५
	३]	ग्रामीण रस्त्यांचा कार्यक्रम	कि.मी. [सी.डी. कामे]	४०.७६
१२. सामाजिक व सामुहिक सेवा	१]	शाळा समुहांचा विस्तार करणे	शाळा संख्या	४
	२]	९ ते १४ वयोगटातील मुलांसाठी आकृती वृद्ध वाल्य शिक्षण कार्यक्रम	वर्ग	१
	३]	प्राथमिक आरोग्य शाळेत पुस्तक पेट्या	विद्यार्थी संख्या	२५२०
	४]	प्राथमिक शाळेतील अ.सु. जाती व जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती	विद्यार्थी संख्या	२२७६
	५]	प्राथमिक शाळेच्या अपूर्ण बांधकामासाठी/जि. प. ना अनुदान	शाळा संख्या	२
	६]	अशासकीय माध्य. शाळांचा विकास व विस्तार	तुकड्या संख्या	३२
	७]	माध्य. शाळातून पुस्तक पेट्या उघडणे	विद्यार्थी संख्या	१६१२
	८]	उच्च माध्यमिक शिक्षण	अतिरिक्त वर्ग संख्या	१८
	९]	मुलींच्या नविन माध्य. शाळा अनुदान तत्वावर आणणे	शाळा संख्या	३१
	१०]	आर्थिक दृष्ट्या मागार विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती	विद्यार्थी संख्या	३१७५
	११]	उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील मुलींना मोफत शिक्षण	विद्यार्थी संख्या	१४००१

१	२	३	४	५
१२]	जिल्हा पातळीवरील जिल्हा प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम	प्रौढ संख्या	२६७०८	
१३]	बिना अनुदानातील उच्च माध्य. व कनिष्ठ महाविद्यालयातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना सवलती	विद्यार्थी संख्या	२६७१	
१४]	प्राथमिक शिक्षणासाठी प्रशासन व्यवस्था तपासणी	संख्या	२	
१५]	ग्रामीण क्रिडा केंद्र स्थापन करणे	केंद्र संख्या	१	
१६]	प्रेतागार बांधणीसाठी अनुदान	संख्या	१	
१७]	क्रिडांगणाचा विकास	क्रिडांगण संख्या	५	
१८]	व्यायाम व ताळांचा विकास	व्या. शा. संख्या	७	
१९]	सामाजिक सेवाशिबीर भरविणे	शिबीर संख्या	६	
२०]	ग्रामीण/नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळांना आर्थिक सहाय्य	मंडळ संख्या	७	
२१]	सांख्यिक गुंथालयांना सहाय्यक अनुदाने	गुंथालय संख्या	५	
२२]	प्राथमिक आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र ग्रामीण स्तराले वांधकामाचा अनुभोष	वांधकामे संख्या	३२	
२३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वाढ करणे	वांधकामे संख्या	४२	
२४]	नागरी पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजना	योजना संख्या	२	
२५]	विहिरी झोडणे	संख्या	२१९	
२६]	खोड्यातील गांव ठाण्याचा विस्तार	गांवठाणे	२१	
२७]	ग्रामीण क्षेत्रातील भूमिहिन मजुरांना घरासाठी जागा देणे व झोपड्या बांधणे आणि सिमातिक शेतकरी व भूमिहिन कामगारांसाठी निवा-यांची तरतूद करणे	घारे संख्या	५४२	
२८]	नगर परिषदांना आर्थिक सहाय्य	न.प. संख्या	५	
२९]	गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	१२००	
३०]	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शूल देणे	शिक्षण विद्यार्थी संख्या	११०२	

१	२	३	४	५
३१]	विमुक्त जाती व भाटक्या जमाती साठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती	शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		४०
३२]	मुलामुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे	वसतीगृह संख्या		१
३३]	मागास वर्गीयांचा शासकीय वसतीगृहांसाठी इमारती बांधणे	इमारती संख्या		३
३४]	मागास वर्गीयांच्या वसतीगृहांना सहाय्य देणे	वसतीगृह संख्या		८
३५]	वि. जाती व भाटक्या जमाती साठी आश्रम शाळा स्वयंसेवी संस्था कडून चालविल्या जाणा-या आश्रम शाळा उघडणे/ व्यवस्था करणे/विकास करणे			३
३६]	आश्रम शाळा समूह	वर्ग संख्या		५
३७]	वालवाड्या सहाय्यक अनुदाने देणे	वालवाडी संख्या		८
३८]	अ.स. जमातीकरिता पंप संघ वसवीणे	पंप संघ संख्या		४०
३९]	मागास वर्गीयांना मंगलोरी क्वेल व जी.आय. शिटस गवती छपरे बदलण्यासाठी व्यक्तीगत सहाय्य देणे	लाभार्थी संख्या		८२
४०]	हरीजन वस्त्यांची सुधारणा	लाभार्थी संख्या		२
४१]	आंतरजातीय विवाहान प्रोस्ताहन देणे	लाभार्थी संख्या		९
४२]	कामगार कंत्राटदार सहकारी आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायाकरिता प्रशिक्षण	संख्या		२
४३]	स्त्रियांसाठी परस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायाकरिता प्रशिक्षण	लाभार्थी संख्या		६
४४]	महिला मंडळांना अर्थसहाय्य अनुदान/स्वयंरोजगार योजना खाती व्यक्तीगत अनुदाने	महिला मंडळ		६०
४५]	७ वी पर्यंत शारिरिक दृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्ये शिष्यवृत्ती देणे	विद्यार्थी संख्या		१६५
४६]	समाजकल्याण संचालनालयात वाढ करणे	कर्मचारी संख्या		२
४७]	निराश्रीत मुलांची काळजी घेणे व त्यांना संरक्षण देणे	संख्या		३
४८]	शालेय आहार कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या		३५०९८
४९]	स्कात्मिक बाल विकास योजना	लाभार्थी संख्या		१७१९५

आधार : = जिल्हा नियोजन अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ११.३

[१७३]

रोजगार हमी योजना १९९०=९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	कामाच्या प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	मध्यम बद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतुदे [रु.लाखात]	कामावर झालेला एकूण खर्च [रु.लाखात]	रोजगार निर्माती मनुष्य दिवस [लाखात]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	सिंचन	१२२७	६२५	१४१४	५८७	२०६	७३९.८५	६४७.९३	२७.७१
२.	सार्वजनिक बांधकाम	१०१७	८७८	८१७	१६७	२९८	६२२.००	५८८.८३	२९.०५
३.	कृषी	१९७४	१३७६	१४२६	१०८४	=	३०५.००	३०१.७३	१७.८३
४.	वनीकरण	६२२	७६	६७९	१०१	=	४३०.००	४२६.५४	१९.५०
५.	घारकुले	=	=	=	=	=	=	=	=
६.	भूसंपादन	=	=	=	=	=	=	=	=
७.	अ] धान्य कुपनांची परिपूर्ती	=	=	=	=	=	५.१५	५.१५	=
	ब] मजुरांचे मोटो करिता	=	=	=	=	=	=	=	=
	एकूण	४८४०	२९५५	४३३६	१९३९	५०४	२१०२.००	१९७०.१८	९४.०९

टिप :- वरील कामाच्या प्रकाराची माहिती तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती जिल्हाकरिता कामाच्या प्रकारानुसार देण्यात आलेली आहे.
 आधार :- जिल्हाधिकारी, [रोजगार हमी योजना शाखा] कार्यालय, भांडारा.

तक्ता क्रमांक ११.४

[१७४]

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यांवरील
रोजगार व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	महिना	खर्च [स्पष्ट लाखात]		मनुष्य दिवस [लाखात]	रोजगार हमी योजनेखालील सह कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
१.	एप्रिल ९०	१३४.३४	१३४.३४	१७.३५	५६५
२.	मे ९०	३२४.७५	४५९.०९	२०.८४	७४१
३.	जून ९०	५४४.०२	१००३.११	२३.७२	७३४
४.	जुलै ९०	२०५.४२	१२०८.५३	३.४९	१८१
५.	ऑगस्ट ९०	१४२.४३	१३५०.२६	१.१९	६७
६.	सप्टेंबर ९०	६०.०४	१४११.००	१.७२	२४४
७.	ऑक्टोबर ९०	४३.०९	१४५४.०९	१.३२	६६
८.	नोव्हेंबर ९०	३३.६१	१४८७.७०	०.२९	१५५
९.	डिसेंबर ९०	७४.०७	१५६१.७७	३.०१	३३३
१०.	जानेवारी ९१	५६.६२	१६१८.३९	२.९५	१७८
११.	फेब्रुवारी ९१	१०५.१७	१७२३.५६	६.१६	४३७
१२.	मार्च ९१	२४६.६२	१९७०.१८	११.३५	५९५

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, [रोजगार हमी योजना
शाखा], भांडारा

जिल्हा : मंडरा

अ.क्र.	तालुका	एकूण आबाद-संख्या १९८१ च्या जनगणनेनुसार	सर्वांची संख्या	त्यातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	बाराही महिन पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्यातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या
१]	भांडारा	१३१	७	४	१३१	४
२]	तुमसर	१३५	७	४	१३५	४
३]	पवनी	१३०	४	३	१३०	३
४]	मोहाडी	१०९	३	२	१०९	२
५]	गोंदिया	१२८	३	२	१००	२
६]	आमगांव	५९	३	२	५६	२
७]	सालेकरा	१०३	३	२	१००	२
८]	गोरेगांव	१०६	३	२	९४	२
९]	तिरोडा	१२३	३	२	१०३	२
१०]	साकोली	१२५	३	२	११९	२
११]	लाखांदूर	११८	३	२	१०९	२
१२]	दवरी	११५	३	२	१०६	२
१३]	जुंजी/सोरावे	११९	३	२	१०९	२
एकूण जिल्हा		१६३९	३३	२३	१६८८	२३

अ.क्र. तालुका

पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना

टंचरणे पुरवठा होणा-या बेलगाडीने पुरवठा होणा-या इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या

अ.क्र.	ता.क्र.	गावांची संख्या		टंचरची संख्या		गावांची संख्या		त्यातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या		बेलगाड्यांची संख्या		गावांची संख्या		साधनांच्या संख्या		त्यातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या		
		गावांची संख्या	वाड्या/वस्त्यांची संख्या	टंचरची संख्या	गावांची संख्या	त्यातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	बेलगाड्यांची संख्या	गावांची संख्या	वाड्या/वस्त्यांची संख्या	साधनांच्या संख्या	त्यातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या							
१	३	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
१.	भांडारा	=	=	=	=	२३	भांडारा	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
२.	तुमसर	=	=	=	=	२४	तुमसर	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
३.	पवनी	२	=	२	=	२५	पवनी	=	२	=	=	=	३	=	=	=	=	
४.	मोहाडी	२	=	२	=	२६	मोहाडी	=	२	=	=	=	३	=	=	=	=	
५.	गोंदिया	=	=	=	=	२७	गोंदिया	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
६.	आमगांव	=	=	=	१	२८	१ आमगांव	१	=	=	=	=	१	२	१ आमगांव	=	=	
७.	सालेकसा	=	=	=	३	२९	३ सालेकसा	३	=	=	=	=	३	३	३ सालेकसा	=	=	
८.	गोरेगांव	४	=	१	३	३०	४ गोरेगांव	३	१	=	=	=	३	४	४ गोरेगांव	=	=	
९.	तिरोडा	१	१	१	=	३१	१ तिरोडा	=	१	=	=	=	=	१	१ तिरोडा	=	=	
१०.	साकोली	=	=	=	=	३२	साकोली	=	=	=	=	=	=	=	३२	साकोली	=	=
११.	लाखांदूर	=	=	=	=	३३	लाखांदूर	=	=	=	=	=	=	=	३३	लाखांदूर	=	=
१२.	देवरी	=	=	=	=	३४	देवरी	=	=	=	=	=	=	=	३४	देवरी	=	=
१३.	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	३५	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	=	=	=	३५	अर्जुनी मोरगांव	=	=
जिल्हा एकूण		९	१	६	७	जिल्हा एकूण		२७	९	५	५	५	५	५	जिल्हा एकूण		२७	

टिप :- १] स्तंभ ५ मधील/माहिती गावातील नलिका (विविधीरी, नळ इत्यादी) व्दारे पाण्याची पुरवठा व नलिका होत असलेल्या गावांची संख्या दर्शविते. २] वरील माहिती सुधारित आहे. याचा संख्या दर्शविते. ३] आधार :- १] कार्यकारी अभियंता, लक्षासिंचन जिल्हा भांडारा २] कार्यकारी अभियंता, पश्चिम अभियांत्रिकी, भांडारा ३] वरिष्ठ भूवैज्ञानिक भुजल सर्वेक्षण, विकास यंत्रणा, भांडारा. ४] भूवैज्ञानिक भुजल सर्वेक्षण

तक्ता क्रमांक ११.६

[१७७]

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र

वर्ष १९९०-९१

[क्षेत्र हेक्टर]

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	अधिक उत्पादन देणारी पिके			संकरित पिके	सुधारित पिके
		भात	गहू	ज्वारी		
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	२५००००	२१२२०	१०००	=	=
	तालुके					
१.	भांडारा	१४९००	२१२५	१५०	=	=
२.	तुमसर	१४१००	१२६८	१००	=	=
३.	पचनी	१८०००	३०४०	२५०	=	=
४.	मोहाडी	१६०००	२४००	१००	=	=
५.	गोंदिया	२४७००	१०५०	५०	=	=
६.	आमगांव	१३१००	२३०	=	=	=
७.	सालेकसा	२०२००	३८५	=	=	=
८.	गोरेगांव	१५०००	४०५	=	=	=
९.	तिरोडा	२३१००	१८५०	५०	=	=
१०.	साकोली	२२२००	२४०४	=	=	=
११.	लाखांदूर	१९२००	२२५०	२००	=	=
१२.	देवरी	१८८००	१३५०	१००	=	=
१३.	अर्जुनी मोरगांव	३००००	२५३३	=	=	=

आधार := कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषाद, भांडारा.

तक्ता क्रमांक ११.७

[१७८]

जिल्हयातील रासायनिक खाताचे वाटप वर्ष १९९०-९१

जिल्हा ; भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	रासायनिक खाताचे वाटप [मि.टन]	एकूण शेरा		
		नियमित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून		
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा बेरीज	१७९००	१६५००	३४४००	
	तालुके				
१.	भंडारा	९७०	१०३०	२०००	
२.	तुमसर	१४८०	१०००	२४८०	
३.	पवनी	१४५०	८७०	२३२०	
४.	मोहाडी	१२१८	१०००	२२१८	
५.	गोंदिया	१५३०	१२४०	२७६०	
६.	आमगांव	१२००	१२६०	२४६०	
७.	सालेकसा	१०७०	११५०	२२२०	
८.	गोरेगांव	१३३०	११४०	२४६०	
९.	तिरोडा	१६३९	१०२०	२६५९	
१०.	साकोली	१४१०	१२६०	२६७०	
११.	लाखांदूर	१३००	२१७०	३४७०	
१२.	देवरी	१२५०	१०६०	२३१०	
१३.	अर्जुनी मोरगांव	२०७३	२३००	४३७३	

आधार :- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा

तक्ता क्रमांक ११.८

जिल्हयांतील साखार कारखाने १९९०=९१ वर्षाकरिता

[१७९]

जिल्हा = भांडारा

अ. क्र.	तालुका	साखार कारखान्याचे नांव	सहकारी खाजगी	गळीत क्षमता [मि.टन] [प्रति दिन]	प्रत्यक्षा झालेले गाळप [मि.टन]	साखारेचे उत्पादन [मि.टन]
१	२	३	४	५	६	७
१.	मोहाडी	वैनगंगा सहकारी साखार कारखाना मर्यादित देव्हाडा बू. ता. मोहाडी. जिल्हा = भांडारा	सहकारी	१२५०	१००५१०	१०३१८

टिप : = जिल्हयांतील इतर तालुक्यांत साखार कारखाने नाहीत.

- आधार : = कार्यकारी संचालक, वैनगंगा सहकारी साखार कारखाना मर्यादित, देव्हाडा बू.
ता. मोहाडी, जिल्हा भांडारा

तक्ता क्रमांक ११.२

दुग्धासंस्थांची तालुकावार माहिती वर्ष १९९०=९१

[१८०]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	तालुका	दुग्धा संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केले [हजार लि.]	दुधा सरासरी प्रतिदिन [हजार लि.]	शितागहांची संख्या	शितागहांची क्षमता [हजार लि.मध्ये]
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	भंडारा	२४	२१४०	२१९०	६	१	२०
२.	तुमसर	१८	१३२३	१०९५	३	१	१०
३.	पवनी	२३	१८३०	२३७२	७	=	=
४.	मोहाडी	३१	२३०५	२३२४	७	=	=
५.	गोंदिया	१२	१६४५	७३०	२	१	२०
६.	आमगांव	१७	२०१५	५४७	२	=	=
७.	सालेकसा	७	३८०	१८२	१	१	६
८.	गोरेगांव	१७	१०५	३६५	१	=	=
९.	तिरोडा	२२	२०२३	५४७	२	=	=
१०.	साकोली	२२	२४१५	१८२५	५	=	=
११.	लाखांदूर	११	८५०	३६५	१	=	=
१२.	देवरी	२४	२३१५	३६५	१	१	६
१३.	मोरगांव अर्जुनी	१५	१८८०	५४७	२	=	=
जिल्हा एकूण		२५७	२२०२६	१३४५४	४०	५	६०

आधार := जिल्हा दुग्धा व्यवसाय व विकास अधिकारी, भंडारा.

तक्ता क्रमांक ११.१०

[१८१]

अवर्षाण-प्रवणे कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता १९९०=९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

जिल्ह्यांतील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या
तालुक्यांची संख्या

- १] केंद्र पुरस्कृत
- २] राज्य पुरस्कृत
- ३] स्कूण

नि रं क

अ.क्र.	विकास विार्षा उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतुद [रु लाखात]	झालेला खर्च समये [लाखात]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा बाब	तपशिल परिमाण	मध्य साध्य	साध्याची टक्केवारी		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

नि रं क

टिप :- अवर्षाण प्रवणे कार्यक्रमा या जिल्ह्यात लागू नाही.
आधार :- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, भंडारा.

तक्ता क्रमांक ११.११

[१८२]

एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च
१९९०-९१ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

कार्यक्रमांखाली असणा-या

- १] तालुक्यांची संख्या ३
२] गावांची संख्या २८२
३] एकूण लोकसंख्या [१९८१] १७०८०५
४] अनु. जमातीची लोकसंख्या [१९८१] ७३४४०

अ.क्र.	विकास शिर्ष	तरतूद [लाखात]	खर्च [रु.लाखात]	खर्चाची तरतूदी शी टक्केवारी
१	२	३	४	५
अ]	१] कृषी व संलग्न सेवा	४६.६८	४६.५०	९९.६१
	२] ग्रामीण विकास	३६२.३९	३१६.७७	८७.४१
	३] पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	४८.७४	४७.७१	९७.८२
	४] विद्युत विकास	६३.७१	६३.७१	१००.००
	५] उद्योग व खाणकाम	२.६९	२.६२	१००.००
	६] वाहतूक व दळणवळण	५९.३१	६३.६४	१०७.४८
	७] शिक्षण, क्रीडा, कला व सांस्कृतिक कार्यक्रम	२०.०४	२०.०४	१००.००
	८] आरोग्य सेवा	९१.८०	११५.९६	१२६.३२
	९] पाणी पुरवठा, गृह निर्माण व नगर विकास	८.३७	८.२७	१००.००
	१०] माहिती व प्रसिध्दी	=	=	=
	११] मागास वर्ग कल्याण	१२.५५	१२.५४	९९.९२
	१२] कामगार व कामगार कल्याण	२.५०	२.५०	१००.००
	१३] समाज कल्याण व पोषण	३.४१	३.४१	१००.००
	एकूण	७२२.०९	७०३.८४	९७.४७
ब]	माडा योजनेखालील तरतूद	२०.५१	२०.४७	९९.८०
क]	न्युक्लीअस बजेट	५.५०	५.५०	१००.००

टिप : = आदिवासी उपयोजना अंतर्गत तरतूद व अनुसेवा अंतर्गत तरतूदीचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधार : = जिल्हा नियोजन अधिकारी, भांडारा.

तक्ता क्रमांक ११, १२

[१२२]

वीस कलमी कार्यक्रम वर्षी १९९०-९१

जिल्हा : भंडारा

क्र.सं.	कलम क्रमांक	बाब	परिमाण	उद्दिष्टे	साध्य
१	२	३	४	५	६
१.	अ]	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभाधारक संख्या	१२०३३	१२०३७
	ब]	जवाहर रोजगार योजना	लाखा मनुष्य दिवस	४०.७६	३९.११
	क]	लघु उद्योग स्थापन करणे	संख्या	३२०	३६१
५.	अ]	अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	एन. एफ.	३१.६४
	ब]	अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	लाभाधारक कुटूंब	एन. एफ.	१२
६.		बेठबिगाराचे पुर्नवसन	संख्या	=	=
७.		पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खोड्याची संख्या	६२	७०
८.	ड]	मुलाना रोग प्रतिबंधक तस टोचणे [डी.पी.टी., पोलिओ. बी. सी. जी.]	संख्या	१४०१००	१६२२०६
९.	अ]	कुटूंब नियोजन शास्त्राक्रिया	संख्या	१४८००	१४८०५
११.	अ]	अनुसूचित जातीच्या कुटूंबाना सहाय्य कुटूंब	संख्या	६४६२	६२५४
	ब]	अनुसूचित जमातीच्या कुटूंबाना सहाय्य कुटूंब	संख्या	४२५७	५६३२
१४.	अ]	घरासाठी जागा देणे	संख्या	१४	१४
	ब]	घरबांधणी साठी अर्धसहाय्य	संख्या	१४	=
	क]	इंदिरा आवास योजना	संख्या	३६५	५४२
	ड]	आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी घरबांधणी	भूखंड संख्या	=	=
	इ]	कमी उत्पन्न गटासाठी घरबांधणी	भूखंड संख्या	=	=
१५.		गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लाभार्थी संख्या	१२००	१२००
१६.		झाडे लावणे	संख्या लाखात	२३५.८५	२६०.५८
१९]	अ]	खोड्याचे विधुतीकरण	संख्या	१०	१०
	ब]	पंप संचाचे विधुतीकरण	संख्या	७५०	१०८६
	क]	सुधारित चुली	संख्या	५०००	५१००
	ड]	बायोगॅस संच वसविणे	संख्या	१०००	१०८३

आधार : = जिल्हा नियोजन अधिकारी, भंडारा.

तक्ता क्रमांक ११.१३

[१८४]

विशेष घटक योजना १९९०-९१

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	क्षेत्र [सेक्टर]	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु.लाखात]	झालेला खर्च [रु.लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
१	२	३	४	५
१.	कृषी व संलग्न सेवा	१८.८७	१८.६२६	९९
२.	ग्रामीण विकास	१४२.८६६	१०७.६१६	७५
३.	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	१३.९९	३०.२८	२१६
४.	विद्युत विकास	१०.००	११.०२३	११०
५.	उद्योग व खाणकाम	०.९९२	०.९९२	१००
६.	वाहतूक व दळणवळण	१०.००	१०.००	१००
७.	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती	३.४८	३.४८	१००
८.	आरोग्य सेवा	=	=	=
९.	पाणी पुरवठा, गृह निर्माण व नगर विकास	९.८३	१५.१७	१५४
१०.	माहिती व प्रसिध्दी	=	=	=
११.	मागास वर्ग कल्याण	६.०१५	४.०४६	६७
१२.	कामगार व कामगार कल्याण	०.७४	०.७४	१००
१३.	समाजकल्याण व पोषण कार्यक्रम	०.१९	०.१९	१००
सकूण		२१६.९७३	२०२.१६३	९३
विशेष केंद्रीय सहाय्य		३३.५३	३३.८१४	१०४
सकूण विशेष घटक योजना		२४९.५०३	२३५.९७७	९५

आधार : [१] जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, भांडारा

[२] जिल्हा नियोजन अधिकारी, भांडारा

तक्ता क्रमांक १२.१

[१८५]

निवडक शोतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती [१९९०=९१ या सहकार वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[प्रति क्विंटल मूल्य स्मयामध्ये]

अ.क्र.	मालाचे वर्णन	प्रकार	वर्ष १९९०=९१												वर्षाची सरासरी
			जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१.	तांदूळ	उत्तम	४३०	४३६	४४०	४२९	४०९	४७४	४०५	४१८	४२४	४५९	४४१	४१२	४३१
२.	गहू	हावरा	२८३	३१९	२९३	३००	३२२	३२७	३१४	३७०	३१२	३१७	३२२	३०५	३१५
३.	ज्वारी	देशी	२१८	१७९	१७४	१८२	१८१	२०४	२१२	२१५	२४३	३०८	२३७	२५६	२१७
४.	तूर	लाल	१०१५	७८०	८५०	७५०	७००	उ.ना.	९५२	९८८	९७५	९२२	९५०	९९२	८९७
५.	हरभारा	देशी	७४९	७२९	७२७	७४३	७५३	६९५	६५७	६४४	६४०	६३२	६९२	७०८	६९७
६.	उडीद	काळी	७८५	६४२	७००	५७५	७६२	७००	६१६	६९६	६८५	६७७	७६०	७८०	६९८
७.	मसूर	देशी	६६८	५९०	५००	उ.ना.	५००	उ.ना.	५००	६००	५९६	७४५	६०५	६४५	५९४
८.	जवस	मध्यम	११६५	९७६	१००३	१०८३	११४३	१२००	१२५०	१३४०	११८७	११५७	११७१	१२३२	११५८
९.	मूंग	देशी	६४५	५१६	५५०	६०२	५२५	६९५	५८३	५७७	६६०	६४६	७२८	६५६	६१५
१०.	तीळ	देशी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१५००	१५००	उ.ना.	१६२५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१५४२

टिप := "उ.ना. हे त्या महिन्यात माल उपलब्ध नाही" असे दर्शविते.

आधार := जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा : भांडारा

तक्ता क्रमांक १२.२

[१८६]

जिल्हा मुख्यालय ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती १९९० वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[मूल्य स्मयांत]

अ.क्र.	मालाचे वर्णन	गुणावत्ता व प्रकार या विषयाची धोडक्यात वर्णन	परिमाणा	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती												वर्षाची सरासरी		
				जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७		
१]	तांदूळ	उत्तम लुचई	किलो	४.८०	४.३०	४.३०	४.५०	४.५०	४.५८	४.६०	४.६४	४.७०	४.७०	४.७६	५.००	४.६२		
२]	तांदूळ	हलका	किलो	४.३०	३.८०	३.८०	४.१२	४.००	४.१६	४.२०	४.२०	४.२०	४.१०	४.००	४.००	४.०७		
३]	तांदूळ	मध्यम	किलो	४.५०	४.००	४.००	४.१२	४.२५	४.२९	४.३०	४.३४	४.४०	४.४०	४.४८	४.८०	४.३२		
४]	गहू	हावरा लाल [खु.बा.]	किलो	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.६४	३.७०	३.७०	३.८२	४.२०	३.६९		
५]	गहू	पिवळा कल्याण	किलो	३.३०	३.३०	३.३०	३.३०	३.३०	३.३०	३.३०	३.३४	३.५०	३.३७	३.२५	उ.ना.	३.३२		
६]	ज्वारी	पांढरी संकरित	किलो	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.		
७]	ज्वारी	गावरानी	किलो	३.०२	३.००	२.७५	२.७५	२.७५	२.७९	२.८०	२.७४	२.५०	२.४२	२.२०	२.२७	२.६७		
८]	बाजरी	गावरानी मध्यम	किलो	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३.०१	३.४०	३.२१
९]	हरभारा	गावरानी	किलो	८.५०	८.५०	८.५०	८.००	७.५०	७.५०	७.६२	८.१०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.१९		
१०]	हरभारा	डाळ	किलो	१०.००	१०.००	१०.००	१०.३७	१०.००	१०.१२	१०.१०	१०.५५	१०.७०	१०.७०	१०.७०	१०.००	१०.२१		
११]	तूरडाळ	मध्यम मध्यम	किलो	११.००	११.००	११.००	१२.००	१२.४०	१३.००	१३.००	१५.१२	१५.२०	१६.००	१२.२९				
१२]	उडीद	डाळ स्थानिक	किलो	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.६०		
१३]	मूंगडाळ	स्थानिक	किलो	२.००	२.००	२.००	२.००	११.५०	११.५०	११.५०	२.५०	२.६२	१०.००	१०.००	१०.०४			
१४]	मसूर	डाळ स्थानिक	किलो	२.६२	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.१०	१०.००	११.१०	१२.००	२.९१			

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १२.२ [पुढे चालू]

[१८८]

क्र.	वस्तु	एकक	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
<u>जळणा विज व दिवाबत्ती</u>																		
३२]	राकिल तेल पांढरे	लिटर	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०
३३]	कोळता लाकडी	४० किलो	१४२.००	१४२.००	१४३.८०	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००	१४५.००
३४]	आगोटी चाबी	५० काड्या	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३५]	जळाऊ लाकूड [आडजात] कापड	४० किलो	३८.००	३८.००	३९.२०	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४१.६०	४२.००	३९.९०
३६]	सांडी ४.५ मिटर [हेट्राबाद]	प्रतिनग	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००	६८.००
३७]	कोटींग मिल टेस्कोट [अविका]	प्र.मी.	१२०.००	१२०.००	१२०.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२५.००	१२३.७५
३८]	घाटींग मिल फॉपलीन [मफ्तलाल]	प्र.मी.	१६.५०	३२.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००
३९]	भांडी पिलडी संकीर्ण	किलो	६५.००	६५.००	६५.००	७०.००	७१.२५	८०.००	७५.००	७०.००	६६.२५	६५.००	६३.८०	६२.००	६८.१९			
४०]	धुण्याचा सावणा टाटा	५०१ वार २ वड्या	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००
४१]	अंगाचा सावणा लक्स १०० ग्रॅम	प्रति नग	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.३१	४.४०	४.४०	४.४६	४.५५	४.३२		
४२]	पान कपुरी	१०० नग	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.६२	४.००	४.००	३.००	३.००	३.००	३.१०	३.५०	३.४४			

तक्ता क्रमांक १२.२ [पुढे चाल]

[१८९]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
४३]	सुपारी भारडा	किलो	३०.००	३०.००	३०.००	३४.००	३४.००	३४.८०	३६.००	३७.६०	४४.००	४४.००	५०.००	५२.५०	३८.०८
४४]	तम्बाखू [जर्दा साधा]	किलो	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००
४५]	सिगारेट पनामा	१० नग	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.००	३.२२
४६]	विडी मनोहर	२५ नग	१.७५	१.७५	१.७५	१.७५	१.९३	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.९१
४७]	केश तेल टाटा	१०० मीली	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.४५	१०.५०	१०.४६
	हेअर अहिल														

टिप := उ.ना. = उपलब्ध नाही

आधार := जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, भांडारा

तक्ता क्रमांक १२.३

[१९०]

नागपुर केंद्रातील कामगारांचे किंमतीचे निर्देशांक १९९०=९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

[पायाभूत वर्ष १९८२ = १००]

अ.क्र.	महिना	वर्ष	अन्न	पान, सुपारी व तंबाखी इत्यादी	इंधन व दिवाबत्ती	घरे	कापड आणि बिछाना पादत्राने	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	एकूण सरासरी	१९८९=९०	१७१	२०६	१९६	२५१	१४०	१७१	१७८
१.	एप्रिल	१९९०	१७६	२१८	१९९	२५५	१५१	१८३	१८५
२.	मे	१९९०	१७९	२२५	२०६	२५५	१५२	१८४	१८८
३.	जून	१९९०	१८५	२२९	२१७	२५५	१५३	१८९	१९३
४.	जुलै	१९९०	१९१	२२७	२२०	२६७	१५७	१९०	१९८
५.	ऑगस्ट	१९९०	१९२	२२५	२२४	२६७	१५७	१९१	१९९
६.	सप्टेंबर	१९९०	१९३	२२५	२२४	२६७	१५७	१९१	१९९
७.	ऑक्टोबर	१९९०	१९६	२२७	२२४	२६७	१५८	१९१	२०१
८.	नोव्हेंबर	१९९०	१९८	२३०	२२५	२६७	१५९	१९९	२०३
९.	डिसेंबर	१९९०	१९७	२३६	२२८	२६७	१६१	१९९	२०४
१०.	जानेवारी	१९९१	२१०	२५८	२२३	२७७	१६२	२००	२१३
११.	फेब्रुवारी	१९९१	२११	२६२	२३४	२७७	१६२	२०१	२१४
१२.	मार्च	१९९१	२०७	२६२	२४०	२७७	१६३	२०२	२१२
	एकूण सरासरी	१९९०=९१	१९५	२३५	२२२	२६७	१५८	१९३	२०१

आधार := कामगार आयुक्ताचे कार्यालय, मुंबई = ३४

जिल्हयांतील स्कूण पोलीस त्नांची संख्या १९९०=९१ व्ळांकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाव	तपभिल
१	२	३

१. पोलीस त्ना

अ] पोलीस उपमहानिरीक्षक [वर्ग=१]	संख्या = ०
ब] पोलीस अधिक्षक	संख्या १
क] सहाय्यक पोलीस अधिक्षक	संख्या २
ड] पोलीस उपअधिक्षक	संख्या ३
इ] निरीक्षक	संख्या १३
फ] फौजदार	संख्या ६३
न] जमादार [सहाय्यक फौजदार पोलीस उपनिरीक्षक धारून]	संख्या ७१
ह] हवालदार	संख्या ३३४
ई] भिपाई	संख्या ११५१
ज] इतर	संख्या ===
स्कूण पोलीस त्ना	संख्या १६३८
२. पोलीस ठाणी	संख्या २४
३. पोलीस चौकी	संख्या १३
४. पोलीस उपचौकी	संख्या ४
५. वंदीगृह/हवालात	संख्या १७
६. पोलीस ठाणी, पोलीस चौकी, पोलीस उपचौकी असलेली खोडी व शहरे	संख्या ३५
७. पोलीस त्नांवर झालेला स्कूण खर्च [रु. लाखात]	५५५.५०

आधार : १] जिल्हा पोलीस अधिक्षक, भंडारा
 २] पोलीस अधिक्षक, मध्य, दक्षिण, पूर्व व पश्चिम रेल्वे, नागपूर.

तक्ता क्रमांक १३.२

गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी १९९० वर्षाकरिता

[१९२]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या [स्तंभ ४+६]	चौकशी चाल असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चाल असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रविष्ट असलेली प्रकरणे	न्यायालयाचे काढन टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिलेल्या सहनिकालात काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील पलविट प्रकरणे
१]	दखल पात्रा गुन्ह्यात मदत करणे			१					१
२]	दखल पात्रा गुन्ह्याबाबत कट करणे								
३]	सांख्यिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबत गुन्हे	२५१	१२८	६०१	१२३	८२	५८	३१	६७४
४]	व्यक्ती विषयक गंभीर गुन्हे	२७०७	१४०८	४४६४	१२९२	४२७	२८२	१४५	६३१७
५]	व्यक्ती आणि मालमत्ता विषयक किंवा मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	६१७	५६५	१३५२	२५२	१२४	७२	५२	१२२८
६]	व्यक्ती विषयक किरकोळ गुन्हे	४७७	२५३	२५३	२२४	१६३	६८	२५	११०४
७]	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	१९३०	१२७८	३८५०	६५३	३०८	१७२	१२२	५१६४
८]	वर न नोंदलेले इंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे	४८४	२४७	१०९७	२३७	११६	४६	७०	१३४२
	एकूण १ ते ८	६६६६	३८७२	१२३२५	२७८७	१२२७	७०५	५२२	१६५३७
९]	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे								
अ]	विशेष किंवा स्थानिक कायदा खालील दखल पात्र ठरलेले गुन्हे	२०८६५	१०५२८	१६१०५	१०३३७	४८५६	१५७३	३२८६	२७२५८
ब]	वी.एच.ओ. आर. १९४७ कायदाखालील गुन्हे	१२	६	१२	६				२४
	एकूण वरीज [१ ते ९ अ, ब]	२७५४३	१४४१३	२८४४२	१३१३०	६०८३	२२७८	३८०५	४३८१९

आधार : जिल्हा पोलीस अधिकाक, भंडारा

तुसात दाखाल झालेले गुन्हेगार १९९०-९१ वर्जाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	नाव	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१.	रेल्वे अधिनियम	३	=	३
२.	मुंबई पोलीस अधिनियम	८४	=	८४
३.	मुंबई दारूवंदी अधिनियम	१९४	२	१९६
४.	क्रिमिनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	७७	=	७७
५.	घारफोडी आणि चोरी	५२	३	५५
६.	छाटि दस्तऐवज व फसवणूक	२	=	२
७.	खून	४८	=	४८
८.	डाके व दरोडे	७	=	७
९.	हत्या व दुखापत करणे	२	=	२
१०.	फस लावणे पळविणे व क्लाल्कार करणे	१४	=	१४
११.	लष्करी गुन्हे	=	=	=
१२.	इतर	१२७	=	१२७
	एकूण वेरीज	६१०	५	६१५

आधार : अधिकाक, जिल्हा तुसा, भंडारा.

तुलनात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण १९९०=९१ वर्षांकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ.क्र.	वाच	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१.	१८ वर्षांखालील			
१.१	अशिक्षित	=	=	=
१.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	=	=	=
१.३	वाचता व लिहिता येणारे	=	=	=
२.	१८ ते २१ वर्षां			
२.१	अशिक्षित	४२	१	४३
२.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	६५	=	६५
२.३	वाचता व लिहिता येणारे	७१	=	७१
३.	२२ ते ३० वर्षां			
३.१	अशिक्षित	६५	२	६७
३.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	५९	=	५९
३.३	वाचता व लिहिता येणारे	११२	=	११२
४.	३१ ते ४० वर्षां			
४.१	अशिक्षित	३६	१	३७
४.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	२७	=	२७
४.३	वाचता व लिहिता येणारे	५७	=	५७
५.	४१ ते ६० वर्षां			
५.१	अशिक्षित	२१	=	२१
५.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	२५	=	२५
५.३	वाचता व लिहिता येणारे	२८	=	२८
६.	६१ वर्षांवरील			
६.१	अशिक्षित	२	१	३
६.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	=	=	=
६.३	वाचता व लिहिता येणारे	=	=	=
७.	एकूण			
७.१	अशिक्षित	१६६	५	१७१
७.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	१७६	=	१७६
७.३	वाचता व लिहिता येणारे	२६८	=	२६८
	एकूण वेरीज	६१०	५	६१५

आधार : = अधिकांक, जिल्हा कारागृह, भांडारा.

तक्ता क्रमांक १३.५

[१९५]

दिवानगी व फौजदारी न्यायालयांत निकालात काढलेली कामे [प्रकरणे] १९९० वसाकरिता

जिल्हा : भंडारा

वर्ष

दिवानगी

फौजदारी

मुख

अपील

मुख

अपील

नियमित

संकीर्ण

नियमित

संकीर्ण

नियमित

संकीर्ण

नियमित

संकीर्ण

१

२

३

४

५

६

७

८

९

१९९०

३०४२

१४६३

६९७

३३९

६६२७

१८६६

९१

१०८

टिप := जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणावर निकाल दिला,

आहे अशा प्रकरणांचा यांत समावेश नाही.

आधार := जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, भंडारा.

तक्ता क्रमांक १४.१

[१९६]

वैक कार्यालये, वर्गीकृत वैका यांची संख्या; त्यांच्या ठेवी व कर्ज १९९०-९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	वैकाची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	त्याखाली वर्गीकृत येत असलेली लोकसंख्या [१९८१]	वर्गीकृत वैकाची संख्या	वर्गीकृत वैकाच्या ठेवी [लक्षा रु.]	वर्गीकृत वैकाच्या आगाऊ रक्कम [लक्षा रु.]	सहकारी वैकाची संख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	
	जिल्हा वेरीज	१०९	१८३७६५८	१३	१२८	१३१२८	८७७९	६२
	तालुके १] भंडारा	७	१६८७८९	९	१४	उ.ना.	उ.ना.	८
	२] पल्लवी	८	१२२४२७	५	९	उ.ना.	उ.ना.	६
	३] तुमसर	१०	१८०४१०	६	१२	उ.ना.	उ.ना.	५
	४] मोहाडी	८	११९१५५	३	७	उ.ना.	उ.ना.	६
	५] गोंदिया	१०	२७२८५७	१०	१८	उ.ना.	उ.ना.	५
	६] गोरगांव	७	११९४२०	२	७	उ.ना.	उ.ना.	२
	७] सालेकसा	५	७५२५०	२	५	उ.ना.	उ.ना.	२
	८] आमगांव	५	७८४८३	३	६	उ.ना.	उ.ना.	३
	९] तिरोडा	१०	१५७४४४	५	१०	उ.ना.	उ.ना.	७
	१०] साकोली	८	१५८३६८	४	९	उ.ना.	उ.ना.	५
	११] देवरी	१२	१३००५३	५	१३	उ.ना.	उ.ना.	७
	१२] लाखांदूर	८	१००८३२	२	७	उ.ना.	उ.ना.	७
	१३] मोरगांव अर्जुनी	११	१५४१७०	५	११	उ.ना.	उ.ना.	५

128
62
190

टिप :- १] वर्गीकृत वैकाच्या माहितीमध्ये भंडारा गाामीण वैका सुधदा अंतर्भाव केलेला आहे. २] सहकारी वैकाच्या माहितीमध्ये जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी वैक, महाराष्ट्र राज्य कृषी व गाामीण विकास वैक, आणि अर्बन को-ऑप. वैकाचा अंतर्भाव केलेला आहे. ३] स्तंभ ५ व ६ मधील संख्या अगुणी जिल्हा प्रबंधक यांचे कडून मिळालेली सुधारित संख्या आहे. ४] स्तंभ ७ व ८ मधील आकडेवारी तालुका निहाय उपलब्ध नाही.
आधार :- अगुणी जिल्हा प्रबंधक, वैक ऑफ इंडिया, भंडारा.

तक्सा क्रमांक १४.२

[१२७]

संयुक्त भांडवली संस्था [३१ मार्च १९९० रोजी चालू असलेल्या]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र. भाग भांडवल असलेल्या हमीनि मार्यादित असलेल्या व नफ्यासाठी
कंपन्या काम न करणाऱ्या कंपन्या

	सार्वजनिक	खाजणी	सार्वजनिक	खाजणी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१	३	३२	=	=	३५

आधार : = कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक १४.३

[१९८]

उत्तरकिलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्यांची रक्कम

[१९९०=९१ या वर्षाकरिता]

जिल्हा = भांडारा

अ.क्र.	वाव	परिमाण	वर्ष १९९०=९१
१	२	३	४
१]	शाखा	संख्या	३
२]	उत्तरकिलेली विमापत्रे	संख्या	१५२२४
३]	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	उ. ना.
४]	विम्यांची रक्कम	संख्ये हजारात	४२४८००

टिप := उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार := वरिष्ठ मंडळ प्रबंधक, भारतीय जिवन विमा निगम,
नागपूर.

तक्ता क्रमांक १५: १

चित्रापट गुहाविजायीची आकडेवारी १९९०=९१ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

[१९९]

अ.क्र.	तालुका	कायम स्वऱ्याची चित्रापटगृहे		फिरती चित्रापटगृहे		वसुल केलेला करमणूक कर		
		संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसनक्षमता	[रुपये]
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	भांडारा	२	१५४७	=	=	२१	७०१	१३८७८२७
२.	मोहाडी	=	=	१	२००	१६	६९४	७१०२०
३.	तुमसर	१	५८५	१	५००	१५	७१९	५७११७१
४.	पवनी	१	५००	२	५००	११	५४१	१६२६६८
५.	साकोली	२	१०७७	=	=	११	५१३	४०८३०४
६.	देवरी	=	=	१	६००	१५	७१४	१५९७१४
७.	लाखांदूर	=	=	१	५००	८	२४५	९९०५६
८.	अर्जुनी मोरगांव	=	=	=	=	२३	८७९	७५५०८
९.	गोंदिया	४	३२६०	=	=	२२	७८३	१८३३७६१
१०.	तिरोडा	१	७१०	१	५००	१३	४८४	२३८०२६
११.	आमगांव	१	६८५	१	५००	४	१४९	२७४७५३
१२.	सालेकसा	=	=	=	=	६	१८०	२१०६२
१३.	गोरेगांव	=	=	=	=	१२	४६२	३६९९२
सकूण जिल्हा वेरीज १२			८३६४	८	३३००	१७७	७०६४	५३३९८६२

टिप : = तुमसर व गोंदिया तालुक्यामधील प्रत्येकी १ चित्रापटगृह १९९०=९१ मध्ये वंद असल्यामुळे १९८९=९० च्या तुलनेत तफावत आढळून येते.

आधार : = जिल्हाधिकारी, [करमणूक शाखा] याचे कार्यालय, भांडारा.

जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पवयत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या

जिल्हा : भांडारा [स्ये लाखात]

अ.क्र.	योजना	१९९०=९१		१९८९=९०		१९९०=९१	
		अखेरिस रकण खाते दारांची संख्या	मधील गुंतवणूक	मधील गुंतवणूक	मधील गुंतवणूक	मधील गुंतवणूक	नक्त ढावळ
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	टपाल कार्यालय वयत खाते	१६८०	४८६.४५	[-]१०.४८	५२०.३२	[-]२६.१९	
२]	संचित मुदत ठेव	=	९.५२	[-]३.०८	८.५९	[-]९.२६	
३]	पुनरावर्ती ठेव	४५४६५	५९०.१२	२३२.०२	७१५.४८	२६४.४४	
४]	समय वध्द ठेव [१, २, ३ व ५ वर्षीय]	१९४	२५.७०	९.४२	३०.११	५.३६	
५]	सार्वजनिक भाविष्य निर्वाह निधी [टपाल खाते]	=	०.१०	०.१०	०.०९	०.०९	
६]	सार्वजनिक भाविष्य निर्वाह निधी [स्टेट बँक]	४६७	१५१.४८	१२९.१२	१९२.२२	१५८.४०	
७]	राष्ट्रीय वयत प्रमाणपत्रो २ ते ८ मालिका	x	२०३.९०	१८.१४	१७७.६८	१७७.६८	
८]	इंदिरा विकास पत्रो	x	१३६.३३	१३६.३६	१३६.९६	१३६.९६	
९]	कितान विकास पत्रो	x	४८४.४८	४८४.४८	५७७.९२	५७६.९७	
१०]	मासिक प्राप्त्य योजना	१६०	५१.९९	५१.९९	५२.५५	५२.५५	
११]	राष्ट्रीय वयत योजना १९८७	५२२	१३०.८७	१३०.८७	१४६.१४	१४५.७२	
१२]	सामाजिक सुरक्षा पत्रो	x	=	=	=	=	
१३]	इतर सर्व योजना	x	=	[-]०.०२	=	[-]०.०५	
रकण योजना		४८४९०	२२७०.९७	११७८.९२	२५५८.०६	१४८२.६७	

जिल्हयातील अल्पवयतीचे लक्ष्य : =

९२५.०० लाखा रु. १९८९=९० वर्षाकरिता

१०००.०० लाखा रु. १९९०=९१ वर्षाकरिता

आधनर : = सहाय्यक संचालक, अल्पवयत योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, भांडारा.

तक्ता क्रमांक १५.३

[२०१]

तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल १९९०-९१ वर्षाकरिता

[सभ्ये हजारात]

जिल्हा : भंडारा

जिल्हा/तालुका	चाल वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीच्या वर्षाची (मा) रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची धाक्याची [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसूली	वसूलीस पात्रा	पत्यहा वसूली	खातेदारांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
जिल्हा वेरीज	७३८	=	७३८	=	=	७३३	७३३	३१३१०६
तालुके १] भंडारा	७२	=	७२	=	=	७२	७२	१९५४७
२] पवनी	७०	=	७०	=	=	७०	७०	२००
३] तुमसर	५३	=	५३	=	=	५०	५०	१८५७३
४] मोहाडी	७४	=	७४	=	=	७४	७४	१८४५२
५] गोंदिया	७८	=	७८	=	=	७८	७८	३४१०४
६] गोरेगांव	५३	=	५३	=	=	५३	५३	६१२९
७] झालेकता	२६	=	२६	=	=	२६	२६	४२८५
८] आमगांव	३०	=	३०	=	=	२८	२८	१९६५४
९] तिरोडा	८१	=	८१	=	=	८१	८१	३४७८८
१०] साकोली	६५	=	६५	=	=	६५	६५	१६९८९
११] देवरी	३३	=	३३	=	=	३३	३३	२४४९९
१२] लाखांदूर	५१	=	५१	=	=	५१	५१	२५८
१३] अर्जुनी मोरगांव	५२	=	५२	=	=	५२	५२	१५६२८

आधार : जिल्हाधिकारी, [जमीन महसूल शाखा], याचे कार्यालय, भंडारा

तक्ता क्रमांक १५.४

छापखाने आणि छापलेले व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके ३१.३.१९९१ रोजीची

[२०२]

जिल्हा : भंडारा

जिल्हा/तालुका मुद्रणालयांची संख्या

छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके

दैनिके

साप्ताहिके

पाक्षिके

मासिके

जिल्हा/तालुका मुद्रणालयांची संख्या	दैनिके		साप्ताहिके					पाक्षिके					मासिके								
	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
जिल्हा वेरीज	६६	१	८	॥	॥	९	९	३६	॥	॥	६६	॥	३	॥	॥	३	॥	॥	॥	॥	॥
तालुके १] भंडारा	१७	॥	॥	॥	॥	॥	७	॥	॥	॥	७	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
२] तुमसर	१०	॥	॥	॥	॥	॥	१	२	॥	॥	२	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
३] पवनी	१	॥	॥	॥	॥	॥	१	॥	॥	॥	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
४] मोहाडी	२	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
५] गोंदिया	२२	॥	८	॥	॥	८	॥	२०	॥	॥	२०	॥	३	॥	३	॥	॥	॥	॥	॥	॥
६] आमगांव	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	१	॥	॥	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
७] सालेकसा	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
८] गोरगांव	२	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
९] तिरोडा	३	॥	॥	॥	॥	॥	॥	१	॥	॥	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
१०] साकोली	५	॥	॥	॥	॥	॥	॥	३	॥	॥	३	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
११] लाखांदूर	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
१२] देवरी	१	१	॥	॥	॥	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥
१३] अर्जुनी मोरगांव	१	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥	॥

आधार : जिल्हा माहिती अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक १५.५

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरवलेले तांदूळ, गहू व साखार १९९०=९१ व या वर्षाकरिता

[२०३]

जिल्हा : भंडारा

[आकडे ००-टनात]

वर्ष	तांदूळ			गहू			साखार			नियमित स्वस्त धान्य वाटप दुकान संख्या
	जिल्हा	जिल्ह्यातील	स्कूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	स्कूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	स्कूण	
	मुख्यालय इतर ठिकाणे [२+३]	मुख्यालय इतर ठिकाणे	५+६	मुख्यालय इतर ठिकाणे	८+९	१०				
१९९०=९१	३	४३	४६	५५	२२६	२८१	२०	७५	९५	१३५२

आधार : = जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, भंडारा.

तक्ता क्रमांक १५६

[२०४]

मागणी व वसूल केलेले धान्ये

जिल्हा : भंडारा

[आकडे ०० मेट्रिक टनांत]

वर्ष	मागणी	लेव्ही							मागणीशी
	सर्वधान्येची	वसूल केलेले							लेव्हीच्या
	स्कूण मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	वाजरी	इतर	स्कूण	तळेवारी	
		३	४	५	६	७	८	९	
१९९०=९१	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	

टिप := १९९०=९१ वर्षात लेव्ही अंतर्गत धान्याच्या वसुली करिता शासनाचे आदेशा नव्हते.
आधार := जिल्हाधिकारी [पुरवठा शाखा], भंडारा

१९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधी आकडेवारी

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	मतदार संधाचे नांव	एकूण मतेदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतेदारांची संख्या		एकूण मतेदारांच्या संख्येचा इंग्लिश मतेदानाची टक्केवारी	पक्षावार मते मिळालेल्यांची संख्या						
			पुरुषा	स्त्रिया		इंदिरा कांग्रेस	रस कांग्रेस	भारतीय जनता पक्ष	भारतीय शिपाळी कन पक्ष	खोरीप इंडिया	गारिप	
१.	लोकसभा निवडणूक [२७.११.१९८९]											
१.	भंडारा	८५७९२	३२१४३८	२९८०८७	६१२५२५	७२.२१%	२४५७४९	२८५८४३	२८४५२	७४७१		
२.	चिमुर [चंद्रपूर जिल्हा]	१९३८१३	३४३८८५	३७७८३१	७२१७१६	७८.९८%	२५९८०९	२९३४१३	२७२२५	५८३२८		
	एकूण	१७७१८०५	६६५३२३	६७५९१८	१३४१२४१	७५.७०%	५०५५५८	५७९३५६	५५६७७	६५७९९		
२.	विधानसभा [२७.२.९०]											
१.	तुमसर	१३६०४४	५०५३०	४४७६१	९५२२१	७०.००%	१२३६१					
२.	भंडारा	१४१९६६	५१३४२	४३४९५	९४८३७	६६.८०%	२५६९३	२९३५६		५३७०		
३.	अड्याळ	१४४५१७	५५४१६	४७७३९	१०३१५५	७१.३८%				२०५२१		
४.	तिरोडा	१२१२९१	७०४८१	७०८१०	१४१२२१	६६.२१%	४२६५०	३२७४३	१२०१	५११८		
५.	गोंदिया	१४९८०३	५१७९०	४८५८३	१००३७३	६७.००%	३५८५६	२२२९५	१४९४६			
६.	गोरेगांव	१३५४०७	४६९२६	४६५५३	९३४७९	६९.०३%	२७४१५	३८०३८	८३५०			
७.	आमगांव	१६२०५०	५८४७४	५५७२२	११४१२६	७०.४४%	४११३४	२८९९१				
८.	साकोली	१४५५६०	५६२६०	५१९५०	१०८२१०	७४.३४%	१६५३३	३९३७२				
९.	लाखांदूर	१५९८८५	६१८४४	५५००७	११६८५१	७३.०८%	३२८०८	४०५०४		१६४१६		
	एकूण	१२९६५२३	५०३०६३	४६४६२०	९६७६८३		२३४४५०	२३१९९९	२४४९७	४७४२५		

[मुद्रे चालू]

अ. क्र. मतदार संघाचे नांव

पक्षावर मत मिळालेल्यांची संख्या

ऑल इंडिया दलित कम्युनिस्ट जनता दल स्वतंत्रा भिक्सेना वृहज्जन मुस्लीम मायना रिट्रीज सुरक्षा महासंघ इ. स्वतंत्रा समाज पार्टी दूरदर्शन पार्टी भारतीय वाल सेविका पार्टी

क्र.	मतदार संघाचे नांव	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	लोकसभा निवडणूक [२४.११.१९८९]										
	१. भांडारा			६९९४	१८५२१		५३६१	३७९८			
	२. चिमुर [चंद्रपुर जिल्हा]				५७६९०		८४३३				
	३. एकुण			६९९४	७६२११		१३७९३	३७९८			
२.	विधानसभा [२७.२.९०]										
	१. तुमसर			१९६९३	४९०१०	११७५५	८१४	३३०			
	२. भांडारा			२२९९८	९१४९		५८९				
	३. अडयाळ			१३०४३	४७४२३	१९४५३	१११२	४८३			
	४. तिरोडा	३०५	६०२३		४३३३			६६३			
	५. गोंदिया	३१९		४०५६	२०००२		५२२	२१९	११२		
	६. गोरगांव			२१८७	१५५०२		५२१	२०४			
	७. आमगांव			४०७७	३६६९७		१४१३	२३५			
	८. साकोली			१३२५	४४२६२	४९४७	६१२				
	९. लाखांदूर			२१३४	२०९८५		२७११				
	१०. एकुण	६२४	६०२३	६९५१३	२४७३६३	३६१५५	८२९४	२१३४	११२		

आधार : = जिल्हाधिकारी [निवडणूक शाखा], याचे कार्यालय, भांडारा व गडचिरोली

अधिकारी व प्रवासी यांचे साठी असलेल्या वंगल्यांची
तालुकावार यादी [२१.३.१९९१ या दिवशीची]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	तालुका	वंगल्याचे नाव व पत्ता
१.	भंडारा	१] विश्राम भवन, भंडारा [सा.वां.उपविभाग, भंडारा] २] विश्रामगृह, भंडारा [सा.वां.उपविभाग, भंडारा] ३] निरिक्षाण विश्राम गृह, मिरोला [वन विभाग, भंडारा] ४] निरिक्षाण विश्राम गृह, पुरकावोडी [वन विभाग, भंडारा]
२.	तुमसर	१] विश्राम गृह, नाका-डोंगरी [सा.वां.उपविभाग, भंडारा] २] निरिक्षाण विश्राम गृह, चिचोली [वन विभाग, भंडारा] ३] विश्राम गृह देव्हाडी, [जि.प. भंडारा]
३.	पवनी	१] निरिक्षाण विश्राम गृह, किटाळी [वन विभाग, भंडारा] २] निरिक्षाण विश्राम गृह, पवनी [सा.वां.उपविभाग, भंडारा] ३] निरिक्षाण गृह, पवनी [सा.वां.उपविभाग, भंडारा]
४.	मोहाडी	१] निरिक्षाण विश्राम गृह, कोका [सा.वां.विभाग, भंडारा] २] निरिक्षाण विश्राम गृह, कोका [वन विभाग, भंडारा] ३] निरिक्षाण विश्राम गृह, लेडहारी [वन विभाग, भंडारा] ४] विश्राम गृह, मोहाडी [सा.वां.उपविभाग, मोहाडी] ५] सराईचाळ, मोहाडी [सा.वां.विभाग, जि.प. भंडारा]
५.	गोंदिया	१] विश्राम गृह, गोंदिया [जुना] [सा.वां.उपविभाग, गोंदिया] २] विश्राम गृह, गोंदिया [नविन] सा.वां.उपविभाग, गोंदिया]
६.	आमगांव	१] विश्राम गृह, आमगांव [सा.वां.उपविभाग, जि.प. भंडारा]
७.	सालेकसा	१] विश्राम गृह, सालेकसा [सा.वां. उपविभाग, जि.प.भंडारा] २] विश्राम गृह, सालेकसा [वन विभाग, गोंदिया] ३] निरिक्षाण गृह, सालेकसा [वन विभाग, गोंदिया]
८.	गोरेगांव	१] निरिक्षाण गृह, गोरेगांव [वन विभाग, गोंदिया] २] निरिक्षाण गृह, मुरदोली [भंडारा पा. वं. विभाग, गोंदिया] ३] विश्राम गृह, गोरेगांव, [सा.वां.विभाग, गोंदिया]
९.	तिरोडा	१] विश्राम गृह, तिरोडा [सा.वां.विभाग, जि.प. भंडारा] २] निरिक्षाण गृह, चोरखामारा [भंडारा पा. वं. वि. गोंदिया]

[पुढे चालू]

१०. साकोली
- १] निरिक्षण गृह, साकोली [वन विभाग, भंडारा]
  - २] विश्राम गृह, साकोली [भंडारा पाटवंधारे विभाग, गोंदिया]
  - ३] विश्राम गृह, पितेझारी, [वन विभाग, भंडारा]
  - ४] विश्राम गृह, लाखाणी [राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५५ भंडारा]
  - ५] विश्राम गृह, साकोली [राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, साकोली]
  - ६] विश्राम गृह, सावंगी [राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, साकोली]
११. लाखांदूर
- १] विश्राम गृह, लाखांदूर [सा.वां. उपविभाग, लाखांदूर]
१२. देवरी
- १] निरिक्षण भवन, सिरपूर [वाघ इंटियाडोह सिंचन विभाग, गोंदिया]
  - २] निरिक्षण भवन, डोंगरगांव [वन विभाग, गोंदिया]
  - ३] विश्राम गृह देवरी [वन विभाग, गोंदिया]
  - ४] विश्राम गृह चिखंड [वन विभाग, गोंदिया]
  - ५] विश्राम गृह, देवरी [सा.वां. उपविभाग, जि. प. भंडारा]
  - ६] विश्राम गृह, देवरी [राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, साकोली]
  - ७] विश्राम गृह, नागझिरा [उपवन संरक्षक, वन्य प्राणी जिवन, नागपूर]
- १३] अर्जुनी/मोरगांव
- १] निरिक्षण गृह, भावखिडकी [वन विभाग, भंडारा]
  - २] निरिक्षण भवन, गोठणागांव [वाघ-इंटियाडोह, सिवार्ड विभाग, गोंदिया]
  - ३] विश्राम गृह, गोठणागांव [वन विभाग, गोंदिया]
  - ४] निरिक्षण गृह, अर्जुनी/मोरगांव [वन विभाग, गोंदिया]
  - ५] विश्राम गृह, नवेगांव वांधा [सा.वां. उपविभाग, जि. प. भंडारा]
  - ६] विश्राम गृह, सानगाडी [वन विभाग, भंडारा]
  - ७] विश्राम गृह, नवेगांव वांधा [वन विभाग, गोंदिया]

- आधार :=
- १] कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद, भंडारा
  - २] कार्यकारी अभियंता, लघु पाटवंधारे / वाघ इंटियाडोह, सिंचन प्रकल्प विभाग, गोंदिया
  - ३] विभागीय वन अधिकारी, भंडारा/गोंदिया

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी [३१.३.१९९१ या दिवशीची]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र	विभाग
१	२	३	४	५	६
१]	भंडारा	१] भंडारा रोड	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
२]	पवनी	२] पवनी रोड	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		३] भुयार रोड	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
३]	मोहाडी	४] कोका	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
४]	तुमसर	५] तुमसर रोड	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		६] तुमसर	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		७] गोवरवाही	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		८] डोंगरी तुर्जा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
५]	गोंदिया	९] गोंदिया	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		१०] गंगाझारी	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		११] विरसोबा	असंद	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
६]	तिरोडा	१२] तिरोडा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		१३] मुंडीकोटा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		१४] काचेवांनी	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
७]	आमगांव	१५] आमगांव	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		१६] धानोली	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
८]	सालेकसा	१७] सालेकसा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		१८] दरेकसा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
९]	गोरगांव	१९] हिरडामाली	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२०] गराडा	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२१] गुदमा	मोठे अंतर [ब्रॉडगेज]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
१०]	साकोली	==	==	==	==
११]	देवरी	२२] गोंगले	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२३] पांढरी	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२४] छापीडशिावनी	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२५] सौंदड	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
१२]	मोरगांव	२६] गोंडउमरी	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
	अर्जुनी	२७] मोरगांव अर्जुनी	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२८] दिवलगांव	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
		२९] वडेगांव	असंद [लहान अंतर]	दक्षिणा	पूर्व रेल्वे
१३]	लाखांदूर	==	==	==	==

तक्ता क्रमांक १५.१०

निवडक निदेशांक कल

जिल्हा : भांडारा

[२१०]

अ.क्र.	बाब	परिमाण	सं व र्ण									
			१९५०=	१९६०=	१९७०=	१९८०=	१९८५=	१९८६=	१९८७=	१९८८=	१९८९=	१९९०=
			५१	६१	७१	८१	८६	८७	८८	८९	९०	९१

१. क्षेत्र व लोकसंख्या

१.१	१९५१, १९६१, १९७१ व १९८१ ची लोकसंख्या	"०००"	१०७५	१२७३	१५८६	१८३८	x	x	x	x	x	x
१.२	क्षेत्राफळ	चौ. कि.मी.	२३८४	२३८४	२२८०	२२१३	x	x	x	x	x	x
१.३	दर चौ. कि.मी. मध्ये लोकसंख्या	संख्या	११४	१३५	१७२	१९९	x	x	x	x	x	x
१.४	शेतकरी व शेतमजुरांची एकूण काम करणाऱ्या शी टक्केवारी	उ. ना.	७९.२४	७०.५६	७२.३८		x	x	x	x	x	x

२. कृषी

१.१	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हेक्टर	२९६३४३	२५६०१७	२५१८८०	२६४१००	२२८३००	x	x	x	x	x
१.२	लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर	५३६११४	५७६५७७	४४७७०१	४६३९५५	४८९८००	x	x	x	x	x
१.३	प्रत्येकी शेतमजुरामागे लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर उ. ना.	१.०५	१.१७	१.२६	२.१६		x	x	x	x	x
१.४	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर	४११८६२	५१६१०३	४५५५३२	४६३९५५	५१२५००	x	x	x	x	x

==[पुढे चालू]==

तक्ता क्रमांक १५.१० [पुढे चाल]

[२११]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.५	निव्वळ कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	३५०२४६	३८१२५६	३८६९४६	३८१६६२	४०५०२९	x	x	x	x	x
१.६	एकूण अन्नधान्ये	हेक्टर	३७३९९३	४४५१५३	४५७३३५	४५०३९४	४४७८८९	x	x	x	x	x
१.७	एकूण उसाखालील क्षेत्र	हेक्टर	१३१९	७३४	६५९	५९१	५५९	x	x	x	x	x
१.८	एकूण भुईमूंगाखालील क्षेत्र	हेक्टर	५३९	४५१	६३३	३१०	४९०	x	x	x	x	x
१.९	एकूण कापसाखालील क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	२	३	४	=	x	x	x	x	x
१.१०	पुत्येकी शीतमजुरामागे एकूण निव्वळ कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	०.१७	०.७४	०.७७	१.७८	x	x	x	x	x
१.११	एकूण दुसोटाखालील क्षेत्र व निव्वळ कसलेले क्षेत्र यांची टक्केवारी	टक्केवारी	१७.५९	३५.३६	३१.५९	३४.०६	२६.५४	x	x	x	x	x
१.१२	एकूण ओलीताखालील क्षेत्र	हेक्टर	११२३९८	१२५४४३	१३७५७७	१६५३९३	१५७९१२	x	x	x	x	x
१.१३	एकूण ओलीताखालील क्षेत्राची एकूण लागवडीखालील क्षेत्राची प्रमाणा	टक्केवारी	२७.२९	२४.३०	२६.८७	३५.६४	३०.८१	x	x	x	x	x
१.१४	ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	११२३९८	१२५४४३	१३६५३३	१४२५२४	१४४२५३	x	x	x	x	x
१.१५	ओलीताखालील कालवे क्षेत्र	हेक्टर	१९००५	२२६१९	१५६९८	१३३९९१	१३५७७३	x	x	x	x	x
१.१६	ओलीताखालील विहीर क्षेत्र	हेक्टर	३०५०	४३६३	४८०८	८५३३	८४८०	x	x	x	x	x
१.१७	ओलीताखालील क्षेत्राचे क्षेत्र हेक्टर	हेक्टर	९०२५३	१००१०९	१०६०२९	उ. ना.	७५३१८	x	x	x	१३५३५०	x

[पुढे चाल]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.१८ ओलीताखालील स्कूण क्षेत्र												
अ] स्कूण अन्न पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर	१०७७७२	१२१०६६	१३१६६२	१६५३८२	१५१२१५	x	x	x	x	x	
व] उसाखालील क्षेत्र	हेक्टर	=	=	=	५२१	५६१	x	x	x	x	x	
क] भुईमूंगाखालील क्षेत्र	हेक्टर	=	=	=	१	१८०	x	x	x	x	x	
ड] फळ फळावळे व भाज्मिपाला खालील क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३५०३	३२२२	x	x	x	x	x	
३] मूद संधारणाची कामे												
अ] वांधकाम केलेले क्षेत्र	हेक्टर	=	=	=	=	=	x	x	x	x	x	
व] मजगी केलेले क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	१७७८	२२८२	२४५३	२२२६	४०७१	३१४७	२८४२	३४८०	
क] अतीवृष्टी मुळे तुटपुट झालेले क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२५०	=	=	=	=	=	=	
४] कृषी अवजारे												
१] नांगर अ] लाकडी	संख्या	उ. ना.	१४३२७७	१३७२६७	१३७२६७	x	x	१७०४२८	x	x	x	
व] लोखांडी	संख्या	उ. ना.	२८२	x	१८३८	x	x	१३६२७	x	x	x	
२] ओलीतास लागणारे तेलावर चालणारे इंजिन [पंपासहित]	संख्या	उ. ना.	१३६	x	१८३८	x	x	२२०४	x	x	x	
३] ओलीतास लागणारे विजेवर चालणारे पंप	संख्या	उ. ना.	१३६	x	२२३१	x	x	६६३६	x	x	x	
४] अ] शक्तीवर चालणारे] उसाचे रस	संख्या	उ. ना.	४५	x	५१	x	x	५३	x	x	x	
व] तेलाच्या सहाय्याने] गाळणारे यंत्र	संख्या	उ. ना.	२८४	x	२४२	x	x	२४४	x	x	x	
५] पशुसंवर्धन												
१] स्कूण पशुधान	संख्या	उ. ना.	८२२२८०	x	२५५०८	x	x	१२१२५०८	x	x	x	

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

२. प्रत्येक केलजोडीमागे निम्नळ
निम्नळ पिकाखालील क्षेत्र
[तिन वजावरील बेल]

हेक्टर	उ. ना.	२.५	x	२०८	x	x	x	x	x	x	x	x
संख्या	उ. ना.	३६२०३१	x	६१४८७८	x	x	६६६०५९	x	x	x	x	x

६] कारखाने व कामगार

१. चाल कारखाने	संख्या	उ. ना.	२७६	१७४	२५१	३३६	४२६	४४९	४६४	४७२	४७०	
२. एकूण कामगार	संख्या	उ. ना.	४१३८	५३३५	४७८९	२८५३	३६५७	४७५१	४४७१	५६२०	७०१०	७३२७
३. प्रत्येक लाख लोकसंख्यामागे चाल कारखान्यातील कामगार	संख्या	उ. ना.	३८६	४१२	३०२	१८३	१९९	२५९	२४३	३०६	३८१	३९९

७] वीज

१. वीज उत्पादन	ह. कि. व. तास	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
२. वीजेचा वापर	उ. ना.	३९५००	१५८००	१४५००	५७५१२	६५०७९	७०३५१	३५७९५२	४६१९९७	४६८६६३	
३. विधुतीकरण झालेली गाहरे	संख्या	५	५	५	५	७	७	७	७	७	७
४] विधुतीकरण झालेली गावे	संख्या	उ. ना.	३७	५८६	१०४२	१३५१	१४३२	१५९५	१६३२	१६७१	१७२६

८] सहकार

१. सहकारी संस्था	संख्या	उ. ना.	७८३	७९८	६८९	६८४	६८९	६८९	६९०	६९०	७२४
अ] कृषी पतसंस्था	संख्या	उ. ना.	३१	१३४	७३५	४५४	४५९	५९०	६१६	६३७	१४२
ब] कृषी विंगर पतसंस्था	संख्या	उ. ना.	२०३	२७१	४१३	४४०	५६५	४७२	४८३	४९३	१०२९
२. सभासदांची संख्या	संख्या	उ. ना.	७२७८९	१३०५१८	१७६१५५	२०१३७१	२०६९६२	२१८४५७	२२९३३३	२४१५५६	२१९८४८

तक्ता क्रमांक १५.१० [पुढे चालू]

[२१४]

=====

१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
ब] कृषी विंगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	४१८६	१७२०४	४३८३६	३०३२१	५७१५०	८९२१३	९६७८६	११४०००	१२९६७७			
क] विंगर कृषीपत व नापत संस्था	संख्या	उ. ना.	१७४८२	२८४९९	६०२८२८	९६३०४	१०५७७०	७३८५१	७६२२५	८५३०३	६३४७७			

३] खोळते भांडवल

अ] कृषी पत संस्था	हजार रु.	उ. ना.	३७६६१	१००८८	७२१०६	१३१४९८	३९४२९३	४६९७४१	५१८९५९	६६८९२६	७०४९७४			
ब] विंगर कृषी पतसंस्था	=====	उ. ना.	१३८४	१२४३२	३९४९१	५१७७२	५१५७६	५१६७३	२७६७५२	३०९७८०	६७०७३३			
क] विंगर कृषी पत व नापत संस्था	=====	उ. ना.	१७९०	६१२३	६९१७३	१३१४७६	३४३१५२	४०४२३४	२८०३९९	३३६८६१	९५३०९			

४] दिलेले कर्जे

अ] कृषी पत संस्था	=====	उ. ना.	३४६५४	२०२८९	२१०९३	५३२३९	१०७९७०	१७४८७०	२११८५१	३७०२७०	१७२३४९			
ब] कृषी विंगर पत संस्था	=====	उ. ना.	५	उ. ना.	उ. ना.	=	=	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.			
क] विंगर कृषी पत व नापत संस्था	=====	उ. ना.	१७६	उ. ना.	उ. ना.	=	=	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.			

९] शिक्षण

१. प्राथमिक शाळा

अ] शाळा	संख्या	३५१	९३१	१२६७	१३८९	१६३१	१६७९	१६७९	१७०२	१७५७	उ. ना.
ब] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	४५७५१	४०४७८४	१६५५१२	२२८७१६	२८४४५५	२८८४६०	२८८४६०	२९४२८०	२९५१५९	उ. ना.
क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	१३५९	३४३२	५९४३	५७७८	६६६०	७०१०	७०१०	७१३४	७८३१	उ. ना.

२. माध्यमिक शाळा

अ] शाळा	संख्या	१२	६०	१४०	१६८	२२७	२२०	२२०	२३५	२५५	उ. ना.
ब] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	५४३७	२०८३२	३९९०४	८५४९५	६७४४४	७३०२४	७३०२४	८००७६	८८१३१	उ. ना.
क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	२११	९०४	१९०२	२८२८	२२१५	२४७१	२४७१	२७०५	२९०५	उ. ना.

=====

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १५.१० [पुढे चालू]

[२१५]

			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
३. उच्च माध्यमिक शाळा																
अ] शाळा	संख्या	उ. ना.		२	१२	११	८२	८६	८६	८६	८९	९१	९१	९१	९३	उ. ना.
ब] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	२८०	५०८९	६४६५	६५५३५	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	७७५६८	उ. ना.
क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	१९८	२४८	१९७२	२१६०	२१६०	२१६०	२२५९	२३१४				उ. ना.	
४. शिक्षित लोकसंख्येचे प्रमाण																
अ] पुरुष	टक्केवारी	उ. ना.	३९.२०	५०.०१	५०.०१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१
ब] स्त्रिया	==""==	उ. ना.	८.१९	२०.५९	२०.५९	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२	२९.४२
क] एकूण	==""==	उ. ना.	१४.००	३५.४०	३५.४०	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२

१०] वैधकीय व आरोग्य सेवा

१] रुग्णालये	संख्या	७	१०	१०	१०	११	१५	१५	१५	१५	१६					
२] दवाखाने	संख्या	५	७	१०२	१३१	१३४	८२	८१	८१	८२	७९					
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	उ. ना.	३	१४	१६	१८	६१	६१	६१	६४	६४					
४] खाटांची संख्या	संख्या	१४८	१९७	५१४	५७१	९८३	९९८	९९६	९९६	११५२	१२६७					
५] दर लाख लोकसंख्येसाठी खाटांचे प्रमाण	संख्या	१३	२३	३२	३६	५३	५४	५४	५४	६३	६९					
६] उपचार केलेले रुग्ण																
अ] वाह्य रुग्ण	संख्या हजारात	२०१	३००	८५७	१३७०	१२४४	११२३	१२३८	११३६	११७२	७७३					
ब] आंतर रुग्ण	==""==	३	१८	१८	८९	१६०	१६०	११३	२०६	१९५	१९२					
७] जन्माचे प्रमाण	दर हजारी	उ. ना.	उ. ना.	३६	२३	२०	२२.०६	१८.१९	२१.९५	उ. ना.	२२.०६					
८] मृत्युचे प्रमाण	==""==	उ. ना.	उ. ना.	१५	९	८	७.५०	६.७५	७.५६	उ. ना.	७.५४					

१] वाहतूक व दळणावळ

१] विगर नगरपालिका रस्ते लांबी कि.मी.	४७७	६३२	१४०४	३५१७	४४७९	४४३६	४९२३	५०५६	५३७८	५९७४						
--------------------------------------	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	--	--	--	--	--	--

[पुढे चालू]

